

RAPORT
ROCZNY 2007

Nasz Klient

Nasz Partner

Szanowni Państwo,

Z dużą satysfakcją przekazuję Państwu sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za rok 2007, który okazał się niezwykle udany w historii Grupy. W ubiegłym roku konsekwentnie realizowaliśmy wyznaczone cele oraz przyjętą strategię. Dzięki dobrze obranemu kierunkowi Grupa umocniła pozycję lidera w sektorze finansowym. Zwiększyliśmy zaangażowanie w obszarze odpowiedzialnego biznesu, tym samym wyznaczając nowe standardy.

W 2007 roku zysk brutto wypracowany przez Grupę po raz pierwszy przekroczył próg miliarda złotych, osiągając 1 034,2 mln, co oznacza wzrost o ponad 24% w stosunku do poprzedniego roku. 2007 był kolejnym rokiem systematycznego wzrostu zysku netto rok do roku - 824,2 mln zł i był o 167,2 mln zł (tj. 25,4%) wyższy niż w 2006. Bank poprawił wszystkie najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej.

Rok 2007 upłynął pod znakiem podnoszenia satysfakcji Klientów oraz wdrażania strategii „jeden bank”, czyli realizacji synergii pomiędzy korporacyjną a detaliczną częścią Banku. W odpowiedzi na potrzeby naszych Klientów uprościliśmy procedury, skróciliśmy czas oczekiwania na produkty. Wprowadziliśmy alternatywne metody sprzedaży - karty kredytowe Banku oferowane są nie tylko poprzez przedstawicieli, ale również poprzez punkty sprzedaży na stacjach benzynowych BP i w centrach handlowych, a także w wybranych firmach, siedzibach naszych Klientów korporacyjnych. Najlepszym dowodem realizacji strategii „jeden bank” było wprowadzenie pełnej funkcjonalności wszystkich oddziałów Citi Handlowy. Obecnie obsługują one zarówno Klientów korporacyjnych, jak i detalicznych.

Ubiegły rok potwierdził pozycję Citi Handlowy jako lidera w zakresie prestiżowych i innowacyjnych produktów bankowych. Po stronie korporacyjnej dużym sukcesem okazała się platforma Online Trading, jedyna na rynku tego typu platforma do dokonywania transakcji walutowych w czasie rzeczywistym. W ubiegłym roku podjęliśmy również działania mające na celu dopasowanie oferty Banku do oczekiwań Klientów z sektora publicznego. Produktem, który wpisuje się w ten obszar, są Mikrowpłaty, specjalna oferta dla sądów i prokuratur w zakresie sum depozytowych oraz wadów wnoszonych przez osoby fizyczne i prawne na czas trwania postępowania sądowego.

W segmencie bankowości detalicznej do oferty produktowej wprowadziliśmy Konto Oszczędnościowe, na którym już w ciągu pierwszych czterech miesięcy nasi Klienci zdeponowali ponad 1 miliard złotych. Jest to jedyne konto w Polsce z innowacyjnym programem „Reszta dla Ciebie”, który umożliwia oszczędzanie w trakcie płacenia kartą płatniczą. Również pod względem liczby wydanych kart

Rok 2007 Rok Banku

kredytowych Citi Handlowy osiągnął rekordowy wynik, najlepszy w historii Banku - 237 tysięcy, o 55% więcej niż w roku poprzednim. W 2007 Citi Handlowy wprowadził na rynek pierwszą w Polsce medyczną kartę przedpłaconą oraz pierwszą w naszym kraju przedpłaconą kartę ubezpieczeniową. W tym roku zainaugurowaliśmy również nowe karty partnerskie: Citibank-LOT oraz Citibank-Plus, a Motokarta Citibank-BP przekroczyła liczbę 170 tysięcy i tym samym umocniła pozycję najlepszej karty partnerskiej na polskim rynku. Dzięki międzynarodowemu doświadczeniu i globalnemu zasięgowi Citigroup oraz znajomości lokalnego rynku, Citi Handlowy może zaoferować Klientom unikalne usługi i rozwiązania. Takim przykładem jest wprowadzona w ubiegłym roku globalna oferta dla Polaków za granicą i ich bliskich w Polsce, czyli bezpłatne przelewy w ośmiu krajach (w sześciu krajach Unii Europejskiej oraz w Australii i Indiach) oraz kompleksowa oferta dla Polaków w USA.

Z kolei spółka Handlowy-Leasing Sp. z o.o. w minionym roku odnotowała 105-procentowy wzrost wartości aktywów netto oddanych w leasing (883,4 mln zł) w porównaniu z końcem 2006 roku. W 2007, zgodnie z przyjętą strategią, wzrósł udział maszyn w wartości aktywów netto oddanych w leasing. Spółka zanotowała również znaczący wzrost przychodów ze sprzedaży. Na podkreślenie zasługuje bardzo dobra jakość portfela kredytowego spółki, zarówno pod kątem niskiej kwoty odpisów, jak i poziomu bieżących zaległości leasingowych. Rok 2007 był kolejnym, w którym podjęliśmy działania zmierzające do wzmocnienia pozycji rynkowej spółki i dalszego dynamicznego rozwoju.

Również dla Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. 2007 był rokiem udanym. Świadczy o tym chociażby wartość transakcji na akcjach zawartych na Giełdzie Papierów Wartościowych za jego pośrednictwem. W całym roku wyniosła ona 43,8 mld złotych i była o blisko 23% wyższa w porównaniu z 2006. Na koniec 2007 roku Dom Maklerski pełnił funkcję Animatora dla 44 spółek, co stanowi prawie 13% wszystkich akcji notowanych na GPW.

Pracując na sukces naszych Klientów i inwestorów, nigdy nie zapominamy o wartościach, które są nam bliskie. Stworzyliśmy największy w Polsce program wolontariatu pracowniczego, po raz drugi z rzędu uznany za najlepszy w Polsce w konkursie Barwy Wolontariatu. 17 listopada ubiegłego roku w ramach obchodów Światowego Dnia Citi dla Społeczności niemal 1900 wolontariuszy - pracowników Banku wraz z rodzinami i znajomymi, zaangażowało się w prace na rzecz lokalnych społeczności. Dzięki nim pomoc trafiła do 30 000 potrzebujących. Za pośrednictwem Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy realizujemy największe w Polsce programy edukacji ekonomicznej. Wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim i Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości rozpoczęliśmy drugą edycję programu Moje Finanse, w której planujemy podwoić liczbę uczniów do 450 000 i rozszerzyć edukację na ich rodziców. Utworzyliśmy portal edukacyjny ZrozumFinanse.pl, który w przyjazny i intuicyjny sposób pozwala młodym ludziom zapoznać się z tajnikami tej dziedziny, przybliżyć im podstawowe terminy i przekazuje wiedzę niezbędną do poruszania się w świecie finansów. Ponadto, przeprowadziliśmy pierwszą w Polsce akcję edukacyjną na temat oszczędzania - Tydzień dla Oszczędzania, którą objęliśmy 135 000 uczniów.

Wartość Banku

Bank Wartości

Rok 2007 to dla Grupy Kapitałowej Banku również rok ważnych nagród. Bank Handlowy w Warszawie S.A. został wybrany Firmą Roku 2006 przez Polski Klub Biznesu za pierwszą w Polsce kompleksową, zindywidualizowaną ofertę dla małych i średnich przedsiębiorstw. Otrzymaliśmy tytuł Lidera Rynku 2007 w kategorii „Najlepsza w Polsce Usługa” za Rachunek Zastrzeżony i Mikrowpłaty oraz wyróżnienie EURO LEADER 2007 za usługę Rachunek Zastrzeżony. Również nasze działania w ramach odpowiedzialności społecznej zostały docenione przez niezależne gremia. Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy otrzymała Złotą Odznakę Honorową Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego za wieloletnią działalność na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy ekonomicznej oraz nagrodę Pro Publico Bono za całokształt działalności na rzecz dobra publicznego. Po raz kolejny byliśmy Mecenasem Roku Filharmonii Narodowej. Zostaliśmy również nagrodzeni tytułem Inwestor w Kapitał Ludzki za wyróżniający się program zarządzania kadrami.

W 2008 roku głównym celem Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. jest podnoszenie wartości dla akcjonariuszy poprzez zapewnienie odpowiedniego zwrotu z kapitału oraz podnoszenie udziału Banku, jak również spółek z Grupy w kluczowych segmentach rynku. Bank będzie kontynuował strategię „jednego banku” oraz zapewnienia satysfakcji Klientów. Wierzę, że przyjęta strategia oraz planowane działania umocnią wiodącą pozycję Grupy na rynku.

Przekazując Państwu niniejsze sprawozdanie, pragnę podziękować pracownikom Grupy Kapitałowej Banku za zaangażowanie w umacnianie naszej pozycji. W imieniu Zarządu Banku dziękuję również Radzie Nadzorczej za udaną współpracę i wkład merytoryczny w rozwój naszej instytucji w minionym roku, a Klientom i Akcjonariuszom dziękuję za zaufanie, jakim nas obdarzyli.

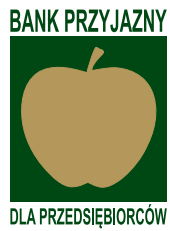

Sławomir S. Sikora
Prezes Zarządu

NAGRODY ZDOBYTE W 2007 ROKU

Nagroda Mecenasa Roku
Filharmonii Narodowej w Warszawie.

Godło Promocyjne „Bank Przyjazny
dla Przedsiębiorców” w IX edycji konkursu.

Tytuł „Lider Rynku” w kategorii
„Najlepsza w Polsce Usługa”
za Rachunek Zastrzeżony i Mikrowpłaty.

Nagroda Europrodukt dla Sieci obsługi UNIKASA.

Najlepszy Program Wolontariatu Pracowniczego
w Polsce w konkursie „Barwy Wolontariatu”.

Tytuł „Inwestor w Kapitał Ludzki”
dla programu zarządzania kadrami banku.

Spis treści

• Opinia i Raport Niezależnego Biegłego Rewidenta	3
• Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe	13
• Gospodarka polska w 2007 roku	72
• Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku	74
• Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku	75
• Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku	75
• Działalność Grupy Grupy Kapitałowej Banku w 2007 roku	84
• Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku	111
• Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku	113
• Dobre praktyki oraz zasady zarządzania Bankiem	115
• Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych	118

Grupa Kapitałowa
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.

Opinia i Raport
Niezależnego Biegłego
Rewidenta

Rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2007 r.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 16 („Grupa Kapitałowa”), na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2007 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 38 907 984 tys. złotych, skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia, wykazujący zysk netto w kwocie 824 215 tys. złotych, skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy kończący się tego dnia, wykazujące zwiększenie skonsolidowanego kapitału własnego o kwotę 185 281 tys. złotych, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia, wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 2 425 161 tys. złotych oraz informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawierająca opis znaczących zasad rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Odpowiedzialność Zarządu

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami. Odpowiedzialność ta obejmuje: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymanie kontroli wewnętrznej związanej ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją sprawozdań finansowych wolnych od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów, dobór oraz zastosowanie odpowiednich zasad rachunkowości, a także dokonywanie szacunków księgowych stosownych do zaistniałych okoliczności.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości”), norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie finansowe jest wolne od istotnych nieprawidłowości.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka, bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją sprawozdania finansowego, w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanych zasad rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2007 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Inne kwestie

Ponadto, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, stwierdzamy, że sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r., nr 209, poz. 1744) i są one zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

.....
Biegły rewident nr 9941/7390
Bożena Graczyk

.....
Za KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Biegły rewident nr 9941/7390
Bożena Graczyk, Członek Zarządu

.....
Za KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Richard Cysarz, Członek Zarządu

Warszawa, 13 marca 2008 r.

Grupa Kapitałowa
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.

Raport uzupełniający
opinię z badania
skonsolidowanego
sprawozdania finansowego

Rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2007 r.

1 Część ogólna raportu

1.1 Dane identyfikujące Grupę Kapitałową

1.1.1 Nazwa Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1.1.2 Siedziba jednostki dominującej

ul. Senatorska 16
00-923 Warszawa
Polska

1.1.3 Rejestracja jednostki dominującej w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd rejestrowy: Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Data: 22 lutego 2001 r.
Numer rejestru: KRS 0000001538

1.1.4 Rejestracja jednostki dominującej w Urzędzie Skarbowym i Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym

Numer NIP: 526-030-02-91
REGON: 000013037

1.2 Informacja o jednostkach wchodzących w skład Grupy Kapitałowej

1.2.1 Jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. następujące jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej zostały objęte konsolidacją:
Jednostka dominująca:

- Bank Handlowy w Warszawie S.A.

Jednostki zależne objęte konsolidacją metodą pełną:

- Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.,
- Handlowy-Leasing Sp. z o.o.,
- Handlowy Investments S.A.,
- PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

1.2.2 Jednostki nieobjęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. następujące jednostki zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej nie zostały objęte konsolidacją:

- Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.,
- Handlowy Investments II S.a.r.l.,
- Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A.

Dane finansowe ww. jednostek są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego i stanowią 0,17% sumy bilansowej Grupy Kapitałowej oraz 0,06% przychodów Grupy Kapitałowej, bez uwzględniania eliminacji transakcji wewnątrzgrupowych.

1.3 Dane identyfikujące biegłego rewidenta [podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych]

Firma: KPMG Audyt Sp. z o.o.

Siedziba: Warszawa

Adres: ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

Numer rejestru: KRS 0000104753

Sąd rejestrowy: Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

Kapitał zakładowy: 125 000 złotych

Numer NIP: 526-10-24-841

KPMG Audyt Sp. z o.o. jest wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 458.

1.4 Podstawy prawne

1.4.1 Kapitał zakładowy

Jednostka dominująca została powołana aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 r.

Kapitał zakładowy jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2007 r., zgodnie z KRS, wynosił 522 638 400 złotych i dzielił się na 130 659 600 akcji o wartości nominalnej 4 złote każda.

W jednostce dominującej występowała następująca struktura własnościowa według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.:

Nazwa akcjonariusza	Ilość akcji	Ilość głosów (w %)	Wartość nominalna akcji (tys. zł)	Udział w kapitale zakładowym (w %)
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	97 994 700	75,0	391 979	75,0
Pozostali akcjonariusze	32 664 900	25,0	130 659	25,0
Razem	130 659 600	100,0	522 638	100,0

1.4.2 Kierownik jednostki dominującej

Funkcje kierownika jednostki dominującej sprawuje Zarząd jednostki dominującej.

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2007 r. wchodził:

- Sławomir Sikora – Prezes Zarządu Banku,
- Michał Mrozek – Wiceprezes Zarządu Banku,
- Edward Wess – Wiceprezes Zarządu Banku,
- Sonia Wędrychowicz-Horbatowska – Wiceprezes Zarządu Banku,
- Witold Zieliński – Wiceprezes Zarządu Banku,
- Lidia Jabłonowska-Luba – Członek Zarządu Banku.

W dniu 23 maja 2007 r. Pan Michał Mrozek został powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku. Poprzednio Pan Michał Mrozek pełnił funkcję Członka Zarządu Banku.

W 2008 r., do dnia podpisania opinii i raportu z badania sprawozdania finansowego, nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu Banku.

1.4.3 Przedmiot działalności

Przedmiotem działalności jednostki dominującej, zgodnie ze statutem, jest w szczególności:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych we wszystkich formach przyjętych w krajowych i międzynarodowych stosunkach bankowych,
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych oraz operacji, których przedmiotem są warranty,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- emisja bankowych papierów wartościowych,
- wykonywanie zleconych czynności związanych z emisją papierów wartościowych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych oraz inne.

Przedmiotem działalności jednostek zależnych, wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, są w szczególności:

- Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. – działalność maklerska,
- Handlowy-Leasing Sp. z o.o. – działalność leasingowa,
- Handlowy Investments S.A. – działalność inwestycyjna,
- PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji – produkcja maszyn i urządzeń.

1.5 Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2006 r. zostało zbadane przez KPMG Audyt Sp. z o.o. i uzyskało opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone w dniu 21 czerwca 2007 r. przez Walne Zgromadzenie.

Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2006 r. został prawidłowo wprowadzony do dokumentacji konsolidacyjnej jako bilans otwarcia roku badanego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało złożone w Sądzie Rejestrowym w dniu 28 czerwca 2007 r. oraz ogłoszone w Monitorze Polskim B nr 229 z 20 lutego 2008 r.

1.6 Zakres prac i odpowiedzialności

Niniejszy raport został przygotowany dla Walnego Zgromadzenia Banku Handlowego w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 16, i dotyczy skonsolidowanego sprawozdania finansowego, na które składa się skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2007 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 38 907 984 tys. złotych, skonsolidowany rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia, wykazujący zysk netto w kwocie 824 215 tys. złotych, skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy kończący się tego dnia, wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 185 281 tys. złotych, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia, wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 2 425 161 tys. złotych oraz informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawierająca opis znaczących zasad rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Badana jednostka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, na podstawie decyzji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 7 grudnia 2004 r.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadzono zgodnie z umową z dnia 24 października 2007 r., zawartą na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 20 marca 2007 r. odnośnie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone w siedzibie jednostki dominującej i jej oddziałach w okresie od 7 listopada 2007 r. do 11 marca 2008 r.

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz z innymi obowiązującymi przepisami.

Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii i sporządzenie raportu uzupełniającego, odnośnie tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zarząd jednostki dominującej złożył w dniu wydania niniejszego raportu oświadczenie o rzetelności i jasności skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawionego do badania oraz niezastąpieniu zdarzeń wpływających w sposób znaczący na dane wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok badany.

W trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd jednostki dominującej udostępnił nam wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do wydania opinii i przygotowania raportu.

KPMG Audyt Sp. z o.o., członkowie jej Zarządu i organów nadzorczych oraz inne osoby uczestniczące w badaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej spełniają wymóg niezależności od jednostek wchodzących w skład badanej Grupy Kapitałowej. Zakres planowanej i wykonanej pracy nie został w żaden sposób ograniczony. Zakres i sposób przeprowadzonego badania wynika ze sporządzonej przez nas dokumentacji roboczej, znajdującej się w siedzibie KPMG Audyt Sp. z o.o.

1.7 Informacja o przeprowadzonych badaniach sprawozdań finansowych jednostek objętych konsolidacją

1.7.1 Jednostka dominująca

Sprawozdanie finansowe jednostki dominującej za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2007 r. zostało zbadane przez KPMG Audyt Sp. z o.o., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr 458, i uzyskało opinię bez zastrzeżeń.

1.7.2 Pozostałe jednostki objęte konsolidacją

Nazwa jednostki	Podmiot uprawniony do badania	Dzień bilansowy	Rodzaj opinii biegłego rewidenta
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	KPMG Audyt Sp. z o.o.	31.12.2007 r.	W trakcie badania
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	KPMG Audyt Sp. z o.o.	31.12.2007 r.	W trakcie badania
Handlowy Investments S.A.	KPMG Audit S.a.r.l.	29.02.2008 r.	Przed badaniem
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Nie podlega obowiązkowi badania za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2007 r.		

Objęte konsolidacją sprawozdanie finansowe spółki Handlowy Investments S.A. jest badane przez inny, niż KPMG Audyt Sp. z o.o., podmiot uprawniony do badania. Udział sumy bilansowej tej jednostki w skonsolidowanej sumie bilansowej Grupy Kapitałowej przed eliminacjami wewnątrzgrupowymi na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniósł 0,11 %, a udział przychodów tej jednostki w przychodach Grupy Kapitałowej, przed eliminacjami transakcji wewnątrzgrupowych, za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2007 r. wyniósł 1,02%.

2 Analiza finansowa Grupy Kapitałowej

2.1 Ogólna analiza skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1.1 Skonsolidowany bilans

AKTYWA	31.12.2007 tys. zł	% sumy bilansowej	31.12.2006 tys. zł	% sumy bilansowej
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 321 503	8,54%	535 623	1,49%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 135 708	13,20%	4 556 471	12,66%
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	6 467 638	16,62%	8 247 313	22,92%
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	58 388	0,15%	67 910	0,19%
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21 909	0,06%	54 618	0,15%
Kredyty, pożyczki i inne należności	21 205 373	54,50%	19 516 218	54,23%
<i>od sektora finansowego</i>	8 718 832	22,41%	9 319 272	25,89%
<i>od sektora niefinansowego</i>	12 486 541	32,09%	10 196 946	28,34%
Rzeczowe aktywa trwałe	612 797	1,57%	638 246	1,77%
<i>nieruchomości i wyposażenie</i>	587 769	1,51%	628 860	1,74%
<i>nieruchomości stanowiące inwestycje</i>	25 028	0,06%	9 386	0,03%
Wartości niematerialne	1 284 078	3,30%	1 285 753	3,57%
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	374 468	0,97%	274 124	0,76%
Inne aktywa	413 477	1,06%	801 920	2,23%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	12 645	0,03%	12 539	0,03%
SUMA AKTYWÓW	38 907 984	100,00%	35 990 735	100,00%

PASYWA	31.12.2007 tys. zł	% sumy bilansowej	31.12.2006 tys. zł	% sumy bilansowej
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-	250 113	0,69%
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	4 373 146	11,24%	3 316 847	9,22%
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	28 000 003	71,96%	25 991 136	72,22%
<i>depozyty</i>	26 896 411	69,13%	25 036 782	69,57%
<i>sektora finansowego</i>	7 085 042	18,21%	6 156 605	17,11%
<i>sektora niefinansowego</i>	19 811 369	50,92%	18 880 177	52,46%
<i>pozostałe zobowiązania</i>	1 103 592	2,83%	954 354	2,65%
Rezerwy	37 548	0,10%	44 378	0,12%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	101 889	0,26%	5 687	0,02%
Inne zobowiązania	792 314	2,04%	964 771	2,68%
Zobowiązania razem	33 304 900	85,60%	30 572 932	84,95%
Kapitały				
Kapitał zakładowy	522 638	1,34%	522 638	1,45%
Kapitał zapasowy	3 028 809	7,79%	3 027 470	8,41%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(182 450)	-0,47%	(81 501)	-0,23%
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 454 355	3,74%	1 407 081	3,91%
Zyski zatrzymane	779 732	2,00%	542 115	1,51%
Kapitały razem	5 603 084	14,40%	5 417 803	15,05%
SUMA PASYWÓW	38 907 984	100,00%	35 990 735	100,00%

2.1.2 Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	01.01.2007 - 31.12.2007 tys. zł	01.01.2006 - 31.12.2006 tys. zł
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1 976 851	1 632 218
Koszty odsetek i podobne koszty	(772 431)	(605 817)
Wynik z tytułu odsetek	1 204 420	1 026 401
Przychody z tytułu opłat i prowizji	871 142	721 612
Koszty opłat i prowizji	(134 459)	(103 710)
Wynik z tytułu prowizji	736 683	617 902
Przychody z tytułu dywidend	5 940	3 659
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	422 520	315 906
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	30 086	36 571
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	47 489	95 846
Pozostałe przychody operacyjne	107 724	128 373
Pozostałe koszty operacyjne	(42 659)	(39 617)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	65 065	88 756
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(1 413 707)	(1 371 372)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(108 837)	(130 186)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	596	118 316
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	52 556	22 535
Zysk operacyjny	1 042 811	824 334
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	(8 586)	7 780
Zysk brutto	1 034 225	832 114
Podatek dochodowy	(210 010)	(175 058)
Zysk netto	824 215	657 056
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	130 659 600	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	6,31	5,03
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	6,31	5,03

2.2 Wybrane wskaźniki finansowe

	31.12.2007 tys. zł	31.12.2006 tys. zł
Suma bilansowa	38 907 984	35 990 735
Zysk brutto	1 034 225	832 114
Zysk netto	824 215	657 056
Kapitały własne*	4 778 869	4 760 747
Stopa zysku netto do kapitałów własnych*	17,25%	13,80%
Współczynnik wypłacalności	12,86%	14,10%
Udział należności netto w aktywach	54,50%	54,23%
Udział aktywów dochodowych w sumie aktywów	93,07%	91,63%
Udział zobowiązań kosztowych w sumie pasywów	83,20%	82,13%

* bez wyniku finansowego bieżącego roku obrotowego

2.3 Interpretacja wskaźników

Poniżej scharakteryzowano zmiany najistotniejszych pozycji skonsolidowanego bilansu i skonsolidowanego rachunku zysków i strat:

W porównaniu do roku ubiegłego, suma bilansowa Grupy Kapitałowej wzrosła o 2 917 249 tys. złotych (8,1%) i osiągnęła poziom 38 907 984 tys. złotych. Po stronie aktywów wzrost ten związany był w głównej mierze ze wzrostem pozycji kasa, operacje z Bankiem Centralnym o 2 785 880 tys. złotych (520,1%), jak również pozycji kredyty, pożyczki i inne należności o 1 689 155 tys. złotych (8,7%). Wzrosty te zostały częściowo zrównoważone przez spadek pozycji dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży o kwotę 1 779 675 tys. złotych (21,6%).

Po stronie pasywów największy wpływ na wzrost sumy bilansowej miało zwiększenie salda pozycji zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu o 2 008 867 tys. złotych (7,7%), a także wzrost pozycji zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu 1 056 299 tys. złotych (31,8%). Wzrost kapitałów własnych wynikał głównie ze wzrostu pozycji zyski zatrzymane w kwocie 237 617 tys. złotych (43,8%).

Zysk brutto Grupy Kapitałowej za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2007 r. wyniósł 1 034 225 tys. złotych, co stanowiło wzrost o 202 111 tys. złotych (24,3%) w porównaniu z zyskiem brutto za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2006 r. Wzrost zysku brutto spowodowany był przede wszystkim wzrostem wartości wyniku z tytułu odsetek o 178 019 tys. złotych (17,3%), wyniku z tytułu prowizji o 118 781 tys. złotych (19,2%), a także wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji o 106 614 tys. złotych (33,7%). Wzrosty te zostały częściowo zrównoważone przez spadek wartości wyniku z tytułu zbycia aktywów trwałych o kwotę 117 720 tys. złotych (99,5%).

Zysk netto Grupy Kapitałowej za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2007 r. osiągnął poziom 824 215 tys. złotych i był wyższy w porównaniu z zyskiem za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2006 r. o 167 159 tys. złotych (25,4%).

3 Część szczegółowa raportu

3.1 Zasady rachunkowości

Jednostka dominująca posiada aktualną dokumentację opisującą stosowane w Grupie Kapitałowej zasady rachunkowości, przyjęte przez Zarząd jednostki dominującej.

Przyjęte zasady rachunkowości zostały przedstawione w informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w zakresie wymaganym przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej stosują jednakowe zasady rachunkowości, zgodne z zasadami stosowanymi przez jednostkę dominującą.

Z wyjątkiem jednostki Handlowy Investments S.A., sprawozdania finansowe jednostek objętych konsolidacją zostały sporządzone na ten sam dzień bilansowy, co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej. W przypadku spółki Handlowy Investments S.A., uwzględniono odpowiednie wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

3.2 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Podstawę sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiła dokumentacja konsolidacyjna sporządzona na podstawie wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych holdingu finansowego (Dz. U. z 2001 r., nr 152, poz. 1728).

3.3 Metodologia konsolidacji

Zastosowana metodologia konsolidacji została przedstawiona w nocy 2 informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.4 Konsolidacja kapitałów

Kapitałem zakładowym Grupy Kapitałowej jest kapitał zakładowy jednostki dominującej.

Wyliczenia pozostałych składników kapitału własnego Grupy Kapitałowej dokonano poprzez dodanie do poszczególnych składników kapitału własnego jednostki dominującej odpowiednich składników kapitału własnego jednostek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, odpowiadających procentowemu udziałowi jednostki dominującej w kapitale własnym jednostek zależnych według stanu na dzień bilansowy.

Do kapitału własnego Grupy Kapitałowej włączono tylko te części odpowiednich składników kapitału własnego jednostek zależnych, które powstały od dnia objęcia kontroli nad nimi przez jednostkę dominującą.

3.5 Wyłączenia konsolidacyjne

Dokonano wyłączeń konsolidacyjnych dotyczących wewnątrzgrupowych rozrachunków.

Podczas konsolidacji dokonano wyłączeń dotyczących sprzedaży pomiędzy jednostkami Grupy, pozostałych wewnątrzgrupowych przychodów i kosztów operacyjnych oraz kosztów i przychodów finansowych.

Dane, stanowiące podstawę do wyłączeń, uzyskano z ksiąg rachunkowych Banku Handlowego w Warszawie S.A. (lub jednostek zależnych) i uzgodniono z informacjami uzyskanymi od jednostek zależnych.

3.6 Stosowanie się do norm ostrożnościowych

W oparciu o przeprowadzone badanie nie zidentyfikowaliśmy żadnych istotnych odstępstw jednostki dominującej od bankowych norm ostrożnościowych dotyczących między innymi koncentracji zaangażowań, rezerwy obowiązkowej oraz adekwatności kapitałowej.

3.7 Wskaźniki istotności przyjęte do badania

Zaplanowaliśmy i zastosowaliśmy odpowiedni poziom istotności w przeprowadzonych przez nas procedurach badania w celu uzyskania racjonalnej pewności, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe traktowane jako całość nie zawiera istotnych nieprawidłowości.

3.8 Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dane zawarte w informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego zawierające opis znaczących zasad rachunkowości oraz inne informacje objaśniające, zostały przedstawione we wszystkich istotnych aspektach kompletnie i prawidłowo. Dane te stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.9 Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r., nr 209, poz. 1744) i są one zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.10 Informacja o opinii niezależnego biegłego rewidenta

W oparciu o przeprowadzone badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej sporządzonego na dzień 31 grudnia 2007 r. wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń.

.....
Biegły rewident nr 9941/7390
Bożena Graczyk

.....
Za KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Biegły rewident nr 9941/7390
Bożena Graczyk, Członek Zarządu

.....
Za KPMG Audyt Sp. z o.o.
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Richard Cysarz, Członek Zarządu

Warszawa, 13 marca 2008 r.

Roczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.
za okres kończący się
31 grudnia 2007 roku

Wybrane dane finansowe

	w tys. zł		w tys. EUR**	
	2007 rok	2006 rok	2007 rok	2006 rok
Przychody z tytułu odsetek	1 976 851	1 632 218	523 420	418 614
Przychody z tytułu prowizji	871 142	721 612	230 656	185 071
Zysk (strata) brutto	1 034 225	832 114	273 836	213 412
Zysk (strata) netto	824 215	657 056	218 231	168 515
Zmiana stanu środków pieniężnych	2 425 161	315 822	677 041	82 434
Aktywa razem	38 907 984	35 990 735	10 862 084	9 394 115
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	250 113	-	65 283
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	28 000 003	25 991 136	7 816 863	6 784 072
Kapitał własny	5 603 084	5 417 803	1 564 233	1 414 127
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	145 907	136 416
Liczba akcji (w szt.)	130 659 600	130 659 600	130 659 600	130 659 600
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	42,88	41,47	11,97	10,82
Współczynnik wypłacalności (w %)	12,86	14,10	12,86	14,10
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	6,31	5,03	1,67	1,29
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł/EUR)	6,31	5,03	1,67	1,29
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)*	-	4,10	-	1,07

* Przedstawione wskaźniki dotyczą wypłaconej dywidendy w 2007 roku z podziału zysku za 2006 rok. Do dnia podpisania niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie podjął jeszcze decyzji proponowanej kwoty przeznaczonej na wypłatę dywidendy z podziału zysku za 2007 rok.

** Kursy użyte do przeliczenia złotych na euro: pozycje bilansowe wg średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2007 roku - 3,5820 zł (na dzień 31 grudnia 2006 roku: 3,8312 zł); pozycje rachunku zysków i strat wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną kursów NBP na koniec każdego miesiąca 2007 roku - 3,7768 zł (2006 roku: 3,8991 zł).

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Za okres w tys. zł	Nota	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	4	1 976 851	1 632 218
Koszty odsetek i podobne koszty	4	(772 431)	(605 817)
Wynik z tytułu odsetek	4	1 204 420	1 026 401
Przychody z tytułu opłat i prowizji	5	871 142	721 612
Koszty opłat i prowizji	5	(134 459)	(103 710)
Wynik z tytułu prowizji	5	736 683	617 902
Przychody z tytułu dywidend	6	5 940	3 659
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	7	422 520	315 906
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	8	30 086	36 571
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	9	47 489	95 846
Pozostałe przychody operacyjne		107 724	128 373
Pozostałe koszty operacyjne		(42 659)	(39 617)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10	65 065	88 756
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	11	(1 413 707)	(1 371 372)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	12	(108 837)	(130 186)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	13	596	118 316
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	14	52 556	22 535
Zysk operacyjny		1 042 811	824 334
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności		(8 586)	7 780
Zysk brutto		1 034 225	832 114
Podatek dochodowy	15	(210 010)	(175 058)
Zysk netto		824 215	657 056
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	16	130 659 600	130 659 600
Zysk na jedną akcję (w zł)	16	6,31	5,03
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	16	6,31	5,03
W tym:			
Zysk netto należny udziałowcom jednostki dominującej		824 215	657 056
Zysk netto należny udziałowcom mniejszościowym		-	-

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 19-68 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

Stan na dzień w tys. zł	Nota	31.12.2007	31.12.2006
AKTYWA			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17	3 321 503	535 623
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	5 135 708	4 556 471
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19	6 467 638	8 247 313
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	20	58 388	67 910
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21	21 909	54 618
Kredyty, pożyczki i inne należności	22	21 205 373	19 516 218
<i>od sektora finansowego</i>		8 718 832	9 319 272
<i>od sektora niefinansowego</i>		12 486 541	10 196 946
Rzeczowe aktywa trwałe	24	612 797	638 246
<i>nieruchomości i wyposażenie</i>		587 769	628 860
<i>nieruchomości stanowiące inwestycje</i>		25 028	9 386
Wartości niematerialne	25	1 284 078	1 285 753
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	27	374 468	274 124
Inne aktywa	28	413 477	801 920
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	29	12 645	12 539
Aktywa razem		38 907 984	35 990 735
PASYWA			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		-	250 113
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	4 373 146	3 316 847
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30	28 000 003	25 991 136
<i>depozyty</i>		26 896 411	25 036 782
<i>sektora finansowego</i>		7 085 042	6 156 605
<i>sektora niefinansowego</i>		19 811 369	18 880 177
<i>pozostałe zobowiązania</i>		1 103 592	954 354
Rezerwy	31	37 548	44 378
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	27	101 889	5 687
Inne zobowiązania	32	792 314	964 771
Zobowiązania razem		33 304 900	30 572 932
KAPITAŁY			
Kapitał zakładowy	33	522 638	522 638
Kapitał zapasowy	33	3 028 809	3 027 470
Kapitał z aktualizacji wyceny	33	(182 450)	(81 501)
Pozostałe kapitały rezerwowe	33	1 454 355	1 407 081
Zyski zatrzymane		779 732	542 115
Kapitały razem		5 603 084	5 417 803
Pasywa razem		38 907 984	35 990 735

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 19-68 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2006 roku	522 638	3 010 452	(64 554)	1 196 052	584 011	-	5 248 599
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	15 649	-	-	-	15 649
Przeniesienie wyceny sprzedanych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na wynik finansowy	-	-	(36 571)	-	-	-	(36 571)
Odroczony podatek dochodowy od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	3 975	-	-	-	3 975
Różnice kursowe	-	-	-	(881)	351	-	(530)
Zysk netto	-	-	-	-	657 056	-	657 056
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(470 375)	-	(470 375)
Transfer na kapitały	-	17 018	-	211 910	(228 928)	-	-
Stan na 31 grudnia 2006 roku	522 638	3 027 470	(81 501)	1 407 081	542 115	-	5 417 803

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2007 roku	522 638	3 027 470	(81 501)	1 407 081	542 115	-	5 417 803
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	(91 520)	-	-	-	(91 520)
Przeniesienie wyceny sprzedanych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na wynik finansowy	-	-	(33 109)	-	-	-	(33 109)
Odroczony podatek dochodowy od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-	23 680	-	-	-	23 680
Różnice kursowe	-	-	-	(3 235)	954	-	(2 281)
Zysk netto	-	-	-	-	824 215	-	824 215
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	(535 704)	-	(535 704)
Transfer na kapitały	-	1 339	-	50 509	(51 848)	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 roku	522 638	3 028 809	(182 450)	1 454 355	779 732	-	5 603 084

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 19-68 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

Za okres w tys. zł	2007	2006
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk netto	824 215	657 056
II. Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej:	2 031 723	49 918
Bieżący i odroczone podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym	210 010	175 058
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	8 586	(6 028)
Amortyzacja	108 837	130 186
Utrata wartości	(41 872)	(10 215)
Zmiana stanu rezerw (rozwiązanie rezerw - znak ujemny)	(10 684)	(12 320)
Wynik ze sprzedaży inwestycji	(1 175)	(117 701)
Odsetki otrzymane	1 792 631	1 549 683
Odsetki zapłacone	(783 052)	(587 351)
Inne korekty	(1 095 731)	(860 457)
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej	187 550	260 855
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)	(439 826)	(2 982 537)
Zmiana stanu kredytów, pożyczek i innych należności	(2 007 554)	(2 896 249)
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	1 754 958	(1 005 578)
Zmiana stanu inwestycji kapitałowych	16 877	9 611
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	(593 150)	1 307 261
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(8 466)	(4 179)
Zmiana stanu innych aktywów	397 509	(393 403)
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)	2 283 999	2 771 600
Zmiana stanu zobowiązań wobec banku centralnego	(250 000)	250 000
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	1 900 449	2 732 088
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu	1 056 299	(103 372)
Zmiana stanu innych zobowiązań	(422 749)	(107 116)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	2 855 938	706 974
Podatek dochodowy zapłacony	(217 688)	(149 794)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 638 250	557 180
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(75 874)	(55 196)
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	4 943	6 923
Nabycie wartości niematerialnych	(19 426)	(9 165)
Zbycie wartości niematerialnych	-	139
Zbycie aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	7 556	174 395
Dywidendy otrzymane	-	5 411
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną	(82 801)	122 507
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Dywidendy wypłacone	(535 704)	(470 375)
Wpływ z tytułu zaciągnięcia długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego	450 995	231 304
Wydatki z tytułu spłaty długoterminowych kredytów od podmiotów sektora finansowego	(36 466)	(121 198)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(121 175)	(360 269)
D. Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	(9 113)	(3 596)
E. Zwiększenie środków pieniężnych netto	2 425 161	315 822
F. Środki pieniężne na początek okresu	1 321 162	1 005 340
G. Środki pieniężne na koniec okresu	3 746 323	1 321 162

Noty objaśniające zamieszczone na stronach 19-68 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne o Banku i Grupie Kapitałowej

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. obejmuje dane Banku – jednostki dominującej oraz jednostek od niego zależnych (razem zwanych dalej Grupą).

Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Jednostka dominująca”, „Bank”) ma siedzibę w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16, 00-923 Warszawa. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 roku i jest zarejestrowany w Rejestrze Przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy w Warszawie, pod numerem KRS: 0000001538.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 000013037 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 526-030-02-91.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Kapitał zakładowy Banku wynosi 522 638 400 zł i podzielony jest na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela, o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Grupa jest członkiem Citigroup Inc. Jednostką dominującą dla Banku jest Citibank Overseas Investments Corporation, podmiot zależny od Citibank N.A.

Bank jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi:

- działalność maklerską,
- usługi leasingowe,
- działalność inwestycyjną.

W skład Grupy wchodzi Bank oraz następujące jednostki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale/ w głosach na WZ w %	
		31.12.2007	31.12.2006
Jednostki konsolidowane metodą pełną			
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	100,00
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	100,00	100,00
Jednostki wyceniane metodą praw własności			
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00
Handlowy Investments II S.a.r.l.	Luksemburg	100,00	100,00
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A.	Poznań	100,00	100,00

Dane finansowe jednostek zależnych nieobjętych konsolidacją metodą pełną są nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Znaczące zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Ponadto, roczne sprawozdanie finansowe jednostki dominującej zostało sporządzone zgodnie z zasadami rachunkowości opisanymi w niniejszej notce, z wyjątkiem zasady ujmowania i wyceny inwestycji kapitałowych w jednostki zależne i stowarzyszone, opisanej w notce 1. do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku. Porównywalne dane finansowe zostały zaprezentowane za okres od 1 stycznia 2006 roku do 31 grudnia 2006 roku. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, z wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów i zobowiązań wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu (kredyty i pożyczki, zobowiązania finansowe inne niż wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat) lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Obecnie programy świadczeń kapitałowych oferowane przez Grupę traktowane są jako programy rozliczane w środkach pieniężnych. Zgodnie z Interpretacją IFRIC 11 Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej „Grupa kapitałowa a płatności w formie akcji własnych” programy te powinny być traktowane jako transakcje płatności w formie akcji rozliczane w instrumentach kapitałowych. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się nie wcześniej niż 1 marca 2007 roku. Grupa jest w trakcie oszacowywania wpływu tej zmiany na sprawozdanie finansowe.

30 listopada 2006 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała MSSF 8 „Segmenty operacyjne”, który zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności”. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską 21 listopada 2007 roku i obowiązuje dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2009 roku lub po tym dniu.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardu MSSF 8 i IFRIC 11.

Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte lub oczekujące na przyjęcie nie mają związku z działalnością Grupy albo ich wpływ na sprawozdanie finansowe nie byłby istotny.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania pewnych szacunków oraz przyjęcia związanych z nimi założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i związane z nimi założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które w danych warunkach uznane zostaną za właściwe i stanowią podstawę

do dokonania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, a ich wartości nie można określić w sposób jednoznaczny na podstawie innych źródeł. Rzeczywiste wartości mogą się jednak różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty szacunków ujmowane są w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku, jeżeli korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeżeli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

Niniejsze sprawozdanie finansowe Grupy jest pierwszym rocznym sprawozdaniem, w którym Grupa zastosowała po raz pierwszy MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2007 roku.

W celu zachowania porównywalności danych finansowych z ujęciem bieżącego okresu, dokonano stosownych zmian w prezentacji danych finansowych dotyczących 2006 roku w stosunku do uprzednio opublikowanych danych w skonsolidowanym raporcie rocznym za 2006 rok. Zmiany te dotyczyły sposobu grupowania i prezentacji danych finansowych w wybranych notach objaśniających i nie mają wpływu na sumę bilansową oraz wyniki finansowe Grupy.

Podstawy konsolidacji

W skład jednostek podporządkowanych wchodzi jednostki zależne i stowarzyszone.

Jednostki zależne - definicja

Jednostki zależne to wszelkie jednostki kontrolowane przez Bank. Jednostki kontrolowane to jednostki, w odniesieniu do których Bank pośrednio lub bezpośrednio ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z działalności danej jednostki. Kontrola zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania, w tym warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje i rozrachunki na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Eliminacji podlegają również istotne niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy spółkami z Grupy.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności we wszystkich istotnych obszarach z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Jednostki zależne, które nie są konsolidowane metodą pełną ze względu na nieistotność ich sprawozdań finansowych w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy, wykazywane są z zastosowaniem metody praw własności.

Jednostki stowarzyszone - definicja

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa pośrednio lub bezpośrednio wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności. W początkowym ujęciu udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazuje się według ceny nabycia. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości) określoną w dniu nabycia. Udział Grupy w wyniku finansowym

jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia - w innych kapitałach. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Istotne niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały tam, gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia we wszystkich istotnych obszarach zgodności z zasadami rachunkowości, stosowanymi przez Grupę.

Waluty obce

Pozycje bilansowe i pozabilansowe wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote polskie według kursu średniego ustalonego dla danej waluty przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego („NBP”) na dzień sporządzenia bilansu.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną (złoty polski) według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Różnice kursowe, wynikające z rewaluacji bilansowych pozycji walutowych oraz rozliczenia transakcji walutowych, zaliczane są do wyniku z pozycji wymiany.

Kursy podstawowych walut zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego są następujące:

w zł	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
1 USD	2,4350	2,9105
1 CHF	2,1614	2,3842
1 EUR	3,5820	3,8312

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- składniki aktywów lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie klasyfikowała aktywów do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Grupa dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do poszczególnych kategorii w dacie początkowego ujęcia.

(a) Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria obejmuje (i) aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu oraz (ii) aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie, jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których

istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub, w przypadku aktywów finansowych, jeżeli został zaliczony do tej kategorii na podstawie decyzji kierownictwa jednostki. Do kategorii „Przeznaczone do obrotu” Grupa zalicza wszystkie instrumenty pochodne oraz wybrane dłużne papiery wartościowe.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa udziela klientowi finansowania w celu innym niż wygenerowanie przez Grupę krótkoterminowych zysków z tytułu obrotu tymi pożyczkami lub należnościami. Do kategorii tej zaliczane są w szczególności należności kredytowe, skupione wierzytelności oraz dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku.

(c) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Kategoria „Aktywa dostępne do sprzedaży” to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, które (i) zostały zaklasyfikowane przez jednostkę do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia lub (ii) nie zostały zakwalifikowane do żadnej z pozostałych kategorii aktywów. Do kategorii tej Grupa klasyfikuje wybrane dłużne i kapitałowe papiery wartościowe.

(d) Pozostałe zobowiązania finansowe

Kategoria „Pozostałe zobowiązania finansowe” obejmuje zobowiązania finansowe niezakwalifikowane do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii tej zaklasyfikowane są przede wszystkim depozyty klientowskie.

Ujmowanie i wyłączenie

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (z wyłączeniem instrumentów pochodnych) oraz transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży ujmują się w bilansie i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień, w którym Grupa odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji wyceniane są do wartości godziwej.

Pożyczki i inne należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści z tytułu ich własności.

Zobowiązania finansowe są wyłączone z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nieklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, z wyjątkiem pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Zobowiązania finansowe po początkowym ujęciu są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się odpowiednio w przychodach lub kosztach. Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym, poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów i zobowiązań, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmują się w rachunku zysków i strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmują się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

Wartość godziwa akcji i udziałów w jednostkach innych niż zależne i stowarzyszone notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), inwestycje takie wykazuje się w cenie nabycia, skorygowanej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa jest stroną umów leasingu, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków składniki aktywów przez uzgodniony okres.

W przypadku umów, na mocy których Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające z posiadania składników aktywów będących przedmiotem umowy leasingu, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Grupa ujmuje natomiast należność z tytułu leasingu finansowego w wartości równej inwestycji leasingowej netto.

Przychody odsetkowe od umów leasingu finansowego rozliczane są metodą efektywnej stopy procentowej w celu odzwierciedlenia stałej w danym okresie stopy zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

Inwestycje kapitałowe – akcje i udziały w pozostałych jednostkach

Akcje i udziały w innych jednostkach niż jednostki podporządkowane zaliczane są do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Instrumenty pochodne

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa przeznaczone do obrotu, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania przeznaczone do obrotu.

Wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako oddzielne instrumenty pochodne, jeśli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania. Obecnie Grupa nie kompensuje i nie prezentuje w kwocie netto aktywów i zobowiązań finansowych.

Konsolidacja sald rachunków

Grupa oferuje swoim klientom usługi zarządzania środkami finansowymi polegające na konsolidacji sald rachunków bankowych w ramach struktury rachunków powiązanych (tzw. cash-pooling). Operacje tego typu polegają na konsolidacji (netowaniu) sald dodatnich i ujemnych rachunków bieżących uczestników produktu na wyznaczonym rachunku podmiotu zarządzającego rozliczeniami. Operacja konsolidacji przeprowadzana jest na koniec dnia roboczego, natomiast następnego dnia roboczego dokonywane są przelewy zwrotne przywracające stan rachunków do sytuacji sprzed konsolidacji. Transakcje konsolidacyjne nie spełniają warunków MSR 39, dotyczących wyłączania składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu i w związku z tym prezentowane są w ujęciu brutto, tj. salda należności wykazywane są w pozycji „Kredyty, pożyczki i inne należności”, zaś salda zobowiązań jako depozyty.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży

Grupa dokonuje transakcji sprzedaży/zakupu aktywów finansowych z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek tzw. transakcje typu repo i reverse repo na papierach wartościowych. Papiery wartościowe sprzedane z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone z bilansu. Jednocześnie ujmowane są po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. W przypadku transakcji zakupu z przyrzeczeniem odsprzedaży nabyte papiery wartościowe prezentowane są jako pożyczki i należności. Różnicę między ceną sprzedaży/zakupu a ceną odkupu/odsprzedaży ujmuje się odpowiednio jako koszty lub przychody odsetkowe z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Utrata wartości aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu

Grupa dokonuje podziału składników aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu ze względu na podejście do zarządzania ryzykiem kredytowym danego zaangażowania na portfel aktywów indywidualnie istotnych oraz portfel aktywów indywidualnie nieistotnych (portfel grupowy). Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane przez Grupę informacje dotyczące następujących zdarzeń:

- znaczących trudności finansowych emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymania warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłacaniem odsetek lub należności głównej,
- przyznania pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił,
- wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy,
- zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe, lub
- obserwacji danych wskazujących na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia,

mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:

- negatywnych zmiany dotyczących statusu płatności pożyczkobiorców w grupie, lub
- krajowej lub lokalnej sytuacji gospodarczej, która ma związek z niespłacaniem aktywów w grupie.

Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Odpisy z tytułu utworzenia rezerwy na pokrycie poniesionych, lecz niezidentyfikowanych strat kredytowych

Grupa tworzy rezerwę na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty kredytowe (IBNR - ang. *incurred but not reported*). Rezerwa IBNR odzwierciedla poziom strat kredytowych oszacowany na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyk ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia rezerwy IBNR, które zostały poniesione przez Grupę na dzień bilansowy, lecz dla których Grupa nie jest jeszcze w stanie zidentyfikować indywidualnych ekspozycji z utratą wartości. Procesem wyliczania rezerwy IBNR objęte są wszystkie należności, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek indywidualna ocena pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego. Rezerwa IBNR liczona jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o wspólnych cechach ryzyka kredytowego. W sprawozdaniu finansowym Grupy rezerwa na poniesione niezidentyfikowane ryzyko kredytowe prezentacyjnie pomniejsza wartość ekspozycji kredytowych.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie istotnych

Poziom rezerwy na należności uznane za indywidualnie istotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest jako różnica między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą przewidywaną do otrzymania przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających ze spodziewanych spłat przez kredytobiorcę z tytułu realizacji zabezpieczeń lub sprzedaży wierzytelności. Przyszłe przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej efektywną stopą procentową instrumentu.

Jeżeli wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych wzrośnie na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odpowiednio odwracany przez rachunek zysków i strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów indywidualnie nieistotnych

Poziom rezerw na należności uznane za indywidualnie nieistotne, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości, obliczany jest na bazie oceny portfelowej, opartej o historyczne doświadczenia dotyczące strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Rezerwy na należności od sektora finansowego, sektora niefinansowego i budżetowego, odpisy z tytułu trwałej utraty wartości papierów wartościowych i innych aktywów korygują wartość odpowiednich pozycji aktywów bilansu. Natomiast rezerwy na zobowiązania pozabilansowe wykazywane są w pozycji „Rezerwy” w pasywach bilansu.

Kredyty uznane za nieściągalne (tj. takie, dla których Grupa nie spodziewa się przyszłych przepływów pieniężnych oraz które na podstawie oddzielnych przepisów podatkowych spełniły warunki niezbędne do zaliczenia straty do kosztów uzyskania przychodu lub które zostały bezwarunkowo umorzone na mocy umowy z klientem) są na podstawie decyzji Grupy spisywane w ciężar rezerw. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, przychody z tego tytułu prezentowane są w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”.

Utrata wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte w kapitale własnym w wysokości różnicy między ceną nabycia skorygowaną o późniejsze spłaty i amortyzację a wartością godziwą, uwzględniając poprzednie odpisy z tytułu utraty wartości, przenosi się do rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości instrumentów dłużnych, klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, podlegają odwróceniu poprzez rachunek zysków i strat, jeśli w późniejszych okresach wartość godziwa instrumentu dłużnego wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

Na kategorię „Aktywów finansowych wycenianych według kosztu” w sprawozdaniu finansowym Grupy składają się akcje i udziały w jednostkach innych niż podporządkowane, sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej (np. ze względu na brak notowań). Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości takich inwestycji kapitałowych, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Strata z tytułu utraty wartości akcji i udziałów w jednostkach innych niż podporządkowane sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których nie da się wiarygodnie określić wartości godziwej, nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

Utrata wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Grupy innych niż aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz innych niż wartość firmy, w tym w szczególności składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, przeglądane są na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa lub jego ośrodka, wypracowującego środki pieniężne, przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat. Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy, przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w przypadku aktywów innych niż aktywa finansowe jest wartością większą z: wartości sprzedaży netto i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów niegenerujących niezależnych przepływów środków pieniężnych, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, z wyłączeniem wartości firmy, podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej, która, pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach, zobowiązaniach oraz zobowiązaniach warunkowych na dzień połączenia. Wartość firmy jest wykazywana w wysokości ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizacyjne wynikające z tytułu utraty wartości. Wartość firmy jest alokowana na ośrodki wypracowujące środki pieniężne i nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

W przypadku jednostek stowarzyszonych wartość firmy jest zawarta w wartości bilansowej inwestycji w jednostce stowarzyszonej.

Zyski i straty ze zbycia jednostki zależnej lub stowarzyszonej uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

Wartość firmy powstała w wyniku przejęć sprzed 31 marca 2004 roku, to jest dnia wejścia w życie MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”, została obliczona zgodnie z poprzednio stosowanymi standardami rachunkowości jako różnica między kosztem przejęcia jednostki a wartością aktywów netto przejmowanej jednostki na dzień przejęcia.

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne (z wyłączeniem wartości firmy)

Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o naliczone umorzenie, a także o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów oraz ich przygotowaniem do użytkowania.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki, na przykład na naprawę i konserwację, odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Umorzenie naliczane jest metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania, przy zastosowaniu stawek określonych w zatwierdzonym planie amortyzacji na 2007 rok.

Przykładowe stosowane roczne stawki amortyzacji są następujące:

Budynki i budowle	1,5% - 4,5%
Środki transportu	14,0% - 20,0%
Komputery	34,0%
Wyposażenie biurowe	20,0%
Inne środki trwałe	7,0% - 20,0%
Oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie (z wyjątkiem podstawowego systemu operacyjnego, do którego stosuje się stawkę 20%)	34,0%
Pozostałe wartości niematerialne	20,0%

Na każdy dzień bilansowy dokonuje się weryfikacji wartości końcowej aktywów trwałych oraz okresów ich użytkowania i w razie potrzeby dokonuje stosownych korekt planu amortyzacji.

Składniki majątku o jednostkowej wartości początkowej nieprzekraczającej 3500 zł podlegają jednorazowemu odpisaniu w koszty z datą wydania ich do używania. Suma wartości środków trwałych jednorazowo odpisanych w koszty nie jest istotna z punktu widzenia sprawozdania finansowego.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wysokości ogółu poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z niezakończoną jeszcze budową, montażem lub ulepszeniem istniejącego środka trwałego z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Środki trwałe obejmują także prawa użytkowania wieczystego gruntów.

Środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego lub wartości niematerialnej jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeśli wartość bilansowa przewyższa wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości zaklasyfikowane przez Grupę jako inwestycyjne prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako element rzeczowych aktywów trwałych. Grupa stosuje do ich wyceny model wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych wynika z ekspertyz wydanych przez niezależnych rzeczoznawców posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysku i strat.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne.

Pracownicy, w zależności od ich indywidualnego poziomu zaszczerowania, mogą otrzymać nagrodę z funduszu motywacyjnego, premię w ramach planu premiowego obowiązującego w danym obszarze lub uznaniową nagrodę roczną, na zasadach określonych w wewnętrznych przepisach o wynagradzaniu pracowników. Premie i nagrody przyznawane są po zakończeniu okresu, za który oceniane są wyniki.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze są ujmowane jako koszty w okresie, którego dotyczą.

Płatności w formie akcji

Pracownicy mogą także uczestniczyć w programach świadczeń kapitałowych Citigroup. W ramach tych programów oferowane są nagrody w formie opcji na zakup akcji Citigroup (program opcji pracowniczych - SOP), a także nagrody w formie „akcji odroczonej” (program akumulacji kapitału - CAP). Programy te traktowane są jako programy rozliczane w środkach pieniężnych. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach bilansu w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat. Koszty programu określone są przy użyciu modelu wyceny. Zgodnie z wymogami standardu wartość godziwa jest początkowo ustalana na dzień przyznania nagrody, a następnie na każdy dzień sprawozdawczy, aż do całkowitego rozliczenia. Łączną wartość kosztów ujętych na dany dzień sprawozdawczy stanowi iloczyn wartości godziwej opcji lub akcji odroczonej na dzień sprawozdawczy i części uprawnienia uznanego za nabyte w tym okresie.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

W ramach systemu wynagrodzeń Grupa gwarantuje pracownikom odprawy emerytalne, których wysokość uzależniona jest od liczby lat pracy w podmiotach Grupy, przypadających bezpośrednio przed nabyciem prawa do odprawy. Pracownikom, z którymi została zawarta umowa o pracę na podstawie Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, przysługuje ponadto nagroda za wieloletnią pracę. Na przyszłe wypłaty tworzona jest rezerwa, która jest wykazana w pasywach w pozycji „Inne zobowiązania” oraz w pozycji „Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu” rachunku zysków i strat. Rezerwy na przyszłe koszty odpraw emerytalnych oraz nagród za wieloletnią pracę obliczane są metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest okresowo aktualizowana.

Programy określonych składek

Ponadto Grupa stwarza możliwość uczestnictwa pracowników w programie emerytalnym, opisanym szczegółowo w notce 42. Za pracowników uczestniczących w programie, Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia Grupa nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności, zatem zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze” jest to program określonych składek. Składki ujmują się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz kwota rezerwy może być w wiarygodny sposób oszacowana.

Rezerwa restrukturyzacyjna

Rezerwa na restrukturyzację jest tworzona po spełnieniu następujących warunków: (i) Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji; (ii) restrukturyzacja już się rozpoczęła albo została publicznie ogłoszona; (iii) kwota rezerwy może być wiarygodnie oszacowana. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje przyszłych kosztów operacyjnych.

Kapitały

Kapitały i fundusze własne wykazywane są według wartości nominalnej, z wyjątkiem funduszu z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, który wykazywany jest z uwzględnieniem wpływu odroczonego podatku dochodowego.

Dywidendy są ujmowane jako zobowiązania w momencie, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Banku.

Ustalanie wyniku finansowego

Wynik finansowy ustala się z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny oraz zasady memoriału i współmierności przychodów i kosztów. Do wyniku finansowego zaliczane są wszystkie osiągnięte przychody i koszty związane z tymi przychodami, dotyczące danego okresu sprawozdawczego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów

W celu przypisania kosztów do okresów sprawozdawczych, których one dotyczą, Grupa dokonuje czynnych i biernych rozliczeń między okresowych kosztów. Dotyczy to w szczególności kosztów działania Grupy.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek od instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych

do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa uwzględni wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględni potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta. W rezultacie prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej po pomniejszeniu o bezpośrednie koszty pozyskania instrumentu finansowego prezentowane są jako składnik przychodów odsetkowych.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Przychody i koszty z tytułu prowizji, opłaty bankowe

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Prowizje klasyfikowane są do następujących kategorii:

- prowizji stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej,
- prowizji za wykonanie usługi,
- prowizji za wykonanie znaczącej czynności.

Prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej zaliczane są do rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej i wykazywane w przychodach odsetkowych.

Prowizje za wykonanie usługi i znaczącej czynności zaliczane są do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do stopnia wykonania usługi lub jednorazowo w momencie wykonania czynności i wykazywane w przychodach z tytułu prowizji.

W przypadku kredytów i pożyczek o niestualonych terminach płatności rat, np. kredytów w rachunku bieżącym lub kart kredytowych prowizje rozliczane są w czasie metodą liniową przez okres ważności limitu kredytowego. Tego typu prowizje zaliczane są do przychodów z tytułu prowizji.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz aktywów do zbycia, przychody związane z przetwarzaniem danych na rzecz podmiotów powiązanych, a także koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywnien.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat z wyjątkiem sytuacji, gdy podatek dotyczy kwot ujmowanych bezpośrednio w kapitale.

Rezerwa na podatek odroczony jest kalkulowana przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością podatkową. Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie łącznie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania.

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz. U. Nr 121, poz. 1262) wprowadzającej art. 38a do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, Grupa wykazuje w sprawozdaniu finansowym kwotę należności od Budżetu Państwa z tytułu przysługującego uprawnienia do pomniejszenia zobowiązania podatkowego zgodnie z ustawą.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment jest dającym się wyodrębnić obszarem działalności Grupy, w ramach którego następuje albo dystrybucja towarów lub świadczenie usług (segment branżowy), albo dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny). Segment działalności podlega określonym ryzykom, jak również wiąże się z występowaniem korzyści, które są właściwe wyłącznie dla danego segmentu. Za wzór sprawozdawczy stosowany do segmentów przyjęto podział branżowy, ponieważ ryzyko i stopy zwrotu wynikają z różnic pomiędzy produktami. Grupa jest zarządzana na poziomie dwóch głównych segmentów – bankowości komercyjnej i inwestycyjnej oraz bankowości detalicznej. Szczegółowe informacje na temat segmentów przedstawiono w notce 3.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów oraz wyniku segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości Grupy.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się składniki aktywów lub grupy aktywów wraz z bezpośrednio powiązanymi z nimi zobowiązaniami, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie składniki aktywów lub grupy dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży i aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu został rozpoczęty. Ponadto, taki składnik aktywów (lub grupa) jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów (lub grupy) do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Aktywa te nie podlegają amortyzacji.

Wartości szacunkowe

Ustalenie bilansowych wartości niektórych aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wymaga oszacowania na datę bilansową wpływu niepewnych przyszłych zdarzeń na te pozycje. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Poniżej zaprezentowano najistotniejsze z nich zastosowane przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, nienotowanych na aktywnych rynkach, ustala się, stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny, metody te są okresowo oceniane i weryfikowane. Wszystkie modele są testowane i zatwierdzane przed użyciem. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, chociaż w pewnych obszarach kierownictwo jednostki musi korzystać z oszacowań. Zmiany założeń dotyczących szacowanych czynników mogą mieć wpływ na wykazywane wartości godziwe instrumentów finansowych.

Grupa stosuje następujące metody wyceny w stosunku do poszczególnych typów instrumentów pochodnych:

- do wyceny terminowych transakcji walutowych stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji opcyjnych stosuje się model wyceny Garmana-Kohlhagena,
- do wyceny transakcji na stopy procentowe stosuje się model zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- do wyceny transakcji futures stosuje się bieżące notowania rynkowe.

Utrata wartości kredytów

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości ekspozycji kredytowych. Jeśli tak, dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a oszacowaną wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z danej ekspozycji kredytowej. Aktywa finansowe, dla których albo nie stwierdzono przesłanek utraty wartości na poziomie indywidualnym lub mimo stwierdzenia przesłanek indywidualna ocena składnika aktywów pod kątem utraty wartości nie wykazała potrzeby dokonania odpisu aktualizującego, Grupa objęła analizą statystyczną.

Określenie przesłanek utraty wartości oraz wyliczenie bieżącej wartości szacowanych przepływów pieniężnych wymaga zastosowania przez Grupę szacunków. Metodologia i założenia wykorzystywane przy ustalaniu poziomu utraty wartości należności są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby.

Utrata wartości aktywów dostępnych do sprzedaży

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, skumulowane straty ujęte dotychczas w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, chociaż składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów, uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat.

Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według kosztu

W przypadku stwierdzenia obiektywnych przesłanek świadczących o utracie wartości instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi być rozliczony przez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Utrata wartości firmy

Grupa przeprowadziła test wartości firmy pod kątem utraty wartości na dzień 31 grudnia 2006 roku oraz 31 grudnia 2007 roku. Szacunku wartości firmy dokonano w oparciu o zapisy MSR 36 odnośnie określania wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Testy nie wykazały utraty wartości.

Świadczenia pracownicze

Rezerwy na przyszłe wypłaty z tytułu świadczeń pracowniczych zagwarantowanych zbiorowym układem pracy, takie jak nagrody jubileuszowe czy odprawy emerytalne, podlegają okresowemu oszacowaniu przez niezależnego aktuarusza.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje również oszacowania poziomu rezerwy związanej z przyznanymi pracownikom nagrodami w formie opcji na akcje Citigroup. Kwota rezerwy określona jest w oparciu o metodologię opisaną w MSSF 2 przy użyciu modelu wyceny wartości opcji. Określenie kwoty rezerwy wymaga zastosowania szacunków dotyczących między innymi oczekiwanego poziomu rotacji pracowników, oczekiwanej stopy dywidendy płaconej przez Citigroup oraz terminów realizacji opcji.

3. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Działalność Grupy została podzielona na 2 główne segmenty branżowe:

- Bankowość Korporacyjna

W ramach segmentu Bankowości Korporacyjnej Grupa oferuje produkty i świadczy usługi podmiotom gospodarczym, jednostkom samorządowym oraz dla sektora budżetowego. Obok tradycyjnych usług bankowych polegających na działalności kredytowej i depozytowej, segment świadczy usługi zarządzania gotówką, finansowania handlu, leasingu, usług maklerskich i powiernictwa papierów wartościowych, oferuje produkty skarbu na rynkach finansowych i towarowych. Ponadto, segment oferuje szeroki zakres usług bankowości inwestycyjnej na lokalnym i międzynarodowym rynku kapitałowym, w tym usług doradztwa, pozyskiwania i gwarantowania finansowania poprzez publiczne i niepubliczne emisje instrumentów finansowych. Działalność segmentu obejmuje także transakcje na własny rachunek na rynkach instrumentów kapitałowych, dłużnych oraz pochodnych. Produkty i usługi Grupy w ramach segmentu Bankowości Komercyjnej i Inwestycyjnej dostępne są poprzez dostosowane do potrzeb klienta kanały dystrybucji, zarówno poprzez sieć oddziałów, bezpośrednie kontakty z klientami, jak i nowoczesne i efektywne kanały zdalne – systemy obsługi przez telefon i bankowość elektroniczną.

- Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej dostarcza produkty i usługi finansowe klientom indywidualnym, a także w ramach CitiBusiness mikroprzedsiębiorstwom oraz osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą. Oprócz prowadzenia rachunków, szerokiej oferty w obszarze działalności kredytowej i depozytowej, Grupa oferuje klientom pożyczki gotówkowe, kredyty hipoteczne, karty kredytowe, prowadzi usługi zarządzania majątkiem, pośredniczy w sprzedaży produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych. Klienci mają do dyspozycji sieć oddziałów, bankomatów, jak również obsługę telefoniczną i bankowość elektroniczną oraz sieć pośredników finansowych oferujących produkty segmentu.

Wycena aktywów i pasywów segmentu, przychodów oraz wyniku segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości Grupy, opisanych w nocie 2. – Znaczące zasady rachunkowości.

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Nie zidentyfikowano istotnego związku między lokalizacją placówek Grupy a poziomem ryzyka i rentowności ich działalności. W związku z tym zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji wyników finansowych w podziale na segmenty geograficzne.

Wyniki finansowe Grupy według segmentów działalności

Za okres w tys. zł	2007			2006		
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Razem
Wynik z tytułu odsetek	533 757	670 663	1 204 420	447 055	579 346	1 026 401
Wynik z tytułu prowizji	309 994	426 689	736 683	298 316	319 586	617 902
Przychody z tytułu dywidend	5 923	17	5 940	3 659	-	3 659
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	389 500	33 020	422 520	280 186	35 720	315 906
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	30 086	-	30 086	36 571	-	36 571
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	43 700	3 789	47 489	95 846	-	95 846
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	72 787	(7 722)	65 065	71 483	17 273	88 756
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(657 773)	(755 934)	(1 413 707)	(675 152)	(696 220)	(1 371 372)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(76 710)	(32 127)	(108 837)	(95 300)	(34 886)	(130 186)
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	597	(1)	596	105 236	13 080	118 316
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	100 390	(47 834)	52 556	61 066	(38 531)	22 535
Zysk operacyjny	752 251	290 560	1 042 811	628 966	195 368	824 334
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	(8 586)	-	(8 586)	7 780	-	7 780
Zysk brutto	743 665	290 560	1 034 225	636 746	195 368	832 114
Podatek dochodowy			(210 010)			(175 058)
Zysk netto			824 215			657 056

Stan na dzień	31.12.2007			31.12.2006		
Aktywa, w tym:	34 030 227	4 877 757	38 907 984	32 161 847	3 828 888	35 990 735
aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	12 645	-	12 645	12 539	-	12 539
Pasywa	31 464 198	7 443 786	38 907 984	29 824 930	6 165 805	35 990 735

4. Wynik z tytułu odsetek

w tys. zł	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze od:		
Banku Centralnego	40 251	14 220
lokata w bankach	338 853	249 291
kredytów, pożyczek i innych należności, z tego:	1 135 502	930 588
sektora finansowego	17 730	14 382
sektora niefinansowego	1 117 772	916 206
dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	386 655	353 455
dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	75 590	84 664
	1 976 851	1 632 218
Koszty odsetek i podobne koszty od:		
operacji z Bankiem Centralnym	(100)	(9)
depozytów banków	(127 283)	(108 855)
depozytów sektora finansowego (oprócz banków)	(96 278)	(69 365)
depozytów sektora niefinansowego	(528 085)	(415 621)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(20 685)	(11 967)
	(772 431)	(605 817)
	1 204 420	1 026 401

Przychody odsetkowe za 2007 rok zawierają odsetki od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w kwocie 18 362 tys. zł (za 2006 rok: 30 803 tys. zł).

5. Wynik z tytułu prowizji

w tys. zł	2007	2006
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	294 836	202 826
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	189 482	151 235
z tytułu realizacji zleceń płatniczych	133 255	123 164
z tytułu usług powierniczych	97 621	88 972
z tytułu działalności maklerskiej	76 218	69 583
z tytułu zarządzania środkami finansowymi	34 785	38 371
z tytułu gwarancyjnych zobowiązań pozabilansowych	18 300	18 043
z tytułu zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym	7 855	6 893
inne	18 790	22 525
	871 142	721 612
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
z tytułu kart płatniczych i kredytowych	(76 565)	(59 817)
z tytułu działalności maklerskiej	(28 938)	(20 023)
z tytułu opłat KDPW	(14 377)	(9 592)
z tytułu opłat brokerskich	(10 271)	(8 270)
inne	(4 308)	(6 008)
	(134 459)	(103 710)
	736 683	617 902

Wynik z tytułu prowizji za 2007 rok zawiera przychody prowizyjne (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w kwocie 200 230 tys. zł (za 2006 rok: 163 301 tys. zł) oraz koszty prowizyjne w kwocie 76 565 tys. zł (za 2006 rok: 59 817 tys. zł).

6. Przychody z tytułu dywidend

w tys. zł	2007	2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	5 674	3 388
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	266	271
	5 940	3 659

7. Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji

w tys. zł	2007	2006
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		
z instrumentów dłużnych	42 506	29 457
z instrumentów kapitałowych	125	278
z certyfikatów inwestycyjnych	(1)	-
z instrumentów pochodnych, z tego:	46 408	(30 936)
na stopę procentową	41 504	(37 352)
kapitałowe	4 707	4 541
towarowe	197	1 875
	89 038	(1 201)

Wynik z pozycji wymiany

z tytułu operacji wymiany na walutowych instrumentach pochodnych	404 599	546 908
z tytułu różnic kursowych (rewaluacja)	(71 117)	(229 801)
	333 482	317 107
	422 520	315 906

Wynik na instrumentach dłużnych zawiera wynik netto na obrocie rządowymi papierami wartościowymi, dłużnymi instrumentami komercyjnymi i instrumentami rynku pieniężnego.

Wynik na instrumentach pochodnych zawiera wynik netto na obrocie swapami na stopy procentowe, opcjami, futuresami i innymi instrumentami pochodnymi.

Wynik z pozycji wymiany walutowej zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów denominowanych w walucie obcej oraz na walutowych instrumentach pochodnych, takich jak: forward, swap i opcje.

8. Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych

w tys. zł	2007	2006
Zrealizowane zyski z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	34 398	43 654
Zrealizowane straty z instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży	(4 312)	(7 083)
	30 086	36 571

9. Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych

w tys. zł	2007	2006
Zrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży	47 489	95 846

10. Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

w tys. zł	2007	2006
Pozostałe przychody operacyjne		
Przychody z tytułu przetwarzania danych na rzecz jednostek powiązanych	61 616	63 062
Przychody z rozliczenia nieodpłatnie otrzymanego prawa wieczystego użytkowania gruntów	758	6 456
Przychody dotyczące nieruchomości stanowiących inwestycje	156	6 206
Pozostałe przychody dotyczące akcji przyznanych przez MasterCard	-	6 120
Przychody z wynajmu powierzchni biurowych	9 778	3 719
Pozostałe	35 416	42 810
	107 724	128 373
Pozostałe koszty operacyjne		
Koszty dotyczące rezerwy na karę nałożoną przez UOKiK z tytułu opłat „interchange”	(10 228)	-
Koszty dotyczące nieruchomości stanowiących inwestycje	(3 317)	(7 537)
Koszty windykacji	(5 214)	(5 446)
Pozostałe	(23 900)	(26 634)
	(42 659)	(39 617)
	65 065	88 756

11. Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu

w tys. zł	2007	2006
Koszty pracownicze		
Koszty związane z wynagrodzeniami, w tym:	(557 475)	(521 362)
<i>koszty związane ze świadczeniami emerytalnymi</i>	(14 993)	(13 872)
Premie i nagrody, w tym:	(146 934)	(180 184)
<i>pracownicze świadczenia kapitałowe</i>	9 786	(20 889)
<i>nagrody za wieloletnią pracę</i>	(9 353)	(6 012)
	(704 409)	(701 546)
Koszty ogólnoadministracyjne		
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	(180 858)	(175 107)
Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych oraz innych usług zewnętrznych	(113 502)	(117 560)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	(107 646)	(110 381)
Reklama i marketing	(73 384)	(55 374)
Koszty transakcyjne	(64 952)	(51 230)
Koszty usług pocztowych, materiałów biurowych i poligrafii	(29 210)	(28 517)
Koszty szkoleń i edukacji	(14 196)	(12 072)
Pozostałe koszty	(125 550)	(119 585)
	(709 298)	(669 826)
	(1 413 707)	(1 371 372)

Koszty pracownicze za 2007 rok zawierają koszty z tytułu wynagrodzeń i nagród obecnych i byłych członków Zarządu Banku w wysokości 13 512 tys. zł (w 2006 roku: 17 092 tys. zł)

12. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych

w tys. zł	2007	2006
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(87 797)	(96 168)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(21 040)	(34 018)
	(108 837)	(130 186)

13. Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych

w tys. zł	2007	2006
Zyski		
z tytułu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży*	-	114 129
z inwestycji w jednostki podporządkowane	177	3 269
z tytułu innych rzeczowych aktywów trwałych	1 870	1 489
	2 047	118 887
Straty		
z tytułu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży*	(1 137)	(317)
z tytułu innych rzeczowych aktywów trwałych	(314)	(254)
	(1 451)	(571)
	596	118 316

* dotyczy aktywów trwałych zakwalifikowanych na dzień 31 grudnia 2005 roku jako przeznaczone do sprzedaży i zbytych w prezentowanych okresach (patrz nota 29.).

14. Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości

Odpisy (netto) na utratę wartości aktywów finansowych

w tys. zł	2007	2006
Utworzenie odpisu na utratę wartości		
kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(357 977)	(575 285)
inne	(18 363)	(43 784)
	(376 340)	(619 069)
Odwrocenie odpisu na utratę wartości		
kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu	418 212	629 284
	41 872	10 215

Różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

w tys. zł	2007	2006
Odpisy na rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	(59 806)	(80 208)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	70 490	92 528
	10 684	12 320
Utrata wartości netto	52 556	22 535

15. Podatek dochodowy

Ujęty w rachunku zysków i strat

w tys. zł	2007	2006
Bieżący podatek		
Bieżący rok	(319 489)	(138 758)
Korekty z lat ubiegłych	8 857	(350)
	(310 632)	(139 108)
Podatek odroczony		
Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych	100 974	(34 522)
Zmiana stanu należności od budżetu z tytułu przysługujących odliczeń podatku	(352)	(1 428)
	100 622	(35 950)
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	(210 010)	(175 058)
Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej		
w tys. zł	2007	2006
Zysk brutto	1 034 225	832 114
Podatek dochodowy według krajowej stawki podatku (19%)	(196 503)	(158 101)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu	(13 899)	(38 603)
Przychody podlegające opodatkowaniu nieujęte w wyniku finansowym	(74 115)	(60 611)
Koszty stanowiące koszty uzyskania przychodu nieujęte w wyniku finansowym	58 391	48 383
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	8 171	16 885
Pozostałe	7 945	16 989
Ogółem obciążenie wyniku	(210 010)	(175 058)
Efektywna stawka podatkowa	20%	21%

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach

Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach na dzień 31 grudnia 2007 roku związany jest z dłużnymi i kapitałowymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży i wynosi 42 797 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 19 118 tys. zł).

16. Zysk przypadający na jedną akcję

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zysk przypadający na jedną akcję wynosił 6,31 zł (31 grudnia 2006 roku: 5,03 zł).

Wyliczenie zysku przypadającego na jedną akcję na dzień 31 grudnia 2007 roku oparte było na zysku przypadającym na zwykłych akcjonariuszy w kwocie 824 215 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 657 056 tys. zł) oraz średniej ważonej ilości akcji zwykłych występujących w roku zakończonym 31 grudnia 2007 roku w liczbie 130 659 600 (31 grudnia 2006 roku: 130 659 600).

Bank nie posiada rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

17. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Środki pieniężne w kasie	395 549	366 211
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	2 925 954	169 412
	3 321 503	535 623

Na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim (NBP) utrzymywana jest rezerwa obowiązkowa, której deklarowana wysokość na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosiła 869 304 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 756 858 tys. zł). Rezerwa obowiązkowa może

być wykorzystywana przez Grupę pod warunkiem, że suma średniego miesięcznego salda na rachunku bieżącym w NBP nie jest mniejsza od poziomu deklarowanego.

18. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki	-	84 368
podmioty finansowe	50 771	43 834
podmioty niefinansowe	70 847	54 476
Skarb Państwa	916 555	1 353 377
Pozostałe dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez:		
banki	85 883	41 311
	1 124 056	1 577 366
w tym:		
notowane na giełdzie	915 891	1 353 177
nienotowane na giełdzie	208 165	224 189
Instrumenty pochodne	4 005 981	2 973 728
Instrumenty kapitałowe	5 671	5 377
w tym:		
notowane na giełdzie	5 671	5 376
nienotowane na giełdzie	-	1
	5 135 708	4 556 471

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (wg zapadalności)

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
do 1 miesiąca	4 598	32 234
od 1 do 3 miesięcy	108 804	156 559
od 3 do 12 miesięcy	88 516	185 929
od 1 do 5 lat	250 381	602 736
powyżej 5 lat	671 757	599 908
	1 124 056	1 577 366

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	34 932	278 109
Instrumenty pochodne	4 338 214	3 038 738
	4 373 146	3 316 847

Na dzień 31 grudnia 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku Grupa nie posiadała aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych w momencie początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2007 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartości godziwe	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
Instrumenty stopy procentowej	12 975 579	190 584 210	208 779 554	52 547 416	464 886 759	2 839 478	3 152 736
- FRA - kupno	-	67 438 340	23 621 000	-	91 059 340	160 812	24 143
- FRA - sprzedaż	-	66 632 380	27 250 000	-	93 882 380	14 063	188 464
- swapy odsetkowe (IRS)	12 110 230	52 631 300	156 068 847	48 747 574	269 557 951	2 336 848	2 535 774
- swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	183 183	1 462 465	1 622 170	2 299 842	5 567 660	317 098	396 239
- opcje na stopę procentową zakupione	-	100 000	50 000	750 000	900 000	6 412	-
- opcje na stopę procentową sprzedane	-	100 000	50 000	750 000	900 000	-	6 417
- kontrakty futures - kupno*	95 537	1 876 835	-	-	1 972 372	4 225	1 518
- kontrakty futures - sprzedaż*	586 629	342 890	117 537	-	1 047 056	20	181
Instrumenty walutowe	33 244 381	22 548 321	5 174 028	613 228	61 579 958	1 152 436	1 172 230
- FX forward	6 127 526	5 576 040	542 844	302 814	12 549 224	195 399	420 746
- FX swap	15 478 832	5 751 616	197 539	-	21 427 987	626 750	423 692
- opcje walutowe zakupione	5 739 636	5 548 032	2 183 571	146 884	13 618 123	312 749	17 537
- opcje walutowe sprzedane	5 898 387	5 672 633	2 250 074	163 530	13 984 624	17 538	310 255
Transakcje na papierach wartościowych	140 306	1 404	102 806	-	244 516	8 025	7 206
- opcje na akcje zakupione	-	702	51 403	-	52 105	3 720	3 311
- opcje na akcje sprzedane	-	702	51 403	-	52 105	3 311	3 720
- papiery wartościowe zakupione do otrzymania	93 589	-	-	-	93 589	504	75
- papiery wartościowe sprzedane do wydania	46 717	-	-	-	46 717	490	100
Transakcje związane z towarami	-	43 260	32 164	-	75 424	6 042	6 042
- swap	-	12 882	13 208	-	26 090	2 873	2 873
- opcje kupione	-	15 189	9 478	-	24 667	3 169	-
- opcje sprzedane	-	15 189	9 478	-	24 667	-	3 169
Instrumenty pochodne ogółem	46 360 266	213 177 195	214 088 552	53 160 644	526 786 657	4 005 981	4 338 214

* Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym

Instrumenty pochodne na dzień 31 grudnia 2006 roku

w tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji				Razem	Wartości godziwe	
	do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat		Aktywa	Pasywa
Instrumenty stopy procentowej	10 379 000	127 810 506	162 394 716	36 837 648	337 421 870	2 601 365	2 672 608
- FRA - kupno	-	48 134 300	21 550 000	-	69 684 300	4 739	80 699
- FRA - sprzedaż	97 000	47 669 440	26 750 000	-	74 516 440	81 169	6 479
- swapy odsetkowe (IRS)	9 449 582	30 870 857	111 354 658	33 303 156	184 978 253	2 222 075	2 379 685
- swapy odsetkowo-walutowe (CIRS)	682 455	90 471	2 740 058	2 034 492	5 547 476	281 870	195 598
- opcje na stopę procentową zakupione	-	-	-	750 000	750 000	8 806	-
- opcje na stopę procentową sprzedane	-	-	-	750 000	750 000	-	8 806
- kontrakty futures - kupno*	118 096	769 496	-	-	887 592	-	1 341
- kontrakty futures - sprzedaż*	31 867	275 942	-	-	307 809	2 706	-
Instrumenty walutowe	31 299 157	11 314 005	592 047	690 632	43 895 841	346 268	341 285
- FX forward	5 000 068	3 138 063	126 006	342 246	8 606 383	84 589	118 015
- FX swap	19 661 080	1 558 737	171 919	-	21 391 736	127 738	90 079
- opcje walutowe zakupione	3 286 353	3 261 761	146 471	165 291	6 859 876	133 864	15
- opcje walutowe sprzedane	3 351 656	3 355 444	147 651	183 095	7 037 846	77	133 176
Transakcje na papierach wartościowych	545 442	36 446	1 502	-	583 390	6 269	5 019
- opcje na akcje zakupione	-	18 223	751	-	18 974	4 450	90
- opcje na akcje sprzedane	-	18 223	751	-	18 974	90	4 450
- papiery wartościowe zakupione do otrzymania	92 207	-	-	-	92 207	924	74
- papiery wartościowe sprzedane do wydania	453 235	-	-	-	453 235	805	405
Transakcje związane z towarami	4 055	95 857	1 799	-	101 711	19 826	19 826
- swap	1 343	45 465	1 799	-	48 607	15 066	15 066
- opcje kupione	1 356	25 196	-	-	26 552	4 760	-
- opcje sprzedane	1 356	25 196	-	-	26 552	-	4 760
Instrumenty pochodne ogółem	42 227 654	139 256 814	162 990 064	37 528 280	382 002 812	2 973 728	3 038 738

* Instrumenty znajdujące się w obrocie giełdowym

Kontrakty walutowe

Tabela poniżej podsumowuje, w podziale na główne waluty, umowne wartości kontraktów forward, swap oraz opcji, wraz ze szczegółami dotyczącymi umownych kursów wymiany i okresem pozostałym do terminu zapadalności danego kontraktu. Wartości w walucie obcej są przeliczane po kursach obowiązujących na dzień bilansowy.

w tys. zł	Średnie ważone umowne kursy walutowe		Wartość nominalna	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
Euro - kupione				
Poniżej 3 miesięcy	3,7729	3,9438	9 510 016	3 510 777
Od 3 miesięcy do 1 roku	3,7351	3,9961	8 756 471	2 789 323
Powyżej 1 roku	3,7478	3,9239	2 172 671	633 090
Euro - sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	3,7110	3,9028	12 190 066	4 541 265
Od 3 miesięcy do 1 roku	3,6762	3,9694	7 780 681	3 120 562
Powyżej 1 roku	3,7279	3,9195	1 853 468	487 578
Dolary amerykańskie - kupione				
Poniżej 3 miesięcy	2,5844	2,9581	6 272 420	8 925 606
Od 3 miesięcy do 1 roku	2,7148	3,0706	3 132 427	2 547 342
Powyżej 1 roku	2,7516	2,8704	1 144 284	410 142
Dolary amerykańskie - sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	2,5587	2,9483	8 065 961	12 868 304
Od 3 miesięcy do 1 roku	2,7710	3,0562	3 359 748	2 813 338
Powyżej 1 roku	2,7376	2,8685	922 329	402 183
Franki szwajcarskie - kupione				
Poniżej 3 miesięcy	2,1985	2,3869	6 484	103 475
Franki szwajcarskie - sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	2,1564	2,3857	18 178	219 585
Funty brytyjskie - kupione				
Poniżej 3 miesięcy	5,4832	5,7153	64 519	91 303
Od 3 miesięcy do 1 roku	5,5551	5,8512	86 060	4 394
Powyżej 1 roku	5,7650	-	26 292	-
Funty brytyjskie - sprzedane				
Poniżej 3 miesięcy	5,2544	5,7129	45 498	1 256
Od 3 miesięcy do 1 roku	5,7292	-	43 385	-
Powyżej 1 roku	5,7650	-	26 292	-

19. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Obligacje i bony wyemitowane przez:		
banki centralne	377 428	378 413
podmioty niefinansowe	88 135	-
Skarb Państwa	6 002 075	7 868 900
	6 467 638	8 247 313

w tym:

notowane na giełdzie	5 933 705	7 795 947
nienotowane na giełdzie	533 933	451 366

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (wg zapadalności)

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
do 1 miesiąca	4 994	16 996
od 1 do 3 miesięcy	-	12 887
od 3 do 12 miesięcy	602 493	399 147
od 1 do 5 lat	2 761 921	5 030 034
powyżej 5 lat	3 098 230	2 788 249
	6 467 638	8 247 313

W ogólnej kwocie dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wykazane są obligacje Narodowego Banku Polskiego o wartości nominalnej 366 665 tys. zł nabyte w dniu 28 lutego 2002 roku w ramach emisji przeznaczonej dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej utrzymywanej przez banki w NBP. Posiadany pakiet obligacji NBP obejmuje obligacje na okaziciela, które oprocentowane są według stopy procentowej ustalonej na podstawie rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych.

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	8 247 313	7 171 157
Zwiększenia (z tytułu):		
nabycia	113 732 927	91 359 979
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	95 641	142 082
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaży	(115 121 563)	(90 209 113)
aktualizacji wyceny	(116 619)	(28 885)
różnic kursowych	(306 985)	(149 215)
rozliczenia dyskonta, premii, odsetek	(63 076)	(38 692)
Stan na dzień 31 grudnia	6 467 638	8 247 313

20. Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	58 388	67 910
w tym:		
notowane na giełdzie	-	-
nienotowane na giełdzie	58 388	67 910

Zmiana stanu inwestycji kapitałowych wycenianych metodą praw własności przedstawia się następująco:

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	67 910	61 884
Zwiększenia (z tytułu)		
aktualizacji wyceny	599	6 850
Zmniejszenia (z tytułu)		
aktualizacji wyceny	(10 121)	(824)
Stan na dzień 31 grudnia	58 388	67 910

21. Pozostałe inwestycje kapitałowe

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Akcje i udziały w innych jednostkach	57 028	87 642
Utrata wartości	(35 119)	(33 024)
	21 909	54 618
w tym:		
notowane na giełdzie	1 300	34 009
nienotowane na giełdzie	20 609	20 609

Zmiana stanu pozostałych inwestycji kapitałowych przedstawia się następująco:

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	54 618	66 419
Zwiększenia (z tytułu):		
nabycia	2 930	97 518
aktualizacji wyceny	31 650	8 011
zamiana wierzytelności na akcje	-	3 689
Zmniejszenia (z tytułu):		
sprzedaży	(32 731)	(120 205)
aktualizacji wyceny	(34 558)	(814)
Stan na dzień 31 grudnia	21 909	54 618

Informacje finansowe dotyczące jednostek podporządkowanych

31.12.2007

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną (w tys. zł)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	1 132 166	920 799	211 367	77 068	13 172
HANDLOWY INVESTMENTS S.A. ¹⁾	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	28 735	86	28 649	39 813	33 592
DOM MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	438 055	338 130	99 925	108 017	18 993
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00	Jednostka postawiona w stan likwidacji				

Pozostałe jednostki (w tys. zł)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
BANK ROZWOJU CUKROWNICTWA S.A.	Poznań	Bankowość	Jednostka zależna	100,00	39 609	40 084	450	39 634	1 563	466
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	80,97	7 434	7 513	238	7 275	106	(249)
HANDLOWY INWESTYCJE Sp. z o.o. ²⁾	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	11 345	19 103	7 892	11 211	824	376

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek.

Objaśnienie zależności pośrednich:

1) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Investments S.A.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	19,03	1 428	7 513	238	7 275	106	(249)

2) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	1 132 166	920 799	211 367	77 068	13 172

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą z niezbadanych sprawozdań finansowych jednostek.

Informacje finansowe dotyczące jednostek podporządkowanych

31.12.2006

Jednostki podporządkowane konsolidowane metodą pełną (w tys. zł)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	97,47	785 080	586 883	198 197	60 557	24 279
HANDLOWY INVESTMENTS S.A. ¹⁾	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	44 878	47 553	(2 675)	96 169	49 443
DOM MAKLEWSKI BANKU HANDLOWEGO S.A.	Warszawa	Działalność maklerska	Jednostka zależna	100,00	929 457	826 244	103 213	85 275	24 219
PPH SPOMASZ Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100,00	Jednostka postawiona w stan likwidacji				

Pozostałe jednostki (w tys. zł)

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
BANK ROZWOJU CUKROWNICTWA S.A.	Poznań	Bankowość	Jednostka zależna	100,00	39 992	40 590	489	40 101	2 239	1 037
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	80,97	17 172	33 543	21 850	8 204	2 601	1 576
HANDLOWY INWESTYCJE Sp. z o.o. ²⁾	Warszawa	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00	10 746	18 971	4 897	14 074	8 558	8 431

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l. i PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

Objaśnienie zależności pośrednich:

1) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Investments S.A.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY INVESTMENTS II S.a.r.l.	Luksemburg	Działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	19,03	1 428	33 543	21 850	8 204	2 601	1 576

2) Pośrednie powiązania poprzez Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.

Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Udział w kapitale w %	Wartość bilansowa udziałów/akcji	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk/Strata
HANDLOWY-LEASING Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność leasingowa	Jednostka zależna	2,53	3 125	785 080	586 883	198 197	60 557	24 279

Przedstawione dane finansowe jednostek dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania pochodzą ze zbadanych sprawozdań finansowych jednostek, z wyjątkiem Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l. i PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji.

22. Kredyty, pożyczki i inne należności

Kredyty, pożyczki i inne należności (wg struktury rodzajowej)

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego		
rachunki bieżące w bankach	424 820	785 539
kredyty, lokaty i pożyczki, w tym:	8 252 222	8 200 535
lokaty w bankach	7 394 904	7 769 877
skupione wierzytelności	24 311	45 918
zrealizowane gwarancje i poręczenia	205	245
należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	57 097	302 405
inne należności	36 665	75 860
	8 795 320	9 410 502
odpisy z tytułu utraty wartości	(76 488)	(91 230)
	8 718 832	9 319 272
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego		
kredyty i pożyczki	12 392 630	10 669 613
skupione wierzytelności	282 773	234 666
zrealizowane gwarancje i poręczenia	45 472	50 720
inne należności	1 131 442	783 424
	13 852 317	11 738 423
odpisy z tytułu utraty wartości	(1 365 776)	(1 541 477)
	12 486 541	10 196 946
Kredyty, pożyczki i inne należności	21 205 373	19 516 218

Kredyty, pożyczki i inne należności brutto (wg zapadalności)

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora finansowego		
do 1 miesiąca	3 588 163	7 211 396
od 1 do 3 miesięcy	2 304 351	163 632
od 3 do 12 miesięcy	2 035 947	1 125 366
od 1 do 5 lat	808 983	793 509
powyżej 5 lat	57 876	116 599
	8 795 320	9 410 502
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego		
do 1 miesiąca	7 620 951	6 682 312
od 1 do 3 miesięcy	733 892	764 519
od 3 do 12 miesięcy	1 447 324	1 247 079
od 1 do 5 lat	3 703 021	2 910 678
powyżej 5 lat	347 129	133 835
	13 852 317	11 738 423
Kredyty, pożyczki i inne należności brutto	22 647 637	21 148 925

Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Handlowy-Leasing Sp. z o.o., która powstała w dniu 10 stycznia 2006 roku w wyniku połączenia spółki zależnej Citileasing Sp. z o.o. ze spółką Handlowy-Leasing S.A. Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Pozycja aktywów „Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego” zawiera następujące pozycje dotyczące należności z tytułu leasingu finansowego:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	1 242 754	852 864
Niezrealizowane przychody finansowe	(117 332)	(70 931)
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego	1 125 422	781 933
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
Poniżej 1 roku	440 294	318 361
Od 1 roku do 5 lat	792 606	534 503
Powyżej 5 lat	9 854	-
	1 242 754	852 864
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
Poniżej 1 roku	387 747	284 341
Od 1 roku do 5 lat	728 076	497 592
Powyżej 5 lat	9 599	-
	1 125 422	781 933

Na dzień 31 grudnia 2007 roku odpisy z tytułu utraty wartości na nieściągalne należności z tytułu umów leasingu finansowego wynosiły 38 687 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 54 725 tys. zł).

Przychody z tytułu umów leasingu finansowego prezentowane są w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

23. Utrata wartości kredytów, pożyczek i innych należności

Zmiana stanu utraty wartości kredytów, pożyczek i innych należności przedstawia się następująco:

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	1 632 707	1 846 200
Z czego dotyczy:		
Należności od banków	9 572	11 332
Należności od pozostałych klientów sektora finansowego i niefinansowego	1 623 135	1 834 868
Zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości:	(190 443)	(213 493)
Utworzenie odpisów w okresie	357 977	575 285
Spisane należności w ciężar odpisów	(191 340)	(175 483)
Rozwiązanie odpisów w okresie	(418 212)	(629 284)
Inne	61 132	15 989
Stan na dzień 31 grudnia	1 442 264	1 632 707
Z czego dotyczy:		
Należności od banków	1 886	9 572
Należności od pozostałych klientów sektora finansowego i niefinansowego	1 440 378	1 623 135

Na bilans zamknięcia utraty wartości rozpoznanej na należności od klientów składały się następujące kategorie:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Utrata wartości oceniana portfelowo	385 638	413 670
Utrata wartości oceniana indywidualnie	1 006 747	1 163 040
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	49 879	55 997

24. Rzeczowe aktywa trwałe

Nieruchomości i wyposażenie

w tys. zł	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	739 406	601	63 702	668 804	4 800	1 477 313
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	636	99	727	19 078	34 688	55 228
Przeniesienie z nieruchomości stanowiących inwestycje	-	-	-	-	18 000	18 000
Inne zwiększenia	-	-	-	2 179	-	2 179
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	-	(6)	(11 044)	(6 489)	-	(17 539)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (patrz nota 29.)	(4 932)	-	-	-	-	(4 932)
Reklasyfikacje	15 968	-	10 233	7 402	(36 002)	(2 399)
Inne zmniejszenia	(4 986)	-	(271)	(24 993)	-	(30 250)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	746 092	694	63 347	665 981	21 486	1 497 600
Stan na dzień 1 stycznia 2007	746 092	694	63 347	665 981	21 486	1 497 600
<i>Zwiększenia:</i>						
Zakupy	1 556	237	456	27 399	46 431	76 079
Inne zwiększenia	-	-	-	7 135	-	7 135
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	(179)	-	(14 212)	(3 859)	-	(18 250)
Zaklasyfikowanie do nieruchomości stanowiących inwestycje	(12 404)	-	-	(60)	(18 144)	(30 608)
Inne zmniejszenia	(5 995)	(4)	(151)	(107 019)	-	(113 169)
Reklasyfikacje	13 643	-	19 344	7 952	(43 374)	(2 435)
Stan na dzień 31 grudnia 2007	742 713	927	68 784	597 529	6 399	1 416 352
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	218 640	479	25 458	571 781	-	816 358
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	37 832	114	12 131	46 095	-	96 172
Inne zwiększenia	-	-	-	1 346	-	1 346
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	-	(2)	(9 977)	(6 591)	-	(16 570)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (patrz nota 29.)	(752)	-	-	-	-	(752)
Inne zmniejszenia	(3 462)	-	(97)	(24 255)	-	(27 814)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	252 258	591	27 515	588 376	-	868 740
Stan na dzień 1 stycznia 2007	252 258	591	27 515	588 376	-	868 740
<i>Zwiększenia:</i>						
Koszty umorzenia za okres	31 904	192	12 949	42 902	-	87 947
Inne zwiększenia	-	-	-	3 553	-	3 553
<i>Zmniejszenia:</i>						
Zbycia	(179)	-	(11 572)	(3 837)	-	(15 588)
Zaklasyfikowanie do nieruchomości stanowiących inwestycje	(4 005)	-	-	(11)	-	(4 016)
Inne zmniejszenia	(5 404)	(3)	(60)	(106 586)	-	(112 053)
Stan na dzień 31 grudnia 2007	274 574	780	28 832	524 397	-	828 583

w tys. zł	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	W budowie	Razem
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	1 453	-	-	238	-	1 691
Zwiększenia						
Zmniejszenia	(1 453)	-	-	(238)	-	(1 691)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2006	519 313	122	38 244	96 785	4 800	659 264
Na dzień 31 grudnia 2006	493 834	103	35 832	77 605	21 486	628 860
Na dzień 1 stycznia 2007	493 834	103	35 832	77 605	21 486	628 860
Na dzień 31 grudnia 2007	468 139	147	39 952	73 132	6 399	587 769

Nieruchomości stanowiące inwestycje

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	9 386	40 948
Zwiększenia:		
Przekwalifikowanie z nieruchomości bankowych	26 592	-
Aktualizacja wyceny	-	711
Zmniejszenia:		
Zbycia	(920)	(14 273)
Zaklasyfikowanie do nieruchomości bankowych	-	(18 000)
Zaklasyfikowanie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(8 466)	-
Aktualizacja wyceny	(1 564)	-
Stan na dzień 31 grudnia	25 028	9 386

25. Wartości niematerialne

w tys. zł	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
Wartość brutto						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	1 245 976	1 650	218 587	18 961	2 100	1 487 274
Zwiększenia:						
Zakupy	-	1	7 250	127	1 976	9 354
Zmniejszenia:						
Reklasyfikacje	-	-	770	-	(4 033)	(3 263)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	1 245 976	1 651	226 607	19 088	43	1 493 365
Stan na dzień 1 stycznia 2007	1 245 976	1 651	226 607	19 088	43	1 493 365
Zwiększenia:						
Zakupy	-	-	8 730	-	10 545	19 275
Zmniejszenia:						
Reklasyfikacje	-	-	5 468	-	(5 530)	(62)
Stan na dzień 31 grudnia 2007	1 245 976	1 651	240 805	19 088	5 058	1 512 578
Amortyzacja (Umorzenie)						
Stan na dzień 1 stycznia 2006	-	1 519	166 539	5 417	-	173 475
Zwiększenia:						
Koszty umorzenia za okres	-	120	27 207	6 815	-	34 142
Zmniejszenia:						
Zbycia	-	-	(5)	-	-	(5)
Stan na dzień 31 grudnia 2006	-	1 639	193 741	12 232	-	207 612
Stan na dzień 1 stycznia 2007	-	1 639	193 741	12 232	-	207 612
Zwiększenia:						
Koszty umorzenia za okres	-	-	18 126	2 762	-	20 888
Stan na dzień 31 grudnia 2007	-	1 639	211 867	14 994	-	228 500
Wartość bilansowa						
Na dzień 1 stycznia 2006	1 245 976	131	52 048	13 544	2 100	1 313 799
Na dzień 31 grudnia 2006	1 245 976	12	32 866	6 856	43	1 285 753
Na dzień 1 stycznia 2007	1 245 976	12	32 866	6 856	43	1 285 753
Na dzień 31 grudnia 2007	1 245 976	12	28 938	4 094	5 058	1 284 078

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość firmy obejmuje kwotę 1 243 645 tys. zł powstałą w wyniku połączenia Banku Handlowego w Warszawie SA z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku, oraz kwotę 2 331 tys. zł powstałą w wyniku nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa bankowego ABN Amro Bank (Polska) S.A., które nastąpiło z dniem 1 marca 2005 roku.

26. Test utraty wartości dla wartości firmy

Dla potrzeb przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy została przyporządkowana do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne: sektora Bankowości Korporacyjnej oraz sektora Bankowości Detalicznej. W obu przypadkach przyporządkowana wartość firmy jest znacząca w porównaniu z łączną wartością bilansową wartości firmy.

Poniższa tabela prezentuje przyporządkowanie wartości firmy do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

Wartość bilansowa wartości firmy przypisanej do ośrodka

w tys. zł	
Sektor Bankowości Korporacyjnej	851 944
Sektor Bankowości Detalicznej	394 032
	1 245 976

Podstawą wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodków jest ich wartość użytkowa oszacowana w oparciu o zatwierdzony w 2004 roku przez Radę Nadzorczą Banku pięcioletni plan finansowy. Plan opiera się na racjonalnych i mających poparcie faktograficzne założeniach, odzwierciedlających ocenę kierownictwa Banku odnośnie przyszłych warunków gospodarczych oraz oczekiwanych wyników działalności Banku. Plan podlega okresowej aktualizacji.

W wycenie wykorzystano stopę dyskontową odpowiadającą wymaganej stopie zwrotu, oszacowanej na bazie modelu wyceny aktywów kapitałowych (CAPM) przy zastosowaniu wartości wskaźnika beta dla sektora bankowego, stóp zwrotu indeksu WIG oraz krzywych rentowności obligacji skarbowych. Tak wyliczona stopa dyskontowa na koniec 2007 roku wyniosła 14,0% (w 2006 roku: 11,6%).

Ekstrapolacja przepływów pieniężnych wykraczających poza pięcioletni okres objęty planem finansowym została oparta o stopy wzrostu odzwierciedlające długoterminowy cel inflacyjny NBP, który na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosi 2,5 p.p.

Zastosowane stopy wzrostu nie przewyższają długoterminowych średnich stóp wzrostu właściwych dla sektorów Bankowości Korporacyjnej oraz Detalicznej w Polsce.

Zarząd Banku uważa, iż uzasadnione i prawdopodobne zmiany kluczowych założeń przyjętych do wyceny wartości odzyskiwalnej wyodrębnionych ośrodków wypracowujących środki pieniężne nie spowodują, iż wartości bilansowe tych ośrodków przewyższą ich wartości odzyskiwalne.

27. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa z tytułu podatku dochodowego*		
Bieżące	770	25 080
Odroczone	373 698	249 044
	374 468	274 124
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego*		
Bieżące	101 889	5 687

* Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie łącznie.

Dodatnie i ujemne różnice przejściowe przyjęte do wyliczenia aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego związane są z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Odsetki naliczone i inne koszty	15 341	17 240
Rezerwy na kredyty	92 755	107 515
Rezerwy na pożyczki podporządkowane	-	547
Niezrealizowana premia	12 389	7 346
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	533 044	637 714
Ujemna wycena papierów wartościowych	4 215	683
Przychody pobrane z góry	17 707	27 055
Wycena udziałów	5 986	68
Prowizje	5 333	5 666
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	42 797	19 118
Niezrealizowane koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	156 767	74 258
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	61 838	53 707
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wart. portfela leasingowego	10 777	-
Pozostałe	19 988	21 924
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	978 937	972 841

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego związana jest z następującymi pozycjami:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Odsetki naliczone (przychód)	71 652	63 810
Niezrealizowana premia od opcji	475	133
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	482 766	618 827
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	319	910
Przychody do otrzymania	8 406	6 124
Dodatnia wycena papierów wartościowych	3 719	428
Ulga inwestycyjna	21 706	22 377
Wycena udziałów	1 215	667
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	-	303
Pozostałe	14 981	10 218
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	605 239	723 797

Zmiany różnic przejściowych w ciągu okresu

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2006
Odsetki naliczone i inne koszty	14 087	3 153	-	17 240
Rezerwy na kredyty	150 923	(43 408)	-	107 515
Rezerwy na pożyczki podporządkowane	17 267	(16 720)	-	547
Niezrealizowana premia	5 007	2 339	-	7 346
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	652 534	(14 820)	-	637 714
Ujemna wycena papierów wartościowych	351	332	-	683
Przychody pobrane z góry	21 467	5 588	-	27 055
Wycena udziałów	815	(747)	-	68
Prowizje	8 172	(2 506)	-	5 666
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	15 142	-	3 976	19 118
Niezrealizowane koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	114 418	(40 160)	-	74 258
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	46 971	6 736	-	53 707
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	2 610	(2 610)	-	-
Pozostałe	20 276	1 648	-	21 924
	1 070 040	(101 175)	3 976	972 841

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2006
Odsetki naliczone (przychód)	68 244	(4 434)	63 810
Niezrealizowana premia od opcji	381	(248)	133
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	672 976	(54 149)	618 827
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	380	530	910
Przychody do otrzymania	3 541	2 583	6 124
Dodatnia wycena papierów wartościowych	465	(37)	428
Ulgą inwestycyjną	23 054	(677)	22 377
Wycena udziałów	738	(71)	667
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	2 148	(1 845)	303
Pozostałe	17 566	(7 348)	10 218
	789 493	(65 696)	723 797

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitał	Saldo na 31 grudnia 2007
Odsetki naliczone i inne koszty	17 240	(1 899)	-	15 341
Rezerwy na kredyty	107 515	(14 760)	-	92 755
Rezerwy na pożyczki podporządkowane	547	(547)	-	-
Niezrealizowana premia	7 346	5 043	-	12 389
Niezrealizowane koszty wyceny instrumentów finansowych	637 714	(104 670)	-	533 044
Ujemna wycena papierów wartościowych	683	3 532	-	4 215
Przychody pobrane z góry	27 055	(9 348)	-	17 707
Wycena udziałów	68	5 918	-	5 986
Prowizje	5 666	(333)	-	5 333
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19 118	-	23 679	42 797
Niezrealizowane koszty dotyczące niesymetrycznych transakcji	74 258	82 509	-	156 767
Koszty świadczeń pracowniczych i inne koszty do zapłacenia	53 707	8 131	-	61 838
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	-	10 777	-	10 777
Pozostałe	21 924	(1 936)	-	19 988
	972 841	(17 583)	23 679	978 937

w tys. zł	Saldo na 1 stycznia 2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2007
Odsetki naliczone (przychód)	63 810	7 842	71 652
Niezrealizowana premia od opcji	133	342	475
Niezrealizowane przychody z tytułu wyceny instrumentów finansowych	618 827	(136 061)	482 766
Niezrealizowane dyskonto od papierów wartościowych	910	(591)	319
Przychody do otrzymania	6 124	2 282	8 406
Dodatnia wycena papierów wartościowych	428	3 291	3 719
Ulga inwestycyjna	22 377	(671)	21 706
Wycena udziałów	667	548	1 215
Różnica pomiędzy bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	303	(303)	-
Pozostałe	10 218	4 763	14 981
	723 797	(118 558)	605 239

28. Inne aktywa

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Rozrachunki międzybankowe	23 321	20 259
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	185 379	564 624
Przychody do otrzymania	60 417	58 932
Pożyczki dla pracowników z Funduszu Świadczeń Socjalnych	29 878	33 094
Dłużnicy różni	98 376	78 145
Rozliczenia międzyokresowe	16 078	46 693
Pozostałe aktywa	28	173
	413 477	801 920

29. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	-	8 360
Nieruchomość własna	12 645	4 179
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	12 645	12 539

Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży przedstawia się następująco:

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	12 539	30 385
<i>Zwiększenia:</i>		
Przekwalifikowanie z nieruchomości bankowych	-	4 179
Przekwalifikowanie z nieruchomości stanowiących inwestycje	8 466	-
<i>Zmniejszenia:</i>		
Zbycie udziałów w jednostce stowarzyszonej	-	(8 056)
Zbycie jednostek zależnych	-	(4 103)
Zbycie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-	(5 486)
Zbycie ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych	(8 360)	(4 380)
Stan na dzień 31 grudnia	12 645	12 539

Na dzień 31 grudnia 2007 roku aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży obejmują dwie nieruchomości własne Grupy, które spełniając kryteria określone MSSF 5 zostały przekwalifikowane do tej grupy aktywów z rzeczowego majątku trwałego.

Poniżej przedstawiono objaśnienie zmiany stanu w 2006 roku oraz w 2007 roku pozostałych składników aktywów (grup aktywów) zaklasyfikowanych w prezentowanych okresach do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży:

- udziały w jednostce stowarzyszonej Handlowy Heller S.A. Sprzedaż akcji jednostki nastąpiła w dniu 2 lutego 2006 roku;
- aktywa i związane z nimi zobowiązania jednostek Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych Banku Handlowego S.A. i Handlowy Zarządzania Aktywami S.A. Sprzedaż aktywów i zobowiązań tych jednostek nastąpiła w dniu 1 lutego 2006 roku;
- zorganizowana część przedsiębiorstwa Banku obejmująca prowadzenie działalności w zakresie rozliczeń transakcji kartowych w ramach Sektora Bankowości Detalicznej, polegająca na wynajmie terminali POS oraz świadczeniu usług jako agent rozliczeniowy w rozumieniu ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych. Sprzedaż tej części przedsiębiorstwa Banku nastąpiła w dniu 31 stycznia 2006 roku na rzecz Cardpoint S.A. z siedzibą w Poznaniu;
- ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe w Dźwirzynie, Rowach, Skubiance, Łebie i Wiśle. W 2006 roku nastąpiła sprzedaż obiektów w Dźwirzynie, Skubiance oraz w Łebie. Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe w Rowach i w Wiśle zostały zbyte w I półroczu 2007 roku.

30. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (wg struktury rodzajowej)

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Depozyty sektora finansowego		
Środki na rachunkach bieżących, w tym	2 434 363	1 334 998
<i>środków na rachunkach bieżących banków</i>	2 190 764	1 197 581
Depozyty, w tym	4 609 805	4 777 734
<i>depozyty terminowe banków</i>	1 705 572	2 462 685
Odsetki naliczone	40 874	43 873
	7 085 042	6 156 605
Depozyty sektora niefinansowego		
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	8 050 347	5 770 674
<i>klientów korporacyjnych</i>	3 939 403	3 509 698
<i>klientów indywidualnych</i>	3 498 981	1 737 527
Depozyty, w tym	11 748 246	13 089 778
<i>klientów korporacyjnych</i>	9 213 611	9 624 446
<i>klientów indywidualnych</i>	1 695 854	2 494 529
Odsetki naliczone	12 776	19 725
	19 811 369	18 880 177
Depozyty	26 896 411	25 036 782
Pozostałe zobowiązania		
Kredyty i pożyczki otrzymane	795 544	421 015
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	69 155	223 329
Inne zobowiązania, w tym:	234 808	306 202
<i>zabezpieczenia pieniężne</i>	140 592	238 030
Odsetki naliczone	4 085	3 808
	1 103 592	954 354
	28 000 003	25 991 136

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (wg zapadalności)

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu wobec:		
Sektora finansowego		
do 1 miesiąca	6 160 360	3 780 818
od 1 do 3 miesięcy	844 938	1 160 183
od 3 do 12 miesięcy	234 150	1 202 016
od 1 do 5 lat	618 299	402 308
powyżej 5 lat	29	3 949
odsetki naliczone	42 938	46 097
	7 900 714	6 595 371
Sektora niefinansowego		
do 1 miesiąca	19 120 245	17 920 811
od 1 do 3 miesięcy	591 858	887 357
od 3 do 12 miesięcy	294 842	505 005
od 1 do 5 lat	77 378	60 826
powyżej 5 lat	169	457
odsetki naliczone	14 797	21 309
	20 099 289	19 395 765
	28 000 003	25 991 136

31. Rezerwy

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Na sprawy sporne	23 974	20 120
Na zobowiązania pozabilansowe	13 574	24 258
	37 548	44 378

Zmiana stanu rezerw przedstawia się następująco:

w tys. zł	2007	2006
Stan na dzień 1 stycznia	44 378	56 251
Z czego dotyczy:		
Rezerw na sprawy sporne	20 120	19 673
Rezerw na zobowiązania pozabilansowe	24 258	36 578
Zwiększenia:		
Utworzenie odpisów na rezerwy w okresie, z tego	74 306	87 764
na sprawy sporne	14 500	7 556
na zobowiązania pozabilansowe	59 806	80 208
Zmniejszenia:		
Wykorzystanie rezerw	-	(630)
Rozwiązanie rezerw w okresie, z tego:	(81 136)	(99 007)
na sprawy sporne	(10 646)	(6 479)
na zobowiązania pozabilansowe	(70 490)	(92 528)
Stan na dzień 31 grudnia	37 548	44 378

32. Inne zobowiązania

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Fundusz Świadczeń Socjalnych	65 409	63 496
Rozrachunki międzybankowe	60 531	86 522
Rozrachunki międzyoddziałowe	4 344	598
Rozliczenia z tytułu działalności maklerskiej	187 603	293 608
Rozliczenia z Urzędem Skarbowym i ZUS	8 342	8 963
Wierzyciele różni	82 252	119 911
Rozliczenia międzyokresowe kosztów:	340 063	287 129
<i>koszty do zapłacenia z tytułu zobowiązań wobec pracowników</i>	134 926	155 521
<i>rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę</i>	63 176	54 543
<i>inne</i>	141 961	77 065
Przychody przyszłych okresów	43 770	104 544
	792 314	964 771

33. Kapitały

Kapitał zakładowy

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj praw do ograniczenia akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	akcje zwykłe	-	65 000 000	260 000	w całości opłacony	27.03.97 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 120 000	4 480	w całości opłacony	27.10.98 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	1 557 500	6 230	w całości opłacony	25.06.99 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	2 240 000	8 960	w całości opłacony	16.11.99 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	17 648 500	70 594	w całości opłacony	24.05.02 r.	01.01.97 r.
B	na okaziciela	akcje zwykłe	-	5 434 000	21 736	w całości opłacony	16.06.03 r.	01.01.97 r.
C	na okaziciela	akcje zwykłe	-	37 659 600	150 638	przeniesienie majątku CPSPA na Bank	28.02.01 r.	01.01.00 r.
				130 659 600	522 638			

Wartość nominalna jednej akcji = 4,00 zł

Na dzień 31 grudnia 2007 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 522 638 400 zł i podzielony był na 130 659 600 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 4 zł każda i od 31 grudnia 2006 roku nie uległ zmianie.

Bank nie emitował akcji uprzywilejowanych.

Lista akcjonariuszy

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających na dzień 31 grudnia 2007 roku co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub co najmniej 5% kapitału zakładowego Banku:

	Wartość akcji (w tys. zł)	Liczba akcji	Akcje %	Liczba głosów na WZ	Głosy w WZ %
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	391 979	97 994 700	75,0	97 994 700	75,0
Pozostali akcjonariusze	130 659	32 664 900	25,0	32 664 900	25,0
	522 638	130 659 600	100,0	130 659 600	100,0

W ciągu 2007 roku struktura własności znacznych pakietów akcji Banku nie uległa zmianie.

Według informacji posiadanych przez Bank, na dzień 31 grudnia 2007 roku International Finance Associates (IFA), podmiot zależny od Citibank

Overseas Investment Corporation, nie posiada już żadnych akcji Banku. Zakończył się, trwający od lutego 2006 roku, proces wymiany wyemitowanych w 2004 roku Upriwilejowanych Obligacji Wymiennych Citibank N.A. na akcje Banku, które były w posiadaniu przez IFA. Na koniec 2006 roku IFA posiadała 1 903 akcje Banku stanowiące 0,001% udziału w kapitale zakładowym Banku i 0,001% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być wykorzystana jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kwota kapitału zapasowego obejmuje kwotę 2 485 534 tys. zł stanowiącą nadwyżkę wartości godziwej wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną w związku z połączeniem Banku z Citibank (Poland) S.A., które nastąpiło z dniem 28 lutego 2001 roku.

Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(182 450)	(81 501)

Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji. Na dzień wyłączenia z bilansu całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skumulowane zyski lub straty, ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny, ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe kapitały rezerwowe

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Kapitał rezerwowy	1 066 053	1 015 567
Fundusz ogólnego ryzyka	390 000	390 000
Kapitał z przewalutowania	(1 698)	1 514
	1 454 355	1 407 081

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy tworzy się z corocznych odpisów dokonywanych z zysku lub z innych źródeł, niezależnie od kapitału zapasowego. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych lub na inne cele, w tym na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Banku.

Fundusz ogólnego ryzyka

Fundusz ogólnego ryzyka tworzony jest z zysku z przeznaczeniem na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej.

Dywidendy

Dywidendy wypłacone w 2007 roku

Zgodnie z Uchwałą nr 18 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 21 czerwca 2007 roku dokonano podziału zysku za 2006 rok oraz podjęto postanowienie o wypłacie dywidendy, określeniu dnia dywidendy i określeniu terminu wypłaty dywidendy. Z zysku netto za 2006 rok na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 535 704 360, 00 zł (w 2006 roku z zysku netto za 2005 rok: 470 374 560,00 zł), co oznacza, że kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wynosi 4,10 zł (w 2006 roku: 3,60 zł).

Dniem ustalenia prawa do dywidendy określono dzień 5 lipca 2007 roku. Wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 31 sierpnia 2007 roku.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank nie posiadał zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

Dywidendy zadeklarowane

Do dnia podpisania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie podjął jeszcze decyzji proponowanego podziału zysku za 2007 rok, w tym propozycji kwoty przeznaczonej na wypłatę dywidendy.

34. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Transakcje repo są używane powszechnie jako narzędzie krótkoterminowego finansowania aktywów odsetkowych, w zależności od poziomu stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Instrumenty przeznaczone do obrotu				
dłużne papiery wartościowe	69 304	69 173	do tygodnia	69 275

* z uwzględnieniem odsetek

Na dzień 31 grudnia 2006 roku następujące aktywa były sprzedane w ramach transakcji repo:

w tys. zł	Wartość godziwa aktywów	Wartość bilansowa odpowiadających zobowiązań*	Termin odkupu	Wartość odkupu
Instrumenty przeznaczone do obrotu				
dłużne papiery wartościowe	223 574	223 420	do miesiąca	223 472

* z uwzględnieniem odsetek

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie korzyści oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów pozostają po stronie Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku oraz na 31 grudnia 2006 roku aktywa sprzedane w ramach transakcji repo nie mogą być przedmiotem dalszego obrotu.

W 2007 roku łączne koszty odsetek z transakcji repo wyniosły 3 444 tys. zł (w 2006 roku: 2 621 tys. zł).

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo). Sprzedawca zobowiązuje się do odsprzedaży tych samych lub podobnych instrumentów w uzgodnionym przyszłym terminie. Transakcje reverse repo służą jako narzędzie pozyskiwania funduszy dla klientów.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Kredyty, pożyczki i inne należności:				
od sektora finansowego	57 097	57 067	do tygodnia	57 141

* z uwzględnieniem odsetek

Na dzień 31 grudnia 2006 roku aktywa nabyte z przyrzeczeniem ich odsprzedaży były następujące:

w tys. zł	Wartość bilansowa należności*	Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem	Termin odsprzedaży	Wartość odsprzedaży
Kredyty, pożyczki i inne należności:				
od sektora finansowego	302 405	302 180	do tygodnia	302 503

* z uwzględnieniem odsetek

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku Grupa miała możliwość zastawu lub zbycia papierów wartościowych nabytych w ramach transakcji reverse repo.

W 2007 roku łączne przychody z tytułu odsetek z transakcji reverse repo wyniosły 48 tys. zł (w 2006 roku: 94 tys. zł).

35. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony lub zobowiązanie wykonane, w transakcji zawartej pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych (w podziale na kategorie) i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17	-	-	-	3 321 503	3 321 503	3 321 503
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	5 135 708	-	-	-	5 135 708	5 135 708
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19	-	-	6 467 638	-	6 467 638	6 467 638
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	20	-	-	58 388	-	58 388	58 388
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21	-	-	21 909	-	21 909	21 909
Kredyty, pożyczki i inne należności	22	-	21 205 373	-	-	21 205 373	21 168 353
		5 135 708	21 205 373	6 547 935	3 321 503	36 210 519	36 173 499
Pasywa							
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	4 373 146	-	-	-	4 373 146	4 373 146
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30	-	-	-	28 000 003	28 000 003	28 009 758
		4 373 146	-	-	28 000 003	32 373 149	32 382 904

Na dzień 31 grudnia 2006 roku

w tys. zł	Nota	Przeznaczone do obrotu	Kredyty, pożyczki i inne należności	Dostępne do sprzedaży	Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe	Łączna wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa							
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17	-	-	-	535 623	535 623	535 623
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18	4 556 471	-	-	-	4 556 471	4 556 471
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19	-	-	8 247 313	-	8 247 313	8 247 313
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	20	-	-	67 910	-	67 910	67 910
Pozostałe inwestycje kapitałowe	21	-	-	54 618	-	54 618	54 618
Kredyty, pożyczki i inne należności	22	-	19 516 218	-	-	19 516 218	19 510 135
		4 556 471	19 516 218	8 369 841	535 623	32 978 153	32 972 070
Pasywa							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		-	-	-	250 113	250 113	250 113
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	18	3 316 847	-	-	-	3 316 847	3 316 847
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	30	-	-	-	25 991 136	25 991 136	26 000 128
		3 316 847	-	-	26 241 249	29 558 096	29 567 088

Określenie wartości godziwej

W przypadku krótkoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej. W przypadku instrumentów innych niż krótkoterminowe zastosowano następujące metody i założenia.

Inwestycje kapitałowe

Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności: w przypadku aktywów finansowych stanowiących udziały w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją jako wartość godziwą zaprezentowano procent aktywów netto podmiotu przypadający na udziały Grupy w danym podmiocie. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Pozostałe inwestycje kapitałowe: w udziałach mniejszościowych notowanych zastosowano wycenę rynkową. W przypadku nienotowanych udziałów mniejszościowych, Grupa nie była w stanie oszacować wiarygodnie wartości godziwej, dlatego w pozycji wartość godziwa zaprezentowano cenę nabycia skorygowaną o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Według założeń strategicznych Grupy zakłada się stopniową redukcję przedstawionych zaangażowań kapitałowych, z wyjątkiem wybranych zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych prowadzących działalność na rzecz sektora finansowego. Poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych.

W 2007 roku spośród inwestycji kapitałowych, których wycena wartości godziwej nie była możliwa, Grupa dokonała zbycia udziałów mniejszościowych w jednostce Fabryka Maszyn i Urządzeń FAMAK S.A. („FAMAK”). Wartość bilansowa zbywanych udziałów w FAMAK była zerowa, zaś zysk na sprzedaży wyniósł 71 tys. zł. W 2006 roku spośród tej kategorii inwestycji kapitałowych Grupa dokonała zbycia udziałów mniejszościowych w jednostce Eastbridge B.V./S.a.r.l. („EB”). Wartość bilansowa zbywanych udziałów w EB wynosiła 35 812 tys. zł, zaś zysk na sprzedaży wyniósł 57 938 tys. zł.

Kredyty, pożyczki i inne należności

W kolumnie „wartość bilansowa” zaprezentowano wartość kredytów według zamortyzowanego kosztu pomniejszoną o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i uwzględnia zmiany rynkowych stóp procentowych na dzień bilansowy. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. W przypadku kredytów, dla których terminy spłat nie są określone (np. kredyty w rachunku bieżącym), jako wartość godziwą zaprezentowano kwotę konieczną do zapłaty, gdyby należność stała się wymagalna w dniu bilansowym. Oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne związane z jednorodnymi kategoriami kredytów i pożyczek, w szczególności kredyty dla klientów indywidualnych, zostały oszacowane na podstawie portfela kredytowego i zdyskontowane za pomocą bieżących stóp procentowych.

Wartością godziwą lokat overnight jest ich wartość bilansowa. Wartość godziwa lokat oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym, pozostającym terminie do wykupu oraz walucie.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy. Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

W 2007 roku i w 2006 roku Grupa nie dokonała przekwalifikowania aktywów finansowych z lub do poszczególnych kategorii (wyceniane według wartości godziwej, według kosztu lub zamortyzowanego kosztu).

36. Zobowiązania warunkowe

Informacja o toczących się postępowaniach sądowych

Na dzień 31 grudnia 2007 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące wierzytelności Grupy, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łączna wartość wszystkich toczących się postępowań sądowych z udziałem Banku i jednostek zależnych od Banku dotyczących wierzytelności przekroczyła 10% kapitałów własnych Grupy i wyniosła 1 093 282 tys. zł.

Znaczące postępowania sądowe prowadzone w zakresie wierzytelności kredytowych:

Strony postępowania	Wartość przedmiotu sporu (tys. zł)	Data wszczęcia postępowania	Opis przedmiotu sprawy
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	158 534	8 sierpnia 1996 roku - postanowienie o ogłoszeniu upadłości	Postępowanie w toku. Bank zgłosił wierzytelność do masy w dniu 14 października 1996 roku. Bank zrealizował wszystkie zabezpieczenia. Bank prawdopodobnie nie odzyska z masy środków na pokrycie swojej wierzytelności. Syndyk przewidywał zakończenie postępowania upadłościowego do końca 2006 roku. Bank oczekuje na postanowienie o ukończeniu postępowania upadłościowego.
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	65 947	W 2000 roku Sąd ogłosił upadłość dłużnika	W ramach prowadzonego postępowania Bank zgłosił wierzytelność. Wierzytelność Banku może zostać niezaspokojona.
Wierzyciel: Bank Handlowy w Warszawie S.A.	44 732	W dniu 22 czerwca 2001 roku Sąd ogłosił upadłość dłużnika	Bank zgłosił swoje wierzytelności w postępowaniu. Sprawa w toku.

Na wierzytelności będące przedmiotem postępowań sądowych Grupa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje odpowiednich odpisów z tytułu utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku nie toczyło się przed sądem, organem administracji publicznej lub organem właściwym dla postępowania arbitrażowego postępowanie dotyczące zobowiązań Grupy, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

W 2007 roku łączne zobowiązania Banku i spółek zależnych z tytułu postępowań sądowych zmniejszyły się znacznie i ich łączna wartość na dzień 31 grudnia 2007 roku spadła poniżej 10% kapitałów własnych Grupy i wyniosła 146 422 tys. zł. W okresie tym zakończyło się kilka postępowań sądowych przeciwko Bankowi, w tym zakończyło się jedno z postępowań sądowych o znacznej wartości, w którym wartość przedmiotu sporu wynosiła 387 400 tys. zł. Powódka wniosła o zapłatę odszkodowania. Według powódki Bank naruszył autorskie prawa majątkowe, stosując w swojej kampanii marketingowej strategię, do której według powódki autorskie prawa majątkowe przysługiwały powódce. Sąd prawomocnie oddalił powództwo.

W przypadku postępowań sądowych wiążących się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia zobowiązania przez Grupę utworzone są odpowiednie rezerwy.

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe

Wartości udzielonych i otrzymanych zobowiązań warunkowych według poszczególnych kategorii pozabilansowych prezentowały się następująco:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania warunkowe udzielone		
Akredytywy	159 804	195 566
Gwarancje udzielone	2 158 948	2 779 418
Linie kredytowe udzielone	10 874 042	9 177 576
Lokaty do wydania	-	24 860
Gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	172 000	217 000
	13 364 794	12 394 420

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Akredytywy według kategorii		
Akredytywy importowe wystawione	146 673	155 296
Akredytywy eksportowe potwierdzone	13 131	40 270
	159 804	195 566

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku Grupa nie posiadała zobowiązań warunkowych udzielonych na rzecz jednostek podporządkowanych.

Na zobowiązania pozabilansowe utworzone są rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2007 roku kwota utworzonych rezerw na zobowiązania pozabilansowe wynosiła 13 574 tys. zł, w tym na zobowiązania pozabilansowe na rzecz jednostek powiązanych - 0 tys. zł (31 grudnia 2006 roku: 27 684 tys. zł, w tym na zobowiązania pozabilansowe na rzecz jednostek powiązanych - 3 426 tys. zł).

Gwarancje udzielone obejmują gwarancje spłaty kredytu za zleceniodawcę, inne gwarancje zapłaty, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje należytego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe oraz poręczenia wekslowe.

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania warunkowe otrzymane		
finansowe	50 000	-
gwarancyjne	2 573 703	2 019 070
	2 623 703	2 019 070

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowią zabezpieczenie następujących zobowiązań:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania		
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu		
zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	69 173	223 420

Wartości bilansowe aktywów stanowiących zabezpieczenie są przedstawione poniżej:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa stanowiące zabezpieczenie		
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	69 304	223 574
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	66 252	39 559
Kredyty, pożyczki i inne należności		
od sektora finansowego	30 743	53 392
Inne aktywa		
rozliczenia z tytułu operacji instrumentami pochodnymi	-	21 847
	166 299	338 372

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawione w tabeli dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży stanowią zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Informacje o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy z tytułu transakcji repo znajdują się w nocie 34. Pozostałe aktywa wykazane powyżej stanowią zabezpieczenie rozliczenia innych transakcji, w tym instrumentami pochodnymi. Warunki i zasady dokonanych transakcji nie odbiegają od tych powszechnie przyjętych i obowiązujących dla tego typu umów.

38. Działalność powiernicza

Bank jest liderem na rynku banków powierniczych w Polsce. Oferuje zarówno usługi powiernicze związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank prowadził 11 690 rachunków papierów wartościowych (31 grudnia 2006 rok: 10 312 rachunki).

39. Leasing operacyjny

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Poniżej 1 roku	43 737	41 153
Od 1 do 5 lat	102 747	85 071
Powyżej 5 lat	35 815	4 696
	182 299	130 920
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	1 516	1 272

Grupa leasinguje powierzchnie biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego.

Najbardziej znaczące umowy leasingowanych powierzchni biurowych dotyczą obiektów w Warszawie, ul. Wolska 171/175 i ul. Chałubińskiego 8. Standardowo umowy zawierane są na okres 5 lat z możliwością przedłużenia na kolejne 3 lata, przy czym część umów zawartych jest

na czas nieokreślony. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W 2007 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 40 933 tys. zł (w 2006 roku: 37 378 tys. zł).

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty działania”.

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego według terminów zapadalności przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Poniżej 1 roku	4 024	1 894
Od 1 do 5 lat	7 348	4 973
Powyżej 5 lat	1 419	1 690
	12 791	8 557
Łączna opłata roczna dla umów zawartych na czas nieokreślony	2 717	1 858

Część powierzchni biurowych oraz samochody Grupa oddaje w leasing.

Większość umów leasingowanych powierzchni biurowych zawartych jest na czas nieokreślony. Pozostałe umowy zawarte są na okres od 2 do 10 lat. Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym. W 2007 roku łączna kwota otrzymanych opłat z tego tytułu wyniosła 9 983 tys. zł (w 2006 roku: 2 832 tys. zł).

Grupa leasinguje samochody zgodnie z umowami zawartymi z jednostkami powiązanymi. Umowy zawarte są na okres 2 lat. Płatności leasingowe ustalone są według stałej stopy odsetkowej przez cały okres leasingu. W 2007 roku łączna kwota opłat z tego tytułu wyniosła 113 tys. zł (w 2006 roku: 76 tys. zł).

Opłaty te ujęte są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne”.

40. Rachunek przepływów pieniężnych

Informacja dodatkowa:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Stan środków pieniężnych:		
Środki pieniężne w kasie	395 549	366 211
Rachunek bieżący nostro w Banku Centralnym	2 925 954	169 412
Rachunki bieżące w innych bankach (nostro, przekroczenia sald na rachunkach loro)	424 820	785 539
	3 746 323	1 321 162

41. Jednostki powiązane

Transakcje z jednostkami powiązanymi

W ramach prowadzonej działalności biznesowej, podmioty Grupy zawierają transakcje z jednostkami powiązanymi, a w szczególności z jednostkami wchodzącymi w skład Citigroup Inc., jednostkami zależnymi i jednostkami stowarzyszonymi (patrz nota 20.) oraz z osobami zarządzającymi, nadzorującymi i pracownikami.

Transakcje z jednostkami powiązanymi obejmują głównie kredyty, depozyty, gwarancje, transakcje pochodnymi instrumentami finansowymi. Wszystkie transakcje z jednostkami powiązanymi zawierane są na warunkach rynkowych.

Transakcje z jednostkami Citigroup Inc.

Należności i zobowiązania bilansowe i pozabilansowe wobec jednostek Citigroup Inc. przedstawiają się następująco:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Należności, w tym:	3 391 324	1 192 309
Lokaty	3 367 120	1 155 110
Zobowiązania, w tym:	1 786 620	1 626 522
Depozyty	1 786 506	1 602 682
Kredyty otrzymane	114	-
Wycena bilansowa transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi		
Aktywa przeznaczone do obrotu	2 418 523	2 118 399
Zobowiązania przeznaczone do obrotu	3 052 520	2 457 095
Pozabilansowe zobowiązania udzielone	67 318	118 536
Pozabilansowe zobowiązania otrzymane	227 389	156 433
Przychody z tytułu odsetek i prowizji w 2007/2006	98 371	85 355
Koszty z tytułu odsetek i prowizji w 2007/2006	68 982	19 838

Ponadto Grupa ponosi koszty i uzyskuje przychody o charakterze operacyjnym z tytułu zawartych pomiędzy jednostkami Citigroup Inc. i Grupą umów dotyczących wzajemnie świadczonych usług. Koszty poniesione i naliczone w 2007 roku z tytułu zawartych umów wynosiły łącznie 139 212 tys. zł (w 2006 roku: 138 209 tys. zł) i dotyczyły w szczególności kosztów z tytułu świadczenia na rzecz Grupy usług związanych z utrzymaniem i wsparciem bankowych systemów informatycznych oraz wsparciem doradczym; przychody w kwocie 58 998 tys. zł (w 2006 roku: 82 024 tys. zł) dotyczyły w szczególności świadczenia przez Grupę na rzecz tych jednostek usług związanych z przetwarzaniem danych.

W 2007 roku Bank zawarł z jednostkami Citigroup Inc. nowe umowy dotyczące świadczonych wzajemnie usług oraz umowy stanowiące kontynuację umów zawartych we wcześniejszych okresach.

Z nowo zawartych umów najistotniejszą umową stanowi umowa zawarta w dniu 19 kwietnia 2007 roku pomiędzy Bankiem i Citibank N.A., jedynym akcjonariuszem spółki Citibank Overseas Investment Corporation, która jest większościowym akcjonariuszem Banku, o świadczenie usług na następujących warunkach:

- przedmiotem umowy jest świadczenie przez Citibank N.A., jako usługodawcy na rzecz Banku, jako usługobiorcy usług związanych z korzystaniem przez Bank lub jego klientów z szeregu systemów informatycznych do obsługi działalności Banku,
- wynagrodzenie za usługi za rok 2005, włączając kwoty opłat licencyjnych wynosi 607 387,69 USD netto,
- umowa została zawarta na czas nieokreślony, z możliwością jej wypowiedzenia w dowolnym czasie za porozumieniem stron lub przez każdą ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia wynoszącym 6 miesięcy.

Transakcje z jednostkami zależnymi

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty, pożyczki i inne należności		
Rachunki bieżące, z tego:	228 214	288 122
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	228 214	288 122
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
Kredyty udzielone, z tego:	-	47 866
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	-	47 866
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
Pożyczki podporządkowane, z tego:	-	16 168
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	-	-
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	16 168
	228 214	352 156
Kredyty, pożyczki i inne należności		
Stan na początek okresu*	352 156	526 632
Stan na koniec okresu	228 214	352 156
Depozyty		
Rachunki bieżące, z tego:	240 030	342 916
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	237 604	323 891
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	2 426	19 025
Depozyty terminowe, z tego:	26 931	29 329
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	6 098	7 223
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	20 833	22 106
	266 961	372 245
Depozyty		
Stan na początek okresu**	372 245	639 693
Stan na koniec okresu	266 961	372 245
Zobowiązania warunkowe udzielone		
Akredytywy, z tego	4 513	381
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	4 513	381
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
Gwarancje udzielone, z tego	1 340	2 367
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	1 340	2 367
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
Linie kredytowe udzielone, z tego	330 172	282 161
<i>jednostek objętych konsolidacją</i>	330 172	282 161
<i>jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	-	-
	336 025	284 909
Przychody z tytułu odsetek i prowizji w 2007/2006, z tego:	23 405	22 645
<i>od jednostek objętych konsolidacją</i>	21 311	22 639
<i>od jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	2 094	6
Koszty z tytułu odsetek i prowizji poniesione w 2007/2006, z tego:	13 146	9 516
<i>wobec jednostek objętych konsolidacją</i>	12 542	8 844
<i>wobec jednostek objętych wyceną metodą praw własności</i>	604	672

* Stan kredytów, pożyczek i innych należności na początek 2006 roku obejmował ponadto kwotę 103 385 tys. zł dotyczącą należności udzielonych jednostkom stowarzyszonym.

** Stan depozytów na początek 2006 roku obejmował ponadto kwotę 349 tys. zł dotyczącą depozytów przyjętych od jednostek stowarzyszonych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku należności oraz zobowiązania warunkowe udzielone jednostkom zależnym nie podlegały utworzeniu odpisów na utratę ich wartości.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku kwota utworzonych odpisów na utratę wartości należności jednostek zależnych wynosiła 7 209 tys. zł; na zobowiązania warunkowe udzielone – 3 426 tys. zł.

Transakcje z pracownikami, osobami zarządzającymi i nadzorującymi

w tys. zł	31.12.2007			31.12.2006		
	Pracownicy	Osoby zarządzające	Osoby nadzorujące	Pracownicy	Osoby zarządzające	Osoby nadzorujące
Kredyty, pożyczki i inne należności						
Kredyty udzielone	72 235	288	4	86 240	1 041	11
Pożyczki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	29 878	-	-	33 094	-	-
Zaliczki	52	-	-	52	3	-
	102 165	288	4	119 386	1 044	11
Depozyty						
Rachunki bieżące	62 463	2 171	636	26 613	611	184
Depozyty terminowe	19 519	100	116	44 874	1 943	862
	81 982	2 271	752	71 487	2 554	1 046
Udzielone gwarancje i poręczenia	49	-	-	84	-	-

42. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze dzielą się na następujące kategorie:

- świadczenia krótkoterminowe, które obejmują wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne, płatne nieobecności i świadczenia niepieniężne (takie jak opieka medyczna, mieszkania służbowe, samochody i inne nieodpłatnie przekazywane lub subsydiowane świadczenia). Koszty świadczeń krótkoterminowych ujmowane są w rachunku zysków i strat na bieżąco w okresie, którego dotyczą. Na koniec okresu sprawozdawczego pozostała do wypłaty przewidywaną niedyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń za dany okres obrotowy, Grupa ujmuje jako element biernych międzyokresowych rozliczeń kosztów;
- świadczenia po okresie zatrudnienia – w ramach tego typu świadczeń Grupa oferuje pracownikom odprawy, opisane w nocie 2., oraz przedstawiony poniżej program emerytalny.

Na przyszłe wypłaty odpraw emerytalnych tworzona jest rezerwa wykazana w pasywach bilansu w pozycji „Inne zobowiązania”. Rezerwa ta jest okresowo weryfikowana przez niezależnego aktuariusza z zastosowaniem przepisów MSSF.

Program emerytalny oferowany przez Grupę stanowi program określonych składek zgodnie z MSR 19. Za pracowników uczestniczących w programie Grupa odprowadza składki do odrębnej jednostki i z chwilą ich uiszczenia nie posiada dalszych obowiązków w zakresie dokonywania płatności. Składki ujmuje się jako koszty świadczeń pracowniczych w okresie, którego dotyczą.

Opis Pracowniczego Programu Emerytalnego

Celem utworzonego przez Grupę Pracowniczego Programu Emerytalnego („Program”) jest gromadzenie oraz pomnażanie, poprzez inwestowanie, środków finansowych pochodzących ze składek wpłacanych w ramach Programu na indywidualny rachunek uczestnika dla zapewnienia wypłaty świadczenia po osiągnięciu wieku 60 lat lub po przejściu na wcześniejszą emeryturę bądź w przypadku uzyskania przez uczestnika uprawnień do świadczeń rentowych z tytułu niezdolności do pracy.

Obecny Program, będący kontynuacją PPE Polskiego Towarzystwa Emerytalnego „Diament”, realizowany jest od 19 marca 2004 roku w ramach umowy z Legg Mason Senior Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty („LM Senior SFIO”) wpisany do rejestru funduszy inwestycyjnych przez Sąd Okręgowy w Warszawie pod numerem RFJ-8, zarządzany przez Legg Mason Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna. Agentem Transferowym dla Funduszu jest Obsługa Funduszy Inwestycyjnych Sp. z o.o.

Składka podstawowa dla uczestników Programu opłacana jest ze środków Grupy. Każdy pracownik-uczestnik Programu może również dopłacać z własnych środków składkę dodatkową. Składki wpłacane do Programu są w całości inwestowane w jednostki uczestnictwa LM Senior SFIO.

- Inne długoterminowe świadczenia pracownicze – nagrody za wieloletnią pracę i inne świadczenia z tytułu długiego stażu pracy. Informację o nagrodach za wieloletnią pracę wypłacanych pracownikom przedstawia nota 2. Stanowią one program określonych świadczeń i wyceniane są przez niezależnego aktuariusza zgodnie z zapisami MSR 19.
- Kapitałowe świadczenia pracownicze – w formie programu opcji na akcje Citigroup lub programu tzw. „akcji odroczonej” Citigroup. Zasady wyceny oraz prezentacji tych programów w sprawozdaniu finansowym przedstawione zostały w nocie 2. w punkcie „Płatności w formie akcji”. Szczegółowe informacje dotyczące zasad funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych opisane są w dalszej części niniejszej noty.

Stan rezerw na opisane powyżej świadczenia przedstawiał się następująco:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Rezerwa na wynagrodzenia i koszty pochodne od wynagrodzeń	119 674	116 693
Rezerwa na odpisy emerytalne i nagrody za wieloletnią pracę	63 176	54 543
Rezerwa na pracownicze świadczenia kapitałowe	15 252	38 828
	198 102	210 064

Koszty poniesione przez Grupę w 2007 roku z tytułu składek na pracowniczy program emerytalny wynosiły 14 959 tys. zł (w 2006 roku: 13 760 tys. zł).

Zatrudnienie w Grupie:

w etatach	2007	2006
Średnie zatrudnienie w roku	5 722	5 539
Stan zatrudnienia na koniec roku	5 921	5 647

Charakter i zasady funkcjonowania programów kapitałowych świadczeń pracowniczych

W ramach programu świadczeń kapitałowych wybranym pracownikom Citigroup oferowane są w formie nagrody akcje Citigroup (tzw. program akumulacji kapitału lub CAP) lub opcje na akcje Citigroup (tzw. program opcji pracowniczych lub SOP).

W ramach programu SOP uprawnieni pracownicy otrzymują opcje na zakup akcji, które są przyznawane po cenie zamknięcia z giełdy NYSE z dnia przyznania nagrody. Pracownicy nabywają prawa do części przyznanych opcji co roku od dnia przyznania nagrody typu SOP. Opcje przyznane w latach 2005-2007 będą przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat, począwszy od pierwszej rocznicy przyznania opcji. Opcje mogą być zrealizowane poprzez zakup akcji w terminie między nabyciem prawa do opcji a datą wygaśnięcia opcji.

W ramach programu CAP uprawnieni pracownicy otrzymują tzw. „akcje odroczone” Citigroup. „Akcje odroczone” w ramach programu CAP przyznawane są po średniej cenie zamknięcia z giełdy NYSE z ostatnich 5 dni poprzedzających przyznanie nagrody. „Akcje odroczone” pozwalają uczestniczyć w ekwiwalencie dywidendy, nie dają jednak prawa głosu i nie mogą zostać sprzedane do dnia przekazania. „Akcje odroczone” przekształcają się w akcje zwykłe po upływie okresu określonego w regulaminie programu CAP. Pracownik traci prawo do przyznanych akcji z chwilą ustania zatrudnienia w Citigroup. Akcje przyznane w latach 2005-2007 będą przekazywane w częściach po 25% rocznie w ciągu czterech lat, począwszy od pierwszej rocznicy przyznania akcji.

Założenia przyjęte do wyceny programów pracowniczych świadczeń kapitałowych

Wartość godziwa poszczególnych nagród oraz założenia przyjęte do wyceny, z wyłączeniem Programu Zakupu Akcji, którego kwota jest nieistotna z punktu widzenia sprawozdania, przedstawione są poniżej:

Program SOP	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	13.02.02	42,11 lub 41,90	268	103 531
2	12.02.03	32,05	247	81 256
3	20.01.04	49,50	100	61 047
4	18.01.05	47,50	4	1 308
5	20.09.05	45,36	1	1 500
6	17.01.06	48,92	1	1 538
7	16.01.07	54,38	1	436

Program CAP	Data przyznania	Cena wykonania/Wartość akcji na moment przyznania	Liczba nagrodzonych pracowników	Liczba opcji/akcji
1	18.01.05	35,96 lub 47,95	179	37 734
2	15.02.05	49,25	1	1 950
3	15.11.05	48,24	2	2 332
4	17.01.06	36,58 lub 48,77	163	67 485
5	21.11.06	50,73	1	2 218
6	16.01.07	40,84 lub 54,46	196	108 293
7	17.07.07	52,19	1	1 917
8	20.11.07	32,00	1	4 687

	Program SOP	Program CAP
Okres nabywania uprawnień (lata)	(1) 20% po każdym kolejnym roku (2)-(3) 33,33% po każdym kolejnym roku (4)-(7) 25% po każdym kolejnym roku	(1)-(6) i (8) 25% po każdym kolejnym roku (7) 33,33% po każdym kolejnym roku
Oczekiwana zmienność	42,19%	42,19%
Średni oczekiwany okres trwania instrumentu (życia)	(1)-(7) - 1 rok od momentu nabycia uprawnień	W momencie nabycia uprawnień
Stopa procentowa wolna od ryzyka (dla USD)	2,97%	2,97%
Oczekiwana dywidenda w USD na 1 akcję	2,16	2,16
Prawdopodobieństwo zakończenia zatrudnienia przed terminem (roczny wskaźnik rotacji nagrodzonych pracowników)	7 %	7 %
Wartość godziwa jednego instrumentu* (w USD)	0,00-2,60	51,29

* różni się w zależności od daty wykonania

Liczbę oraz średnie ważone ceny wykonania opcji na akcje (program SOP) przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2007		31.12.2006	
	Liczba	Średnia ważona cena wykonania	Liczba	Średnia ważona cena wykonania
Występujące na początek okresu	328 107	39,94	351 282	40,86
Przyznane w danym okresie	436	54,38	2 426	48,92
Wykonane w danym okresie	59 543	39,48	58 493	37,70
Umorzone/wygasłe w danym okresie	18 383	-	32 892	-
Występujące na koniec okresu	250 616	40,75	328 107	39,94
Możliwe do wykonania na koniec okresu	247 335	40,66	257 460	39,69

Dla opcji występujących na koniec danego okresu:

31.12.2007			31.12.2006		
Cena wykonania (w USD)	Liczba (w tys. szt.)	Średni ważony okres pozostały do końca trwania opcji (w latach)	Cena wykonania (w USD)	Liczba (w tys. szt.)	Średni ważony okres pozostały do końca trwania opcji (w latach)
41,90	0,81	0,53	32,05	102 624	0,53
42,11	102,72	0,53	49,50	79 076	1,01
32,05	81,26	0,00	41,90	855	1,03
49,5	61,05	0,55	42,11	132 053	1,03
47,5	1,31	1,06	47,19	129	1,05
45,36	1,5	1,06	49,00	150	1,05
48,92	1,54	1,56	49,49	3 000	1,05
54,38	0,44	2,56	50,07	307	1,05
-	-	-	50,82	77	1,05
-	-	-	51,32	72	1,05
-	-	-	45,36	2 000	1,56
-	-	-	47,50	5 339	1,56
-	-	-	48,92	2 426	2,56

Liczbę oraz średnie ważone ceny akcji (program CAP) przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2007		31.12.2006	
	Liczba	Średnia ważona cena akcji	Liczba	Średnia ważona cena akcji
Występujące na początek okresu	217 022	40,29	145 448	39,10
Przyznane w danym okresie	114 898	43,68	114 563	39,59
Wykonane/umorzone/wygasłe w danym okresie	105 304	-	42 989	-
Występujące na koniec okresu	226 616	42,23	217 022	40,29

43. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu 31 grudnia 2007 roku nie wystąpiły zdarzenia, nieujęte w tym sprawozdaniu finansowym, mogące w znaczący sposób wpłynąć na wyniki Grupy lub wymagające ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

44. Zarządzanie ryzykiem

Pochodne instrumenty finansowe

Grupa zawiera transakcje instrumentami pochodnymi w celach spekulacyjnych oraz w celach zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej. Terminy rozliczenia płatności z tytułu otwartych pozycji dotyczących operacji na instrumentach pochodnych uzależnione są w głównej mierze od charakteru instrumentu. W odniesieniu do prezentowanych poniżej transakcji oprocentowanie zmienne oparte jest na oprocentowaniu z rynku międzybankowego obowiązującego na początek okresu odsetkowego, zaś oprocentowanie stałe jest uzależnione od charakteru instrumentu i celu, dla którego instrument został zawarty.

Szczegółowe dane finansowe dotyczące instrumentów pochodnych występujących na dzień bilansowy zawiera nota 18.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa nie złożyła w innych instytucjach lokaty pod zabezpieczenie transakcji instrumentami pochodnymi (31 grudnia 2006 roku: 21 847 tys. zł), natomiast z tytułu transakcji instrumentami pochodnymi Grupa otrzymała zabezpieczenia w kwocie 30 104 tys. zł.

Terminowe transakcje walutowe

Transakcje forward są umowami kupna lub sprzedaży walut po z góry ustalonym kursie, z datą rozliczenia inną niż dwa dni robocze od daty zawarcia transakcji. Transakcje typu swap są kombinacją dwóch transakcji typu forward, tzn. określona kwota waluty wymieniana jest według kursu bieżącego na bliższą datę waluty oraz ta sama kwota waluty jest wymieniana z powrotem według kursu forward w określonym dniu w przyszłości. Wartość nominalna transakcji walutowych oznacza kwotę waluty zakupioną lub sprzedaną i nie przedstawia rzeczywistego rynkowego czy kredytowego ryzyka związanego z tymi transakcjami.

Terminowe transakcje walutowe zawierane są w celu zamykania otwartych dziennych pozycji walutowych oraz w celach spekulacyjnych. Transakcje typu swap walutowy wykorzystywane są głównie do zarządzania płynnością Grupy i środkami na rachunkach nostro.

Walutowe transakcje opcyjne

Przedmiotem walutowych transakcji opcyjnych jest sprzedaż lub kupno przez Grupę prawa do dokonania w określonym momencie w przyszłości wymiany jednej waluty na drugą po ustalonym kursie wymiany i w ustalonym dniu lub okresie rozliczenia, przy czym realizacja opcji może nastąpić przez dokonanie fizycznej transakcji wymiany z dostawą waluty albo poprzez rozliczenie różnicy między kursem realizacji opcji a obowiązującym w dniu realizacji opcji rynkowym kursem referencyjnym. Wyróżnia się dwa rodzaje opcji: opcje typu call – dają jej posiadaczowi prawo do zakupu określonej umową ilości waluty zagranicznej za określoną kursem realizacji opcji ilość waluty krajowej lub innej zagranicznej oraz opcje typu put – dają jej posiadaczowi prawo do sprzedaży określonej umową ilości waluty zagranicznej za określoną kursem realizacji opcji ilość waluty krajowej lub innej zagranicznej. Nabywca opcji płaci wystawcy opcji premię za nabyte prawo do zakupu lub sprzedaży waluty.

Transakcje na stopy procentowe

W ramach transakcji na stopy procentowe Grupa zawierała transakcje typu swap na stopach procentowych (IRS) i swap procentowo-walutowy (CIRS) oraz transakcje typu forward rate agreement (FRA).

Przedmiotem transakcji IRS jest zamiana oprocentowania zobowiązania. W dniu płatności odsetek na Grupie i na kontrahencie ciąży zobowiązanie do wymiany płatności odsetkowych, opartych na różnych stopach, uzgodnionych w umowie o transakcje IRS. Zaś przedmiotem transakcji

CIRS, zawieranych w dwóch różnych walutach, jest zamiana zobowiązania kontrahenta wyrażonego w walucie pierwszej na zobowiązanie w walucie drugiej, w wyniku której w dniu płatności odsetkowych na Grupie i na kontrahencie ciąży zobowiązanie do wymiany płatności odsetkowych uzgodnionych w umowie o transakcje CIRS. Dodatkowo strony mogą wymieniać między sobą kwoty nominalne zobowiązań. Grupa zawiera transakcje IRS oraz CIRS na rynku międzybankowym oraz z klientami.

Przedmiotem transakcji FRA jest ustalenie wysokości stopy procentowej dla należności lub zobowiązania kontrahenta, które powstały lub powstaną w określonych terminach w przyszłości. Grupa zawiera transakcje FRA na rynku międzybankowym oraz z klientami.

Opcje na stopy procentowe

Przedmiotem transakcji typu opcja na stopę procentową jest prawo do otrzymania w określonych terminach w przyszłości kwoty kompensacyjnej, która uzależniona jest od ukształtowania się stóp procentowych w przyszłości. Rozróżnia się dwa rodzaje opcji na stopę procentową: opcje typu cap – gdzie sprzedawca zgadza się płacić nabywcy różnicę pomiędzy stopą referencyjną (zwykle 3- lub 6-miesięczny LIBOR) a uzgodnioną stopą realizacji – kiedy stopa referencyjna przewyższa stopę realizacji, opcje typu floor – gdzie sprzedawca zgadza się płacić nabywcy różnicę pomiędzy stopą referencyjną, a uzgodnioną stopą realizacji – kiedy stopa realizacji przewyższa stopę referencyjną. W obu przypadkach w zamian sprzedawca otrzymuje premię płatną z góry.

Transakcje terminowe na papierach wartościowych

Grupa zawiera transakcje zakupu oraz sprzedaży dłużnych papierów wartościowych po z góry ustalonym kursie, z datą rozliczenia późniejszą niż dwa dni robocze od daty zawarcia transakcji (transakcje typu outright).

Opcje na akcje

Opcje na akcje dają nabywcy prawo do otrzymania różnicy pomiędzy ceną akcji lub wartością indeksu akcji z umowy opcji, a wartością instrumentu bazowego w dniu realizacji opcji, w zależności od rodzaju opcji call lub opcji put – odpowiednio w przypadku wzrostu lub spadku ceny instrumentu bazowego. W zamian za otrzymane prawa nabywca opcji płaci wystawcy opcji premię.

Transakcje futures

Kontrakt financial futures jest umową będącą przedmiotem obrotu na zorganizowanej giełdzie, dotyczącą zakupu lub sprzedaży standardowej ilości określonego instrumentu finansowego w uzgodnionym z góry terminie w przyszłości po uzgodnionej z góry cenie.

Kontrakty terminowe typu futures mogą bazować na instrumentach finansowych określonych rodzajów, których ceny są zależne od stóp procentowych. Kontrakty financial futures mogą również bazować na zmianach kursów walutowych niektórych podstawowych walut obcych. Grupa nie prowadzi obrotu walutowymi kontraktami terminowymi typu futures.

Instrumenty pochodne na towary

Grupa zawiera również instrumenty pochodne oparte o rynki towarowe, w szczególności ceny metali. Instrumenty te są zawierane w oparciu o ceny ustalane na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME). Grupa zawiera z klientami kontrakty forward, kontrakty swap oraz kontrakty opcyjne. Dla przykładu transakcje wymiany (typu commodity swap), pozwalają na zaoferowanie klientowi wymaganej stałej ceny bazowej i uzyskanie średniej ceny rynkowej z miesiąca dostawy towaru. Niektóre instrumenty wykorzystywane przez Grupę tworzą zerokosztowe struktury opcyjne, np. typu collar.

Ryzyko rynkowe

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w Grupie odbywa się w ramach zasad i procedur zatwierdzonych przez Komitet Aktywów i Pasywów Banku i Zarząd Banku dla Banku z uwzględnieniem najlepszych praktyk stosowanych w Citibank N.A., podmiocie dominującym wobec Banku.

W przypadku spółek Grupy Banku procesy zarządzania ryzykiem cenowym regulowane są na podstawie procedur określonych przez zarządy tych spółek, przy czym zapisy tych procedur podlegają konsultacji z Dyrektorem Departamentu Ryzyka Rynkowego Banku.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym obejmuje dwa podstawowe obszary ryzyka: ryzyko płynności finansowej oraz ryzyko cenowe.

Ryzyko płynności jest definiowane jako niebezpieczeństwo niewywiązania się Grupy z wykonania wymagalnych zobowiązań finansowych wobec klientów i partnerów.

Ryzyko cenowe określane jest jako ryzyko negatywnego wpływu na wynik finansowy oraz wartość funduszy własnych Grupy zmiany rynkowych stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji oraz wszelkich parametrów zmienności tych stóp, kursów i cen.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Celem zarządzania płynnością jest zapewnienie Bankowi i podmiotom Grupy dostępu do środków płynnych w celu wypełnienia swoich zobowiązań w terminie, także w ekstremalnych, lecz prawdopodobnych sytuacjach kryzysowych. Bank jest uczestnikiem ogólnego procesu zapewnienia płynności i finansowania oraz struktury monitorowania płynności w Citigroup. Bank przestrzega wszelkich wymogów regulacyjnych nadzoru bankowego w Polsce, a w szczególności Uchwały nr 9/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3, poz. 11) z uwzględnieniem zasad polityki płynności Citigroup.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku obejmuje planowanie płynności w horyzoncie krótko-, średnio- i długookresowym, sporządzanie raportów o poziomie nadzorczych miar płynności krótkoterminowej i długoterminowej, raportu dostępu do rynku hurtowego (MAR) oraz kontrolowanie wykorzystania limitów, progów ostrzegawczych dla relacji strukturalnych bilansu i sporządzanie testów warunków skrajnych.

Zasady i procesy ograniczania i monitorowania ryzyka

Podstawowymi raportami do oszacowania poziomu ryzyka płynności są: raport luki płynności krótkoterminowej, pokazujący relację aktywów płynnych do niestabilnych źródeł finansowania oraz raporty poziomu nadzorczych miar płynności długoterminowej, tj. współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi oraz współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi.

Komisja Nadzoru Bankowego ustaliła dla wszystkich współczynników minimalny limit na poziomie 1 tzn., że w każdym dniu roboczym aktywa płynne Banku powinny przewyższać niestabilne źródła finansowania, a fundusze własne wraz ze stabilnymi środkami obcymi powinny przewyższać poziom aktywów niepłynnych i o ograniczonej płynności. W ramach kalkulacji Bank regularnie przygotowuje analizy stabilności poszczególnych kategorii pasywów, dostępności i poziomu obrotów rynków do upłynniania aktywów oraz prognozy przyrostu aktywów klientów.

Dodatkowo w celu ograniczania ryzyka płynności płatniczej w Banku przygotowywany jest raport dostępu do rynku (Market Access Report, MAR). Raport ten pokazuje luki w przepływach finansowych Banku w indywidualnych przedziałach czasowych, wskazując na ewentualną konieczność znalezienia dodatkowych źródeł finansowania na rynku hurtowym. Raport MAR przedstawia wszystkie przepływy finansowe związane z transakcjami bilansowymi i pozabilansowymi. Raporty na temat luki płynności są przygotowywane codziennie. Raporty obejmują zagregowany bilans Banku i spółki leasingowej (podmiotu zależnego Banku) oraz bilanse w poszczególnych walutach.

Limity luki ustalane przez Komitet ALCO Banku obowiązują dla następujących okresów: O/N, 2-7 dni, 8-15 dni, 1 miesiąc, 2 miesiące, 3 miesiące, 6 miesięcy i 1 rok. Luka płynności powyżej 1 roku nie jest objęta limitem, ale podlega monitorowaniu. Podczas obliczania luki brane są pod uwagę badania statystyczne, zwłaszcza w odniesieniu do stabilności bazy depozytowej oraz założeń dotyczących udziału indywidualnych grup produktowych w ogólnej strukturze bilansu Banku. W skali miesiąca testy warunków skrajnych są przeprowadzane z uwzględnieniem potencjalnych zagrożeń wynikających np. z kryzysu systemu bankowego oraz związanych z tym ograniczeń płynności na rynku. Dodatkowo, w celu dokonania oceny ryzyka płynności analizowane i monitorowane są podstawowe relacje w strukturze bilansu Banku.

Metoda oceny ryzyka płynności Banku polega na określeniu poziomu zmodyfikowanej luki w przepływach finansowych w stosunku do potencjalnych źródeł finansowania. Dlatego poziom luki porównywane są z możliwością uzyskania dodatkowego finansowania z rynku hurtowego (inne banki, fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, firmy ubezpieczeniowe) oraz ze stanem aktywów płynnych (głównie płynne papiery wartościowe), które można sprzedać lub zastawić (w ramach transakcji repo lub przy pomocy kredytu lombardowego NBP) w określonym horyzoncie czasowym.

Wielkości zmodyfikowanej luki przepływów finansowych oraz poziom aktywów płynnych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawione są w poniższych tabelach.

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2007 roku:

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	4 686 511	2 284 393	2 127 856	431 051	29 390 544
Pasywa	4 803 476	860 220	69 814	455 274	32 731 571
Luka bilansowa w danym okresie	(116 965)	1 424 173	2 058 042	(24 223)	(3 341 027)
Transakcje pozabilansowe - wpływ	16 145 664	6 012 349	12 864 609	873 564	4 227 464
Transakcje pozabilansowe - wypływ	16 073 820	6 109 831	12 783 930	902 277	4 277 569
Luka pozabilansowa w danym okresie	71 844	(97 482)	80 679	(28 713)	(50 105)
Luka skumulowana	(45 121)	1 281 570	3 420 291	3 367 355	(23 777)

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2006 roku

w tys. zł	Do 1 miesiąca	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat
Aktywa	5 458 934	363 842	970 564	94 533	29 382 023
Pasywa	4 241 140	944 312	1 370 351	31 317	29 682 776
Luka bilansowa w danym okresie	1 217 794	(580 470)	(399 787)	63 216	(300 753)
Transakcje pozabilansowe - wpływy	20 006 340	4 970 988	5 669 392	1 490 991	3 928 360
Transakcje pozabilansowe - wypływy	19 665 812	4 940 719	5 644 507	1 494 484	4 237 106
Luka pozabilansowa w danym okresie	340 528	30 269	24 885	(3 493)	(308 746)
Luka skumulowana	1 558 322	1 008 121	633 219	692 942	83 443

Aktywa płynne i skumulowana luka płynności do 1 roku:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006	Zmiana
Aktywa płynne, w tym:	10 424 552	10 077 752	346 801
rezerwa obowiązkowa w NBP i osad gotówki	3 059 474	489 459	2 570 015
dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 177 367	1 619 402	(442 035)
dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	6 187 712	7 968 891	(1 781 179)
Skumulowana luka płynności do 1 roku	3 420 291	633 219	2 787 072
Wskaźnik pokrycia luki przez aktywa płynne	Pozytywna luka	Pozytywna luka	Nie dotyczy

Powyższa analiza ryzyka płynności finansowej obejmuje Bank – jednostkę dominującą oraz spółkę leasingową. Pozostałe jednostki Grupy nie zostały objęte analizą, z uwagi na to, że ryzyko płynności w tych jednostkach występuje na poziomie nieistotnym z punktu widzenia Grupy.

Poniżej przedstawione zostały zobowiązania finansowe Grupy według umownych terminów wymagalności.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku

	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Odsetki
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	18	34 932	34 932	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu								
Depozyty sektora finansowego	30	7 085 166	6 144 625	842 659	55 000	1 855	29	40 998
w tym: banki	30	3 790 469	2 864 837	835 859	50 000	-	-	39 773
Depozyty sektora niefinansowego	30	19 811 372	18 898 970	573 487	249 598	76 367	169	12 781
Pozostałe zobowiązania	30	1 103 687	237 009	20 650	224 394	617 456	-	4 178
		28 000 225	25 280 604	1 436 796	528 992	695 678	198	57 957
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Instrumenty pochodne	18	3 097 536	157 773	218 318	675 047	1 335 325	711 073	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych								
		10 874 042	9 742 453	1 492	274 002	778 667	77 428	-
		42 006 735	35 215 762	1 656 606	1 478 041	2 809 670	788 699	57 957
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy		38 582 702	15 848 325	6 024 356	12 513 327	1 846 563	2 350 131	
Wypływy		38 648 175	15 775 189	6 071 284	12 522 393	1 902 218	2 377 091	
		(65 473)	73 136	(46 928)	(9 066)	(55 655)	(26 960)	

Na dzień 31 grudnia 2006 roku

	Nota	Razem	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Ponad 5 lat	Odsetki
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	18	278 109	278 109	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu								
Depozyty sektora finansowego	30	6 156 952	3 765 404	1 145 260	1 202 028	13	27	44 220
w tym: banki	30	3 703 487	1 399 110	1 069 472	1 191 820	-	-	43 085
Depozyty sektora niefinansowego	30	18 880 182	17 504 182	833 622	468 332	53 868	448	19 730
Pozostałe zobowiązania	30	954 357	432 043	68 658	36 661	409 253	3 931	3 811
		25 991 491	21 701 629	2 047 540	1 707 021	463 134	4 406	67 761
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu								
Instrumenty pochodne	18	2 635 045	66 065	185 596	374 065	1 401 639	607 680	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych linii kredytowych								
		9 177 576	8 196 094	7 085	163 034	651 339	160 024	-
		38 082 221	30 241 897	2 240 221	2 244 120	2 516 112	772 110	67 761
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy		35 086 368	19 927 664	5 233 505	4 787 271	2 761 189	2 376 739	
Wypływy		34 980 459	19 941 286	5 204 772	4 790 195	2 664 527	2 379 679	
		105 909	(13 622)	28 733	(2 924)	96 662	(2 940)	

Zarządzanie ryzykiem cenowym

Zakres ryzyka

Zarządzanie ryzykiem cenowym dotyczy wszystkich portfeli, z których dochody narażone są na negatywny wpływ czynników rynkowych, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji, ceny towarów masowych oraz parametrów zmienności tych czynników. W zarządzaniu ryzykiem cenowym wyodrębniono dwa rodzaje portfeli: handlowe i bankowe. Portfele handlowe obejmują transakcje na instrumentach finansowych (bilansowych i pozabilansowych), których celem jest osiągnięcie dochodu związanego ze zmianą parametrów rynkowych w krótkim okresie czasu. Portfele handlowe obejmują pozycje bilansowe, takie jak dłużne papiery wartościowe kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, tzn. nabywane w celach handlowych i spełniające określone kryteria płynności, oraz wszystkie pozycje w instrumentach pochodnych, przy czym w tym przypadku dokonuje się rozróżnienia portfeli nabywanych w celach czysto handlowych oraz tych, które są zawierane w celu zabezpieczenia ryzyka pozycji w portfelu bankowym – tzw. zabezpieczenia ekonomiczne (economic hedge). Wycena portfeli handlowych dokonywana jest bezpośrednio na podstawie cen rynkowych lub za pomocą modeli wyceny przy zastosowaniu parametrów cenowych notowanych na rynku. Działalność na portfelach handlowych prowadzona jest przez Departament Skarbu Banku w zakresie portfeli obejmujących ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kursu walutowego. Portfele bankowe obejmują wszystkie pozostałe, niezaliczone do portfeli handlowych, pozycje bilansowe oraz pozabilansowe. Celem zawierania tych transakcji jest realizacja wyniku w całym, kontraktowym okresie transakcji. Departament Skarbu Banku przejmuje pozycje ryzyka stóp procentowych z portfeli bankowych z wszystkich innych jednostek organizacyjnych Banku oraz spółki leasingowej. Mechanizm przekazywania pozycji ryzyka stóp procentowych opiera się na systemie transferowej ceny funduszy. Kalkulacja wyniku z portfeli bankowych odbywa się zgodnie z metodą amortyzowanego kosztu, opisaną w notcie 2.

Bilans Grupy obejmuje następujące aktywa i zobowiązania:

- obciążone ryzykiem wartości godziwej (związany ze stopą procentową):
 - dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu oraz papiery dyskontowe,
 - kredyty i depozyty o stałym oprocentowaniu,
- obciążone ryzykiem przepływów pieniężnych (związany ze stopą procentową):
 - dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu,
 - kredyty i depozyty o zmiennym oprocentowaniu,
- nieobciążone bezpośrednio ryzykiem stopy procentowej:
 - aktywa trwałe,
 - inwestycje kapitałowe,
 - wartości niematerialne.

Ponadto Grupa jest obciążona ryzykiem stopy procentowej z tytułu zawierania transakcji pochodnych takich jak jednawalutowe transakcje wymiany stóp procentowych (IRS), dwuwalutowe transakcje wymiany stóp procentowych (CIRS), transakcje typu Forward Rate Agreement, transakcje typu futures, swapy walutowe oraz terminowe transakcje walutowe.

Pomiar ryzyka cenowego portfeli bankowych

Do portfeli bankowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- analiza luki stopy procentowej,
- metoda kosztów zamknięcia otwartych pozycji odsetkowych (Value-at-Close)/całkowitego zwrotu z portfela (Total Return),
- metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (Interest Rate Exposure, IRE),
- testy warunków skrajnych.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystuje harmonogram zapadalności lub przeszacowania pozycji bilansowych oraz instrumentów pochodnych ujmowanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń lub zakwalifikowanych jako zabezpieczenia ekonomiczne w celu ustalenia różnic pomiędzy pozycjami, których termin zapadalności lub aktualizacji oprocentowania przypada na dany przedział czasowy.

Generalną zasadą w analizie luki oprocentowania jest klasyfikacja transakcji do poszczególnych pasm przeszacowania pozycji z portfeli bankowych wg kontraktowych lub zakładanych terminów zmian oprocentowania transakcji.

Przyjmuje się, że:

- transakcje ze stałą stopą oprocentowania (takie jak: depozyty terminowe, lokaty międzybankowe, portfel dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, kredyty udzielone, zarówno spłacane w całości w dniu zapadalności, jak i spłacane w ratach) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty zapadalności lub wymagalności;
- transakcje ze stopą zmienną, aktualizowaną w cyklicznych stałych okresach (głównie kredyty udzielone z oprocentowaniem ustalonym w oparciu o stopę np. WIBOR 1M) klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie daty najbliższej aktualizacji oprocentowania;
- transakcje o oprocentowaniu zmiennym administrowanym (tzn. zmiana wysokości oprocentowania oraz jej termin zastrzeżona jest do wyłącznej decyzji Banku) bądź o niezdefiniowanym terminie zapadalności lub aktualizacji oprocentowania klasyfikuje się do odpowiednich pasm przeszacowania na podstawie historycznie zaobserwowanych lub ekspercko przyjętych przesunięć momentu i wielkości zmiany oprocentowania danej pozycji w stosunku do zmiany rynkowych stóp procentowych (model minimalizacji zmienności marży na produkcie). Do grupy tych transakcji/pozycji bilansu zalicza się m.in.: rachunki bieżące, kredyty kartowe, kredyty w rachunku bieżącym, gotówkę, majątek trwały, kapitał, pozostałe aktywa/pasywa. Dodatkowym elementem jest uwzględnianie wcześniejszych spłat kredytów w oparciu o analizę faktycznych spłat dokonywanych przez klientów przed terminem i na tej podstawie ustalany jest profil aktualizacji oprocentowania produktu. Dotyczy to w szczególności kredytów ratałnych;
- transakcje bezpośrednio zawierane przez Departament Skarbu na potrzeby zarządzania ryzykiem stóp procentowych oraz płynności (portfel własny DS) klasyfikowane są do odpowiednich pasm przeszacowania zawsze na podstawie dat zawartych w kontrakcie.

Metoda wartości zamknięcia luki stóp procentowych (Value-at-Close) określa wartość ekonomiczną lub „godziwą” pozycji, analogiczną do wyceny rynkowej portfela handlowego. Całkowity zwrot na portfelu to suma zmian wartości zamknięcia luki stóp procentowych, naliczonych odsetek oraz zysków/strat ze sprzedaży aktywów lub anulowania zobowiązań.

Metoda dochodów odsetkowych narażonych na ryzyko (IRE) określa wpływ potencjalnych zysków przed opodatkowaniem w danym okresie na pozycje w portfelu bankowym z punktu widzenia określonego przesunięcia równoległego krzywych rentowności dla poszczególnych walut. Jest to wskaźnik prospektywny, analogiczny do wskaźnika czynników wrażliwości (Factor Sensitivity) w przypadku portfeli handlowych. Przy czym przyjmuje się, że w standardowych warunkach przesunięcie stóp procentowych jest identyczne dla każdej waluty

i wynosi 100 pkt bazowych w górę. Miara IRE jest kalkulowana dla pozycji w każdej walucie odrębnie w horyzoncie dziesięciu lat, przy czym do bieżącego monitorowania oraz limitowania pozycji ryzyka stóp procentowych portfeli bankowych stosowane są zasadniczo miary IRE w horyzoncie jednego roku i pięciu lat.

Miary IRE kalkulowane są dla Grupy oraz odrębnie dla Pionu Skarbu. Miara IRE dla Grupy odzwierciedla wartości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych przy zastosowaniu terminów przeszacowania ustalonych w umowach z klientami (zgodnie z wyżej wymienionymi zasadami konstrukcji luk przeszacowania). Miara IRE dla Pionu Skarbu odzwierciedla pozycje ryzyka przekazane przez inne jednostki Grupy do tego Pionu za pośrednictwem mechanizmu transferowej ceny funduszy oraz własne pozycje ryzyka tego Pionu.

Poniżej przedstawione są miary IRE dla Grupy na dzień 31 grudnia 2006 roku oraz na dzień 31 grudnia 2007 roku. Zestawienie prezentowane jest odrębnie dla głównych walut PLN, USD i EUR, stanowiących łącznie ponad 90% bilansu Grupy.

w tys. zł	31.12.2007		31.12.2006	
	IRE 12M	IRE 5L	IRE 12M	IRE 5L
PLN	8 130	90 683	21 835	84 119
USD	(3 649)	(4 469)	(6 313)	(6 978)
EUR	(18 431)	(48 043)	(14 294)	(38 204)

Testy warunków skrajnych mierzą potencjalny wpływ istotnych zmian w poziomie lub kształcie krzywych stóp procentowych na pozycje otwierane w portfelu bankowym.

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zdefiniowanych scenariuszy ruchów stóp procentowych, stanowiących kombinacje ruchów czynników rynkowych zdefiniowanych jako zmiany znaczące (large move) i kryzysowe (stress move), występujących zarówno w kraju, jak i zagranicą. Wielkości zakładanych przesunięć czynników rynkowych są rewidowane co najmniej raz do roku i odpowiednio dostosowywane do zmian rynkowych warunków działania Banku.

W uzupełnieniu do testów warunków skrajnych dla całej księgi bankowej Bank dodatkowo przeprowadza testy tylko dla portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (AFS), określające potencjalny wpływ na kapitał Banku zmiany wartości wyceny portfela tych papierów.

Obliczenia z wykorzystaniem analizy luki stopy procentowej, wartości zamknięcia luki stóp procentowych i IRE są prowadzone codziennie. Testy warunków skrajnych przeprowadzane są co miesiąc.

Limity IRE i AFS DV01 ustalone są dla znaczącego zaangażowania we wszystkich walutach. Waluty związane z niewielkim zaangażowaniem mogą być agregowane w oddzielnym portfelu.

DV01, czyli wartość pieniężna jednego punktu bazowego portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, stanowi uzupełnienie kontroli za pomocą metody IRE zastosowanej w przypadku ryzyka stóp procentowych w portfelu Banku. Wskaźnik ten pokazuje, w jaki sposób zmieni się wartość portfela instrumentów finansowych (w tym przypadku będą to papiery wartościowe dostępne do sprzedaży) przy zmianie stopy procentowej dla określonej waluty na określonym odcinku krzywej stóp procentowych. Metoda IRE pokazuje możliwość zmiany marży stopy procentowej w przyszłości, dlatego wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy Grupy nastąpi w przyszłych okresach, tak jak dzieje się to w przypadku pozycji wycenianych za pomocą metody amortyzowanego kosztu. Jednakże wpływ zmian stóp procentowych na wartość portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży jest widoczny natychmiast, tyle że nie w wyniku finansowym, a w wartości funduszy kapitałowych Grupy, ponieważ niezrealizowany wynik z wyceny tych papierów wartościowych zmienia ich wartość.

Biuro Zarządzania Aktywami i Pasywami w Pionie Skarbu prowadzi działalność w zakresie papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w Grupie. Określa się trzy podstawowe cele działalności w ramach portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży:

- zarządzanie płynnością finansową,
- zabezpieczenie przed ryzykiem przejmowanym przez Pion Skarbu

z innych jednostek organizacyjnych Banku lub podmiotów Grupy,

- otwieranie własnych pozycji ryzyka stóp procentowych w portfelach Banku przez Pion Skarbu.

Aby uniknąć nadmiernych wahań wartości funduszy kapitałowych Banku, spowodowanych przez przeszacowanie aktywów przeznaczonych do sprzedaży, ustala się maksymalne limity pozycji DVO1 dla tego typu portfeli. Limity dotyczą również pozycji otwartych w instrumentach pochodnych (np. transakcjach swap stóp procentowych), przeprowadzanych w celu zabezpieczenia wartości godziwej portfela.

Przekroczenie wartości granicznych którejkolwiek z wymienionych miar ryzyka powoduje przekazanie informacji na wyższe szczeble zarządzania oraz konieczność określenia przez zarządzających dalszego planu działania.

Poziom ryzyka określonego miarą DVO1 dla portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, z uwzględnieniem zabezpieczeń ekonomicznych, w podziale na portfele w poszczególnych walutach, przedstawione są w tabeli poniżej:

w tys. zł	31.12.2007			31.12.2006			Ogółem w okresie 01.01.2007 - 31.12.2007		
	Ogółem	Pap. Wart.	IRS	Ogółem	Pap. Wart.	IRS	średnia	min.	max
PLN	(1 338)	(1 338)	-	(1 621)	(1 784)	163	(1 162)	(1 622)	(778)
USD	(123)	(203)	80	(125)	(157)	33	(216)	(463)	(40)
EUR	(650)	(827)	177	(672)	(846)	174	(897)	(1 099)	(574)

Działalność Grupy w zakresie inwestycji w dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży była głównym czynnikiem wpływającym także na zmiany poziomu ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania, wyrażonych miarą IRE.

Systemy stosowane do raportowania i pomiaru ryzyka stopy procentowej księgi bankowej

Podstawowym systemem sporządzania raportów ryzyka stopy procentowej księgi bankowej jest CALM (Citi Asset Liability Model). Aplikacja działa w oparciu o wystandaryzowany zestaw danych na poziomie pojedynczej transakcji, pochodzącej z głównego systemu księgowego. CALM został opracowany i wdrożony w większości jednostek, w których Citibank N.A. jest podmiotem dominującym. Uzupełnieniem raportów z systemu CALM są informacje i miary ryzyka generowane dodatkowo na podstawie danych zawartych w wewnętrznych systemach Pionu Finansów.

Pomiar ryzyka cenowego portfeli handlowych

Do portfeli handlowych zastosowanie mają następujące metody pomiaru ryzyka:

- metoda czynników wrażliwości (Factor Sensitivity),
- metoda wartości narażonej na ryzyko (VaR),
- testy warunków skrajnych.

Czynniki wrażliwości mierzą zmianę wartości pozycji w danym instrumencie bazowym w przypadku określonej zmiany czynnika ryzyka rynkowego (np. zmiana o 1 punkt bazowy w oprocentowaniu w danym punkcie na krzywej stopy procentowej, zmiana o 1% w kursie walutowym lub cenie akcji).

W przypadku stóp procentowych miarą wrażliwości jest DVO1 (Dollar Value of 1 basis point), która określa potencjalną zmianę wartości pozycji ryzyka dla danej krzywej stóp procentowych w określonym punkcie węzłowym krzywej (do którego sprowadzane są wszystkie przepływy pieniężne w ustalonym przedziale czasowym) spowodowaną przesunięciem rynkowej stopy procentowej o jeden punkt bazowy w górę. Całkowita wielkość DVO1 dla danej waluty jest różnicą z wyceny wszystkich instrumentów wchodzących w skład portfela handlowego w danej walucie według struktury krzywych dochodowości na moment dokonywania wyceny, a wyceną tych instrumentów opartą na tych

samych krzywych przy założeniu ich równoległego przesunięcia o 1 punkt bazowy w górę. DVO1 jest kalkulowane dla każdego zdefiniowanego czynnika ryzyka (punktu węzłowego krzywej) osobno, po czym agregowane dla danej waluty.

W odniesieniu do ryzyka walutowego wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji walutowej w danej walucie.

W przypadku pozycji w kapitałowych papierach wartościowych wielkość współczynnika wrażliwości jest równa co do wartości wielkości pozycji netto w danym instrumencie (akcji, indeksie, jednostce udziałowej).

Z zastosowaniem powyższych miar ustalane są limity pozycji ryzyka w podziale na waluty i poszczególne jednostki organizacyjne. W przypadku ryzyka stóp procentowych stosowane są dodatkowo progi ostrzegawcze dla pozycji ryzyka na poszczególnych odcinkach krzywych stóp procentowych. Limity ryzyka ustalane są dla pozycji na koniec dnia i monitorowane w cyklu dziennym.

Miarą zintegrowaną ryzyka cenowego portfeli handlowych łączącą wpływ pozycji w poszczególnych czynnikach ryzyka i uwzględniającą efekt korelacji pomiędzy zmiennościami poszczególnych czynników, jest wartość narażona na ryzyko (VaR). Miara VaR jest stosowana do oszacowania potencjalnego spadku wartości pozycji lub portfela w normalnych warunkach rynkowych, przy ustalonym poziomie ufności i w określonym czasie. W przypadku pozycji otwieranych w portfelu handlowym Banku wartość VaR jest obliczana przy zastosowaniu 99% poziomu ufności i jednodniowego okresu utrzymania.

Bank dokonuje pomiaru VaR i monitoringu tej miary w operacyjnym zarządzaniu ryzykiem. VaR nie jest natomiast stosowany obecnie do kalkulacji regulacyjnego wymogu kapitałowego, w związku z czym nie występował do Komisji Nadzoru Bankowego o wydanie zgody na stosowanie metody wartości zagrożonej.

Zarówno wskaźnik DVO1, jak i wskaźnik VaR dla portfela handlowego są obliczane jako kwota netto bez zabezpieczenia ekonomicznego portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży, tzn. bez instrumentów pochodnych mających zabezpieczyć wartość godziwą portfela. Ekspozycja na ryzyko takich transakcji jest kontrolowana poprzez odpowiednie metody pomiaru ryzyka i ograniczana za pomocą limitów ryzyka portfeli bankowych.

W cyklu dziennym dokonywana jest analiza scenariuszy warunków skrajnych (stress test), przy założeniu większych niż przyjęte w pomiarze wartości zagrożonej, zmian czynników ryzyka oraz pominięciu historycznie obserwowanych korelacji pomiędzy tymi czynnikami.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka w warunkach skrajnych dla trzech podstawowych scenariuszy:

- najbardziej prawdopodobnego opartego na historycznej zmienności czynników ryzyka,
- lokalnego kryzysu finansowego, oraz
- globalnego kryzysu finansowego.

Trzy powyższe narzędzia ograniczania i monitoringu ryzyka cenowego portfeli handlowych uzupełnione są:

- progami ostrzegawczym skumulowanej w okresie miesiąca straty na portfelu handlowym,
- progami ostrzegawczymi ogólnego wolumenu nierozliczonych transakcji określonego rodzaju instrumentów finansowych (Aggregated Contracts Triggers),
- progami ostrzegawczymi maksymalnego terminu do zapadalności danego instrumentu finansowego (Maximum Tenor Trigger),
- limitami i progami ostrzegawczymi koncentracji dla rodzajów papierów wartościowych, emitentów oraz emisji w przypadku dłużnych i właścicielskich papierów wartościowych.

Bank notuje ekspozycje ryzyka cenowego portfeli handlowych w dwudziestu jeden walutach w przypadku pozycji walutowych oraz osiemnastu walutach w przypadku ekspozycji na ryzyko stóp procentowych, przy czym tylko w przypadku kilku walut ekspozycje są znaczące. Dla dużej grupy walut ekspozycje wynikają z niepełnego dopasowania transakcji zawartych na zlecenie klienta i transakcji domykających z innymi kontrahentami rynków hurtowych. Znaczące ekspozycje na ryzyko cenowe otwierane są w przypadku PLN, walut rynków wysokorozwiniętych (przede wszystkim USD oraz EUR; rzadziej GBP, CHF, JPY) oraz walut krajów Europy Środkowej.

Wartości znaczących ekspozycji na ryzyko stóp procentowych portfeli handlowych w ujęciu miary DV01 z pominięciem ekspozycji wynikających z zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w 2007 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006	w okresie 01.01.2007 - 31.12.2007		
			Średnio	Maximum	Minimum
PLN	(43)	10	(45)	551	(690)
EUR	(73)	(17)	(104)	87	(379)
USD	(14)	25	(32)	122	(228)
HUF	(31)	(20)	(25)	37	(108)
CZK	(2)	(1)	6	87	(4)

Istotny wzrost wielkości ekspozycji na ryzyko stóp procentowych na koniec 2007 roku w porównaniu z końcem roku 2006 wynika w głównej mierze z niskiego poziomu ekspozycji na koniec 2006 roku oraz przyjęcia relatywnie wysokiej ekspozycji w EUR. Pion Skarbu, prowadzący w ramach Banku działalność handlową na instrumentach finansowych, zarządzał w omawianym okresie bardzo aktywnie ekspozycjami na ryzyko cenowe tzn. dostosowywał wielkość i kierunek tych ekspozycji w zależności od zmieniających się warunków rynkowych, co obrazuje przedział wahań tych ekspozycji (wartości minimum i maksimum w powyższej tabeli).

Poziom ryzyka określonego miarą VaR (bez uwzględnienia zabezpieczeń ekonomicznych portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży) w podziale na pozycje ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej w okresie 2007 roku prezentuje poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006	w okresie 1.01.2007 - 31.12.2007		
			Średnio	Maximum	Minimum
Ryzyko walutowe	151	347	1 819	8 465	48
Ryzyko stóp procentowych	4 254	2 799	3 532	8 657	1 539
Ryzyko ogółem	4 225	2 742	4 205	8 948	1 521

Ogólny średni poziom ryzyka cenowego portfeli handlowych w 2007 roku był na bardzo zbliżonym poziomie jak w roku 2006, przy czym zanotowano istotnie wyższe maksymalne poziomy ryzyka tzn. 8,9 mln zł w porównaniu z 7,3 mln zł.

Systemy stosowane do raportowania i pomiaru ryzyka stopy procentowej księgi handlowej

Podstawowym systemem służącym do pomiaru, raportowania i monitorowania ryzyka cenowego portfela handlowego jest wewnętrzna baza raportowa Finansów i Ryzyka (TPRC), która czerpie dane źródłowe w cyklu dziennym z następujących systemów:

- systemu transakcyjnego Kondor+, w zakresie informacji dotyczących wielkości współczynników wrażliwości na zmiany stóp procentowych, w podziale na poszczególne instrumenty i przedziały zapadalności oraz wielkości pozycji walutowych. Powyższe wielkości są przysyłane do bazy TPRC w dziennym procesie „końca dnia”;
- systemu kalkulacyjno-raportowego Global Market Risk (GMR), należącego do Citibank N.A. podmiotu dominującego wobec Banku, w zakresie informacji dotyczącej wartości narażonej na ryzyka (VaR) dla wszystkich czynników ryzyka łącznie, a także w podziale na czynniki indywidualnie (kursy walutowe i stopy procentowe).

Ryzyko instrumentów kapitałowych

Podstawowym podmiotem Grupy prowadzącym działalność w zakresie instrumentów kapitałowych jest Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DM BH). Stosownie do swojego podstawowego zakresu działalności DM BH jest uprawniony do podejmowania ryzyka cenowego portfela handlowego akcji, praw do akcji, znajdujących się lub mających się znaleźć w obrocie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) lub Centralnej Tabeli Ofert (CTO), kontraktów Futures na index WIG20 i Indeksowanych Jednostek Udziałowych, a także akcji na giełdach zagranicznych tych spółek, które są notowane jednocześnie na GPW. Ryzyko cenowe portfela instrumentów DM BH ograniczane jest limitami wolumenowymi dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz progami ostrzegawczymi dla koncentracji dla poszczególnych emitentów. Dla DM BH stosowane są również progi ostrzegawcze potencjalnej straty dla scenariuszy warunków skrajnych oraz skumulowanej zrealizowanej straty na portfelu handlowym. Ogólny limit wolumenowy na portfel instrumentów kapitałowych został podwyższony w 2007 roku z 12,7 mln zł do 19,7 mln zł.

Ekspozycja walutowa aktywów i pasywów

Strukturę walutową aktywów i pasywów Grupy według podstawowych walut przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa		
PLN	29 698 499	23 795 070
EUR	4 908 141	4 534 823
USD	4 074 052	7 042 912
GBP	11 818	82 287
CHF	199 114	202 470
Pozostałe waluty	16 360	333 173
	38 907 984	35 990 735
Pasywa		
PLN	32 110 716	29 281 940
EUR	3 892 161	3 751 299
USD	2 508 183	2 568 478
GBP	153 499	160 302
CHF	179 192	81 969
Pozostałe waluty	64 233	146 747
	38 907 984	35 990 735

Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Głównym celem zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy jest zapewnienie wysokiej jakości portfela kredytowego oraz bezpieczeństwa prowadzonej działalności kredytowej poprzez minimalizację ryzyka poniesienia strat.

Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Grupie regulacje, w szczególności dotyczące:

- zasad organizacji zarządzania, metod pomiaru i kontroli ryzyka kredytowego,
- polityki ryzyka oraz systemów oceny ryzyka kredytowego,
- uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych,
- ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów,
- działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych,
- procedur i programów kredytowych określających politykę kredytową.

Niektóre elementy zarządzania ryzykiem kredytowym w Bankowości Komercyjnej i Inwestycyjnej to:

- niezależne stanowisko zarządzającego ryzykiem przy współodpowiedzialności Sprzedaży za jakość portfela kredytowego;
- każda decyzja kredytowa musi być podjęta przez przynajmniej dwie upoważnione osoby. Kredyty opiewające na wyższą kwotę, z którymi związane jest większe ryzyko, wymagają odpowiednio zatwierdzenia przez bardziej kompetentne i upoważnione do tego osoby na wyższych stanowiskach;
- niezależny Departament Audytu sprawdzający regularnie wszelkie działania dotyczące zarządzania ryzykiem;
- każdy kredytobiorca otrzymuje rating ryzyka, oparty zarówno na kryteriach finansowych, jak i jakościowych. Ratingi ryzyka pozwalają Grupie zapewnić, że cały portfel pozostaje w ramach dopuszczalnego ryzyka;

- każdemu klientowi Grupy przypisana jest jednostka kontrolna zarządzająca relacjami z danym klientem. W przypadku klientów wchodzących w skład grup kapitałowych ryzyko jest zarządzane na poziomie grupy w celu zapewnienia nieprzekraczalności koncentracji wierzytelności;

- Grupa zarządza koncentracją w ramach swego portfela, z zatwierdzonymi limitami oraz wymogami kapitałowymi dla danego portfela. Limity ryzyka kredytowego są ustalane dla poszczególnych dłużników;

- Grupa ustaliła wytyczne dla okresowego monitorowania wyników klientów oraz rozpoznawania niekorzystnych zmian w ich sytuacji finansowej, które muszą być od razu zakomunikowane wyższej lub średniej kadrze kierowniczej, w tym specjalistycznym jednostkom do spraw restrukturyzacji.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym dla produktów oferowanych klientom detalicznym przez Bankowość Detaliczną są określone osobno dla każdego z oferowanych produktów. Do podstawowych narzędzi oceny ryzyka w tym zakresie należy:

- ocena ryzyka kredytowego na podstawie:
 - kryteriów minimalnych dla wniosku,
 - wartości oceny punktowej (modele scoringowe),
 - kryteriów jakościowych,
 - informacji zawartych w Biurze Informacji Kredytowej,
- wykorzystanie zaawansowanego systemu informacji zarządczej do monitorowania jakości portfela.

W całej Grupie istnieje jednolity wewnętrzny system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, który odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Grupa wykorzystuje do tego celu wewnętrzne ratingi oparte zarówno na kryteriach finansowych jak i jakościowych, uwzględniające sytuację finansową oraz perspektywę rozwoju branży. Wyższa wartość ratingu oznacza wyższy poziom ryzyka należności.

Portfel bez utraty wartości został zaprezentowany według wewnętrznych ratingów ryzyka, natomiast należności klientów ze stwierdzoną utratą wartości dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowane zostały w kategorii ryzyka na bazie wewnętrznych ratingów.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe.

w tys. zł	31.12.2007		31.12.2006	
	Należności od klientów	Należności od banków	Należności od klientów	Należności od banków
Należności oceniane indywidualnie				
kategoria ryzyka II	43 759	-	28 479	-
kategoria ryzyka III	670 272	-	560 568	9 491
kategoria ryzyka IV	495 785	1 852	796 208	-
Wartość brutto	1 209 816	1 852	1 385 255	9 491
Utrata wartości	1 004 895	1 852	1 153 549	9 491
Wartość netto	204 921	-	231 706	-
Należności oceniane portfelowo				
kategoria ryzyka II	11 421	-	15 991	-
kategoria ryzyka III	29 718	-	29 537	-
kategoria ryzyka IV	446 416	-	463 503	-
Wartość brutto	487 555	-	509 031	-
Utrata wartości	385 638	-	413 670	-
Wartość netto	101 917	-	95 361	-
Należności bez utraty wartości				
rating ryzyka 1-4	9 760 222	8 269 748	7 536 371	8 847 883
rating ryzyka 5-6	2 762 258	1 403	2 686 799	50 612
rating ryzyka 7-8	154 783	-	123 483	-
Wartość brutto	12 677 263	8 271 151	10 346 653	8 898 495
Utrata wartości	49 845	34	55 916	81
Wartość netto	12 627 418	8 271 117	10 290 737	8 898 414
Łączna wartość netto	12 934 256	8 271 117	10 617 804	8 898 414

Dla celów określenia maksymalnej ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe należy uwzględnić również ekspozycje o charakterze pozabilansowym (opisane w nocie 36.), dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (opisane w nocie 19.), aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (opisane w nocie 18.) oraz inne aktywa (opisane w nocie 28.).

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Należności objęte odpisem na poniesione niezidentyfikowane straty		
Należności nieprzeterminowane		
0-30 dni	20 882 043	19 226 570
Należności przeterminowane		
31-90 dni	66 323	21 887
91-180 dni	48	79
Wartość brutto	20 948 414	19 248 536

w tys. zł	31.12.2006		31.12.2007	
	Należności od klientów	Należności od banków	Należności od klientów	Należności od banków
Utrata wartości oceniana indywidualnie				
kategoria ryzyka II	3 113	-	8 350	-
kategoria ryzyka III	541 207	-	433 736	9 491
kategoria ryzyka IV	460 575	1 852	711 463	-
	1 004 895	1 852	1 153 549	9 491
Utrata wartości oceniana portfelowo				
kategoria ryzyka II	2 771	-	4 147	-
kategoria ryzyka III	12 352	-	13 276	-
kategoria ryzyka IV	370 515	-	396 247	-
	385 638	-	413 670	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty				
rating ryzyka 1-4	32 923	25	31 083	77
rating ryzyka 5-6	12 911	9	18 206	4
rating ryzyka 7-8	4 011	-	6 627	-
	49 845	34	55 916	81
Łączna utrata wartości	1 440 378	1 886	1 623 135	9 572

Zgodnie z polityką kredytową, w celu ograniczenia ryzyka, Grupa przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczeń ekspozycji klientów korporacyjnych:

- kaucja, cesja praw lub blokada środków na rachunku lokaty terminowej,
- hipoteka,
- przewłaszczenie lub zastaw rejestrowy na majątku rzeczowym oraz na papierach skarbowych i innych papierach wartościowych dopuszczonych i niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym,
- cesja należności,
- gwarancje i poręczenia.

W przypadku klientów indywidualnych Grupa przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczeń:

- kaucja,
- hipoteka,
- ubezpieczenie.

Rodzaj zabezpieczenia oraz jego wartość jest ustalana przy uwzględnieniu ratingu ryzyka kredytobiorcy. Grupa monitoruje ustanowione prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych poprzez ocenę wartości i jakości przyjętych zabezpieczeń.

Koncentracja zaangażowania

Limity zaangażowania

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami) oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze Komisji Nadzoru Bankowego określają limity maksymalnego zaangażowania Grupy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 stycznia 2002 roku przepisami art. 71 ust. 1. wspomnianej ustawy, suma wierzytelności Grupy oraz udzielonych przez Grupę zobowiązań pozabilansowych w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, nie może przekraczać odpowiednio 20% funduszy własnych Grupy w przypadku, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do Banku podmiotem dominującym lub zależnym albo jest zależny od podmiotu dominującego wobec Banku oraz 25% w przypadku, gdy podmioty te nie są w ten sposób podmiotami powiązanymi z Bankiem. Przy zachowaniu warunków określonych przepisami uchwały nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3) dopuszcza się utrzymywanie przez Grupę przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności ponad limity określone w art. 71 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe wyłącznie w zakresie wierzytelności wynikających z operacji zaliczanych do portfela handlowego. Fundusze własne dla celów wyznaczania limitów zaangażowania określonych w ustawie Prawo Bankowe ustalone zostały zgodnie z uchwałą nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie innych pomniejszych funduszy podstawowych, ich wysokości, zakresu i warunków pomniejszania o nie funduszy podstawowych banku (...) (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 4).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa posiadała zaangażowanie wobec podmiotu powiązanego z sektora bankowego przekraczające ustawowe limity koncentracji wierzytelności. Przekroczenie limitu dotyczyło wierzytelności wynikających z transakcji instrumentami pochodnymi. Z tytułu przekroczenia limitu koncentracji wierzytelności wyznaczony został dodatkowy wymóg kapitałowy, który włączony został do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Grupa dąży do ograniczenia koncentracji zaangażowania wobec grup klientów. Według danych z dnia 31 grudnia 2007 roku zaangażowanie Grupy dotyczące portfela bankowego w transakcje z grupami klientów, wobec których łączne zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych Grupy, wynosi 2 805 204 tys. zł, czyli 81,7% tych funduszy (31 grudnia 2006 roku: 2 596 676 tys. zł, tj. 76,6%).

Koncentracja zaangażowań wobec poszczególnych 10 największych kredytobiorców Grupy (niebankowych):

w tys. zł	31.12.2007			31.12.2006		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
Grupa 1	132 638	473 595	606 233	124 929	474 429	599 358
Grupa 2	443 585	159 694	603 279	327 613	144 832	472 445
Grupa 3	186 218	298 882	485 100	180 299	360 088	540 387
Klient 4	49	400 000	400 049	57 607	-	57 607
Grupa 5	21	360 522	360 543	255 437	130 836	386 273
Klient 6	199 913	150 087	350 000	127 231	302 773	430 004
Grupa 7	167 690	141 592	309 282	1 982	105 839	107 821
Grupa 8	36 406	255 205	291 611	5	309 856	309 861
Grupa 9	16 273	270 564	286 837	36 440	50 468	86 908
Grupa 10	250 000	-	250 000	-	-	-
Razem 10	1 432 793	2 510 141	3 942 934	1 111 543	1 879 121	2 990 664

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych

Koncentracja zaangażowania w sektorach gospodarki

W celu uniknięcia nadmiernej koncentracji ryzyka kredytowego Grupa na bieżąco monitoruje zaangażowanie w poszczególnych sektorach gospodarki, określając pożądane kierunki, w których zaangażowanie Grupy powinno się zwiększać, oraz sektory o niekorzystnych perspektywach rozwojowych, w których zaangażowanie powinno być zmniejszane. Polityka zaangażowania Grupy wobec klientów należących do poszczególnych sektorów prowadzona jest odrębnie wobec klientów korporacyjnych w ramach Pionów Bankowości Korporacyjnej i Komercyjnej, małych i średnich przedsiębiorstw w ramach Pionu Bankowości Przedsiębiorstw oraz wobec mikroprzedsiębiorstw w ramach CitiBusiness w Bankowości Detalicznej.

Polityka zaangażowania Grupy wobec klientów korporacyjnych, należących do poszczególnych sektorów, prowadzona jest poprzez definiowanie rynków docelowych. Jednym z kluczowych elementów uwzględnianych przy definiowaniu rynków jest ocena ryzyka branżowego. Analizy sektorowe wykonywane są przez specjalistów branżowych. W ramach określonych rynków docelowych definiowane są programy kredytowe o udokumentowanych wymaganiach dotyczących zatwierdzania ryzyka dla specyficznych rodzajów działalności. Im wyższe ryzyko sektorowe, tym ostrzejsze są kryteria akceptacji ryzyka. Ocena sytuacji finansowej branż oraz perspektyw rozwojowych jest istotnym elementem wpływającym na rating klienta.

Polityka zaangażowania Grupy wobec małych, średnich i mikroprzedsiębiorstw prowadzona jest w drodze określenia rynku docelowego poprzez negatywną selekcję branż, polegającą na wyeliminowaniu z rynku docelowego branż, z którymi ryzyko współpracy uznawane jest za zbyt wysokie jak na standardy obowiązujące w Grupie.

W polityce wyróżniono następujące kryteria będące podstawą negatywnej selekcji:

- branże wykluczone ze względu na niezgodność z charakterem małych i średnich przedsiębiorstw,
- branże wykluczone ze względu na ich wrażliwość na czynniki rynkowe i niestabilność wyników finansowych,
- branże wykluczone ze względu na tendencje spadkowe.

Rynek docelowy określany jest jako wszystkie inne branże, które nie znalazły się na liście negatywnej. Wobec wybranych branż wykluczonych ze względu na ich wrażliwość i niestabilność oraz wykluczonych ze względu na tendencje spadkowe można stosować podejście selektywne, co oznacza, że nie eliminuje się klientów z najwyższymi ratingami.

Ze względu na duże zróżnicowanie klientów reprezentujących poszczególne sektory gospodarki, w poniższej tabeli przedstawiono zagregowane dane w zakresie zaangażowania Grupy w sektory skupione w największych 20 branżach gospodarki według stanu na porównawcze okresy.

Branża gospodarki według PKD	31.12.2007	31.12.2006
	w %	w %
Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi, motocyklami	17,5	16,1
Pośrednictwo finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalno-rentowych	9,1	9,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	8,2	9,6
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	7,4	5,8
Produkcja wyrobów chemicznych	5,4	5,4
Handel detaliczny, z wyłączeniem sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli; naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	4,3	3,7
Poczta i telekomunikacja	3,7	5,1
Pozostałe usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3,0	2,4
Sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów samochodowych i motocykli; sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów samochodowych	3,0	2,1
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	2,6	3,2
Pierwsze „10” branż gospodarki	64,2	63,3
Budownictwo	2,5	3,7
Wytwarzanie koksu, produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	2,3	4,0
Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	2,2	2,7
Transport lądowy, transport rurociągowy	2,2	0,9
Produkcja maszyn i aparatury	1,9	1,2
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	1,9	1,6
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	1,8	1,3
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1,6	1,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	1,6	1,9
Produkcja wyrobów tytoniowych	1,6	1,2
Pierwsze „20” branż gospodarki	83,8	83,5
Pozostałe branże	16,2	16,5
	100,0	100,0

Działalność Grupy prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na brak związku lokalizacji na terenie kraju placówek Grupy z poziomem ryzyka kredytowego, zdecydowano o odstąpieniu od prezentacji koncentracji ryzyka kredytowego w ujęciu geograficznym.

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Należności brutto od klientów i banków w podziale na typ prowadzonej działalności		
Należności brutto od podmiotów gospodarczych i banków		
finansowa	9 010 899	9 106 664
produkcyjna	3 586 522	2 781 197
usługowa	1 591 744	2 414 947
pozostała	3 689 717	3 194 352
	17 878 882	17 497 160
Należności brutto od osób fizycznych		
	4 768 755	3 651 765
	22 647 637	21 148 925

Ryzyko operacyjne

Grupa definiuje ryzyko operacyjne jako ryzyko poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami biznesowymi, jak również ryzyko prawne, czyli ryzyko niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z regulacjami wewnętrznymi Grupy.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem oraz role i zakresy odpowiedzialności na różnych poziomach kierownictwa Grupy zostały uregulowane w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym”. Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego w Grupie odpowiada odpowiedni Komitet ds. Ryzyka, Systemu Kontroli i Zgodności. Uchybienia kontrolne, działania naprawcze, zdarzenia operacyjne i wskaźniki związane z ryzykiem operacyjnym są przedmiotem regularnych raportów przedstawianych odpowiednim Komitetom. Jednocześnie jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy są przedmiotem kontroli i oceny przez audyt wewnętrzny.

Od kilku lat Grupa zarządza ryzykiem operacyjnym przy użyciu różnych narzędzi i technik (w tym przede wszystkim procesy samooceny, list kontrolnych, limitów, planów awaryjnych). Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym wspierany jest jakościowymi i ilościowymi pomiarami ryzyka operacyjnego. Procesy kontrolne stosowane w Grupie służą ograniczaniu przyczyn wystąpienia negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych (włącznie ze stratami operacyjnymi), zmniejszaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz minimalizowaniu dotkliwych potencjalnych skutków.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na następujących kluczowych elementach:

- identyfikacja ryzyka,
- ograniczanie ryzyka,
- samoocena ryzyka i kontroli,
- monitoring ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- sprawozdawczość obszarów narażonych na ryzyko operacyjne.

Wdrożony w Grupie proces samooceny umożliwia bieżącą identyfikację, kontrolę, ocenę, monitorowanie, pomiar i raportowanie oceny jakości

procesów kontrolnych i potencjalnych zagrożeń. Dane na temat wpływu zdarzeń wiążących się z ryzykiem operacyjnym (strat) są zbierane regularnie od kilku lat. Wprowadzone w ostatnich latach centralizacja i automatyzacja procesów pozwoliły na znaczne obniżenie liczby oraz kwot strat operacyjnych.

W ramach analizy strat wyodrębniane są następujące ich kategorie:

- straty spowodowane błędami pracowników,
- straty będące skutkiem zewnętrznych oszustw i kradzieży,
- straty spowodowane wadliwością systemów i technologii,
- straty wynikające z wadliwości procesów lub produktów.

Zdaniem Zarządu ogólny poziom ryzyka operacyjnego oceniany jest jako umiarkowany, typowy dla skali działalności Grupy. Dalsze działania będą się koncentrować na procesach objętych profilem ryzyka Grupy.

Grupa stosuje metodę standardową do wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Zarządzanie kapitałem własnym

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce Prawem Bankowym banki są zobligowane do utrzymywania kapitałów własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku, kapitał własny Grupy wynosił 5,6 mld zł, zaś kapitał regulacyjny uwzględniający pozycje i pomniejszenia określone przez Komisję Nadzoru Bankowego (KNB) wynosił 3,4 mld zł. Taki poziom kapitałów uznawany jest za wystarczający do prowadzenia działalności biznesowej, w konsekwencji czego Grupa planuje utrzymać obecną strukturę kapitału. Poziom kapitału jest regularnie monitorowany, wykorzystując do tego celu współczynnik adekwatności kapitałowej.

Decyzją Zarządu Banku wymogi kapitałowe Grupy z tytułu ryzyka kredytowego oraz operacyjnego obliczane są zgodnie z metodami standardowymi określonymi w uchwałach KNB. Długoterminowym celem jest wdrożenie metod zaawansowanych dla tych ryzyk.

W 2008 roku Grupa rozpoczęła proces szacowania kapitału wewnętrznego. Zidentyfikowane zostały istotne ryzyka i oszacowany kapitał wymagany do pokrycia tych ryzyk.

W procesie zarządzania kapitałem Bank określa politykę wypłat przyszłych dywidend dla akcjonariuszy. W procesie tym uwzględnia się szereg czynników, takich jak zyski Banku, oczekiwania Banku w zakresie przyszłych wyników finansowych, poziom wymogów kapitałowych, jak również uwarunkowania podatkowe, regulacyjne i prawne.

45. Adekwatność kapitałowa

Współczynnik wypłacalności Grupy obliczony został zgodnie z przepisami obowiązującymi banki w Polsce w danym okresie sprawozdawczym.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2007 roku obliczony został według zasad określonych w uchwale nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2007 roku. Zgodnie z przepisami niniejszej uchwały Grupa skorzystała z określonego do dnia 31 grudnia 2007 roku okresu przejściowego w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie ekspozycji nieobjętych metodą wewnętrznych ratingów, w którym dopuszcza się zastosowanie w obliczeniach dotychczas obowiązujących zasad.

Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2006 roku obliczony został według zasad określonych w uchwale nr 4/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu

poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 25).

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Całkowity wymóg kapitałowy	2 137 404	1 923 574
Fundusze własne, z tego:	3 434 911	3 390 917
Fundusze podstawowe (z uwzględnieniem pomniejszeń)	3 489 031	3 556 495
Fundusze uzupełniające	4 267	(81 501)
Pomniejszenia sumy funduszy podstawowych i uzupełniających	58 387	84 077
Współczynnik wypłacalności (w %)	12,86	14,10

46. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku roczne dane finansowe oraz dane porównywalne zaprezentowane w „Rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2007 roku” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz osiągnięty przez nią wynik finansowy. Zawarte w niniejszym skonsolidowanym raporcie rocznym „Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2007 roku” zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych rodzajów ryzyka) Grupy w 2007 roku.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych KPMG Audyt Sp. z o.o., dokonujący przeglądu „Rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres kończący się 31 grudnia 2007 roku”, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci spełnili warunki konieczne do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu zgodnie z właściwymi przepisami prawa polskiego.

Podpisy Członków Zarządu

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
13.03.2008	Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu	
13.03.2008	Michał H. Mrozek	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Edward Wess	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Lidia Jabłonowska-Luba	Członek Zarządu	

Sprawozdanie
z działalności
Grupy Kapitałowej
Banku Handlowego
w Warszawie S.A.
w 2007 roku

Gospodarka polska w 2007 roku

Główne tendencje makroekonomiczne

Kombinacja poprawy sytuacji na rynku pracy oraz korzystnych warunków pogodowych przyczyniła się do wyraźnego przyspieszenia popytu krajowego w 2007 roku, dzięki czemu PKB wzrósł o 6,5% r/r. Głównymi motorami wzrostu okazały się inwestycje oraz konsumpcja, podczas gdy saldo handlu zagranicznego przyczyniało się do ograniczenia dynamiki PKB.

W 2007 roku odnotowano wyraźne ożywienie na rynku pracy, w wyniku którego zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło średnio o 4,7% r/r. Jednocześnie wzrost popytu na pracę w połączeniu z emigracją części pracowników przyczynił się również do wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw o 9,2%.

Pomimo pogorszenia relacji między płacami a wydajnością pracy oraz silnym popytem krajowym, w pierwszych trzech kwartałach 2007 roku inflacja utrzymywała się na relatywnie niskim poziomie, oscylując poniżej celu RPP ustalonego na 2,5%. Do wyraźnego wzrostu wskaźnika CPI doszło w IV kwartale roku, a w grudniu inflacja osiągnęła 4%. Za wzrost inflacji odpowiadał przede wszystkim znaczny wzrost cen żywności, związany z rosnącym popytem na żywność w gospodarkach wschodzących oraz rozwojem rynku biopaliw. Jednocześnie wskaźnik inflacji bazowej (CPI po wyeliminowaniu żywności oraz paliw) pozostawał na niskim poziomie, osiągając przeciętnie poziom 1,7% w grudniu.

W odpowiedzi na sygnały świadczące o narastaniu żądań płacowych oraz o silnym popycie krajowym Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała się w kwietniu 2007 roku rozpocząć cykl zacieśniania monetarnego. Do końca 2007 roku stopy procentowe wzrosły łącznie o 100 punktów bazowych, a stopa referencyjna osiągnęła poziom 5,00%. Jednocześnie w swoich komentarzach członkowie RPP sygnalizowali, że podwyżki dokonane w 2007 roku prawdopodobnie nie kończą cyklu zacieśniania monetarnego.

Rynek pieniężny i walutowy

Najważniejszym wydarzeniem, które w 2007 roku wpłynęło zarówno na rynek stopy procentowej, jak i na rynek walutowy, był kryzys na rynku kredytowym w Stanach Zjednoczonych oraz strefie euro. Jednym z efektów rozprzestrzeniającego się kryzysu był wzrost niepewności inwestorów odnośnie skali strat poniesionych przez poszczególnych uczestników rynku, co doprowadziło do nasilenia się problemów płynnościowych w systemach bankowych. Widoczną oznaką napięć na rynku był wzrost krótkoterminowych stóp procentowych w Stanach Zjednoczonych oraz strefie euro, znacznie powyżej poziomu zgodnego ze stopami banków centralnych. Niepewność odnośnie rozwoju sytuacji na rynkach finansowych doprowadziła do zwiększenia awersji do ryzyka, a przez to zmniejszenia zainteresowania inwestorów aktywami rynków wschodzących, w tym Polski.

Miniony rok przyniósł wyraźne umocnienie polskiej waluty zarówno wobec dolara (o 16,3%), jak i euro (6,5%). Trend aprecjacyjny złotego zyskał na sile w drugiej połowie roku, pomimo trwających zawirowań na rynkach kredytowych. W obliczu rosnącej różnicy między stopami procentowymi w kraju i za granicą oraz dynamicznego wzrostu gospodarczego, polska waluta zyskiwała na atrakcyjności. Czynnikiem, który dodatkowo wspierał złotego, było ożywienie oczekiwań inwestorów na szybsze przyjęcie euro przez Polskę, związane ze zmianami na krajowej scenie politycznej.

Rozpoczęty w 2007 roku przez Radę Polityki Pieniężnej cykl podwyżek stóp procentowych odbił się na rynku obligacji, prowadząc do wzrostu rentowności, szczególnie na krótkim końcu krzywej rentowności. Pogorszenie nastrojów na rynku długu było wspierane przez publikacje kolejnych danych makroekonomicznych, wskazujących na szybszy wzrost wynagrodzeń oraz zaskakująco silną dynamikę PKB w kraju. Dodatkowo, do wzrostu rentowności polskich papierów skarbowych przyczyniło się wyraźne nasilenie presji cenowej pod koniec roku, w wyniku którego wskaźnik CPI przekroczył górną granicę celu inflacyjnego Rady Polityki Pieniężnej (1,5-3,5%).

Rynek kapitałowy

Rok 2007 okazał się kolejnym rokiem wzrostów na rynku akcji, choć ich skala nie była tak duża, jak w roku poprzednim. Główny indeks WIG osiągnął na koniec roku poziom 55 649 pkt (wzrost o 10,4 %), z kolei indeks 20 największych spółek WIG 20 wzrósł o 5,2%.

Rynek akcji w 2007 roku miał dwa oblicza. W I półroczu na giełdzie miała miejsce bardzo dobra koniunktura. Po 10% korekcie w lutym, kolejne miesiące przyniosły znaczące wzrosty indeksów (WIG osiągnął historyczne maksimum na poziomie 67 773 pkt). Sytuacja odwróciła się w drugiej części roku. Kryzys na rynku kredytów hipotecznych oraz obawy o recesję w Stanach Zjednoczonych wywołały mocną przecenę na rynkach kapitałowych (w tym także na GPW). W wyniku tych zawirowań o charakterze globalnym indeks WIG stracił od lipcowego szczytu 18%.

Rok 2007 obfitował w debiuty giełdowe. Na GPW pojawiło się 81 nowych spółek (w tym 12 spółek zagranicznych). Łączna wartość ofert publicznych wzrosła do ponad 18 mld zł z 4,16 mld zł w 2006 roku, z czego 85% to emisje nowych akcji. Należy jednak zwrócić uwagę, iż wartość ta została zawyżona przez ofertę publiczną austriackiego dewelopera Immoeast (choć wartość tej oferty wyniosła 10,7 mld zł, to do inwestorów polskich trafiły akcje o wartości 463 mln zł).

Na koniec 2007 roku w obrocie na głównym parkiecie znalazły się akcje 351 spółek (328 krajowych i 23 zagranicznych). Wartość rynkowa spółek krajowych przekroczyła 509 mld zł (wzrost o 16% w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku). Z kolei kapitalizacja ogółem (z uwzględnieniem spółek zagranicznych) wzrosła z 635,9 mld zł w 2006 roku do 1 080 mld zł w 2007 roku. Istotny wpływ na tak znaczący wzrost kapitalizacji miało wprowadzenie do obrotu na GPW akcji spółki UniCredit, której kapitalizacja przekracza 270 mld zł.

W 2007 roku uruchomiony został alternatywny rynek obrotu akcjami - New Connect, przeznaczony dla niewielkich spółek z sektorów innowacyjnych o dużym potencjale wzrostu, ale także charakteryzujących się podwyższonym ryzykiem. Na koniec 2007 roku notowane były 24 spółki o łącznej kapitalizacji 1,2 mld zł. Łączna wartość obrotów na nowym rynku od początku jego istnienia wyniosła 303 mln zł.

Giełdowe indeksy rynku akcji według stanu na dzień 28 grudnia 2007 roku

Indeks	28.12.2007	Zmiana 2007/2006 (%)	29.12.2006	Zmiana 2006/2005 (%)	30.12.2005
WIG	55 648,54	10,4%	50 411,82	41,6%	35 600,79
WIG-PL	55 011,93	9,2%	50 361,39	42,8%	35 277,67
WIG20	3 456,05	5,2%	3 285,49	23,7%	2 654,95
mWIG40	4 028,37	7,9%	3 733,26	69,1%	2 207,74
sWIG80	15 917,92	25,2%	12 716,59	132,4%	5 471,33
TECHWIG	1 052,13	(12,4%)	1 201,50	42,3%	844,41
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	7 949,94	12,2%	7 085,84	51,4%	4 678,78
WIG-Budownictwo	8 673,57	12,6%	7 703,50	148,4%	3 100,73
WIG-Deweloperzy*	4 788,89	-	-	-	-
WIG-Informatyka	1 764,67	0,5%	1 756,58	34,8%	1 303,29
WIG-Media	4 911,01	22,4%	4 012,97	7,2%	3 743,23
WIG-Przemysł paliwowy	3 548,44	12,7%	3 149,10	(11,5%)	3 560,08
WIG-Przemysł spożywczy	3 317,96	(13,4%)	3 832,40	50,6%	2 544,41
WIG-Telekomunikacja	1 270,21	(5,2%)	1 340,01	8,2%	1 238,20

* indeks obliczany od 18 czerwca 2007 roku

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW na dzień 28 grudnia 2007 roku

	2007	Zmiana 2007/2006 (%)	2006	Zmiana 2006/2005 (%)	2005
Akcje (mln zł)	461 917	42,6%	323 920	84,7%	175 403
Obligacje (mln zł)	3 264	(40,5%)	5 488	8,5%	5 059
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	9 478	48,4%	6 386	18,7%	5 378

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

Wartość obrotów akcjami w 2007 roku wyniosła prawie 462 mld zł, co stanowiło wzrost w porównaniu z 2006 rokiem o ponad 42%. Na sesji w dniu 21 grudnia wartość obrotów przekroczyła 4,14 mld zł, osiągając najwyższy poziom w historii warszawskiej giełdy.

Rekordowy również był wolumen obrotu kontraktami terminowymi, który wzrósł o 48% w stosunku do roku 2006.

Z kolei rok 2007 odznaczył się spadkiem aktywności inwestorów na rynku papierów dłużnych. Wartość obrotu obligacjami spadła o ponad 40% w porównaniu z rokiem poprzednim, osiągając poziom ponad 3 mld zł.

Sektor bankowy

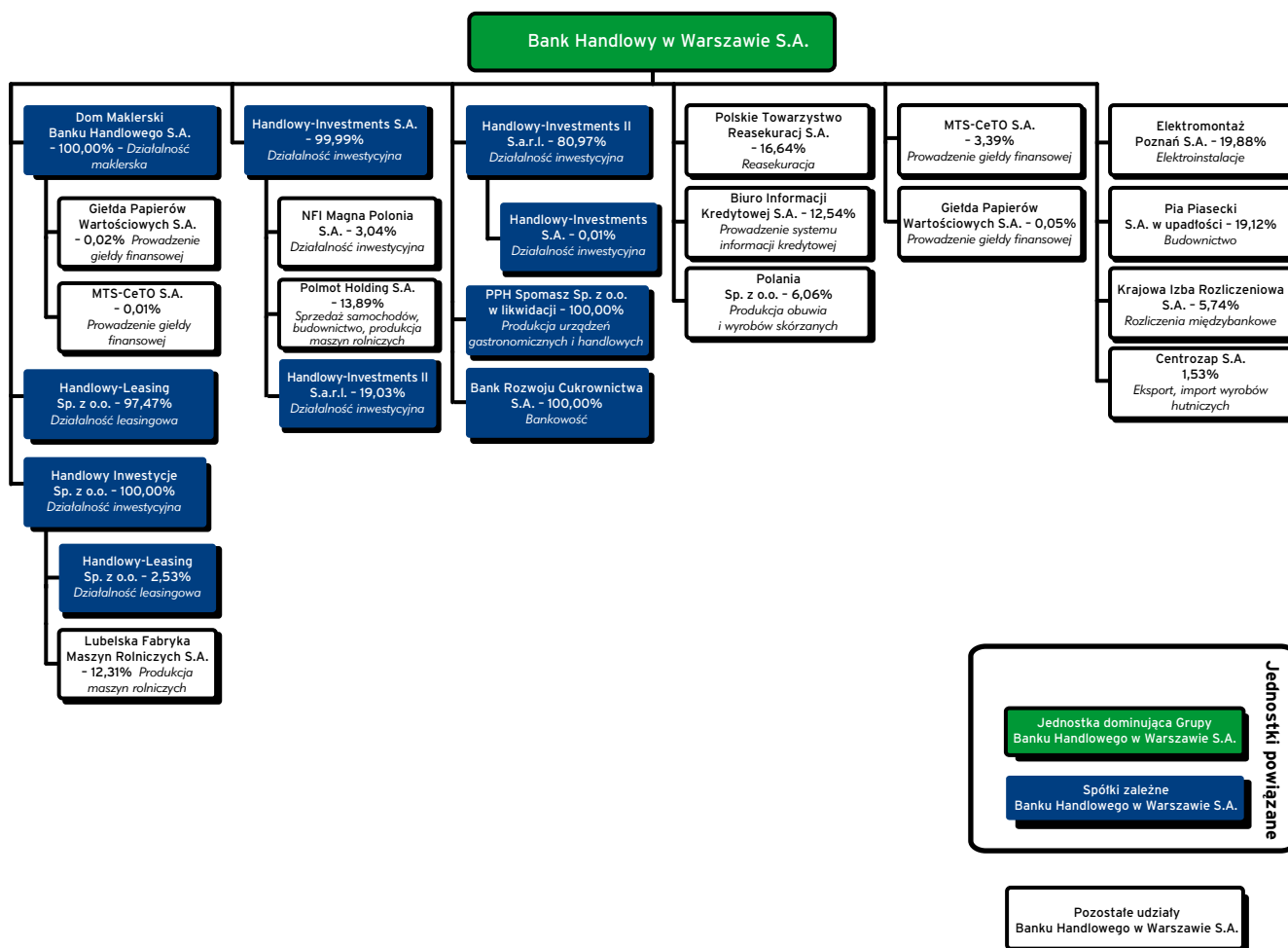
Rok 2007 okazał się kolejnym z rzędu bardzo dobrym rokiem dla sektora bankowego w Polsce, na co niewątpliwie wpływ miała dobra sytuacja gospodarcza kraju. Sektor bankowy osiągnął rekordowy wynik finansowy netto wynoszący ponad 13 mld zł, co jest wynikiem wyższym aż o 23% od wypracowanego w 2006 roku. Wyższa niż przed rokiem dochodowość sektora wynika w szczególności ze znacznego wzrostu wyniku na działalności bankowej, który wyniósł 38 mld zł (głównie dzięki poprawie wyniku z tytułu odsetek oraz wyniku z tytułu prowizji), z niższej dynamiki kosztów działania banku (na poziomie 4%) oraz z umiarkowanego wzrostu odpisów na rezerwy (na poziomie 6%).

Czynnikami napędzającymi wzrost przychodów były z pewnością rosnące wolumeny kredytów oraz depozytów. Dynamika kredytów dla przedsiębiorstw w 2007 roku wyniosła 24% r/r, co jest wynikiem znacznie lepszym od osiągniętego w poprzednim roku. Znaczący wzrost depozytów dla przedsiębiorstw na poziomie 15%, osiągnięty w 2007 roku, jest jednak niższy od osiągniętego rok wcześniej. Świadczy to o utrzymującej się dobrej kondycji finansowej przedsiębiorstw, jak również o potrzebie pozyskiwania kapitału na dalszy rozwój działalności.

Portfel kredytów dla osób prywatnych na koniec 2007 roku wzrósł o 42%, w tym kredytów hipotecznych 51% r/r. Z kolei wartość depozytów osób prywatnych w sektorze bankowym wzrosła jedynie o 9%, co wynika ze zmiany struktury oszczędności. Istotne wzrosty depozytów odnotowano jednak w drugiej połowie 2007 roku, co było efektem rosnącej niepewności na rynkach kapitałowych oraz rosnących stóp procentowych, co z kolei znalazło odzwierciedlenie w większej atrakcyjności lokat bankowych oraz kont oszczędnościowych. W związku ze zmieniającą się sytuacją na rynku detalicznym pozycja netto sektora niefinansowego (zobowiązania pomniejszone o należności) spadła o 61 mld zł i wyniosła na koniec 2007 roku tylko 6 mld zł.

Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę grupy jednostek powiązanych Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) według stanu na 31 grudnia 2007 roku według udziałów w kapitałach spółek.

Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) obejmuje jednostkę dominującą oraz jednostki zależne:

Jednostki Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. konsolidowane metodą pełną

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	bankowość	jednostka dominująca	-	-	5 476 078*
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)	działalność maklerska	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	99 925
Handlowy Leasing Sp. z o.o.	działalność leasingowa	jednostka zależna	100,00%**	konsolidacja pełna	211 367
Handlowy Investments S.A.	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	28 649
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	nie prowadzi działalności	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	Jednostka postawiona w stan likwidacji

* Kapitał własny Banku Handlowego w Warszawie S.A. zgodnie z jednostkowym bilansem Banku za 2007 rok.

** Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

Jednostki Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. nieobjęte konsolidacją

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji/wyceny	Kapitał własny (tys. zł)
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	11 211
Handlowy Investments II S.a.r.l.	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%**	wycena metodą praw własności	7 275
Bank Rozwoju Cukrownictwa S.A.	bankowość	jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	39 634

** Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

Struktura jednostek Grupy w 2007 roku nie uległa zmianie.

Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Istotne zdarzenia w 2007 roku

Rok 2007 okazał się niezwykle udany w historii Grupy. Do najważniejszych osiągnięć należy zaliczyć:

- **zysk brutto – przekroczenie poziomu 1 mld zł** – wynik brutto Grupy osiągnął poziom 1 034,2 mln zł i był o 24,3% wyższy od wyniku osiągniętego w roku 2006,
- **dynamiczny wzrost wyniku netto** w stosunku do roku ubiegłego – zysk netto wzrósł o 25,4%, osiągając poziom 824,2 mln zł,
- **znacząca poprawa efektywności**, zarówno z perspektywy całej Grupy (wzrost ROE o 3 punkty procentowe (p.p.), wzrost ROA o 0,2 p.p., spadek wskaźnika koszty/dochody o 8,1 p.p.), jak również z perspektywy każdego z segmentów osobno – spadek wskaźników koszty/dochody o 6,8 p.p. i 9,5 p.p. odpowiednio w segmencie Bankowości Detalicznej i w segmencie Bankowości Korporacyjnej,
- wzrost akcji kredytowej o 22,5% (należności i zobowiązań od sektora niefinansowego i budżetowego),
- utrzymanie silnej pozycji rynkowej w segmencie klientów korporacyjnych,
- **sukces platformy OnLineTrading (OLT)** do transakcji wymiany walutowej – wolumen transakcji wykonywanych za pomocą tego narzędzia w stosunku do roku ubiegłego wzrósł aż o 390%,
- **zwiększenie konkurencyjności w segmencie klientów detalicznych** – w stosunku do roku ubiegłego liczba rachunków bieżących wzrosła o 36%, osiągając poziom 307 tysięcy na koniec 2007 roku,
- **najlepszy w historii rok pod względem liczby kart kredytowych** – w roku 2007 pozyskano 237 tysięcy nowych kart (o 55% więcej niż w roku 2006), tym samym portfel kart kredytowych na koniec roku liczył ponad 820 tysięcy (wzrost o 24% w stosunku do roku ubiegłego),
- **sukces konta oszczędnościowego** oferowanego klientom detalicznym (na koniec roku suma środków zgromadzonych na kontach oszczędnościowych wyniosła 1,7 mld zł), co przyczyniło się do wzrostu bazy depozytowej,
- ponaddwukrotny, w porównaniu do roku 2006, wzrost wartości aktywów netto oddanych w leasing przez Handlowy-Leasing S.A.,
- **10-lecie notowań akcji Banku Handlowego w Warszawie S.A.** na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych S.A.,
- optymalizacja sieci oddziałów – wdrożenie w większości placówek obsługi zarówno klientów detalicznych, jak i korporacyjnych, dzięki temu klienci korporacyjni obsługiwani są w dodatkowych 70 oddziałach, a klienci detaliczni w dodatkowych 9 placówkach.

Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy

w mln zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Suma bilansowa	38 908,0	35 990,7	2 917	8,1%
Kapitał własny	5 603,1	5 417,8	185	3,4%
Kredyty*	12 486,5	10 196,9	2 290	22,5%
Depozyty*	19 811,4	18 880,2	931	4,9%
Wynik finansowy netto	824,2	657,1	167	25,4%
Współczynnik wypłacalności	12,9%	14,1%	-	-

* Należności i zobowiązania od sektora niefinansowego i budżetowego.

Wyniki finansowe Grupy w 2007 roku

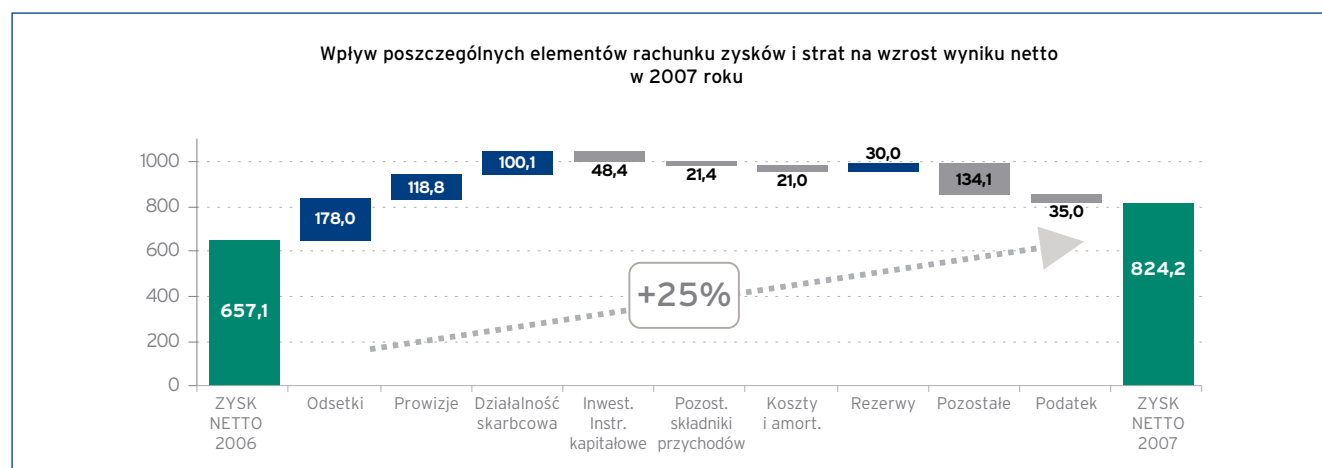
Rachunek zysków i strat

Zysk netto Grupy w 2007 roku wyniósł 824,2 mln zł i był o 167,2 mln zł (tj. 25,4%) wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wypracowany przez Grupę zysk brutto za 2007 rok przekroczył próg 1 mld zł, osiągając poziom 1 034,2 mln zł i był tym samym o 202,1 mln zł, tj. 24,3% wyższy od zysku brutto wypracowanego w roku ubiegłym.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	2007	2006	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	1 204 420	1 026 401	178 019	17,3%
Wynik z tytułu prowizji	736 683	617 902	118 781	19,2%
Przychody z tytułu dywidend	5 940	3 659	2 281	62,3%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	422 520	315 906	106 614	33,7%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	30 086	36 571	(6 485)	(17,7%)
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	47 489	95 846	(48 357)	(50,5%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	65 065	88 756	(23 691)	(26,7%)
Razem przychody	2 512 203	2 185 041	327 162	15,0%
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(1 522 544)	(1 501 558)	(20 986)	(1,4%)
Koszty działania banku i koszty ogólnego zarządu	(1 413 707)	(1 371 372)	(42 335)	(3,1%)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(108 837)	(130 186)	21 349	16,4%
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	596	118 316	(117 720)	(99,5%)
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	52 556	22 535	30 021	133,2%
Udział w zaskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	(8 586)	7 780	(16 366)	(210,4%)
Zysk brutto	1 034 225	832 114	202 111	24,3%
Podatek dochodowy	(210 010)	(175 058)	(34 952)	(20,0%)
Zysk netto	824 215	657 056	167 159	25,4%

Wpływ poszczególnych pozycji rachunku zysku i strat na wynik netto przedstawia poniższy wykres:

Na wzrost wyników największy wpływ miały pozytywne wyniki osiągnięte przez Grupę po stronie przychodów. W 2007 roku łączne przychody wyniosły 2 512,2 mln zł i były o 327,2 mln zł (tj. o 15%) wyższe od przychodów uzyskanych w roku 2006. W tym samym okresie koszty działania Grupy i koszty ogólnego zarządu wraz z amortyzacją utrzymały się na stabilnym poziomie 1 522,5 mln zł, co oznacza nieznaczny wzrost w stosunku do ubiegłego roku, tj. o 21,0 mln zł (1,4%). Zmiana stanu odpisów netto na utratę wartości aktywów finansowych, która w 2007 roku wyniosła 52,6 mln zł, miała pozytywny, wyższy o 30,0 mln zł, tj. 133,2% niż w roku ubiegłym, wpływ na wynik netto Grupy. Na zwiększenie dynamiki wyniku finansowego netto duży wpływ miała również niższa efektywna stopa podatkowa - w 2007 roku wynosiła ona 20,3%, tj. podatek dochodowy wyniósł 210,0 mln zł, natomiast w roku 2006 stopa podatkowa osiągnęła poziom 21,0 %, co przełożyło się na 175,1 mln zł podatku dochodowego.

Zarówno w 2006, jak i w 2007 roku wystąpiło kilka znaczących zdarzeń jednorazowych, które miały wpływ na wyniki Grupy.

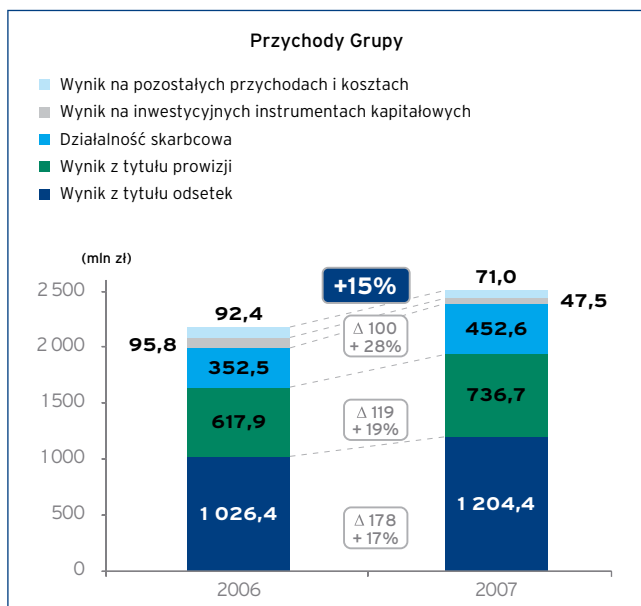
W I kwartale 2006 roku łączna kwota zysku z tytułu sprzedaży akcji spółek Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Banku Handlowego S.A., Handlowy Zarządzanie Aktywami S.A., udziałów w jednostce stowarzyszonej Handlowy Heller S.A. oraz zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku, obejmującej prowadzenie działalności w zakresie rozliczeń transakcji kartowych w ramach Sektora Bankowości Detalicznej, wyniosła 114 mln zł. W II kwartale 2006 roku zaksięgowano przychód związany z akcjami przyznanymi przez MasterCard w kwocie 6 mln zł, a w III 2006 roku wynik na sprzedaży akcji NFI Empik Media & Fashion przez jednostkę zależną Banku, Handlowy Investments S.A (I transza). W IV kwartale 2006 roku Bank osiągnął 85 mln zł wyniku na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych w efekcie sprzedaży akcji NFI Empik Media & Fashion (II transza) oraz udziałów Eastbridge B.V. przez Handlowy Investments S.A.

Z kolei w I kwartale 2007 roku zaksięgowano zysk ze sprzedaży akcji Stalexport S.A. w wysokości 7 mln zł. Wyniki II kwartału 2007 roku zawierają 37 mln zł zysku z tytułu sprzedaży mniejszościowego pakietu akcji spółki NFI Empik Media & Fashion przez Handlowy Investments S.A., jednostkę zależną Banku oraz z tytułu sprzedaży akcji MasterCard. Ponadto, w II kwartale 2007 roku zaksięgowano rezerwę w wysokości 10 mln zł z tytułu kary nałożonej przez UOKiK w związku z postępowaniem dotyczącym opłat „Interchange” w sektorze bankowym. W IV kwartale 2007 roku Bank osiągnął 3 mln zł wyniku na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych w efekcie sprzedaży akcji NFI Magna Polonia S.A. przez jednostkę zależną Banku, Handlowy Investments S.A.

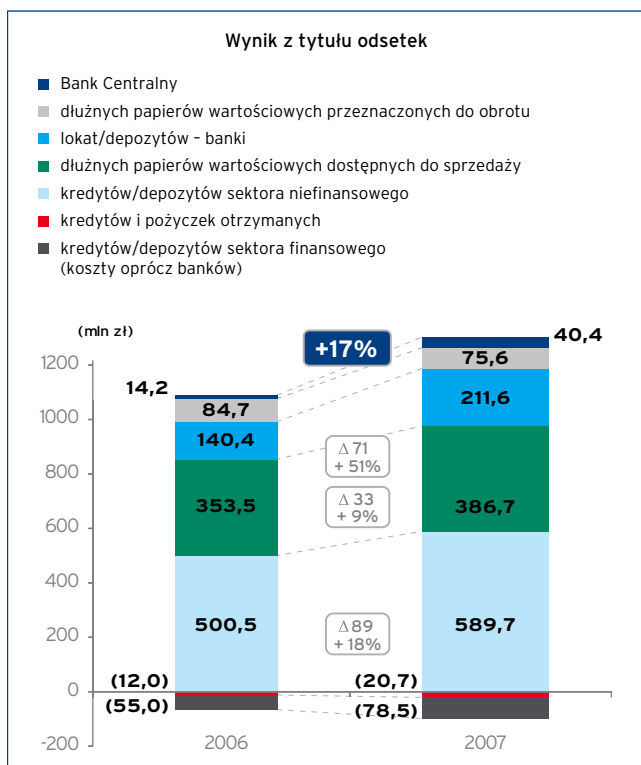
Po wyłączeniu wpływu tych transakcji wzrost zysku brutto w 2007 roku w stosunku do 2006 roku wyniósł 381 mln zł (tj. 62%), natomiast wzrost zysku netto 308 mln zł (tj. 63%).

Przychody

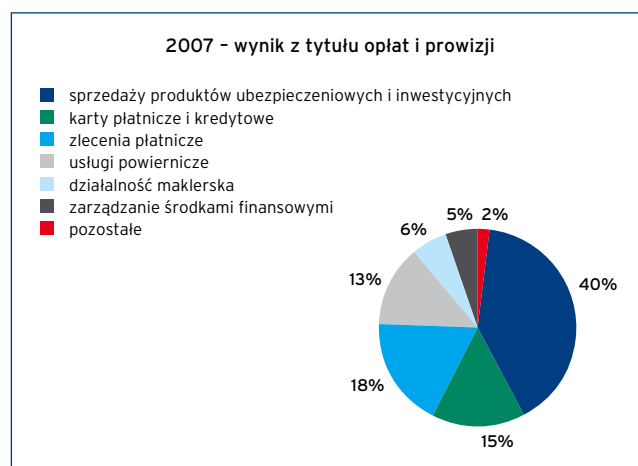
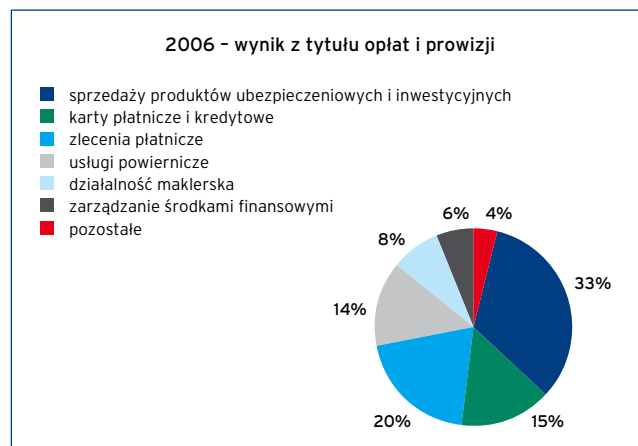
Na odnotowany w 2007 roku poziom przychodów z działalności operacyjnej w kwocie 2 512,2 mln zł, który jest wyższy o 15% w stosunku do wyniku osiągniętego w 2006 roku (2 185,0 mln zł), miały w szczególności wpływ wzrost wyniku z tytułu odsetek, prowizji oraz na działalności skarbcowej.

- Znaczący wzrost **wyniku z tytułu odsetek** o 178,0 mln zł (tj. 17,3%), przede wszystkim w efekcie wzrostu przychodów od kredytów zarówno detalicznych, jak i korporacyjnych, kart kredytowych oraz przychodów od lokat w bankach, pomimo spadku portfela dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz wyższych kosztów finansowania depozytów sektora niefinansowego;

- wzrost **wyniku z tytułu prowizji** o 118,8 mln zł (tj. 19,2%) przede wszystkim za sprawą prowizji od produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych w segmencie Bankowości Detalicznej;

- **wynik na działalności skarbcowej**, który w stosunku do roku ubiegłego wzrósł o 100,1 mln zł (28,4%), składający się z:

- wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji
- wzrost o 106,6 mln zł (tj. 33,7%), który został osiągnięty zarówno dzięki aktywnej sprzedaży produktów dla klientów, jak i skutecznemu zarządzaniu pozycją własną Grupy. Znacząco wzrosły wolumeny transakcji wymiany walutowej z klientami niebankowymi, transakcje opcyjne oraz sprzedaż depozytów powiązanych z rynkiem;
- wyniku na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych, który uległ nieznacznemu spadkowi w porównaniu do roku 2006 - o 6,5 mln zł (17,7%).

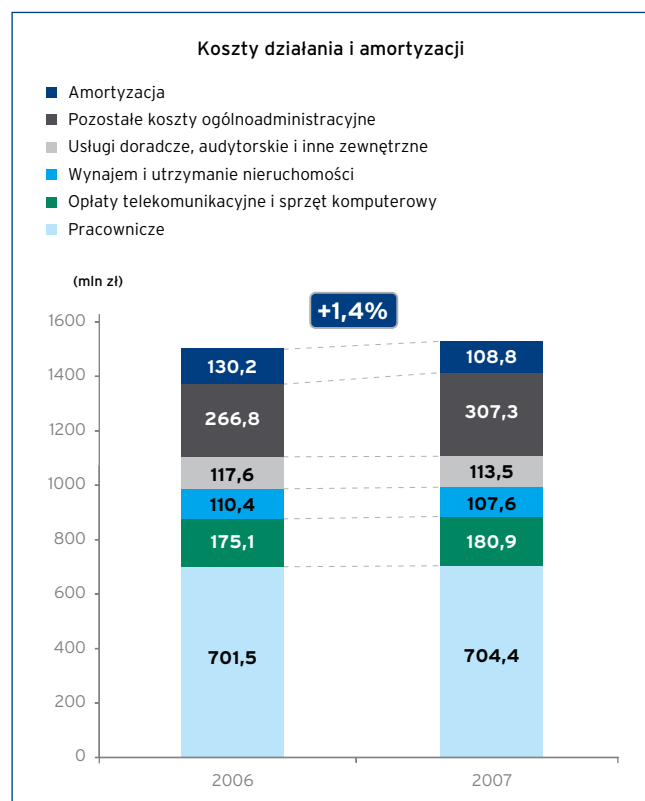
Wyżej wymienione czynniki pozytywnie wpływające na poziom przychodów Grupy zostały częściowo zrównoważone poprzez:

- spadek **wyniku na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych** o 48,4 mln zł (50,5%) w porównaniu do roku ubiegłego, spowodowany przede wszystkim większą wartością transakcji jednorazowych, jakie miały miejsce w 2006 roku. W roku ubiegłym sprzedano akcje NFI Empik Media & Fashion (w dwóch transzach) oraz udziały East Bridge B.V./S.a.r.l. - łączny wpływ obu transakcji na wynik to 95,8 mln zł. W roku 2007 dokonano transakcji, których wynik osiągnął kwotę 47,5 mln zł, na które składały się sprzedaż mniejszościowego pakietu akcji NFI Empik Media & Fashion, sprzedaż akcji Stalexport S.A., sprzedaż akcji Mastercard oraz sprzedaż akcji NFI Magna Polonia S.A.;
- spadek **wyniku na pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych** o 23,7 mln zł (tj. 26,7%) w związku z zaksięgowaniem w 2007 roku w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych rezerwy w wysokości 10 mln zł z tytułu kary nałożonej przez UOKiK w związku z postępowaniem dotyczącym opłat „interchange”

w sektorze bankowym. Ponadto, po stronie Bankowości Detalicznej w roku 2006 miało miejsce zaksięgowanie w ramach pozostałych przychodów operacyjnych akcji przyznanych przez Mastercard, a w przypadku sektora Bankowości Korporacyjnej - rozwiązanie nadwyżki rezerwy utworzonej na renowację jednego z budynków.

Koszty

W roku 2007 Grupa kontynuowała politykę dyscypliny kosztowej. W porównaniu do 2006 roku koszty wzrosły jedynie o 1,4%, tj. o 21 mln zł. Nastąpił spadek amortyzacji i kosztów pracowniczych w segmencie Bankowości Korporacyjnej, przede wszystkim w efekcie niższych kosztów wyceny pracowniczych programów świadczeń kapitałowych, w ramach których oferowane są akcje bądź opcje na akcje Citigroup. Jednocześnie wzrosły koszty w segmencie Bankowości Detalicznej, było to spowodowane głównie intensyfikacją działań marketingowych (zwłaszcza mediowych - telewizja i prasa) oraz wzrostem kosztów wynagrodzeń zarówno zmiennych (pochodna dobrych wyników sprzedaży), jak i stałych (wzrost zatrudnienia w obszarze dystrybucji związany z rozwojem biznesu i ekspansją kanałów dystrybucji).

Zatrudnienie w Grupie

w etatach	2007	2006	Zmiana	
			etaty	%
Średnie zatrudnienie w roku	5 722	5 539	183	3%
Stan zatrudnienia na koniec roku	5 921	5 647	274	5%

Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych

Spadek wyniku z tytułu zbycia aktywów trwałych o 117,7 mln zł w porównaniu do roku 2006 wynika przede wszystkim z szeregu transakcji sprzedaży aktywów przeznaczonych do sprzedaży, jakie miały miejsce w roku ubiegłym - w 2006 roku łączna kwota zysku z tytułu sprzedaży akcji spółek Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Banku Handlowego S.A., Handlowy Zarządzanie Aktywami S.A., udziałów w jednostce stowarzyszonej Handlowy Heller S.A. oraz zorganizowanej części przedsiębiorstwa Banku, obejmującej prowadzenie działalności w zakresie rozliczeń transakcji kartowych w ramach Sektora Bankowości Detalicznej, wyniosła 114 mln zł.

Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych i różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

Odpisy netto

w tys. zł	2007	2006	Zmiana	
			tys. zł	%
Odpisy netto na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	8 829	21 994	(13 165)	(59,9%)
Odpisy netto na należności i zobowiązania pozabilansowe	43 727	541	43 186	7982,6%
oceniane indywidualnie	75 046	(1 708)	76 754	4493,8%
oceniane portfelowo	(31 319)	2 249	(33 568)	(1492,6%)
Razem różnica utraty wartości	52 556	22 535	30 021	133,2%

Wartość odpisów netto na utratę wartości wynosząca na koniec 2007 roku 52,6 mln zł (o 30 mln zł, tj. 133,2% więcej niż w 2006 roku) jest efektem zdecydowanej poprawy jakości portfela, jak również poprawy sytuacji kredytobiorców i rzeczywistych wyższych spłat zagrożonych kredytów korporacyjnych. Osiągnięty wynik z tytułu zmiany stanu rezerw świadczy o stabilnym poziomie jakości portfela kredytowego, efektywnej działalności restrukturyzacyjnej i windykacyjnej oraz sprzyjających warunkach makroekonomicznych.

Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej Grupy

	2007	2006
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)*	16,6%	13,6%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)**	2,1%	1,9%
Marża odsetkowa netto (NIM)***	3,1%	2,9%
Koszty/dochody (Cost/Income)****	60,6%	68,7%
Kredyty sektora niefinansowego/Depozyty sektora niefinansowego	63%	54%
Kredyty sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	32%	28%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	48%	47%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	29%	28%

* Iloraz zysku netto i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) liczonego na bazie kwartalnej.

** Iloraz zysku netto i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej.

*** Iloraz wyniku z tytułu odsetek i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej.

**** Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do przychodów działalności operacyjnej.

Wartości wszystkich wyżej zaprezentowanych wskaźników potwierdzają znaczącą poprawę efektywności Grupy, jaka dokonała się w roku 2007. Na szczególną uwagę zasługuje wzrost stopy zwrotu na kapitale - ROE - aż o 3 punkty procentowe (p.p.) oraz stopy zwrotu z aktywów - ROA - o 0,2 p.p. Motorem poprawy obu tych wskaźników był stosunkowo wysoki wzrost zysku netto - o 167,2 mln zł (25,4%). Również w zakresie efektywności kosztowej Grupa dokonała postępu - wskaźnik koszty/dochody spadł aż o 8,1 punktu procentowego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 38 908 mln zł i była o 8,1% wyższa niż na koniec 2006 roku, przy czym udział kredytów od sektora niefinansowego w aktywach ogółem wzrósł o 4 p.p., a stosunek kredytów od sektora niefinansowego do depozytów od sektora niefinansowego wzrósł aż o 9 p.p.

Bilans

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 38 908,0 mln zł i była o 8,1% wyższa niż na koniec 2006 roku.

Bilans

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
AKTYWA				
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 321 503	535 623	2 785 880	520,1%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 135 708	4 556 471	579 237	12,7%
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	6 467 638	8 247 313	(1 779 675)	(21,6%)
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	58 388	67 910	(9 522)	(14,0%)
Inwestycje kapitałowe	21 909	54 618	(32 709)	(59,9%)
Kredyty, pożyczki i inne należności	21 205 373	19 516 218	1 689 155	8,7%
od sektora finansowego	8 718 832	9 319 272	(600 440)	(6,4%)
od sektora niefinansowego	12 486 541	10 196 946	2 289 595	22,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	612 797	638 246	(25 449)	(4,0%)
nieruchomości i wyposażenie	587 769	628 860	(41 091)	(6,5%)
nieruchomości stanowiące inwestycje	25 028	9 386	15 642	166,7%
Wartości niematerialne	1 284 078	1 285 753	(1 675)	(0,1%)
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	374 468	274 124	100 344	36,6%
Inne aktywa	413 477	801 920	(388 443)	(48,4%)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	12 645	12 539	106	0,8%
Aktywa razem	38 907 984	35 990 735	2 917 249	8,1%
PASYWA				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	250 113	(250 113)	-
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	4 373 146	3 316 847	1 056 299	31,8%
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	28 000 003	25 991 136	2 008 867	7,7%
depozyty	26 896 411	25 036 782	1 859 629	7,4%
sektora finansowego	7 085 042	6 156 605	928 437	15,1%
sektora niefinansowego	19 811 369	18 880 177	931 192	4,9%
pozostałe zobowiązania	1 103 592	954 354	149 238	15,6%
Rezerwy	37 548	44 378	(6 830)	(15,4%)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	101 889	5 687	96 202	1691,6%
Inne zobowiązania	792 314	964 771	(172 457)	(17,9%)
Zobowiązania razem	33 304 900	30 572 932	2 731 968	8,9%
KAPITAŁY				
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	0,0%
Kapitał zapasowy	3 028 809	3 027 470	1 339	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(182 450)	(81 501)	(100 949)	(123,9%)
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 454 355	1 407 081	47 274	3,4%
Zyski zatrzymane	779 732	542 115	237 617	43,8%
Kapitały razem	5 603 084	5 417 803	185 281	3,4%
Pasywa razem	38 907 984	35 990 735	2 917 249	8,1%

Aktywa

Należności brutto*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Banki i inne monetarne instytucje finansowe	8 273 004	8 907 986	(634 982)	(7,1%)
Niebankowe instytucje finansowe	522 317	502 516	19 801	3,9%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	9 016 472	7 817 887	1 198 585	15,3%
Osoby prywatne	4 767 344	3 630 594	1 136 750	31,3%
Jednostki budżetowe	60 652	286 361	(225 709)	(78,8%)
Pozostałe należności niefinansowe	7 848	3 581	4 267	119,2%
Razem	22 647 637	21 148 925	1 498 712	7,1%

* należności z odsetkami należnymi

W roku 2007 suma należności brutto Grupy wzrosła o 7,1% w stosunku do roku ubiegłego i osiągnęła poziom 22 647,6 mln zł. Po raz drugi z rzędu Grupa odnotowała wzrost portfela kredytowego w niefinansowym sektorze klientów, zarówno korporacyjnych, jak i detalicznych. Na koniec roku saldo kredytów udzielonych podmiotom gospodarczym wyniosło 9 016,5 mln zł i było o 15,3% wyższe, niż na koniec 2006 roku, natomiast saldo kredytów udzielonych osobom prywatnym wyniosło 4 767,3 mln zł - wzrost aż o 31,3 %.

Pomimo odnotowanego w 2007 roku zmniejszenia portfela dłużnych papierów wartościowych o 22,7%, nadal pozostaje on drugim największym składnikiem aktywów Grupy.

Portfel dłużnych papierów wartościowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Obligacje skarbowe	6 849 596	9 149 124	(2 299 528)	(25,1%)
Obligacje NBP	377 428	378 413	(985)	(0,3%)
Bony skarbowe	69 035	73 153	(4 118)	(5,6%)
Certyfikaty depozytowe i obligacje banków	85 883	125 679	(39 796)	(31,7%)
Emitowane przez podmioty niefinansowe	50 771	54 476	(3 705)	(6,8%)
Emitowane przez podmioty finansowe	158 981	43 834	115 147	262,7%
Razem	7 591 694	9 824 679	(2 232 985)	(22,7%)

Pasywa

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 044 168	6 112 732	931 436	15,2%
- środki na rachunkach banków i innych monetarnych instytucji finansowych	3 896 336	3 660 266	236 070	6,4%
- depozyty niebankowych podmiotów finansowych	3 147 832	2 452 466	695 366	28,4%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, w tym:	19 798 593	18 860 452	938 141	5,0%
- klientów korporacyjnych	13 153 014	13 134 144	18 870	0,1%
- osób prywatnych	5 194 835	4 232 056	962 779	22,7%
Pozostałe zobowiązania (w tym odsetki naliczone)	1 157 242	1 017 952	139 290	13,7%
Razem	28 000 003	25 991 136	2 008 867	7,7%

Główną pozycją finansującą aktywa Grupy, stanowiącą 70,7% wszystkich zobowiązań, są zobowiązania wobec klientów z sektora niefinansowego. Dodatkowo, w 2007 roku wzrosły one o 5% (938,1 mln zł). W ramach tej grupy zobowiązań nadal przeważający udział - dwie trzecie - przypada na zobowiązania wobec klientów korporacyjnych (w roku ubiegłym udział ten wyniósł 70%), jednakże w stosunku do roku ubiegłego ich poziom pozostał stabilny (wzrost jedynie 0,1%, tj. 18,9 mln zł). W przeciwieństwie do zobowiązań Grupy wobec podmiotów korporacyjnych, zobowiązania wobec osób prywatnych wykazały znacząco wyższą dynamikę wzrostu - 22,7% (o 962,8 mln zł).

Także w ramach zobowiązań wobec sektora finansowego odnotowano w 2007 roku znaczące wzrosty, przede wszystkim w przypadku depozytów niebankowych podmiotów finansowych. Suma zobowiązań wobec sektora finansowego wzrosła o 15,2% (931,4 mln zł), podczas gdy depozyty niebankowych podmiotów finansowych wzrosły o 28,4% (695,4 mln zł), co spowodowane było w dużej mierze wzrostem depozytów terminowych funduszy inwestycyjnych w związku z sytuacją panującą na rynku pod koniec 2007 roku. W tym samym okresie środki na rachunkach banków i innych monetarnych instytucji finansowych wzrosły o 236,1 mln zł (tj. o 6,4%).

Istotnym zjawiskiem występującym po obu stronach bilansu Grupy jest znaczący udział niezrealizowanych zysków/strat z operacji instrumentami pochodnymi, który odzwierciedla skalę prowadzonych przez Bank operacji kupna/sprzedaży. Bilansowa wycena tych instrumentów prezentowana jest w pozycji „Aktywa/Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu”.

Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Fundusze pozyskane		
Fundusze banków i innych monetarnych instytucji finansowych	4 601 505	4 118 794
Fundusze klientów i sektora budżetowego	23 398 498	21 872 342
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	5 603 084	5 417 803
Pozostałe fundusze	5 304 897	4 581 796
Ogółem fundusze pozyskane	38 907 984	35 990 735
Wykorzystanie funduszy		
Należności od banków i innych monetarnych instytucji finansowych	8 271 118	8 898 414
Należności od klientów i sektora budżetowego	12 934 256	10 617 804
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	11 683 643	12 926 312
Pozostałe wykorzystanie	6 018 967	3 548 205
Razem wykorzystanie funduszy	38 907 984	35 990 735

Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

W porównaniu z 2006 rokiem wartość kapitałów własnych w roku 2007 nieznacznie wzrosła (o 18,1 mln zł, tj. 0,4%). Spowodowane to było przede wszystkim:

- zwiększeniem kapitału rezerwowego o kwotę 50,5 mln zł pochodzącą z podziału zysku za 2006 rok,
- zwiększeniem pozostałych kapitałów o kwotę 67,2 mln zł,
- zmniejszeniem kapitału z aktualizacji wyceny o 101,0 mln zł w związku z pogorszeniem wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży.

Kapitały własne

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 028 809	3 027 470	1 339	0,0%
Kapitał rezerwowy	1 066 053	1 015 567	50 486	5,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(182 450)	(81 501)	(100 949)	(123,9%)
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	390 000	390 000	-	-
Pozostałe kapitały	(46 181)	(113 427)	67 246	59,3%
Kapitały własne ogółem	4 778 869	4 760 747	18 122	0,4%
Fundusze podstawowe	5 007 500	4 955 675	51 825	1,0%
Fundusze uzupełniające	(182 450)	(81 501)	(100 949)	(123,9%)
Pozostałe kapitały	(46 181)	(113 427)	67 246	59,3%

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także całkowicie zapewniający możliwości rozwoju firmy.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 12,86% i był o 1,24 p.p. niższy niż na koniec 2006 roku. Pomimo wzrostu wymogów kapitałowych o 213,8 mln zł, na który największy wpływ miał wzrost wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego o 164,0 mln zł, związanego ze wzrostem aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem o 2 046,1 mln zł, oraz tylko nieznacznego wzrostu regulacyjnych funduszy własnych Grupy o 44,0 mln zł, współczynnik wypłacalności utrzymał się na bezpiecznym poziomie.

Współczynnik wypłacalności

w tys. zł	31.12.2007	31.12.2006
Wartość funduszy własnych ogółem	4 777 376	4 760 747
Pomniejszenia, z tego:	1 342 465	1 369 830
- wartość firmy	1 245 976	1 245 976
- inne wartości niematerialne	38 102	39 777
- udziały w podporządkowanych jednostkach finansowych	58 387	84 077
Fundusze własne do wyliczenia współczynnika wypłacalności	3 434 911	3 390 917
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem (portfel bankowy)	17 444 865	15 398 733
Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 137 404	1 923 574
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 395 589	1 231 899
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	356 051	327 073
- suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	253 531	248 418
- inne wymogi kapitałowe	132 233	116 184
Współczynnik wypłacalności	12,86%	14,10%

Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2007 roku

Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

Akcja kredytowa

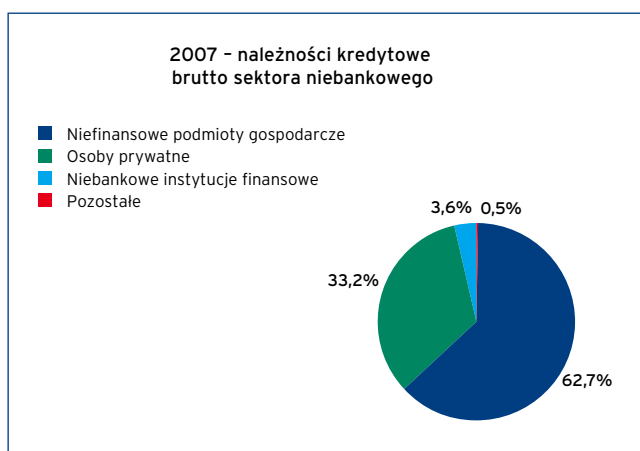
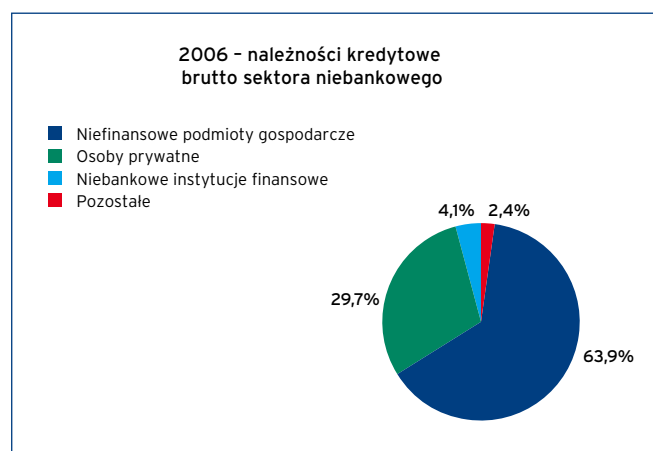
Polityka kredytowa Grupy oparta jest o aktywne zarządzanie portfelowe i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Dodatkowo, poszczególni kredytobiorcy są stale monitorowani w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych. W 2007 roku Grupa kontynuowała udoskonalanie zasad polityki kredytowej oraz oferty kredytowej dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Portfel należności od klientów indywidualnych jest zarządzany przy pomocy modeli, które uwzględniają ryzyko i przychodowość poszczególnych grup kredytów w portfelu. W procesie oceny ryzyka kredytowego oraz oceny punktowej wykorzystywane są informacje z Biura Informacji Kredytowej. W latach 2006 - 2007 Bank wdrożył modele oceny punktowej (scorecard) dla portfeli kredytów gotówkowych oraz linii kredytowych niezabezpieczonych.

Należności kredytowe brutto od klientów z sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Należności złotowe	12 759 315	10 662 605	2 096 710	19,7%
Należności walutowe	1 615 319	1 578 334	36 985	2,3%
Razem	14 374 634	12 240 939	2 133 695	17,4%
Należności od sektora niefinansowego	13 791 665	11 452 062	2 339 603	20,4%
Należności od sektora finansowego	522 317	502 516	19 801	3,9%
Należności od sektora budżetowego	60 652	286 361	(225 709)	(78,8%)
Razem	14 374 634	12 240 939	2 133 695	17,4%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	9 016 473	7 817 887	1 198 586	15,3%
Osoby prywatne	4 767 344	3 630 594	1 136 750	31,3%
Instytucje finansowe	522 317	502 516	19 801	3,9%
Jednostki budżetowe	60 652	286 361	(225 709)	(78,8%)
Pozostałe należności niefinansowe	7 848	3 581	4 267	119,2%
Razem	14 374 634	12 240 939	2 133 695	17,4%

Na dzień 31 grudnia 2007 roku ekspozycja kredytowa wobec sektora niebankowego wyniosła 14 374,6 mln zł, co stanowiło wzrost o 17,4% w stosunku do 31 grudnia 2006 roku. Największą część portfela kredytowego sektora niebankowego stanowią kredyty udzielone podmiotom gospodarczym (62,7%), które odnotowały w 2007 roku wzrost o 15,3%, jako skutek ekspansji kredytowej Grupy, wzrostu zakresu finansowania kapitału obrotowego oraz wzrostu działalności inwestycyjnej klientów spowodowanej pozytywną sytuacją makroekonomiczną w kraju. Należności od osób fizycznych wzrosły w porównaniu do 2006 roku o 31,3% do poziomu 4 767,3 mln zł. Również ich udział w strukturze należności kredytowych brutto ogółem zwiększył się o 3,5 p.p. Wzrost portfela kredytów dla klientów indywidualnych był efektem rozwoju oferty kierowanej do klientów detalicznych oraz zintensyfikowanych działań promocyjno-sprzedażowych.

Struktura walutowa kredytów na koniec grudnia 2007 roku uległa nieznacznej zmianie w porównaniu z końcem 2006 roku. Udział kredytów w walutach obcych, wynoszący w grudniu 2006 roku 12,9%, spadł do 11,2% w grudniu 2007 roku. Podkreślić należy, iż Grupa udziela kredytów w walutach obcych klientom, którzy dysponują strumieniem przychodów w walucie kredytu, lub podmiotom, które, zdaniem Grupy, są zdolne przewidzieć lub absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej. Jedynie zabezpieczone gotówką kredyty w rachunku bieżącym w walucie obcej były udzielane selektywnie indywidualnym pożyczkobiorcom.

Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych, starając się uniknąć sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. Na koniec grudnia 2007 roku zaangażowanie kredytowe Grupy w jednostki niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

Koncentracja zaangażowań - klienci niebankowi

w tys. zł	31.12.2007			31.12.2006		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	132 638	473 595	606 233	124 929	474 429	599 358
GRUPA 2	443 585	159 694	603 279	327 613	144 832	472 445
GRUPA 3	186 218	298 882	485 100	180 299	360 088	540 387
KLIENT 4	49	400 000	400 049	57 607	-	57 607
GRUPA 5	21	360 522	360 543	255 437	130 836	386 273
KLIENT 6	199 913	150 087	350 000	127 231	302 773	430 004
GRUPA 7	167 690	141 592	309 282	1 982	105 839	107 821
GRUPA 8	36 406	255 205	291 611	5	309 856	309 861
GRUPA 9	16 273	270 564	286 837	36 440	50 468	86 908
KLIENT 10	250 000	-	250 000	-	-	-
Razem 10	1 432 793	2 510 141	3 942 934	1 111 543	1 879 121	2 990 664

* Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych.

Jakość portfela kredytowego

Należności Grupy przypisywane są do dwóch portfeli w zależności od istniejącego zagrożenia utraty wartości należności: portfel należności niezagrożonych utratą wartości oraz portfel należności zagrożonych utratą wartości. W zależności od stopnia istotności należności i sposobu zarządzania, portfel zagrożony utratą wartości dzielony jest następnie na należności podlegające ocenie indywidualnej lub grupowej.

Na koniec grudnia 2007 roku udział kredytów zagrożonych utratą wartości stanowił 11,8% całego portfela, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2006 roku stanowił 15,5%. Spadek dotyczył głównie portfela klientów podlegającego ocenie indywidualnej i związany był zarówno ze spłatą należności w tej grupie klientów, jak również wzrostem portfela Banku.

Należności brutto od podmiotów niebankowych według jakości zaangażowania

w tys. zł	Wg stanu na dzień			
	31.12.2007		31.12.2006	
Należności brutto od podmiotów niebankowych				
	tys. zł	Udział %	tys. zł	Udział %
Niezagrożone utratą wartości	12 677 263	88,2%	10 346 653	84,5%
Zagrożone utratą wartości	1 697 371	11,8%	1 894 286	15,5%
oceniane indywidualnie	1 209 816	8,4%	1 385 255	11,3%
oceniane portfelowo	487 555	3,4%	509 031	4,2%
Razem należności od sektora niebankowego	14 374 634	100,0%	12 240 939	100,0%

Zdaniem Zarządu, obecne rezerwy na należności są najlepszym szacunkiem w zakresie utraty wartości portfela, biorąc pod uwagę zdyskontowaną prognozę przepływów związanych ze spłatą należności. Co więcej, rezerwy szacowane są dla każdej należności bez względu na przypisanie do portfela, również na poniesione, ale jeszcze niezidentyfikowane straty.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku utrata wartości portfela wynosiła 1 440,4 mln zł, w porównaniu do grudnia 2006 roku w kwocie - 1 623,1 mln zł; spadek ten jest głównie rezultatem zaległych spłat oraz spisania części nieściągalnych należności.

Utrata wartości na należności kredytowe od klientów sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana od	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Utrata wartości na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	49 845	55 916	(6 071)	(10,9%)
Utrata wartości na należności	1 390 532	1 567 219	(176 687)	(11,3%)
oceniane indywidualnie	1 004 895	1 153 549	(148 654)	(12,9%)
oceniane portfelowo	385 638	413 670	(28 032)	(6,8%)
Razem utrata wartości	1 440 378	1 623 135	(182 757)	(11,3%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności ogółem	10,0%	13,3%		
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności zagrożonych*	84,7%	85,7%		

* łącznie z rezerwą IBNR

Zaangażowania pozabilansowe

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zaangażowanie pozabilansowe Grupy wyniosło 13 364,8 mln zł, co oznacza wzrost o 7,8% w stosunku do dnia 31 grudnia 2006 roku. Największa zmiana dotyczyła kredytów przyrzeczonych, które stanowiły 81,4% udzielonych zobowiązań pozabilansowych, a które wzrosły o 1 696,5 mln zł (18,5%). Kwota kredytów przyrzeczonych reprezentuje przyrzucone, ale niewykorzystane linie kredytowe oraz niewykorzystane linie kredytowe w rachunku bieżącym.

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Gwarancje	2 158 948	2 779 418	(620 470)	(22,3%)
Akredytywy własne	146 673	155 296	(8 623)	(5,6%)
Akredytywy obce potwierdzone	13 131	40 270	(27 139)	(67,4%)
Kredyty przyrzucone	10 874 042	9 177 576	1 696 466	18,5%
Gwarantowanie emisji	172 000	217 000	(45 000)	(20,7%)
Lokaty do wydania	-	24 860	(24 860)	(100,0%)
Razem	13 364 794	12 394 420	970 374	7,8%
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	13 574	24 258	(10 684)	(44,0%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,10%	0,20%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców wyniosła na dzień 31 grudnia 2007 roku 3 980 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2006 roku 5 032 mln zł.

W 2007 roku Grupa wystawiła 4 869 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 60,7 mln zł, podczas gdy w 2006 wystawił 4 246 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 118,7 mln zł.

Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec 2007 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Grupy wynosiła 28 000,0 mln zł i była o 2 008,9 mln zł (7,7%) wyższa niż na koniec 2006 roku. Największy udział w zmianach źródeł finansowania zewnętrznego działalności Banku miały zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które wzrosły o 931,2 mln zł (4,9%), co w znacznej mierze wynika ze wzrostu środków na rachunkach bieżących klientów indywidualnych.

Fundusze zewnętrzne

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 085 042	6 156 605	928 437	15,1%
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	2 434 363	1 334 998	1 099 365	82,3%
- środki na rachunkach bieżących banków	2 190 764	1 197 581	993 183	82,9%
Depozyty terminowe, w tym:	4 609 805	4 777 734	(167 929)	(3,5%)
- depozyty terminowe banków	1 705 572	2 462 685	(757 113)	(30,7%)
Odsetki naliczone	40 874	43 873	(2 999)	(6,8%)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	19 811 369	18 880 177	931 192	4,9%
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	8 050 347	5 770 674	2 279 673	39,5%
- klientów korporacyjnych	3 939 403	3 509 698	429 705	12,2%
- osób prywatnych	3 498 981	1 737 527	1 761 454	101,4%
Depozyty terminowe, w tym:	11 748 246	13 089 778	(1 341 532)	(10,2%)
- klientów korporacyjnych	9 213 611	9 624 446	(410 835)	(4,3%)
- osób prywatnych	1 695 854	2 494 529	(798 675)	(32,0%)
Odsetki naliczone	12 776	19 725	(6 949)	(35,2%)
Pozostałe zobowiązania, w tym:	1 103 592	954 354	149 238	15,6%
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	69 155	223 329	(154 174)	(69,0%)
Odsetki naliczone	4 085	3 808	277	7,3%
Razem fundusze zewnętrzne	28 000 003	25 991 136	2 008 867	7,7%

W ramach podmiotów z sektora finansowego, wobec których zobowiązania Grupy wzrosły o 15,1 % (o 928,4 mln zł) największą dynamikę wzrostu zobowiązań odnotowano w ramach środków na rachunkach bieżących (o 82,3%, tj. 1 099,4 mln zł), w tym środki na rachunkach bieżących banków wzrosły o 993,2 mln zł, tj. 82,9%. W przypadku zobowiązań wobec sektora niefinansowego największą dynamikę wzrostu, tj. 101,4%, odnotowano w zakresie środków na rachunkach bieżących klientów indywidualnych (wzrost o 1 761,5 mln zł). Tak znaczący wzrost środków na rachunkach bieżących osób prywatnych Grupa zawdzięcza przede wszystkim pozytywnemu odbiorowi ze strony klientów wprowadzonej w 2007 roku oferty Konta Oszczędnościowego. Również w segmencie klientów korporacyjnych sektora niefinansowego nastąpił wzrost środków na rachunkach bieżących - o 429,7 mln zł, tj. 12,2%. Zaznaczyć należy, że spadek depozytów terminowych w grupie klientów indywidualnych w 2007 roku kompensowany był sprzedażą produktów inwestycyjnych, a także wzrostami sald na rachunkach bieżących o charakterze oszczędnościowym (Konto Oszczędnościowe).

Zobowiązania wobec klientów niebankowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2007	31.12.2006	tys. zł	%
Zobowiązania wobec:				
Osób prywatnych	5 227 134	4 303 314	923 820	21,5%
Niefinansowych podmiotów gospodarczych	13 776 836	13 789 474	(12 638)	(0,1%)
Instytucji niekomercyjnych	374 503	442 064	(67 561)	(15,3%)
Niebankowych instytucji finansowych	3 279 105	2 453 680	825 425	33,6%
Sektora budżetowego	558 472	561 544	(3 072)	(0,5%)
Inne zobowiązania	94 215	68 173	26 042	38,2%
Razem	23 310 265	21 618 249	1 692 016	7,8%
Złotowe	18 814 665	16 569 474	2 245 191	13,6%
Walutowe	4 495 600	5 048 775	(553 175)	(11,0%)
Razem	23 310 265	21 618 249	1 692 016	7,8%

Segment Bankowości Korporacyjnej

Podsumowanie wyników segmentu

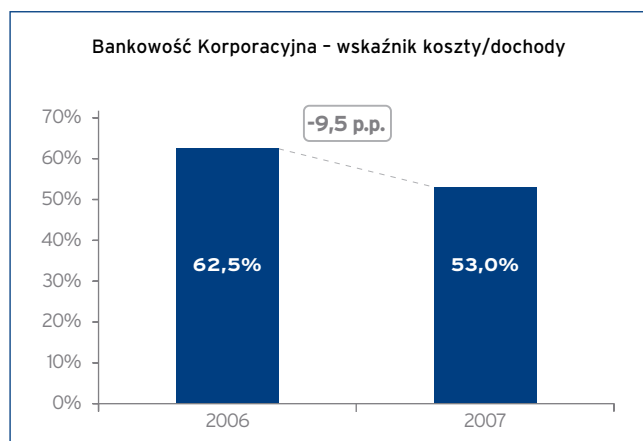
Rok 2007 był kolejnym rokiem wzrostu wyniku brutto wypracowanego przez segment Bankowości Korporacyjnej w stosunku do roku ubiegłego. Zasadniczy, pozytywny wpływ na wynik miały:

- wzrost wyniku odsetkowego o 19,4% przede wszystkim w efekcie wzrostu przychodów od kredytów w następstwie powiększenia portfela kredytowego, jak również wyższych przychodów od lokat w bankach,
- wzrost wyniku z tytułu prowizji o 3,9% w związku z wyższymi przychodami z realizacji usług płatniczych oraz z tytułu usług powierniczych, pomimo niższych przychodów w obszarze transakcji corporate finance oraz z działalności maklerskiej,
- wzrost wyniku na działalności skarbcowej o 32,5%, na który składa się wzrost wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji o 109,3 mln zł, tj. o 39%, osiągnięty przede wszystkim dzięki aktywnej sprzedaży produktów klientom oraz skutecznemu zarządzaniu pozycją własną Grupy, pomimo spadku wyniku na inwestycyjnych dłużnych instrumentach kapitałowych o 6,5 mln zł, tj. o 17,7%,
- spadek kosztów działania, kosztów ogólnego zarządu oraz amortyzacji o 36 mln zł (4,7%), głównie w efekcie niższych kosztów amortyzacji oraz kosztów pracowniczych,
- większe o 39,3 mln zł (64,4%), niż w roku ubiegłym, rozwiązanie odpisów netto na utratę wartości aktywów finansowych, co jest efektem poprawy jakości portfela, jak również poprawy sytuacji kredytobiorców i rzeczywistych wyższych spłat zagrożonych kredytów korporacyjnych w 2007 roku.

Natomiast wśród czynników, które miały negatywny wpływ na zmianę wyniku brutto w stosunku do roku ubiegłego, są:

- spadek wyniku na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych, będący skutkiem przede wszystkim tzw. „efektu wysokiej bazy”, tzn. w 2006 roku miały miejsce dwie jednorazowe transakcje sprzedaży, takie jak sprzedaż akcji NFI Empik Media & Fashion (w dwóch transzach) oraz udziałów East Bridge B.V./S.a.r.l. – łączny wpływ obu transakcji na wynik to 95,8 mln zł, natomiast w roku 2007 dokonano mniej znaczących transakcji – na kwotę 43,7 mln zł, na którą składały się sprzedaż mniejszościowego pakietu akcji NFI Empik Media & Fashion, sprzedaż akcji Stalexport S.A. oraz sprzedaż akcji NFI Magna Polonia S.A.,
- spadek pozostałych elementów rachunku o 121 mln zł, który wynikał przede wszystkim z niższego niż w roku ubiegłym wyniku z tytułu zbycia aktywów trwałych o 104,6 mln zł, będącego efektem wysokich przychodów osiągniętych w 2006 roku związanych ze sprzedażą akcji spółek Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Banku Handlowego S.A., Handlowy Zarządzanie Aktywami S.A., udziałów w jednostce stowarzyszonej Handlowy Heller S.A.

Ponadto, na szczególną uwagę zasługuje znacząca poprawa efektywności kosztowo-przychodowej w ramach segmentu. W ciągu roku wskaźnik koszty/dochody spadł niemalże o 10 punktów procentowych.

Bankowość Transakcyjna

Grupa posiada bogatą, kompleksową i nowoczesną ofertę produktową w zakresie obsługi finansowej i transakcyjnej przedsiębiorstw. Równolegle ze świadczeniem tradycyjnych usług, takich jak np. prowadzenie rachunków bieżących, przelewów krajowych i zagranicznych, przyjmowania depozytów, udzielania kredytów w rachunku bieżącym, Grupa oferuje nowoczesne rozwiązania zarządzania płynnością (Rachunek Skonsolidowany, Cash Pool), a także produkty z obszaru płatności masowych i zarządzania należnościami (Speedcollect, Polecenie Zapłaty, Unikasa). Grupa prowadzi ponadto intensywną rozbudowę oferty i akwizycję klientów, oferując wyrafinowane produkty bankowości transakcyjnej, w tym zwłaszcza bankowości elektronicznej i internetowej.

Produktom związanym z szeroko rozumianym zarządzaniem środkami finansowymi towarzyszą produkty finansowania handlu. Kluczową rolę odgrywa tu faktoring oraz bardziej wyrafinowane produkty służące klientom Grupy do efektywnego zarządzania kapitałem obrotowym. Grupa jest również liczącym się uczestnikiem rynku instrumentów zabezpieczania transakcji w handlu zagranicznym – np. akredytywy eksportowe i importowe oraz gwarancje.

Ważnym komponentem oferty bankowości transakcyjnej są usługi powiernicze i depozytariusza. Grupa świadczy usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Grupa od lat utrzymuje pozycję lidera rynku w tym obszarze.

Obsługa transakcyjna

a) Produkty Zarządzania Środkami Finansowymi

W roku 2007 podjęte zostały działania mające na celu dalsze dopasowanie oferty Banku do oczekiwań klientów z sektora publicznego oraz firm z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

Wśród rozwiązań skierowanych do sektora publicznego można wskazać:

- Mikrowpłaty – oferta wspomagająca obsługę sądów oraz prokuratur w zakresie sum depozytowych oraz wadów wnoszonych przez osoby fizyczne i prawne na czas trwania postępowania sądowego;
- Wirtualna konsolidacja – rozwiązanie wspomagające zarządzanie płynnością firmy. Prezentacja sald na rachunkach bieżących w formie skonsolidowanej bez konieczności dokonywania przeksięgowości pomiędzy rachunkami;
- Karty prepaid – wykorzystanie elektronicznego środka płatniczego do wypłat świadczeń socjalnych na rzecz osób fizycznych;
- WorldLink – kompleksowa obsługa zagranicznych świadczeń emerytalno-rentowych.

Powyższe rozwiązania były kluczem do wygenerowania znacznych wzrostów przychodów w segmencie klientów z sektora publicznego.

Wśród działań skierowanych do segmentu małych i średnich przedsiębiorstw na szczególną uwagę zasługuje nowa dokumentacja rachunku, która upraszcza formalności związane z otwarciem rachunku do niezbędnego minimum. Uproszczenie procedur przekłada się przede wszystkim na wzrost zadowolenia klientów oraz przyczynia się do poprawy wydajności procesów akwizycyjnych i wdrożeniowych po stronie Grupy.

Aby sprostać zmieniającym się wymaganiom firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, Grupa zmodyfikowała ofertę obsługi transakcyjnej, szczególnie w zakresie płatności w walutach obcych. Kontynuowano również prace nad ujednoliceniem obsługi płatności w euro w granicach Unii Europejskiej (projekt SEPA). Do małych i średnich firm skierowana została niezwykle korzystna oferta dotycząca zagospodarowania nadwyżek finansowych. Klienci z tego segmentu uzyskali możliwość indywidualnego kształtowania warunków lokowania swoich środków.

Modyfikacji uległy również procesy wdrożeniowe, co w długofalowej strategii przekłada się na poprawę jakości oraz wzrost zadowolenia klientów ze współpracy z Grupą.

Oferta produktowa bankowości transakcyjnej spotyka się z uznaniem na rynku. Szereg produktów Grupy zostało wyróżnionych nagrodami. Jako przykłady można wymienić:

- tytuł Europrodukt dla Sieci Obsługi Płatności Unikasa,
- tytuł Europrodukt dla produktu Mikrowpłaty,
- wyróżnienie European Payment Consulting Association i European Card Review dla produktu Mikrowpłaty,
- tytuł Euro Leader dla Rachunku Zastrzeżonego.

Rachunek bieżący

W 2007 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, odnotowano wzrost średnich sald na rachunkach bieżących i depozytach terminowych, co jest efektem wprowadzenia szeregu innowacyjnych rozwiązań produktowych.

W 2007 roku Bank wprowadził dla klientów nową ofertę rachunku bankowego pod nazwą Rachunek Lokacyjny. Produkt został opracowany z myślą o jednostkach sektora publicznego oraz przedsiębiorstwach prywatnych, które dysponują znaczącymi nadwyżkami finansowymi, a jeszcze nie korzystają z usług Banku w zakresie obsługi Rachunku Bieżącego. Rachunek Lokacyjny pozwala ulokować nadwyżki pieniężne według indywidualnie ustalonych warunków a ponadto umożliwia swobodne korzystanie ze środków bez utraty korzyści w postaci naliczonych odsetek.

Do wybranej grupy klientów Bank skierował nową ofertę o nazwie Rachunek Plus. Rachunek Plus to rozwiązanie, które umożliwia bieżącą obsługę operacyjną związaną z działalnością gospodarczą klienta, przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjnego oprocentowania środków zdeponowanych na tym rachunku. Oprocentowanie jest ustalone indywidualnie i jest uzależnione od wartości utrzymywanych środków finansowych na rachunku.

Od 2007 roku Bank stosuje nową dokumentację otwarcia Rachunku Bankowego. W odpowiedzi na oczekiwania i sugestie klientów jest ona obecnie przejrzysta, czytelna i łatwa do wypełnienia. Dla klientów korporacyjnych powstała Skonsolidowana Umowa Rachunku Bankowego, dzięki której klient już w procesie otwierania rachunku może uruchomić trzy dodatkowe produkty: Bankowość Elektroniczną, Karty Debetowe oraz dostęp do internetowej platformy wymiany walut Online Trading - wszystkie na podstawie tej jednej Umowy. Umowa zawiera elementy, które pozwalają szybko i sprawnie otworzyć rachunek. Od kwietnia 2007 roku zostało otwartych ponad 800 rachunków na podstawie nowej dokumentacji.

Rachunek zastrzeżony

Rachunek Zastrzeżony oferowany przez Bank otrzymał Nagrodę Lider Rynku 2007 w kategorii „Najlepsza w Polsce Usługa” oraz został wyróżniony tytułem „Euro Leader 2007”. Konkurs ten ma na celu wyróżnienie, wyróżnienie oraz promocję firm, usług oraz produktów innowacyjnych pod względem technicznym, technologicznym, organizacyjnym oraz jakościowym. Nagroda jest gwarancją najwyższej jakości świadczonych usług oraz stanowi dowód wysokiej pozycji rynkowej.

W 2007 roku dzięki Rachunkowi Zastrzeżonemu, zostało zabezpieczonych szereg transakcji, w tym jedne z największych na rynku dotyczące przejęcia firm i zakupu nieruchomości.

W celu promowania produktu Rachunek Zastrzeżony oraz wzmacniania jego pozycji na rynku w grudniu 2007 roku przeprowadzono kampanię reklamową produktu w fachowych czasopismach. Reklama miała na celu dotarcie do kancelarii prawnych, małych firm i dużych przedsiębiorstw i podkreślenie bezpieczeństwa, jakie gwarantuje Rachunek Zastrzeżony, nawet w największych transakcjach. Cechą charakterystyczną tego produktu jest konstrukcja, która polega na tym, że środki zdeponowane na Rachunku Zastrzeżonym są przekazywane jednej ze stron transakcji tylko po spełnieniu warunków określonych w umowie. Bank uniemożliwia niezgodne z warunkami umowy podjęcie środków.

b) Produkty zarządzania płynnością

W drugiej połowie 2007 roku Bank wprowadził do swojej oferty nową strukturę zarządzania płynnością - Rzeczywisty Cash Pooling - opartą na mechanizmie subrogacji. Subrogacja jest to wstąpienie w prawa zaspokojonego wierzyciela poprzez spłaceniu cudzego długu. Korzyścią płynącą z zastosowania nowego rozwiązania jest rzeczywiste bilansowanie sald na rachunkach poszczególnych uczestników grupy. Oznacza to, że na koniec każdego dnia roboczego ujemne salda uczestników struktury są uzupełniane do zera, a nadwyżki z rachunków pozostałych uczestników są przeksięgowywane na jeden wskazany rachunek. Rozwiązanie to pozwala na zminimalizowanie kosztów odsetkowych oraz wykorzystanie możliwości, jakie daje fizyczna konsolidacja środków. Tym samym Bank rozszerzył ofertę skierowaną do grup kapitałowych, chcących efektywnie zarządzać płynnością.

c) Bankowość Elektroniczna

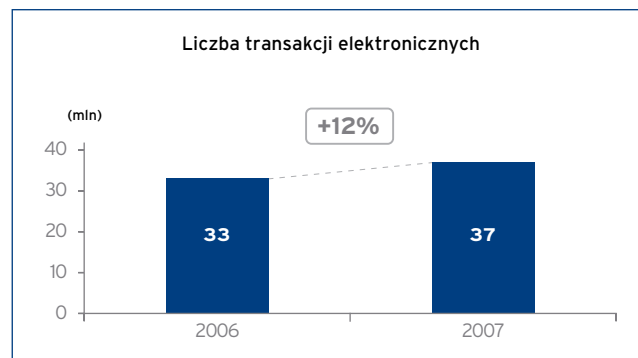
Bank nawiązał współpracę z największymi dostawcami systemów ERP (Enterprise Resource Planning) w Polsce. Efektem tego jest poprawa kompatybilności systemów finansowo-księgowych wykorzystywanych przez klientów Banku i platformy bankowości elektronicznej CitiDirect. Ułatwi to dystrybucję platformy wśród potencjalnych klientów oraz automatyzację procesu wprowadzania zleceń.

W 2007 roku aktywowano 1250 klientów w systemie bankowości elektronicznej CitiDirect. Na koniec roku 2007 roku 75% aktywacji w systemie wykonywano w ciągu 48 godzin od momentu podpisania umowy z klientem. Wysoka jakość obsługi i zadowolenie klientów są

priorytetem Grupy. Szybka aktywacja systemów bankowości elektronicznej jest ważnym elementem realizacji tego celu.

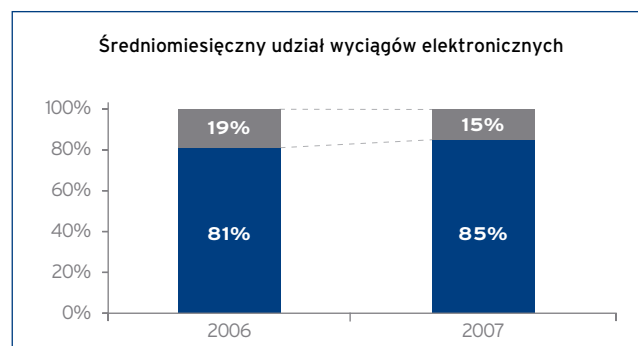
Łącznie z systemu CitiDirect korzysta 4250 klientów. W roku 2007 w systemie CitiDirect przepracowano 21 milionów transakcji na kwotę ponad 830 miliardów złotych.

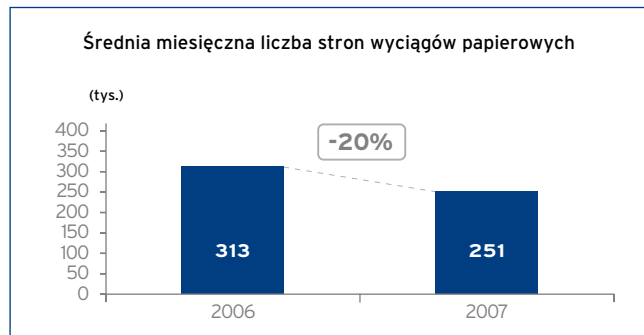
Ogólna liczba przetworzonych transakcji w systemach bankowości elektronicznej wyniosła łącznie ponad 37 milionów i była o 4 miliony większa w stosunku do roku 2006.

Liczba wykonywanych przelewów papierowych została zredukowana do 10 tysięcy transakcji miesięcznie. Jest to spadek o 5 tysięcy przelewów w stosunku do grudnia 2006 roku.

Udział ilości stron wyciągów elektronicznych w 2007 roku wzrósł do średniego miesięcznego poziomu 85% w stosunku do 81% w roku 2006. Dzięki konwersji wyciągów papierowych na elektroniczne w 2007 roku miesięcznie drukowano średnio o 60 tysięcy stron wyciągów mniej - spadek z 313 tysięcy miesięcznie w 2006 roku do 251 tysięcy w 2007 roku.

d) Płatności i Należności

Unikasa

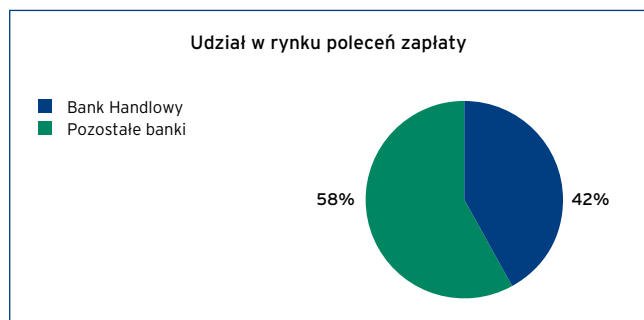
Bank w 2007 roku w ramach rozwoju Sieci Obsługi Płatności Unikasa zaoferował klientom nową usługę „Unikasa w Internecie”. Za zakupy zrobione w Internecie klienci indywidualni mogą płacić w punktach obsługi sieci. Nowe rozwiązanie zwiększyło docelowy rynek klientów, powiększając go o ludzi młodych, aktywnie korzystających z Internetu. Promując „Unikasa w Internecie”, Bank przeprowadził kampanię marketingową, która miała na celu promocję nowej usługi, a także dalsze wzmocnienie marki na rynku. W efekcie przeprowadzonej kampanii informacja o nowej funkcjonalności w sieci Unikasa została przekazana do 2,5 miliona internautów, co w znacznym stopniu przełożyło się na liczbę transakcji zrealizowanych w sieci Unikasa za zakupy internetowe.

W 2007 roku Bank kontynuował działania mające na celu zwiększenie bazy klientowskiej sieci. Sieć Unikasa powiększyła bazę klientów o 100 sklepów internetowych i wystawców faktur z segmentu mediów, ubezpieczeń, wydawnictw, energetyki i sektora publicznego.

Sieć Obsługi Płatności Unikasa otrzymała nagrodę Ministra Gospodarki „Europrodukt 2007”. Jest to prestiżowa nagroda przyznawana produktom, które ze względu na wysoką jakość, nowoczesną technologię i bezpieczeństwo zasługują na miano najlepszych.

Polecenie Zapłaty

W 2007 roku Bank osiągnął 18% wzrostu liczby przetwarzanych poleceń zapłaty. W listopadzie zostało zrealizowanych 780 tysięcy transakcji, co stanowi najlepszy miesięczny wynik w historii produktu. Bank po raz kolejny uplasował się na pozycji lidera na rynku polskim. Obecnie około 42% wszystkich poleceń zapłaty jest przetwarzane przez Bank. Znaczny wzrost poleceń zapłaty w 2007 roku jest wynikiem aktywnych działań Banku w ramach Koalicji na rzecz Polecenia Zapłaty. Bank wspólnie z klientami prowadził działania, które miały na celu pozyskanie dodatkowej liczby płatników. Ponadto, dla klientów Banku zorganizowane zostały seminaria i konferencje promujące produkt.

SpeedCollect

W 2007 roku powstał pakiet należnościowy, tj. zintegrowana Obsługa Należności, która skupia w sobie trzy produkty należnościowe: Polecenie Zapłaty, Unikasa oraz SpeedCollect. Celem stworzenia pakietu było zaoferowanie klientom korporacyjnym jednej, spójnej oferty produktowej z zakresu zarządzania należnościami, obejmującej kompleksową obsługę masowych płatności przy znacznie uproszczonych procesach formalnych i wdrożeniowych.

W ramach produktu SpeedCollect, który aktualnie obsługuje tylko masowe płatności krajowe, prowadzone są także prace nad uruchomieniem obsługi płatności w walutach obcych - zarówno dla przelewów zagranicznych przychodzących, jak i lokalnych rozliczeń walutowych.

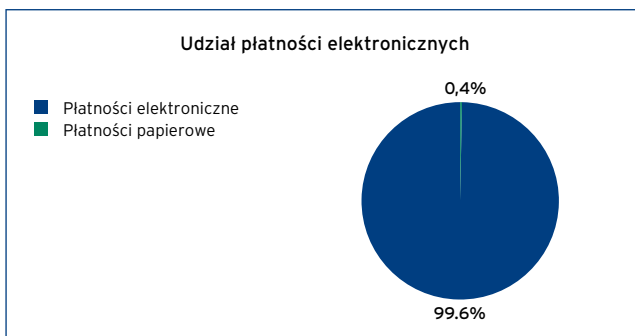
Elektroniczne Przekazy Pocztowe

Elektroniczne Przekazy Pocztowe to produkt skierowany do klientów korporacyjnych, którzy przekazują środki pieniężne w formie gotówkowej osobom fizycznym. W 2007 roku Bank osiągnął 85% wzrostu realizowanych przekazów pocztowych w stosunku do poprzedniego roku.

Bank włączył do swej oferty nowy produkt skierowany do osób przebywających poza granicami kraju, które chcą przesłać do Polski środki pieniężne w formie gotówkowej - Workers Remittances. Jest to produkt, który umożliwia przekazywanie środków w formie gotówkowej w sposób bezpieczny, szybki i tani.

Przelewy Krajowe

W 2007 roku Bank przetworzył o 3 miliony więcej płatności w walucie krajowej w stosunku do roku poprzedniego. Zgodnie ze strategią promowania elektronicznych kanałów płatniczych Bank obniżył o 50% liczbę transakcji realizowanych w formie papierowej, osiągając efektywność na poziomie 99,63% elektronicznie przetworzonych płatności krajowych w 2007 roku.

Przelewy Zagraniczne

W 2007 roku Bank osiągnął 15% wzrostu liczby płatności w walutach obcych w stosunku do poprzedniego roku.

Zgodnie z wytycznymi Unii Europejskiej, mającymi na celu ujednolicenie płatności w walucie euro w obrębie Unii Europejskiej, Bank pracuje nad projektem Single European Payment Area (SEPA). W nawiązaniu do zasad najlepszych praktyk Bank dostosował proces realizacji płatności zagranicznych do wymagań Financial Action Task Force (FATF) - międzynarodowej organizacji, której celem jest zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

W 2007 roku Bank w znaczący sposób poszerzył ofertę walut dostępnych dla klientów realizujących przelewy zagraniczne - zwiększając liczbę walut z kilkunastu do siedemdziesięciu. Uruchomione zostały rozliczenia w „walutach egzotycznych”. Oferta kierowana jest do klientów, których działalność oparta jest o wymianę handlową z krajami z Europy Wschodniej (Bułgaria, Chorwacja, Ukraina), Azji (Singapur, Korea Południowa, Indie), Ameryki (Meksyk) lub Afryki (Egipt, Maroko). Wprowadzone rozwiązanie jest unikalne na rynku, dostarcza niedostępnych dotychczas funkcjonalności w zakresie rozliczeń transgranicznych.

Wprowadzono znaczące zmiany w zakresie obsługi na rachunkach nostro, które w zdecydowany sposób obniżyły koszty rozliczeniowe. Bank, promując dalszy rozwój nowych kanałów inicjowania instrukcji płatniczych, udostępnił klientom możliwość dokonywania płatności za pomocą systemu SWIFT, który tradycyjnie był postrzegany jako główne międzybankowe narzędzie płatnicze.

e) Produkty kartowe

Od początku 2007 roku Bank aktywnie promował swoje karty przedpłacone na wielu konferencjach i seminariach. Bank był partnerem

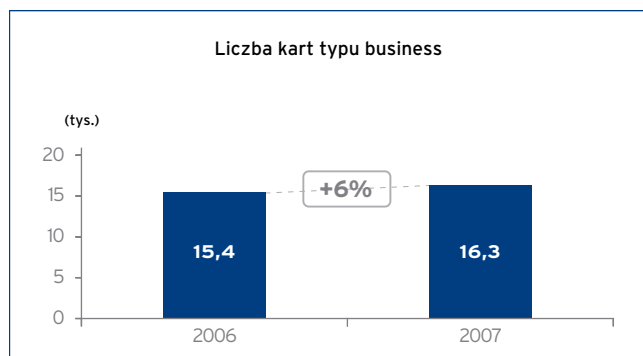
strategicznym Forum Dyrektorów Marketingu oraz Konkursu Golden Arrow. Bank brał udział w konferencjach dla Ośrodków Pomocy Społecznej oraz zorganizował serie konferencji regionalnych dla potencjalnych klientów. W 2007 roku podwojeniu uległa liczba Ośrodków Pomocy Społecznej współpracujących z Bankiem w zakresie wypłaty świadczeń socjalnych za pomocą kart przedpłaconych.

Bank wprowadził na rynek pierwszą w swojej historii przedpłaconą kartę ubezpieczeniową, pierwszą przedpłaconą kartę medyczną oraz pierwszą przedpłaconą kartę upominkową. Karty przedpłacone Banku zostały również wykorzystane w kampaniach promocyjnych wielu firm. Bank nawiązał ponadto współpracę z jednym z wiodących dostawców bonów premiowych i podarunkowych na rynku polskim. Kontrahent ten wydał ponad 70 tysięcy elektronicznych bonów towarowych. Wszystkie powyższe działania pozwoliły podwoić liczbę wydanych kart na koniec 2007 roku w stosunku do liczby kart wydanych na koniec 2006 roku.

Do tej pory Bank wydał łącznie ponad 340 tysięcy kart przedpłaconych, a liczba aktywnych kart przedpłaconych na koniec 2007 roku wynosiła ponad 230 tysięcy. Udział Banku w rynku kart przedpłaconych wyniósł 70%.

Na koniec 2007 roku liczba wydanych kart typu business wyniosła 16,3 tysięcy, co stanowi 6% wzrostu w stosunku do liczby kart wydanych na koniec 2006 roku. W 2007 roku Bank - jako drugi w Polsce - wprowadził usługę Visa Cash back dla Kart Debetowych Citibank Business.

W 2007 roku Bank nawiązał współpracę z firmami informatycznymi dostarczającymi oprogramowanie dla sądów i prokuratur. W ramach tej współpracy zintegrowane zostały platformy informatyczne sądów i prokuratur z platformą Mikrowpłaty. Rozwiązanie to pozwoliło Bankowi podpisać umowy na usługę Mikrowpłaty z kolejnymi sądami i prokuraturami.

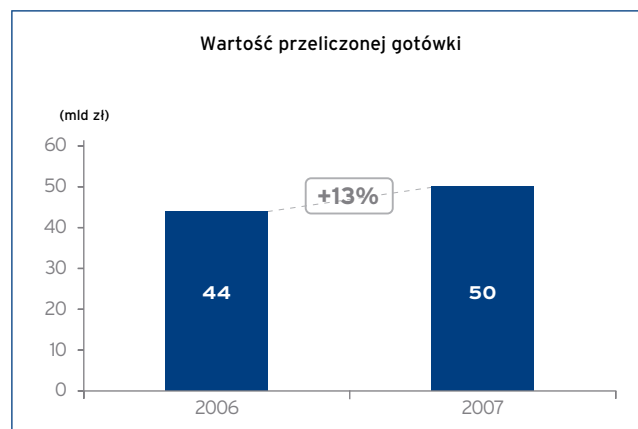
Produkt Mikrowpłaty został w 2007 roku uhonorowany prestiżową nagrodą Europrodukt oraz został wyróżniony przez European Payment Consulting Association i European Card Review jako najbardziej innowacyjny produkt w kategorii: „Payment Processing Solution”.

f) Produkty gotówkowe

W 2007 roku Bank nawiązał współpracę z kolejną firmą z obszaru transportu wartości i obsługi gotówki. Zawarcie umowy pozwoliło na dywersyfikację ryzyka związanego z powierzaniem czynności liczenia gotówki podmiotom zewnętrznym. Działanie to zapewniło

także obniżenie kosztów tej usługi. Rozszerzeniu uległa sieć lokalizacji przyjmujących wpłaty gotówkowe klientów Banku. Nowe punkty na mapie obsługi gotówkowej przełożyły się na wzrost jakości świadczonych usług oraz satysfakcji klientów.

Rok 2007 był rekordowy pod względem wolumenów przeliczanej gotówki - przekroczony został próg 50 miliardów złotych, co stanowi 13% wzrostu w porównaniu do roku 2006.

W celu dalszego wzrostu pozycji konkurencyjnej na rynku oraz poszerzania zakresu usług finansowych Bank wprowadził do swojej oferty nowy produkt - usługę, która polega na odkupie i sprzedaży banknotów pieniężnych i bilonu od innych banków. Skierowana jest ona do banków krajowych lub zagranicznych, które nie mają podpisanej umowy z NBP w zakresie usług kupna i sprzedaży znaków pieniężnych. Jednym z podstawowych czynników warunkujących działalność instytucji finansowych jest możliwość zaopatrywania się w gotówkę (w PLN oraz w waluty obce) w celu zasilenia oddziałów, bankomatów, wydawania zasilęń klientom, jak również odbioru nadwyżek gotówki z oddziałów. Banki mają ograniczone możliwości w zakresie podpisywania umów na kupno/sprzedaż znaków pieniężnych bezpośrednio z NBP, dlatego szukają alternatywnych rozwiązań. Bank wychodzi naprzeciw oczekiwaniom tych banków, występując odpowiednio jako strona kupująca lub sprzedająca i dostarczająca gotówkę.

Od 2007 roku Bank umożliwił jednostkom budżetowym skorzystanie z zastępczej obsługi kasowej. Bank przyjmuje wpłaty i realizuje wypłaty otwarte z czeków z rachunków jednostek budżetowych prowadzonych przez NBP na podstawie umowy podpisanej przez Bank oraz Oddział NBP.

Jednostki, dla których świadczona może być zastępcza obsługa kasowa są jednostkami budżetowymi. Część rozliczeń między tymi podmiotami a Skarbem Państwa musi być dokonywana za pośrednictwem NBP. Rachunki w NBP są głównymi rachunkami tych podmiotów i są prowadzone zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami. Dla jednostki objętej zastępczą obsługą kasową dogodne jest korzystanie z placówki Banku zlokalizowanej w miejscowości, w której jednostka ma swoją siedzibę.

g) Biuro ds. Unii Europejskiej

Na początku 2007 roku Biuro ds. UE rozpoczęło realizację strategii wzrostu w oparciu o wykorzystanie funduszy z poprzedniego okresu budżetowego 2004-2006 oraz budżetu przeznaczanego dla Polski na lata 2007 - 2013. W styczniu prowadzono nabór wniosków do Działania „Nowe inwestycje w przedsiębiorstwach”, w efekcie czego Bank prowadził wzmożoną aktywność w obszarze emisji promes finansujących projekty unijne.

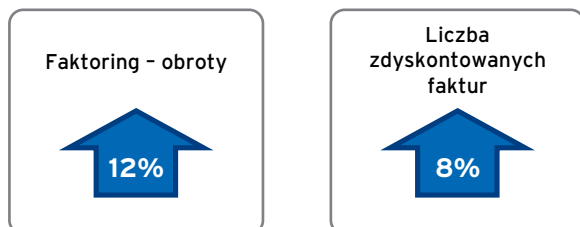
W III kwartale 2007 roku Bank rozpoczął kampanię informacyjną na temat możliwości finansowania inwestycji ze środków Unii Europejskiej. W ramach kampanii Bank uczestniczył w cyklu 4 konferencji, zorganizowanych dla Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej w Łodzi, Szczecinie, Poznaniu i Białymstoku. Spotkania były poświęcone funkcji, jaką mogą odegrać fundusze strukturalne w usprawnianiu pracy urzędów oraz roli Banku w tym procesie.

We wrześniu 2007 roku odbyła się wizyta przedstawicieli Komisji Europejskiej monitorująca realizację programu finansowania samorządów. Ze środków tego programu Bank może udzielać finansowania na inwestycje w szeroko rozumianą infrastrukturę komunalną. Największą korzyścią dla samorządów płynącą z wykorzystania tego źródła finansowania jest przede wszystkim niski koszt obsługi kredytu (niskie odsetki).

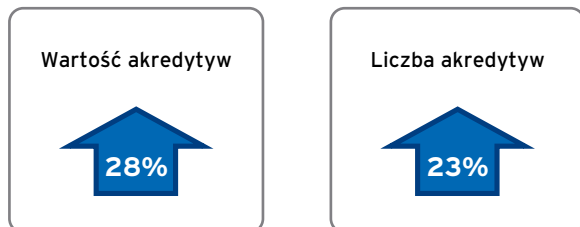
W IV kwartale 2007 roku Biuro ds. Unii Europejskiej przeprowadziło szereg kampanii promocyjno-informacyjnych skierowanych zarówno do obecnych, jak i potencjalnych klientów Banku na temat nowej perspektywy finansowej na lata 2007 - 2013, w tym takie działania jak:

- kampania informacyjno-promocyjna związana z naborem wniosków do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, skierowana bezpośrednio do firm należących do sektora przetwórstwa rolno-spożywczego. Akcją zostało objętych ponad 600 firm tego sektora;
- prasowa ogólnopolska kampania informacyjna związana z możliwościami pozyskiwania środków unijnych przez przedsiębiorców w latach 2007 - 2013. Cykl artykułów prezentował możliwości uzyskania pomocy finansowej z funduszy unijnych oraz przedstawiał rolę Banku w tym procesie;
- rozpoczęto cykl 16 konferencji regionalnych poświęconych tematyce społecznej odpowiedzialności biznesu oraz roli środków unijnych w zwiększaniu aktywności wolontariatu pracowniczego. W seminariach udział wzięli przedstawiciele regionalnych samorządów oraz przedsiębiorcy z danego województwa;
- „Dni Otwarte na Doradztwo Unijne” zorganizowane w oddziałach banku w Gdańsku, Białymstoku, Rzeszowie oraz Wrocławiu. Podczas Dni Otwartych można było uzyskać wiedzę na temat, jak pozyskać środki na realizację własnych inwestycji z wykorzystaniem funduszy z Unii Europejskiej. Kampania została skierowana do 2500 firm segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

Produkty finansowania handlu

Obroty Banku z tytułu finansowania faktoringowego w 2007 roku wzrosły o 12% w porównaniu do 2006 roku, natomiast liczba zdyskontowanych faktur wzrosła o 8%.

W 2007 Bank kontynuował trend wzrostowy w obszarze emisji akredytyw. W 2007 roku Bank otworzył o 23% akredytyw importowych więcej niż w roku poprzednim, przełożyło się to na 28% wzrostu wartości tych instrumentów. Tendencja ta umacnia wiodącą pozycję Banku w zakresie transakcji obsługi handlu.

Kluczowe zadania, osiągnięcia, transakcje i programy zrealizowane w 2007 roku:

- Bank jest wiodącym usługodawcą w zakresie finansowania dostawców dla branży budowlanej w Polsce, co przejawia się we wzroście liczby obsługiwanych programów oraz poziomu ich finansowania. W pierwszej połowie 2007 roku Bank zaimplementował program finansowania dostawców dla jednego z wiodących producentów cementu w Polsce, a także pozyskał kolejną czołową firmę z branży budowlanej;
- uruchomienie programu finansowania dostawców dla jednego z największych koncernów handlowych na świecie, opartego o dyskonto wierzytelności handlowych, udokumentowanych fakturami bez regresu do cedenta, w oparciu o specjalnie stworzoną dostosowaną platformę elektroniczną;
- wprowadzenie do oferty innowacyjnego rozwiązania dotyczącego dyskonta wierzytelności z ograniczonym regresem do cedenta. Nowa forma finansowania faktoringowego umożliwia dostawcy nie tylko wcześniejsze pozyskanie środków pieniężnych za sprzedane towary, ale przede wszystkim transfer ryzyka wypłacalności kontrahenta do Banku;
- wdrożenie pierwszych programów finansowania wierzytelności handlowych krajowych i zagranicznych z ograniczonym regresem dla wiodącego na polskim rynku producenta sprzętu gospodarstwa domowego, a także dla dwóch przedstawicieli branży chemicznej;
- uruchomienie programu dyskonta wierzytelności handlowych udokumentowanych fakturami z przejęciem ryzyka płatności światowego lidera w produkcji materiałów budowlanych - klientów kredytowych;
- uruchomienie programu dyskonta wierzytelności handlowych udokumentowanych fakturami bez regresu dla jednej z największych firm produkujących wyposażenie samochodowe;
- aktywna prezentacja rozwiązań finansowania handlu na bankowym sympozjum dla klientów globalnych prowadzących działalność na rynkach wschodnich.

Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank prowadzi działalność powierniczą na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, potrafiąc sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

Bank jest liderem rynku banków depozytariuszy w Polsce. Oferuje zarówno usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Ponadto, Bank świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

Bank realizuje również rozliczenia transakcji zawieranych przez klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą MTS-Poland, zorganizowanej przez spółkę MTS-CeTO S.A., a także rozliczenia transakcji w obrocie papierami wartościowymi dla zdalnych uczestników Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i MTS-CeTO S.A. W dalszym ciągu notowany jest znaczący wzrost aktywności brokerów zagranicznych pełniących funkcję zdalnych uczestników Giełdy, co znajduje odzwierciedlenie we wzroście wolumenów rozliczanych przez Bank transakcji w latach następnych.

W minionym okresie Bank kontynuował działania na rzecz doskonalenia regulacji prawnych rynku papierów wartościowych, uczestnicząc poprzez delegowanych przedstawicieli w pracach Rady Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich oraz zespołu doradczego przy Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. Eksperti Banku pracowali nad możliwością wprowadzenia do polskiego systemu prawnego koncepcji rachunku zbiorczego, który funkcjonowałby na poziomie uczestników Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (tzw. omnibus account) oraz nowymi rozwiązaniami prawnymi dla pożyczek papierów wartościowych i krótkiej sprzedaży. Finalizacja wymienionych tu przykładowo projektów przybliży praktyki obowiązujące na naszym rynku do standardów międzynarodowych. Wykorzystując własne doświadczenie i kompetencje, Bank współpracuje z Komisją Nadzoru Finansowego, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. i Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. przy wprowadzaniu nowych rozwiązań systemowych.

W dniu 31 grudnia 2007 roku Bank prowadził 11 690 rachunków papierów wartościowych.

W 2007 roku Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla siedmiu otwartych funduszy emerytalnych:

- AIG OFE,
- Commercial Union OFE BPH CU WBK,
- Generali OFE,
- ING Nationale Nederlanden Polska OFE,
- OFE Pocztylion,
- Pekao OFE,
- Nordea OFE

oraz dla dwóch pracowniczych funduszy emerytalnych:

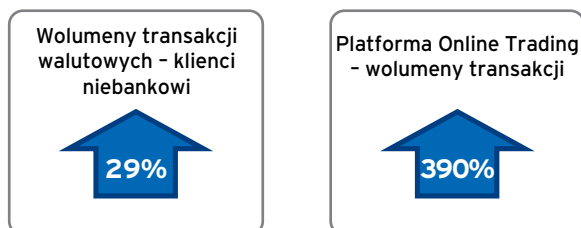
- Pracowniczego Funduszu Emerytalnego „Słoneczna Jesień”,
- Pracowniczego Funduszu Emerytalnego Telekomunikacji Polskiej S.A.

Ponadto, Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla 38 funduszy i subfunduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych:

- BZ WBK AIB TFI S.A.
- PKO TFI S.A.
- SEB TFI S.A.
- PIONEER PEKAO TFI S.A.
- LEGG MASON TFI S.A.
- GE Debt TFI S.A.

Działalność Pionu Skarbu

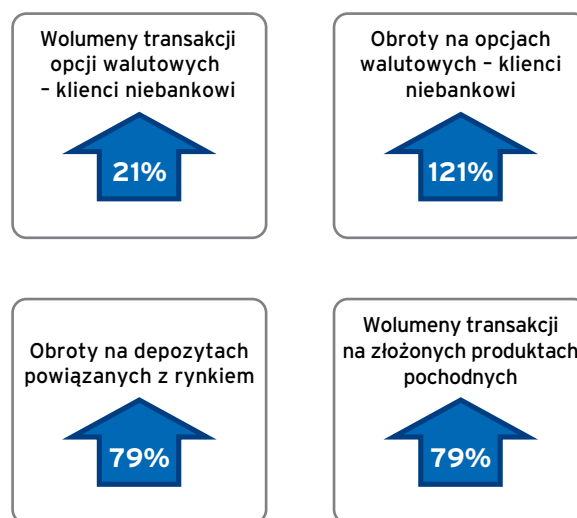
W 2007 roku Bank utrzymał wiodącą pozycję na rynku w obszarze transakcji wymiany walutowej z klientami niebankowymi. Poziom wolumenów transakcji wymiany walutowej z klientami niebankowymi wzrósł o ponad 29% w stosunku do roku poprzedniego i aż o 55% w stosunku do roku 2005.

Klienci Banku zainteresowani transakcjami wymiany walutowej bardzo aktywnie wykorzystywali platformę internetową dostarczaną przez Bank. Wolumen transakcji zawieranych za pośrednictwem tego narzędzia

ciągle znajduje się w silnym trendzie wzrostowym. W ujęciu roku 2007 do roku 2006 zanotowany wzrost wyniósł około 390%. Ponadto, platforma okazała się bardzo dobrym narzędziem do pozyskiwania nowych klientów, oferując atrakcyjne ceny dla transakcji wymiany walutowej oraz możliwość zabezpieczania ekspozycji na ryzyko wymiany walutowej.

W omawianym okresie Bank umocnił swoją pozycję także na rynku walutowych instrumentów pochodnych. Transakcje opcyjne stają się coraz bardziej popularne wśród klientów Banku. Klienci coraz częściej sięgają po te instrumenty w celu zabezpieczenia swojej ekspozycji walutowej. Fakt ten potwierdza wzrost liczby zawieranych transakcji przez klientów na tym rynku o około 21% w stosunku do 2006 roku. Jednocześnie widoczny jest silny trend wzrostowy obrotów.

W 2007 roku poziom obrotów na opcjach walutowych wzrósł o prawie 121% w stosunku do roku poprzedniego. Za przyrostem obrotów podążył wzrost przychodów Banku na podobnym poziomie.

Rok 2007 był udanym rokiem także dla depozytów powiązanych z rynkiem. Poziom obrotów dla tego produktu wzrósł znacznie w stosunku do roku 2006 - zanotowano ponad 79% wzrostu.

Na rynku złożonych produktów pochodnych Bank zanotował silny wzrost wolumenów. W ujęciu roku 2007 do roku 2006 wolumeny wzrosły o prawie 79%. Przedstawione przez Bank rozwiązania zabezpieczające transakcje towarowe i ryzyko stopy procentowej cieszyły się coraz większym zainteresowaniem wśród klientów korporacyjnych, co potwierdza 45% wzrostu liczby transakcji pochodnych w stosunku do roku poprzedniego. Zróżnicowana oferta produktów strukturyzowanych oraz nowatorskie rozwiązania dotyczące finansowania przedsiębiorstw połączone z instrumentami pochodnymi strukturyzującymi elementy ryzyka walutowego i stopy procentowej, pozwoliły utrzymać wysoką pozycję Banku na rynku.

Sytuacja płynnościowa na rynkach światowych pod koniec 2007 roku nie miała wpływu na strukturę bilansu Banku. Bank pozostał nadpłynny, a koniec roku charakteryzował się zwiększonym wolumenem depozytów przyjętych od klientów.

Bankowość Przedsiębiorstw

Bank należy do liderów bankowości przedsiębiorstw w Polsce. Jego udział w kredytach dla firm na koniec 2007 roku wyniósł 4,2% wobec 4,6% na koniec 2006 roku, natomiast w depozytach firm wyniósł odpowiednio 8,5% wobec 9,5% na koniec 2006 roku.

W bankowości przedsiębiorstw potencjalnymi klientami Banku są wszystkie firmy działające w Polsce, z wyjątkiem sektorów trwale wyłączonych ze względu na ogólną politykę Banku oraz firm, które znajdują się na ściśle określonych listach sankcyjnych ze względu na międzynarodowe lub amerykańskie sankcje.

Pozycja Banku jest szczególnie silna w obsłudze międzynarodowych korporacji oraz największych polskich przedsiębiorstw. Bank posiada także wiodącą pozycję w obsłudze transakcji na rynku pieniężnym i walutowym. Celem Banku jest utrzymanie pozycji w tych segmentach rynku. W obsłudze największych klientów silnym atutem Banku jest jego przynależność do Citigroup. Bank jest w stanie zaoferować klientom unikalne usługi, łączące jego znajomość krajowego otoczenia gospodarczego z międzynarodowym doświadczeniem i globalnym zasięgiem Citigroup.

Bankowość Korporacyjna i Inwestycyjna

W zakresie bankowości korporacyjnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe dla największych polskich przedsiębiorstw oraz wybranych średnich przedsiębiorstw z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Cechą wspólną klientów bankowości korporacyjnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie inżynierii finansowej. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citi. W związku ze specyfiką potrzeb klientów korporacyjnych model zarządzania Banku zakłada, że klienci są obsługiwani przez specjalnie dedykowany zespół w Centrali Banku w Warszawie – Pion Bankowości Korporacyjnej. W 2007 roku Bank kontynuował aktywne wsparcie dla rozwoju swoich klientów angażując się w ich finansowanie samodzielnie oraz poprzez konsorcja, a także brał udział w istotnych transakcjach na rynku finansowym w Polsce.

Poniżej zostały przedstawione największe transakcje 2007 roku:

- sfinalizowanie umowy kredytowej dotyczącej finansowania budowy bloku energetycznego oraz kompleksowego programu modernizacji Elektrowni Bełchatów S.A. (BOT). Transakcja na kwotę 604 mln EUR jest obecnie największym kredytem konsorcjalnym dla sektora energetycznego w Polsce. Przyniosła ona Bankowi prestiżową nagrodę – European Project Finance 2006 Power Deal of the Year Award;
- zorganizowanie emisji 10-letnich obligacji przeznaczonych na finansowanie budowy nowego bloku energetycznego w jednej z polskich elektrowni. Całkowita kwota programu emisji wynosi 650 mln zł. Obligacje będą emitowane w 6 seriach w okresie 3 lat realizacji inwestycji. Jest to pierwszy program korporacyjnych obligacji strukturyzowanych na polskim rynku. Bank pełnił w transakcji rolę banku strukturyzującego i wiodącego współorganizatora emisji;
- sfinalizowanie transakcji strukturyzowanej z PKP S.A. Jest to transakcja udzielenia kredytu konsorcjalnego w wysokości 130 mln EUR powiązana z zabezpieczeniem ryzyka stopy procentowej. W konsorcjum kredytowym, którego Bank był wiodącym aranżerem brało udział łącznie 9 banków. Obie transakcje są wynikiem długoletniej owocnej współpracy między Bankiem, a Polskimi Kolejami Państwowymi, a ich przygotowanie było wyjątkowo skomplikowane ze względu na regulacje Unii Europejskiej dotyczące pomocy publicznej dla przedsiębiorstw;
- sfinalizowanie transakcji przejęcia przez Computerland spółki informatycznej Emax. Transakcja o wartości 480 mln zł, w której Bank pełnił rolę doradcy, była jednym z głównych wydarzeń w dziedzinie fuzji i przejęć w Polsce w ciągu ostatniego roku;
- zawarcie umowy 3-letniego kredytu obrotowego z PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Całkowita kwota transakcji wynosi 500 mln zł, wzięły w niej udział łącznie dwa banki. Bank Handlowy w Warszawie S.A. pełni rolę organizatora oraz agenta kredytu. Transakcja ta jest wynikiem wygranego przetargu publicznego na finansowanie PKP PLK S.A. rozstrzygniętego w maju 2007 roku;
- podwyższenie programu emisji obligacji dla Telekomunikacji Polskiej S.A. (TP S.A.) z poziomu 1 mld zł do poziomu 2,5 mld zł w ramach

aneksu do umów dotyczących niepublicznego Programu Emisji Obligacji. Tym samym Program TP S.A. jest w chwili obecnej największym programem dla przedsiębiorstwa w Polsce;

- finansowanie PKO BP S.A. w postaci kredytu konsorcjalnego przeznaczonego na realizację ogólnych celów banku na łączną kwotę 950 mln CHF, w którym Bank Handlowy w Warszawie S.A. był wiodącym aranżerem;
- finansowanie zorganizowane dla Zakładów Farmaceutycznych Polpharma S.A. umożliwiające reorganizację struktury kapitałowej spółki. 5-letnie finansowanie na łączną kwotę 300 mln zł zostało zorganizowane m. in. przez Bank Handlowy w Warszawie S.A., który jest agentem kredytu;
- finansowanie zorganizowane dla spółki Anura S.A. (Penta Holding Ltd) na częściowe sfinansowanie zakupu spółki Żabka Polska S.A. Bank Handlowy w Warszawie S.A. współorganizował 7-letnie finansowanie na kwotę 300 mln zł, jest także agentem kredytu i agentem ds. zabezpieczeń;
- w IV kwartale 2007 Bank Handlowy w Warszawie S.A. wygrał przetarg publiczny na obsługę rachunków bankowych Miasta Stołecznego Warszawa. Umowa została podpisana przez Prezydenta m.st. Warszawy i Prezesa Zarządu Banku. Ambicją Banku jest poprawienie struktury obsługi finansowej Miasta i umożliwienie wykorzystania nowoczesnych rozwiązań bankowych. Oczekuje się, że koszty ponoszone przez Miasto w związku z obsługą bankową będą znacząco niższe;
- zawarcie kontraktu na program kart przedpłaconych dla klientów Netia S.A. Jest to pierwsza karta przedpłacona w sektorze telekomunikacyjnym. Transakcja ta obejmuje kilkadziesiąt tysięcy kart i wiąże się z istotną poprawą pozycji konkurencyjnej klienta Banku;
- organizacja programu emisji obligacji CIECH S.A. na łączną kwotę 500 milionów złotych, w którym Bank Handlowy pełnił rolę jednego z 3 współorganizatorów oraz dealerów, a także agenta ds. płatności i depozytariusza. W ramach programu CIECH S.A. wyemitował w grudniu 2007 roku 5-letnie obligacje na kwotę 300 mln zł, co umożliwiło spółce sfinansowanie akwizycji Sodawerk Holding Stassfurt GmbH oraz spłatę części zadłużenia krótkoterminowego.

Dzięki wysokiej jakości oferowanych produktów i usług finansowych oraz ich innowacyjności Bank utrzymuje pozycję lidera, wspierając klientów w realizacji planów rozwojowych przy wykorzystaniu najnowszych struktur i instrumentów finansowych na coraz bardziej konkurencyjnym i wymagającym polskim rynku bankowym oraz uczestniczy w transakcjach finansowych o kluczowym znaczeniu dla klientów i polskiej gospodarki.

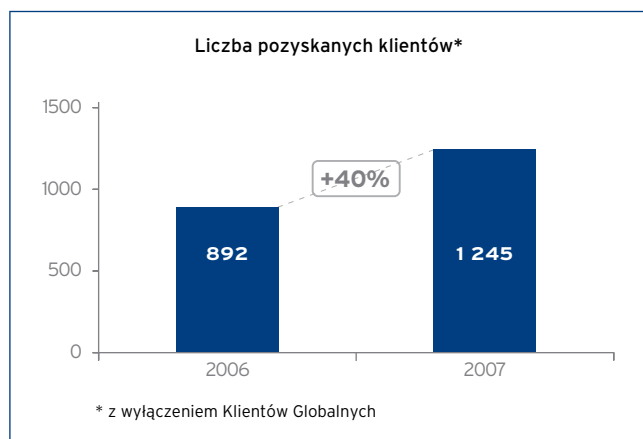
Bankowość Przedsiębiorstw

W ramach bankowości przedsiębiorstw obsługiwani są klienci, których roczne przychody ze sprzedaży przekraczają 8 mln zł, ale nie przekraczają 1 mld zł oraz korporacje, które mają globalne relacje z grupą Citi.

W 2007 roku Bank prowadził rachunki ok. 7,5 tys. klientów, podczas gdy na rynku polskim funkcjonowało wówczas około 25 tys. przedsiębiorstw spełniających ww. kryteria.

Tak duża i zróżnicowana grupa klientów obsługiwana jest w ramach nowego modelu obsługi klientów, w skład którego wchodzi następujące trzy główne segmenty obsługi klientów: Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP), Dużych Przedsiębiorstw oraz, włączony z końcem września 2007 roku, segment Klientów Globalnych. W ramach segmentu MSP obsługiwani są klienci o rocznych przychodach ze sprzedaży od 8 mln zł do 75 mln zł, w ramach segmentu Dużych Przedsiębiorstw obsługiwani są klienci o rocznych przychodach ze sprzedaży od 75 mln zł do 1 mld zł, a w zakresie segmentu Klientów Globalnych Bank świadczy usługi na rzecz klientów, którzy mają globalne relacje z grupą Citi. Struktura ta umożliwia bardziej zindywidualizowaną obsługę małych przedsiębiorstw oraz lepsze dopasowanie oferty do szerokich potrzeb produktowych klientów. Bank posiada rozległą sieć oddziałów regionalnych dedykowanych klientom bankowości przedsiębiorstw, jak również znaczna część sieci detalicznej jest przystosowana do obsługi klientów korporacyjnych. Łącznie, klienci z tego segmentu obsługiwani są przez 122 oddziały w całym kraju.

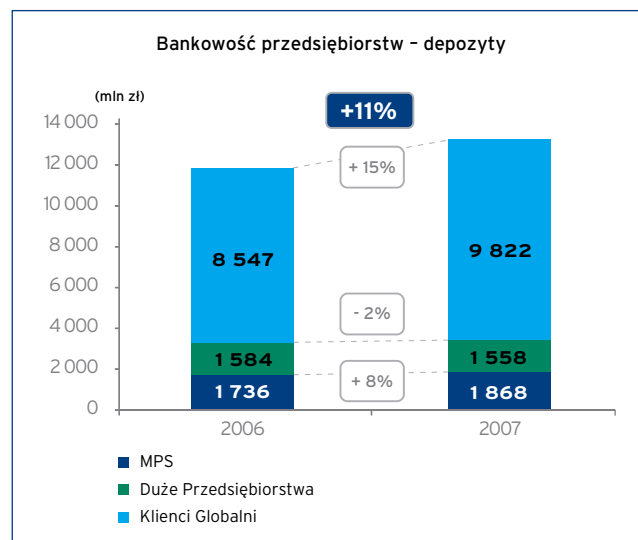
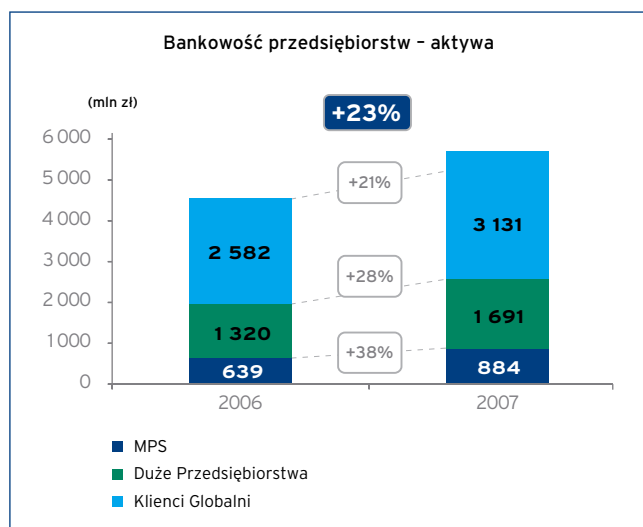
W 2007 roku Bank zrewidował podejście do pozyskiwania nowych klientów oraz skutecznego i sprawnego przeprowadzenia kilku kampanii akwizycyjnych, takich jak „Budujemy Aktywa” czy „Online Trading”, skierowanych do wyselekcjonowanych grup klientów.

W całym roku (z wyłączeniem Klientów Globalnych) pozyskaliśmy prawie 1250 nowych klientów (o 40% więcej niż w 2006 roku). 60% z nich zostało pozyskanych dzięki kampaniom wymienionym powyżej.

Dobry wynik akwizycji wsparty był nowym programem kredytowym oraz innowacyjnymi rozwiązaniami produktowymi w zakresie transakcji walutowych.

Według stanu na koniec 2007 roku Bank odnotował prawie 23% wzrostu aktywów w ramach bankowości przedsiębiorstw w porównaniu do stanu na koniec 2006 roku, a w segmencie MSP wzrost ten wyniósł aż 38%. W tym samym okresie salda na rachunkach bieżących i depozytach terminowych również wzrosły o 11%, a w segmencie Klientów Globalnych wzrost ten wyniósł 15%.

Dzięki unikalnemu na rynku kanałowi dystrybucji dla transakcji wymiany walutowej (platforma OLT) w 2007 roku w ramach bankowości przedsiębiorstw Bank odnotował 83% wzrostu wartości transakcji walutowych wykonywanych przez klientów, a w segmencie MSP wzrost ten wyniósł aż 102%.

Wartość transakcji walutowych*

w mln zł	2007	2006	Zmiana	
			Kwota	%
Bankowość Przedsiębiorstw	34 548	18 892	15 656	83%
w tym:				
MSP	14 654	7 249	7 405	102%
Duże Przedsiębiorstwa	17 612	10 594	7 018	66%

* z wyłączeniem Klientów Globalnych

W ramach ciągłej poprawy oferty kredytowej oraz zrewidowanego programu kredytowego w III kwartale 2007 roku Bank wprowadził ofertę długoterminowych kredytów inwestycyjnych na budowę nieruchomości zabezpieczonych na finansowanej nieruchomości. Produkt ten zakłada również dłuższe niż dotąd osiągalne okresy finansowania - obecnie klienci segmentu Dużych Przedsiębiorstw mogą uzyskać kredyt na maksymalnie 10 lat, a klienci segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw nawet na 12 lat. Dotychczas maksymalne okresy, na jakie Bank udzielał kredytów, wynosiły 10 lat dla MSP i 8 lat dla Dużych Przedsiębiorstw.

Bank wprowadził również Skonsolidowaną Umowę Rachunku Bankowego, która równolegle z otwarciem rachunku umożliwia uruchomienie bankowości elektronicznej, platformy Online Trading oraz kart debetowych. Dzięki temu rozwiązaniu znacząco skrócił się czas przygotowania gotowości operacyjnej nowopozyskanych klientów.

Kolejną ciekawą ofertą było wprowadzenie Umowy Rachunku Lokacyjnego, która skierowana jest przede wszystkim do jednostek sektora publicznego jak również do klientów z Dużych Przedsiębiorstw.

Pod koniec 2007 roku uruchomiony został program finansowania dostawców z wiodącą siecią hipermarketów w Polsce, w wyniku czego rozpoczęto proces pozyskiwania znaczącej liczby nowych klientów (dostawców hipermarketów), co było widoczne już w grudniu 2007 roku.

Ponieważ przedsiębiorstwa są głównym beneficjentem środków pomocowych przyznawanych przez Unię Europejską w ramach nowego okresu budżetowania - Bank aktywnie proponuje swoim klientom usługi doradztwa unijnego świadczone przez funkcjonujące w Banku Biuro ds. Unii Europejskiej. Z usług tych klienci mogą korzystać na każdym z etapów ubiegania się o dotację unijną - od analizy dostępnych źródeł

finansowania, przez przygotowanie wniosku o dotację, aż do rozliczenia projektu.

W ofercie skierowanej do Sektora Publicznego znajduje się atrakcyjny długoterminowy kredyt inwestycyjny współfinansowany przez bank Kreditanstalt für Wiederaufbau przy współudziale Komisji Europejskiej – w ramach programu finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych „Municipal Finance Facility”.

W Sektorze Publicznym coraz większym zainteresowaniem i uznaniem cieszyła się usługa Mikrowpłać – narzędzia do zarządzania środkami powierzonymi przez osoby trzecie (wadia, zabezpieczenia). W 2007 roku Bank podpisał umowy na ten produkt z 18 klientami.

Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki zależnej Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której posiada 100-procentowy udział. DMBH powstał 1 kwietnia 2001 roku w wyniku przeniesienia majątku Centrum Operacji Kapitałowych Banku (COK) na rzecz spółki zależnej Citibrokerage S.A. oraz zmiany nazwy.

W całym 2007 roku wartość transakcji na akcjach zawartych na Giełdzie Papierów Wartościowych za pośrednictwem DMBH osiągnęła 43,8 mld złotych i była o 22,6% wyższa od wartości transakcji zawartych przez DMBH w roku poprzednim.

Udział DMBH w obrotach akcjami w roku 2007 wyniósł 9,47% (11% w 2006), co oznacza trzecie miejsce w rankingu członków GPW.

Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec 2007 roku wynosiła 10 287 i zmniejszyła się o 5,8% w stosunku do końca roku poprzedniego. Główną przyczyną spadku liczby rachunków jest zamknięcie przez DMBH rachunków nieaktywnych.

Kluczowym czynnikiem, który miał wpływ na osiągnięcie przez DMBH wyniki finansowe w roku 2007, była nadal korzystna koniunktura rynkowa oraz rekordowe, wynoszące około 462 mld zł obroty na rynku akcji. Sytuacja na rynku giełdowym była rezultatem, z jednej strony bardzo dobrej kondycji polskiej gospodarki i napływu funduszy z UE, z drugiej zaś zmieniającą się strukturą oszczędności Polaków i zwiększonym zainteresowaniem inwestorów krajowych inwestycjami w akcje.

Działalność na GPW na rachunek własny COK rozpoczął w 1994 roku. Początkowo w starym systemie notowań w funkcji Członka Giełdy – Specjalisty, a następnie po wprowadzeniu przez GPW systemu WARSET jako Animator. Przed połączeniem COK z Citibrokerage, COK rozpoczął działalność jako Organizator rynku na Centralnej Tabeli Ofert (MTS-CTO), która co do zasady jest podobna do funkcji Animatora. DMBH kontynuuje tę działalność.

Na koniec 2007 roku DMBH pełnił funkcję Animatora dla 44 spółek, co stanowi 12,6% wszystkich akcji notowanych na GPW. Dodatkowo Wydział Inwestycji Własnych pełni tę funkcję dla kontraktów terminowych na indeks WIG20 oraz jednostek indeksowych MW20. Wśród animowanych spółek znalazły się spółki zagraniczne notowane równolegle na macierzystych rynkach. Do BACA i MOL dołączyła w tym roku ORCO Property Group.

Na MTS-CTO jako Organizator DMBH wykonywał zadania dla certyfikatu inwestycyjnego CitiObligacji Dolarowych Funduszu Inwestycyjnego Mieszanego.

Wartość transakcji na rynku niepublicznym zawartych za pośrednictwem DMBH w 2007 roku to ponad 890,5 mln PLN.

W 2007 roku Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. (DMBH) zorganizował następujące nowe emisje akcji:

- emisja akcji serii D spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” SA. Emisja była skierowana wyłącznie do akcjonariuszy trzech spółek niepublicznych, w związku z połączeniem emitenta z tymi spółkami (akcje były wydawane w zamian za majątek spółek łączących się). Wartość emisji, według wartości majątku, za który były wydawane akcje, wynosiła 277 416 tys. zł (I kwartał 2007);

- pierwsza publiczna oferta (na rynku polskim) akcji dewelopera Orco Property Group, połączona z wprowadzeniem akcji do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Wartość oferty wynosiła 652 mln zł (II kwartał 2007).

Łączna wartość obu ww. emisji wyniosła 929 416 tys. zł, co daje ok. 5,1% udziału w 2007 r. w wartości rynku nowych emisji. Udział DMBH w rynku obliczono bez uwzględnienia rynku NewConnect.

Wybrane pozycje rachunku wyników i bilansu*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki	Suma bilansowa 31.12.2007	Kapitał własny 31.12.2007	Wynik finansowy netto za 2007 rok
		%	tys. zł		
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100	438 055	99 925	18 993

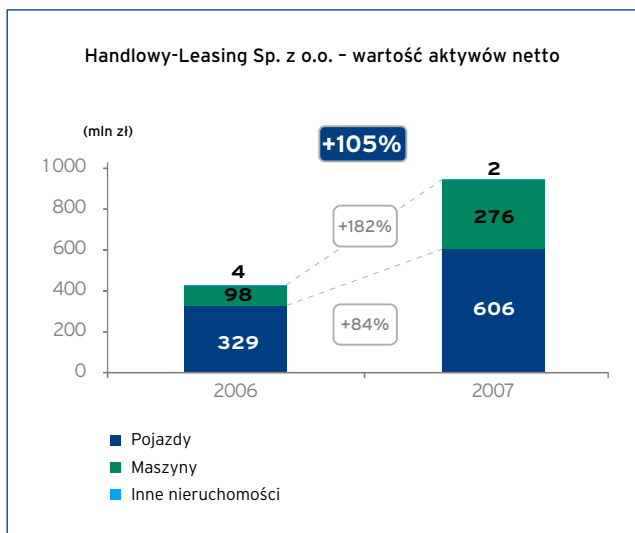
* dane w trakcie audytu

Działalność leasingowa

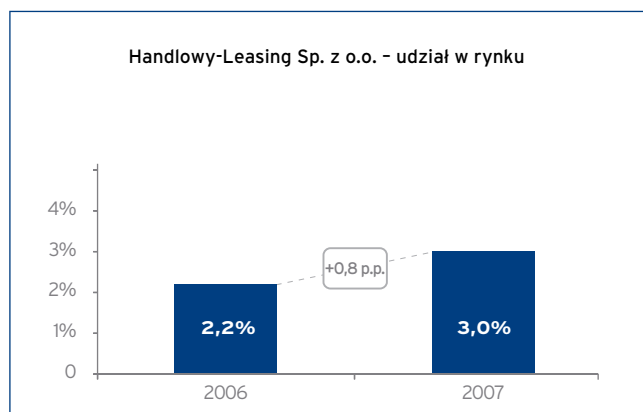
W ramach Grupy kapitałowej Banku działalnością leasingową zajmuje się Handlowy-Leasing Sp. z o.o. Firma powstała we wrześniu 1996 roku jako spółka zależna Banku Handlowego w Warszawie S.A.

W roku 2001 zapoczątkowany został proces łączenia działalności operacyjnej dwóch firm leasingowych: Handlowy-Leasing SA i Citileasing Sp. z o.o. Od 10 stycznia 2006 roku spółki działają pod wspólnym znakiem Handlowy-Leasing S.A. Działalność spółki Handlowy-Leasing Sp. z o.o. obejmuje zarówno obsługę transakcji średniej i dużej wartości, jak również wspieranie programów sprzedaży producentów i dostawców sprzętu (tzw. vendor financing).

W roku 2007 spółka odnotowała 105% wzrostu wartości aktywów netto oddanych w leasing (WAN) do kwoty: 883,4 mln PLN, w porównaniu z wartością WAN na koniec 2006 (431,3 mln PLN). Środki transportu stanowiły 68,6% WAN w 2007 w stosunku do 76,4% rok wcześniej. W 2007 wzrósł udział maszyn w wartości aktywów netto oddanych w leasing (WAN), zgodnie z przyjętą strategią. Wyniósł on 31,2% (181,5% dynamiki wzrostu).

Udział rynkowy spółki w rynku leasingu ruchomości wzrósł z 2,2% do 3%.

W roku 2007 łączna kwota należności leasingowych netto Spółki wzrosła z 728,6 mln zł do 1086,7 mln zł. Spółka zanotowała znaczący wzrost przychodów ze sprzedaży, co pozwoliło zrealizować zysk netto w kwocie 14,6 mln zł. Zysk netto zmniejszył się co prawda w stosunku do zysku wykazanego w roku ubiegłym, jednakże wynikało to z odzyskanego w roku 2006 podatku CIT, nadpłaconego w latach poprzednich. Na podkreślenie zasługuje bardzo dobra jakość portfela kredytowego spółki, tak pod kątem niskiej kwoty odpisów, jak i poziomu bieżących zaległości leasingowych, kształtującego się na poziomie 3-4% zaległości powyżej 30 dni, co jest znacząco niższe od przyjmowanych benchmarków.

Rok 2007 był kolejnym okresem, w którym podjęliśmy działania dla wzmocnienia pozycji rynkowej spółki i budowania platformy do dalszego dynamicznego rozwoju.

Do kluczowych działań należy zaliczyć:

- poszerzenie oferty produktowej skierowanej na finansowanie maszyn i urządzeń, takich jak: maszyny poligraficzne, centra obróbcze, maszyny do produkcji wyrobów plastikowych, maszyny budowlane, w tym zwłaszcza oferty w obszarze małej transakcji: firma wdrożyła szybką ścieżkę procesowania takiej transakcji, dając doradcom narzędzie umożliwiające procesowanie i zamknięcie transakcji leasingowej w 48 godzin;
- uproszczenie procesów wewnętrznych związanych z realizacją transakcji tak w ramach Spółki, jak w obszarze współpracy z Bankiem, dla zwiększenia zadowolenia klientów oraz poprawy efektywności;
- rozwój sprzedaży krzyżowej w ramach Grupy, szczególnie w obszarze Pionu Bankowości Przedsiębiorstw; Firma opracowała i wdrożyła program promocji i współpracy uwzględniający segmenty klientów Banku. Określono wymierne cele dla obu stron, na bieżąco monitorując ich realizację, jak również opracowano i wdrożono dodatkowe działania wspierające współpracę: programy motywacyjne, szkolenia i wspólne działania marketingowe. Wzrost udziału sprzedaży do klientów bankowych świadczy o właściwie przyjętej i realizowanej strategii;
- poszerzenie kanałów dystrybucji przez zewnętrznych przedstawicieli handlowych oraz lepszą współpracę z dostawcami i brokerami;
- wzrost aktywności spółki w kanałach branżowych, z dużym naciskiem na wzrost w leasingu maszyn. Firma wyszczególniła sieć dedykowanych do tego segmentu doradców leasingowych, co w znacznym stopniu zwiększyło skalę penetracji rynku, jej konkurencyjność i szybkość działania;
- przywiązywanie bardzo dużej wagi do obsługi posprzedażowej, dla zwiększenia zadowolenia klientów oraz efektywności spółki. Dużą uwagę skierowano na ulepszanie serwisu posprzedażowego oraz wzmocnienie zespołu Działu Realizacji Transakcji oraz Działu Obsługi Leasingu. Uzyskane w Badaniu Głosu Klienta (VOC) opinie i oczekiwania klientów wykorzystano do wewnętrznej reorganizacji oraz udoskonalania procesów. Celem działań jest zapewnienie dobrego i kompleksowego serwisu posprzedażowego oraz wzrost

zadowolenia klientów z obsługi spółki; ankieta zadowolenia klientów przeprowadzona w IV kwartale pokazała zadowolenie klientów na poziomie 84%;

- zapewnienie dobrej jakości portfela kredytowego.

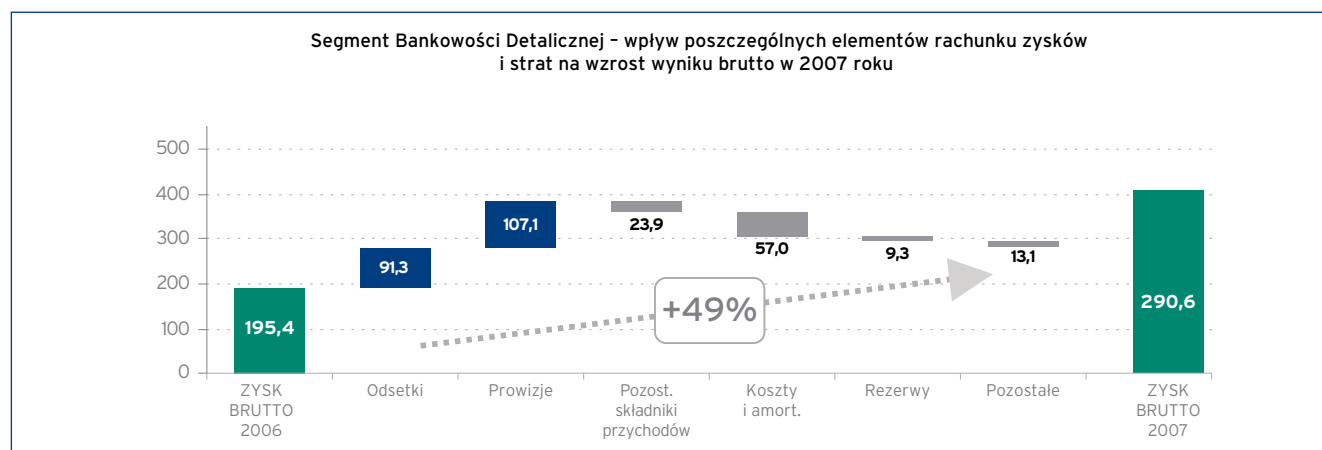
Wybrane pozycje rachunku wyników i bilansu*

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale zakładowym spółki	Suma bilansowa 31.12.2007	Kapitał własny 31.12.2007	Wynik finansowy netto za 2007 rok
		%	tys. zł		
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100	1 132 166	211 367	13 172

* dane w trakcie audytu

Segment Bankowości Detalicznej

Podsumowanie wyników segmentu

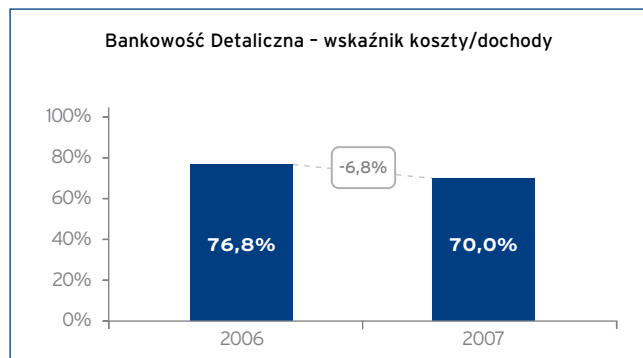
W porównaniu do roku ubiegłego, w roku 2007 segment Bankowości Detalicznej osiągnął imponujący wzrost zysku brutto - prawie o 50%. Głównymi składowymi tego wzrostu były:

- wzrost wyniku odsetkowego aż o 91,3 mln zł, tj. o 15,8%, przede wszystkim w efekcie powiększenia portfela kart kredytowych i kredytów gotówkowych, częściowo skompensowane obniżeniem oprocentowania oraz wzrostem kosztów odsetkowych z tytułu rosnącego portfela kont oszczędnościowych,
- wzrost wyniku na prowizjach o 107,1 mln zł, tj. o 33,5%, głównie dzięki wzrostowi sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych oraz rosnącemu portfelowi kart płatniczych i kredytowych.

Negatywny wpływ na poziom wyniku brutto osiągniętego przez segment Bankowości Detalicznej miały:

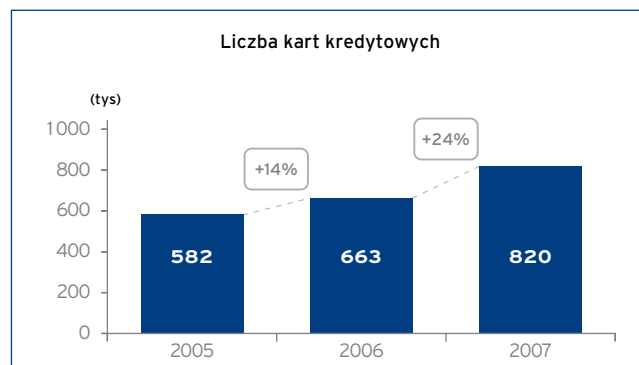
- wzrost kosztów spowodowany głównie intensyfikacją działań marketingowych (zwłaszcza mediowych) oraz wzrostem kosztów wynagrodzeń, zarówno zmiennych (pochodna dobrych wyników sprzedaży), jak i stałych (wzrost zatrudnienia w obszarze dystrybucji związany z rozwojem biznesu i ekspansją kanałów dystrybucji),
- wzrost odpisów (netto) na utratę wartości spowodowany w znacznej mierze wzrostem rezerwy IBNR wynikającej z przyrostu portfela należności detalicznych oraz rosnącym udziałem należności obsługiwanych nieterminowo.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że również w segmencie Bankowości Detalicznej w roku 2007 osiągnięto znaczną poprawę efektywności. W trakcie roku poziom wskaźnika koszty/dochody zmniejszył się o prawie 7 punktów procentowych, co świadczy o dużo bardziej dynamicznym wzroście dochodów (w porównaniu do 2006 roku wyniósł on 18,3%), niż kosztów, które w tym samym okresie wzrosły tylko o 6,8%.

Karty kredytowe

W 2007 roku Bank pozyskał ponad 237 tysięcy nowych kart, tj. o 55% więcej niż w roku 2006, i był to najlepszy wynik w historii Banku pod względem liczby nowo pozyskanych kart kredytowych.

Według stanu na koniec grudnia 2007 roku liczba kart kredytowych w portfelu przekroczyła 820 tysięcy. Rozwinięta została również sieć sprzedaży. Karty kredytowe Banku oferowane są nie tylko poprzez przedstawicieli, ale również poprzez punkty sprzedaży na stacjach benzynowych BP i w centrach handlowych, poprzez oddziały detaliczne, oddziały CitiFinancial, Telesprzedaż, CitiPhone oraz Internet.

W czerwcu Bank poszerzył swoją ofertę produktową o dwie nowe karty partnerskie - Citibank-LOT oraz Citibank-Plus.

Karta Kredytowa Citibank-LOT została wydana we współpracy z polskimi liniami lotniczymi LOT. Karta łączy w sobie funkcjonalność karty kredytowej oraz korzyści związane z uczestnictwem w programie lojalnościowym Miles & More. Współpraca z liniami lotniczymi LOT, których liczba pasażerów przekracza 4 miliony rocznie, przyczynia się do dalszego, szybkiego rozwoju portfela kart Citibank. W ramach wsparcia sprzedaży, Bank zorganizował specjalną loterię, w której główną nagrodą był 1 000 000 mil premiowych Miles & More oraz 10 nagród po 100 000 mil każda. W loterii brali udział wszyscy posiadacze karty kredytowej Citibank-LOT, którzy dokonali przynajmniej jednej transakcji do końca listopada. Losowanie nagród odbyło się 17 grudnia. Nagroda główna przypadła posiadaczowi złotej karty kredytowej Citibank-LOT z Wrocławia.

Karta Kredytowa Citibank-Plus łączy w sobie funkcjonalność karty kredytowej oraz dodatkowe korzyści, przygotowane z myślą o klientach firmy Polkomtel. Za każdą transakcję dokonaną Kartą Kredytową Citibank-Plus klient otrzymuje punkty w Programie 5 Plus, które następnie może wymienić na atrakcyjne nagrody, w tym dodatkowe

minuty. Oferta karty Citibank-Plus jest skierowana bezpośrednio do 4 milionów klientów indywidualnych.

Oba nowe produkty cieszą się dużym uznaniem klientów, co potwierdzają znaczne liczby pozyskanych kart w czasie zaledwie 6 miesięcy od wprowadzenia na rynek. Na koniec roku portfel kart Citibank-LOT wyniósł 28 tysięcy kart, a Citibank-PLUS 30 tysięcy kart.

Liczba Kart Kredytowych Citibank-BP w naszym portfelu przekroczyła 170 tysięcy. Tym samym Motokarta w 2007 roku umocniła swoją pozycję najlepszej karty partnerskiej na polskim rynku.

W ramach obchodów 10-lecia Karty Kredytowej Citibank, Bank zorganizował specjalną loterię dla wszystkich posiadaczy kart o nazwie „Na szczęście masz kartę!”. Każdy z posiadaczy mógł wygrać jedną z 9999 nagród pieniężnych lub nagrodę główną – sportowe AUDI TT.

Ubiegły rok był również okresem dynamicznego rozwoju Programu Rabatowego. Liczba punktów oferujących rabaty dla klientów używających Karty Kredytowej Citibank powiększyła się do 2550.

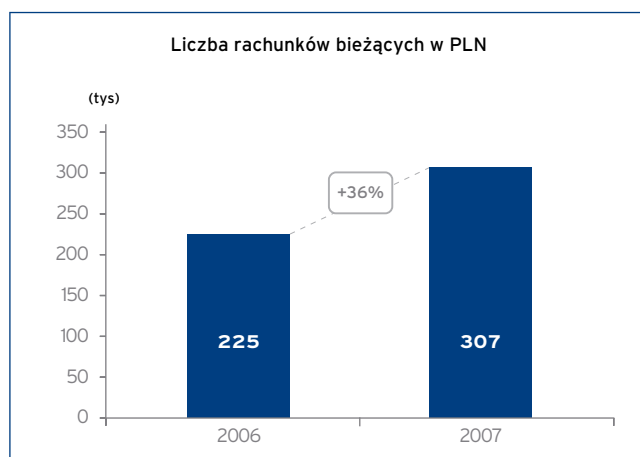
W 2007 roku kontynuowana była również oferta dla studentów. Oferta jest skierowana do studentów wszystkich uczelni w kraju, zarówno studiujących na studiach dziennych, jak i zaocznych. Oferta cieszy się dużym zainteresowaniem. Już ponad 6 tysięcy studentów ma w swoim portfelu Kartę Kredytową Citibank.

Bankowość Detaliczna

Rachunki bankowe

Wprowadzenie do oferty produktowej w kwietniu 2007 roku Konta Oszczędnościowego Citibank, jak również promocyjne oprocentowanie środków na tym koncie, były motorem pozyskiwania nowych klientów i przyczyniły się do znaczącego wzrostu bazy depozytowej Banku. W III kwartale saldo środków zdeponowanych na dostępnych w trzech walutach kontach oszczędnościowych (PLN, USD, EUR) przekroczyło miliard złotych i w kolejnych miesiącach wciąż rosło, między innymi dzięki prowadzonej kampanii telewizyjnej. Na koniec roku kwota zgromadzonych na kontach oszczędnościowych środków przekroczyła 1,7 mld zł.

W czerwcu Bank wprowadził kartę debetową MasterCard o nowoczesnym, przezroczystym wyglądzie, umożliwiającą dokonywanie płatności w Internecie. Karta stanowiła idealne uzupełnienie oferty konta internetowego CitiOne Direct, uznanego przez „Gazetę Prawną” za najlepsze konto dla aktywnego, korzystającego z Internetu klienta.

Kontynuowano specjalne promocje w zakresie kont osobistych, mające na celu pozyskanie klientów przelewających pensję do Banku, zarówno te szeroko dostępne (promocja CitiKonta), jak również oferty dostępne dla pracowników wybranych firm w ramach Programu Bank w Twojej Firmie. Promocyjne oferty konta, w połączeniu z rozszerzeniem kanałów akwizycji klientów, jak również uproszczeniem procesu otwarcia konta, przyczyniły się do wzrostu bazy klientów średniozamożnych o 22% w ciągu roku. Jednocześnie znacząco wzrosła liczba klientów

zamożnych – konta CitiGold – o 27% w ciągu roku. Dużym zainteresowaniem cieszyła się oferta konta CitiGold na specjalnych warunkach, skierowana do pierwszych klientów Karty Kredytowej Citibank, tzw. Founder Members. W efekcie tych działań liczba rachunków bieżących w złotych prowadzonych przez Bank na koniec grudnia 2007 roku osiągnęła 307 tysięcy, tj. o 36% więcej niż na koniec roku ubiegłego.

W zakresie depozytów Bank kontynuował atrakcyjne oferty związane. Szczególnie korzystna dla klientów była oferta Portfela Inwestycyjnego w połączeniu z wyjątkowo wysoko oprocentowaną trzymiesięczną lokatą złotową o rocznej stopie 11%.

We wrześniu Bank wdrożył kompleksową ofertę dla Polaków w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii oraz ich rodzin. Jednocześnie umożliwiono klientom dokonywanie bezpłatnych (lub w bardzo konkurencyjnej cenie) przelewów w czasie rzeczywistym do Polski za pomocą serwisu Citibank Global Transfers. Dodatkowo, klienci w Stanach Zjednoczonych oraz w Wielkiej Brytanii mogą zadzwonić na bezpłatną infolinię i zlecić otwarcie rachunku w Citi Handlowy dla ich krewnych w Polsce.

Produkty kredytowe

Kredyt Citibank

W 2007 roku wprowadzono nowe, dłuższe okresy spłaty Kredytu Citibank. Dotychczas najdłuższy okres kredytowania wynosił 60 miesięcy, a dzięki wprowadzonym zmianom jest możliwe również udzielanie kredytów na okres 72 i 84 miesięcy. Dłuższe okresy mogą być proponowane klientom, którzy spełniają określone wymagania dotyczące zdolności kredytowej.

W czerwcu 2007 roku wprowadzono nowe atrakcyjne oprocentowanie Kredytu Citibank dla klientów CitiGold. Oprocentowanie kredytu jest równe oprocentowaniu kredytu dla segmentu „Profesjoniści”, a opłata przygotowawcza wynosi 1% niezależnie od kwoty kredytu.

Ponadto, w 2007 roku klienci mogli korzystać z kilku promocji Kredytu Citibank. Celem tych promocji było wsparcie akwizycji nowych kredytów oraz zwiększenie sprzedaży podwyższeń kredytów. Promocje były wspierane ulotkami i plakatami w oddziałach oraz reklamami w Internecie, a począwszy od 19 lutego 2007 roku do końca I kwartału, również poprzez kampanię medialną pod hasłem „Udostępniamy pieniądze w Citibank Handlowy”.

Kolejno oferowano następujące oferty promocyjne:

- zniesienie opłaty przygotowawczej (oferta dla kredytów powyżej określonej wartości), które obowiązywało w całym III kwartale 2007 roku,
- odroczenie spłaty pierwszej raty kredytu o 1 miesiąc. Promocja obowiązywała od 15 listopada do 14 grudnia 2007 roku.

Dzięki promocjom uzyskano znaczące wyniki w sprzedaży produktu, a lipiec był miesiącem z najwyższą wartością sprzedaży w całym 2007 roku.

W ciągu całego 2007 roku kontynuowano działania sprzedaży krzyżowej Kredytu Citibank do obecnych posiadaczy Kredytu Citibank (podwyższenie kwoty kredytu) oraz do posiadaczy kart kredytowych i kont osobistych. Działania sprzedaży krzyżowej były wspierane wysyłką listów oraz kontaktami pracowników Pionu Sprzedaży z klientami.

W 2007 roku kontynuowano proces harmonizacji produktów kredytowych niezabezpieczonych, czyli Kredytu Citibank i Pożyczki Gotówkowej.

Linia Kredytowa Citibank

W 2007 roku prowadzono działania mające na celu zwiększenie sprzedaży Linii Kredytowej Citibank. Głównym wsparciem była promocja tego produktu, w ramach której klienci mogą otrzymać linię bez opłaty za pierwszy rok korzystania z niej.

Ponadto od 18 stycznia do końca maja 2007 roku trwała promocja cenowa Linii Kredytowej Citibank (odnawialny limit kredytowy w koncie osobistym) dla klientów przenoszących Linie z innych banków.

Dzięki promocji możliwy był znaczący wzrost sprzedaży Linii w porównaniu z wynikami z poprzednich miesięcy, który spowodował, że w październiku 2007 roku osiągnięto rekordowy wynik sprzedaży Linii Kredytowej, najwyższy od 2004 roku.

Linia Kredytowa Zabezpieczona

Produkt ma zadanie retencyjne i jest kierowany głównie do klientów CitiGold. W 2007 roku prowadzono działania mające na celu wzbogacenie oferty Linii Kredytowych Zabezpieczonych o nowe typy zabezpieczeń. Od kwietnia 2007 roku dodano możliwość zabezpieczenia Portfelem Inwestycyjnym, a od listopada 2007 roku również obligacjami strukturyzowanymi. Z oferty wycofano możliwość zabezpieczenia Linii lokatami terminowymi. W maju obniżono marżę i oprocentowanie Linii Kredytowej Zabezpieczonej, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów CitiGold.

Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

Produkty inwestycyjne

W pierwszym półroczu oferta Banku została rozszerzona o dwa nowe fundusze krajowe: w styczniu do oferty Banku został wprowadzony nowy fundusz DWS TOP 50 Małych i Średnich Spółek Plus, a w maju do dystrybuowanych produktów ING dodano Subfundusz Środkowoeuropejski Sektora Finansowego Plus.

W zakresie funduszy zagranicznych w czerwcu rozszerzono ofertę o dwa nowe fundusze Merrill Lynch International Investment Funds: MLIIF New Energy Fund oraz MLIIF World Gold.

W lipcu nastąpiło przekształcenie funduszy Union Investment w fundusz parasolowy UniFundusze FIO. Dzięki temu w ofercie Banku znalazł się już drugi fundusz parasolowy (obok ING), oferujący klientom optymalizację podatkową inwestycji w fundusze.

Również w lipcu Bank wznowił dystrybucję jednostek funduszy ING FIO Średnich i Małych Spółek oraz DWS Polska FIO Top 25 Małych Spółek, których ponowne zbywanie zostało umożliwione poprzez odpowiednie zmiany w statutach funduszy.

W III kwartale oferta funduszy zagranicznych dostępnych w ramach rodziny Merrill Lynch International Investment Funds została powiększona o MLIIF European Fund, dostępny w dwóch walutach - EUR i USD.

W IV kwartale oferta funduszy inwestycyjnych została rozszerzona o 9 nowych funduszy. ING Parasol SFIO został wzbogacony o Subfundusz Środkowoeuropejski Małych i Średnich Spółek Plus, a w funduszu parasolowym UniFundusze FIO znalazło się aż 8 nowych subfunduszy (UniAkcje: Mistrzostwa Europy 2012, UniAkcje: Małych i Średnich Spółek, UniSektor Nieruchomości: Nowa Europa, UniObligacje: Nowa Europa, UniStabilny Wzrost, UniMax: Akcje, UniMax: Zrównoważony, UniMax: Dłużne). Warto zaznaczyć, że 3 nowe subfundusze UniMax są w naszej ofercie funduszy krajowych pierwszymi produktami, których strategia inwestycyjna polega na lokowaniu środków w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych innych TFI.

W październiku 2007 roku ofertę funduszy zagranicznych poszerzono o 12 funduszy akcyjnych Franklin Templeton Investment Funds denominowanych w EUR i USD: Franklin Mutual European, Templeton Asian Growth Fund, Templeton China Fund, Templeton Eastern Europe Fund, Templeton Euroland Fund, Templeton Global Balanced, Templeton Latin America Fund, Templeton Thailand, Franklin India Fund, Templeton BRIC Fund, Franklin Global Real Estate (EURO) oraz Franklin Global Real Estate (USD). Fundusze te są wysoko oceniane przez agencje ratingowe, m.in. ze względu na cieszącą się dużą renomą w świecie finansów zarządzających.

Dodatkowo, unikalną ofertę Banku w zakresie zagranicznych produktów inwestycyjnych rozszerzono w ramach już oferowanych 3 funduszy surowcowych Merrill Lynch International Investment Funds (MLIIF World Energy, MLIIF World Gold i MLIIF World Mining) o tytuły uczestnictwa wykorzystujące strategię hedgingową (EUR-hedged).

Klientom zaoferowano 50 różnych obligacji strukturyzowanych, w różnych walutach i powiązanych z różnymi indeksami rynkowymi. W szerokiej ofercie znalazły się produkty zarówno dla klientów konserwatywnych, jak i szukających możliwości osiągnięcia wyższych zysków przy wyższym ryzyku utraty kapitału.

Od września oferta produktów inwestycyjnych powiększyła się o Inwestycyjne Ubezpieczenie na Życie - produkt łączący ochronę ubezpieczeniową z możliwością uzyskania premii, uzależnionej od zachowania określonego wskaźnika rynkowego, gwarantując jednocześnie zwrot zainwestowanego kapitału.

W celu poprawienia jakości obsługi klienta i sprzedaży produktów inwestycyjnych, przez cały rok odbywały się intensywne szkolenia dla doradców w zakresie wiedzy o produktach inwestycyjnych znajdujących się w ofercie Banku, wspomagane przez regularne spotkania i telekonferencje z przedstawicielami TFI z kraju i zagranicy.

Dodatkowo, zorganizowano cykl seminariów poświęconych tematyce funduszy zagranicznych i ich strategiom inwestycyjnym oraz Inwestycyjnemu Ubezpieczeniu na Życie, a także problemowi dywersyfikacji aktywów. Spotkania były prowadzone przez specjalistów produktowych i zarządzających funduszami.

Produkty ubezpieczeniowe

Od lutego 2007 roku do oferty funduszy dostępnych w ramach Portfela Inwestycyjnego i Programu inwestycyjnego z ubezpieczeniem na życie dodane zostały trzy nowe fundusze:

- ING Subfundusz Selektynyw Plus,
- ING Subfundusz Budownictwa i Nieruchomości Plus,
- DWS Top 50 Małych i Średnich Spółek Plus.

W maju 2007 roku do oferty funduszy dostępnych w ramach Portfela Inwestycyjnego i Programu inwestycyjnego z ubezpieczeniem na życie dodany został nowy fundusz - ING Subfundusz Środkowoeuropejskiego Sektora Finansowego Plus. Klienci, alokując składkę w Portfel Inwestycyjny i Program inwestycyjny z ubezpieczeniem na życie, mogli już wybierać spośród 32 funduszy.

10 sierpnia 2007 roku w miejsce Portfela Inwestycyjnego wprowadzony został Globalny Portfel Inwestycyjny, w którym klientom zaoferowaliśmy dostęp do 46 funduszy, w tym 15 zagranicznych (9 w USD i 6 w EUR). Dodatkowo, został znacznie skrócony (z ok. 40 dni do 6 dni) czas zawierania umów ubezpieczeń Globalnego Portfela Inwestycyjnego, Portfela Funduszy Zagranicznych i Programu inwestycyjnego z ubezpieczeniem na życie.

W IV kwartale 2007 roku wspólnie z firmą AEGON zostały podjęte działania mające na celu umożliwienie klientom zamianę posiadanej umowy ubezpieczenia Portfel Inwestycyjny na umowę Globalnego Portfela Inwestycyjnego. Dzięki niej obecni posiadacze Portfela Inwestycyjnego zyskują możliwość alokacji i transferowania składek do funduszy zagranicznych znajdujących się w ofercie Globalnego Portfela Inwestycyjnego.

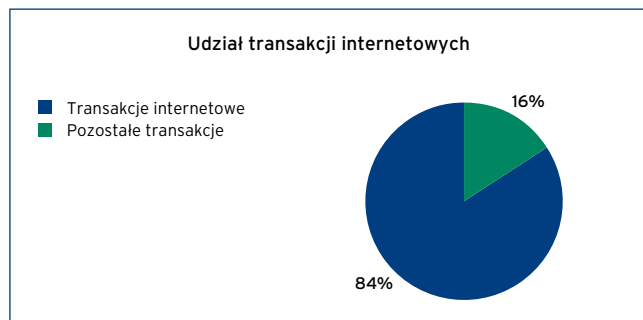
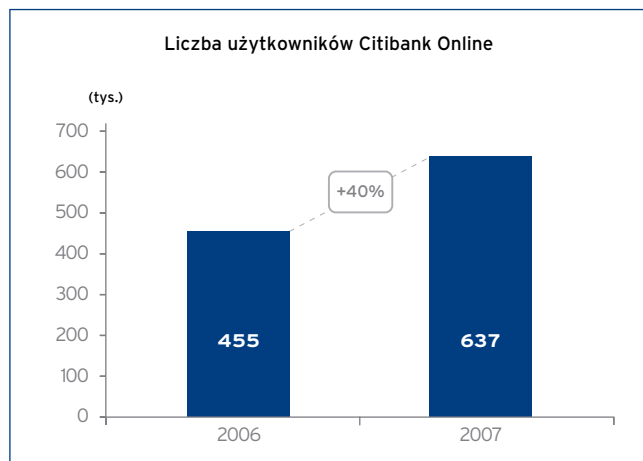
W IV kwartale rozpoczęta została także współpraca z towarzystwem inwestycyjnym Schroders, która zaowocuje dodaniem 11 funduszy Schroders do oferty Portfela Funduszy Zagranicznych EUR/USD.

W marcu 2007 roku Bank rozpoczął telefoniczną sprzedaż nowego ubezpieczenia dedykowanego posiadaczom Kart Kredytowych Citibank. Ubezpieczenie „Bezpieczna Droga” jest dobrowolnym ubezpieczeniem na życie, które zapewnia wysokie wypłaty świadczenia na wypadek śmierci osoby ubezpieczonej wskutek następstw nieszczęśliwych wypadków, w tym dodatkowe świadczenie w razie wypadku drogowego. W kolejnych trzech kwartałach 2007 roku Bank zintensyfikował akcję sprzedażową ubezpieczenia „Bezpieczna Droga”, dzięki czemu portfel klientów posiadających to ubezpieczenie na życie wzrósł o blisko 15%.

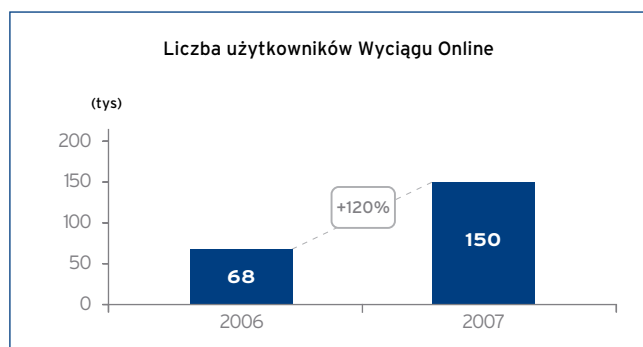
Rok 2007 był okresem aktywnej sprzedaży ubezpieczenia na życie i dożycie „Polisa na Dobre Życie”, w wyniku czego portfel osób objętych ubezpieczeniem wzrósł o 24%.

Internet

Rok 2007 był okresem popularyzacji platformy internetowej Citibank Online (CBOL), gdzie odnotowano wzrost liczby użytkowników, którzy przynajmniej raz skorzystali z platformy internetowej, do ponad 637 tysięcy, co oznacza 40% wzrostu (rok do roku). Liczba transakcji wykonanych poprzez Citibank Online stanowiła ponad 84% ogółu transakcji finansowych inicjowanych przez klientów indywidualnych w Sektorze Bankowości Detalicznej.

Bank aktywnie promował także usługę Wyciąg Online, rejestrując stały przyrost użytkowników, generując tym samym znaczące oszczędności. Wyciąg Online jest elektroniczną wersją wyciągu z rachunku Konta Osobistego Citibank i Karty Kredytowej Citibank, którą klient może otrzymywać w miejsce wyciągu papierowego. Liczba korzystających z tej usługi klientów na koniec 2007 roku przekroczyła 150 tysięcy, wzrastając tym samym o 120% w stosunku rocznym.

Internet staje się również coraz bardziej znaczącym kanałem dystrybucji, gdzie regularnie osiągane są coraz lepsze wyniki sprzedaży. Obecnie poprzez kanał internetowy oferowane są 3 kluczowe grupy produktów:

- Karty kredytowe,
- Kredyt Citibank,
- Konta osobiste.

Bankowość mikroprzedsiębiorstw CitiBusiness

Od 2004 roku Bank Detaliczny posiada ofertę CitiBusiness dedykowaną małym przedsiębiorstwom o rocznych przychodach ze sprzedaży nieprzekraczających 8 mln zł, bez względu na formę prawną prowadzonej działalności gospodarczej.

Rok 2007 to dla CitiBusiness okres intensywnej pracy i wielu zmian. Pierwsze miesiące tego roku to koncentracja na rozwoju sił sprzedażowych oraz rozszerzeniu oferty produktowej. Od połowy roku klienci mogli rozpocząć korzystanie z OLT (platforma Online Trading) oraz Opcji Walutowych – doskonałych narzędzi dla klientów dokonujących transakcji walutowych. Od lipca do listy produktów dodano bardzo atrakcyjne konto dla małych firm – CitiBusiness Direct. Spośród wielu produktów i innowacji, które pojawiły się w CitiBusiness w 2007 roku na uwagę zasługuje jeszcze firmowa Karta Kredytowa, wprowadzona do oferty Banku w październiku 2007 roku.

Od połowy roku CitiBusiness zintensyfikował swoje akcje marketingowe, stał się bardziej widoczny w mediach. W 2007 roku CitiBusiness był widoczny w Internecie na największych portalach finansowych (przez całą drugą połowę roku), w radiu (październik), a także w telewizji, jako sponsor programu „Fakty, Ludzie, Pieniądze – zrób sobie firmę” (cały IV kwartał 2007 roku). W tym okresie rozwinęła się także współpraca CitiBusiness z innymi jednostkami Grupy, co umożliwiło efektywne pozyskiwanie nowych grup klientów.

Sukces znajduje wyraźne potwierdzenie w liczbach. W stosunku do roku ubiegłego w roku 2007 otwartych zostało ponad cztery razy więcej rachunków dla firm. Znaczący wzrost liczby klientów zaczął szybko procentować wzrostem przychodów dla Banku. Rok 2007 przyniósł wzrost przychodów o 8% w stosunku do roku 2006. Od początku roku odnotowano także stabilny wzrost liczby udzielanych kredytów.

CitiFinancial

Podstawowy portfel produktów Banku oferowanych pod marką CitiFinancial, adresowanych do segmentu klientów o średnich lub niskich dochodach, składa się z Pożyczki Gotówkowej, Pożyczki na Konsolidację Zadłużenia oraz Pożyczki Hipotecyjnej. Produkty oferowane są poprzez sieć własnych oddziałów, jak również autoryzowane punkty i proces centralny, czyli pośredników finansowych i brokerów.

Na początku 2007 roku dodano kolejny produkt do oferty CitiFinancial – kartę kredytową, która dzięki dopasowaniu jej do potrzeb grupy docelowej spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem.

W marcu, w celu lepszego dopasowania oferty Pożyczki do potrzeb klientów odnawiających ten produkt, została wprowadzona nowa aplikacyjna karta scoringowa dla Pożyczki Gotówkowej, zbudowana na bazie wyników i wniosków wyciągniętych z portfela zbudowanego przez CitiFinancial.

W kwietniu CitiFinancial rozpoczął pierwszą ogólnopolską kampanię telewizyjną pod hasłem „Centrum Pożyczkowe CitiFinancial – Znamy się na pożyczaniu” wspartą promocją „0% opłaty przygotowawczej”. Dzięki tej kampanii Bank osiągnął znakomite wyniki sprzedaży wszystkich produktów oferowanych przez CitiFinancial. Kampania była kontynuowana w kolejnych miesiącach i cieszyła się ogromnym powodzeniem, co potwierdza liczba kontaktów z klientami pod dedykowanym numerem Infolinii dostępnym przez całą dobę 7 dni w tygodniu.

W roku 2007 w sieci oddziałów i autoryzowanych punktów CitiFinancial został wdrożony system do zarządzania relacją z klientami (CRM), co miało na celu zwiększenie efektywności prowadzonych kampanii marketingowych w tych kanałach dystrybucji.

W sierpniu 2007 roku wprowadzono specjalną ofertę pod nazwą „Powrót do Szkoły”, z niską kwotą pożyczki dostępną po okazaniu dowodu osobistego. Oferta Pożyczki Gotówkowej CitiFinancial została dostosowana do potrzeb sezonowych klientów, takich jak zakupy szkolne, sprzęty AGD, itp.

We wrześniu została wprowadzona specjalna oferta skierowana do byłych pożyczkobiorców. Aby uzyskać pożyczkę, niezależnie od jej wysokości, byli klienci Pożyczki Gotówkowej, którzy zakończyli relację z Bankiem nie później niż 24 miesiące temu, nie muszą przedstawiać dokumentu o dochodach, niezależnie od wnioskowanej kwoty pożyczki.

Pod koniec 2007 roku została wprowadzona oferta promocyjna dla klientów Pożyczki pod nazwą „Odroczona płatność pierwszej raty”. Wszyscy klienci, którzy zawarli umowę pożyczki, w terminie promocji mogli skorzystać z możliwości przesunięcia terminu spłaty pierwszej raty o 30 dni od pierwotnego terminu umownego. Kampania miała silne wsparcie w mediach, w tym do końca listopada w telewizji.

CitiFinacial przeprowadził także reorganizację kanału brokerskiego, podpisując do końca 2007 roku umowy z 6 znaczącymi partnerami oferującymi Pożyczkę Gotówkową w swoich punktach sprzedaży.

W trakcie całego 2007 roku CitiFinacial skutecznie realizował program retencyjny dla klientów, dzięki czemu udało się znacząco zmniejszyć odpływ klientów do innych instytucji finansowych.

Sieć placówek

W trakcie 2007 roku sieć placówek nie uległa znaczącej zmianie. Bank skoncentrował się na zwiększeniu efektywności już istniejących oddziałów. W porównaniu do 2006 roku sieć oddziałów Banku powiększyła się o 1 placówkę detaliczną, w której obsługiwani są zarówno klienci detaliczni, jak i korporacyjni. W placówce tej mieści się też Punkt Obsługi Klienta Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

W 2007 roku w ramach projektu Optymalizacji Sieci Oddziałów:

- 2 placówki detaliczne zostały przeniesione do lokalizacji korporacyjnych Banku:
 - oddział CitiGold w Poznaniu z ul. Garbary 57 na Pl. Wolności 4,
 - oddział CitiBanking w Bielsku-Białej z Pl. Ratuszowego 4 na Pl. Ratuszowy 5;
- oddział w Poznaniu przy ul. Św. Marcina 46/50 został rozbudowany i ponownie otwarty dla klientów; jednocześnie oddział zwiększył swoją funkcjonalność, prowadzi również pełną obsługę klientów CitiGold;
- oddział w Warszawie przy ul. Ostrobramskiej 75A powiększył się o strefę CitiGold; jest to pierwsza placówka w tej części miasta, która świadczy pełną obsługę klientów CitiGold;
- oddziały skonsolidowane w Tarnowie i Gliwicach zostały rozbudowane i ponownie otwarte dla klientów;
- połączono oddział korporacyjny w Gdyni z oddziałem detalicznym, w wyniku czego w jednej lokalizacji obsługiwani są zarówno klienci detaliczni, jak i korporacyjni;
- przeniesiono do nowej lokalizacji oddział korporacyjny wraz z detalicznym Punktem Obsługi klienta w Gorzowie Wielkopolskim;
- otworzono 2 Punkty Obsługi Klienta detalicznego w placówkach korporacyjnych w Tarnowie Podgórnym i Jeleniej Górze;
- lokalizacja przy ul. Jana Pawła II 24 w Warszawie została zamknięta z przyczyn niezależnych od Banku; zachowana jest jednak ciągłość obsługi klientów CitiGold przez doradców tego oddziału w tymczasowej lokalizacji zastępczej.

Wprowadzono wzajemną obsługę klientów (zarówno detalicznych, jak i korporacyjnych) w większości oddziałów detalicznych i korporacyjnych.

W celu pogłębienia relacji z klientami korporacyjnymi, korzystającymi z Kompleksowego Programu Finansowego Citi at Work, kontynuowano instalację bankomatów i Punktów Informacyjnych (Minibranch) w lokalizacjach klientów korporacyjnych.

Liczba oddziałów na koniec okresu

	2007	2006	Zmiana
Liczba placówek:	237	236	+1
Bankowości Detalicznej	87	86	+1
Placówki wielofunkcyjne	71	72	(1)
CitiGold Wealth Management	15	12	+3
Centrum Inwestycyjne	1	1	b.z.
- w tym obsługujących klientów Bankowości Korporacyjnej	84	13	+71
CitiFinacial	112	111	+1
Oddziały	100	99	+1
Agencje (placówki partnerskie prowadzące działalność pod logo CitiFinacial)	12	12	b.z.
Bankowości Korporacyjnej	38	39	(1)
- w tym obsługujących klientów Bankowości Detalicznej	38	30	8
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:			
Mini-oddziały (w ramach „Citibank at Work”)	6	0	+6
Punkty sprzedaży na stacjach BP	88	47	+41
Standy w supermarketach	7	5	+2
Liczba bankomatów własnych	160	154	+6

Reasumując, według stanu na koniec 2007 roku:

- klienci korporacyjni obsługiwani są przez 122 oddziały,
- klienci detaliczni obsługiwani są przez 125 oddziałów,
- klienci CitiFinacial obsługiwani są przez 112 placówek.

Dodatkowo klienci mają dostęp do szerokiej sieci bankomatów, świadczących usługi bezprowizyjnych wypłat gotówki:

- w kraju:
 - 1248 bankomatów sieci Bankomat 24/Euronet Sp. z o.o.
 - 233 bankomaty sieci e-Card w tym 9 bankomatów e-Card w ramach „Citibank at Work”;
- za granicą:
 - wszystkie bankomaty CitiShare (18 tysięcy).

Zmiany w zakresie technologii informatycznych

Celem przedsięwzięć z zakresu technologii informatycznych jest optymalizacja procesów przy zapewnieniu ich ciągłości i bezpieczeństwa danych oraz wdrażanie nowych rozwiązań odzwierciedlających postęp technologiczny, potrzeby produktowe oraz otoczenie regulacyjne Banku.

Sektor Bankowości Korporacyjnej

Rozwiązania przyczyniające się do rozbudowy nowoczesnej oferty produktowej, poprawy jakości i sprawności oferowanych produktów oraz zmniejszenia kosztów wprowadzone w 2007 roku w ramach Bankowości Korporacyjnej:

Aplikacje

- Udostępnienie systemu „CitiTreasury Online Trading” do sprzedaży produktów Pionu Skarbu dla klientów detalicznych oraz klientów sektora CitiBusiness;
- Rozbudowa platformy elektronicznej - eOrders poprzez dodanie nowych funkcjonalności:
 - procesowanie bankowych dowodów wpłat z użyciem czytnika kodów polewowych,

- procesowanie masowych transakcji (ponad 1 mln transakcji dziennie),
- oraz modernizacja platformy po przez wbudowanie nowego komponentu OFX zwiększającego elastyczność rozwiązania;
- Wdrożenie systemu CallManager Treasury do telefonicznego zarządzania relacjami z klientami Pionu Skarbu;
- Rozwój platformy Elektroniczne Przekazy Pocztove - przeniesienie obsługi nowych produktów biznesowych do systemu spełniającego wszystkie wymogi bezpieczeństwa informacji mające na celu usprawnienie procesów oraz redukcję ryzyka operacyjnego;
- Uruchomienie edukacyjnego portalu finansowego www.ZrozumFinanse.pl promującego wiedzę na temat bankowości i finansów wśród młodzieży.

Infrastruktura technologiczna

- Zainstalowanie nowej technologii w postaci kiosków internetowych dla klientów Banku w 55 oddziałach detalicznych. Rozwiązanie to jest wyjściem naprzeciw oczekiwaniom klientów odnośnie rozbudowy kanałów dostępu do produktów i usług. Dodatkowo poprzez dostępną przez kioski internetowe ankietę, klient bezpośrednio, w formie elektronicznej, może dokonać oceny usług i produktów Banku;
- Uruchomienie nowych oddziałów Bankowości Detalicznej w Warszawie typu CitiGold IBC-Polna oraz Ostrobramska;
- Uruchomienie nowej lokalizacji „Back-Office” dla potrzeb Sektora Bankowości Detalicznej w Pruszkowie (250 agentów telesprzedaży).

Podjęte i kontynuowane modyfikacje, które będą mieć wpływ na Bank w najbliższych okresach:

Aplikacje

- Kontynuacja prac rozwojowych nowej wersji systemu obsługi produktów SpeedCollect i SpeedCollect+ mających na celu utrzymanie konkurencyjności Banku na rynku takich usług;
- Wymiana głównej aplikacji Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. na system o większej funkcjonalności i nowocześniejszej architekturze;
- Rozszerzenie na większą liczbę użytkowników systemu CallManager Treasury do telefonicznego zarządzania relacjami z klientami Pionu Skarbu;
- Przystosowanie aplikacji biznesowych do nowej wersji systemu operacyjnego Microsoft Vista;
- Wdrożenie I etapu nowego systemu internetowej bankowości elektronicznej dla małych i średnich przedsiębiorstw, w porównaniu do obecnej platformy CitiDirect, oferującej prostszy interfejs dla klienta i pewne nowe funkcjonalności istotne dla tego segmentu.

Infrastruktura technologiczna

- Wymiana infrastruktury telefonicznej na Cisco IPT w 31 lokalizacjach Banku. Projekt w trakcie realizacji; planowane zakończenie projektu to lipiec 2008 roku. Dzięki realizacji projektu możemy wyróżnić dwie kategorie korzyści dla Banku: technologiczne oraz biznesowe. Podstawowe korzyści dla jednostek biznesowych to:
 - zmniejszenie opłat za połączenia wewnętrzne i zewnętrzne,
 - likwidacja kosztów związanych z serwisem obecnych central telefonicznych w 31 oddziałach,
 - redukcja opłat abonamentowych,
 - jedna książka adresowa i jeden standard numeracyjny wewnątrz Banku;
- Projekt wymiany istniejących łączy telekomunikacyjnych. Nowe rozwiązanie opiera się na zastąpieniu obecnie istniejących łączy nowymi opartymi na technologii MPLS (Multiprotocol Label Switching) wykorzystującej technologie wirtualnych sieci prywatnych; zakończenie planowane w lutym 2008 roku. Wśród

korzyści, jakie nowe rozwiązanie przyniesie, trzeba wymienić:

- zapewnienie łączy zapasowych o tych samych parametrach i przepustowości co łączy podstawowe, co jest bardzo ważne w przypadku sytuacji awaryjnych,
- zabezpieczenie transmisji danych dla krytycznych aplikacji biznesowych na niezmiennym poziomie bez względu na obciążenie łączy,
- umożliwienie wdrożenia w oddziałach Banku nowych technologii, takich jak VoIP (Voice over IP),
- redukcja całkowitych kosztów utrzymania łączy,
- obniżenie opłat za usługi transmisji danych.

Łączna wartość wydatków IT poniesionych przez Technologie Sektora Bankowości Korporacyjnej w 2007 roku:

- oprogramowanie - 14 mln zł,
- infrastruktura technologiczna - 21 mln zł.

Sektor Bankowości Detalicznej

Plan realizacji projektów dla systemów informatycznych bankowości detalicznej został opracowany na podstawie strategii biznesowej dla tego sektora.

Główny nacisk i nakłady zostały skoncentrowane na inicjatywy technologiczne, które w istotny sposób przynoszą zwrot z inwestycji: wzbogacają ofertę produktową i przynoszą wzrost akwizycji, podnoszą jakość obsługi klienta, obniżają koszty operacyjne Banku.

Do najważniejszych projektów technologicznych przeprowadzonych w 2007 roku i związanych z rozszerzeniem oferty produktowej i funkcjonalnej należy zaliczyć:

- nowe karty kredytowe wydawane przy współpracy z Polkomtelem oraz LOT-em;
- wprowadzenie oferty bankowej dla Polaków przebywających za granicą i ich rodzin jako specjalnego pakietu produktów stworzonych przez Citigroup w kraju i w zagranicznych oddziałach. Oferta ta zakłada możliwość natychmiastowego przesłania pieniędzy do Banku za pomocą tzw. Citigroup Global Transfers. Jest to innowacyjna usługa na rynku polskim;
- implementację systemu do sprzedaży produktów kredytowych Banku przez agentów zewnętrznych „AURUM”;
- konto oszczędnościowe - produkt pozwalający na oszczędzanie i dowolne dysponowanie środkami bez utraty odsetek;
- kartę debetową „Mastercard Unembossed” - kartę o atrakcyjnym wyglądzie pozwalającą dokonywać transakcji w Internecie;
- konto CitiOne Direct - nowy rodzaj konta internetowego w atrakcyjnej ofercie cenowej;
- program „Reszta dla Ciebie” - innowacyjną ofertę pozwalającą na automatyczne oszczędzanie drobnych kwot połączoną z transakcjami typu POS;
- uruchomienie usługi pozwalającej na automatyczne identyfikowanie klienta dzwoniącego do CitiPhone, co w znacznym stopniu skraca czas oczekiwania na doradcę w CitiPhone;
- uruchomienie możliwości połączenia wideokonferencyjnego między klientem w oddziale Banku a pracownikiem CitiPhone;
- wdrożenie usługi pozwalającej na oferowanie wyciągów w formie elektronicznej wszystkim klientom niezależnie od tego, czy mają dostęp do serwisu bankowości internetowej „Citibank Online”;
- nową kompleksową ofertę produktów dla segmentu CitiBusiness, m.in. wdrożenie nowego pakietu Direct oraz karty kredytowej;
- otwarcie programu lojalnościowego dla użytkowników karty co-brandowej BP.

Do projektów usprawniających procesy i wpływających na redukcję kosztów przeprowadzonych w 2007 roku należy zaliczyć:

- możliwość automatycznego zlecenia przelewu ALOP (Advanced Loan on Phone) w oddziałach i CitiPhone,
- automatyzację księgowania przychodzących transakcji zagranicznych,
- wprowadzenie możliwości wybiórczego zwalniania z opłat wypłat bankomatowych, co umożliwiło rozszerzenie od nowego roku liczby bankomatów umożliwiających bezpłatną wypłatę gotówki z bankomatów e-card,
- implementację systemu wspomagającego proces rozliczania sieci bankomatów.

Łączna wartość nakładów inwestycyjnych na IT poniesionych przez Sektor Bankowości Detalicznej w 2007 roku wyniosła ponad 17 mln zł.

Kluczowe projekty i inicjatywy, które, zgodnie z założoną strategią, będą kontynuowane/realizowane w roku 2008:

- Rozbudowanie funkcjonalności do obsługi kart kredytowych ECS+ (Enhanced Card System), które pozwolą na wdrożenie inicjatyw automatyzujących manualne procesy. Inicjatywy już zidentyfikowane, które będą mogły zostać wdrożone dzięki systemowi ECS+ to:
 - różnicowanie opłat za wypłatę gotówkową, dzięki czemu możliwe będzie organizowanie dedykowanych promocji dla klientów;
 - bardziej elastyczne zarządzanie ceną kredytu poprzez m.in. ustawianie różnych stawek oprocentowania w zależności od typu lub daty dokonania transakcji. ECS+ umożliwi także ustawienie innej ceny kredytu dla zadłużenia przeniesionego z innego banku (tzw. balance transfer), co przyczyni się do wzrostu należności od klientów i przełoży się na wzrost przychodów Banku;
 - dodatkowe ubezpieczenie CreditShield dla produktu ALOP, które będzie mogło funkcjonować niezależnie od zwykłego ubezpieczenia CreditShield na karcie;
 - dodatkowe, opcjonalne ubezpieczenia dla posiadaczy kart kredytowych, co przyczyni się do wzrostu przychodu banku z tytułu opłat;
 - wdrożenie kart z mikroprocesorem;
 - wzbogacenie oferty w zakresie kart kredytowych dla klientów CitiBusiness;
- Wdrożenie kompleksowej platformy wspomagającej sprzedaż produktów inwestycyjnych, ubezpieczeniowych i depozytowych, pomagającej w określeniu i realizacji celów finansowych klienta, umożliwiającej klientowi i doradcy stały monitoring posiadanych produktów oraz historii ich transakcji;
- Wdrożenie nowej kompleksowej platformy wspomagającej sprzedaż ujednoliconych produktów pożyczkowych oraz kart kredytowych;
- Dalszy rozwój serwisu bankowości internetowej: umożliwienie zarządzania jednostkami funduszy inwestycyjnych, integracja z CRM, co umożliwi redukcję kosztów związanych z komunikacją z klientami, a także zwiększy efektywność działań związanych ze sprzedażą przy użyciu kanału internetowego; możliwości personalizacji profilu użytkownika, płatności e-payments;
- Kontynuacja rozszerzania oferty dla Polaków za granicą poprzez umożliwienie im wysyłania pieniędzy za granicę w czasie rzeczywistym;
- Płatności mobilne umożliwiające dokonywanie płatności za pomocą telefonu komórkowego;
- Wdrożenie funkcjonalności EMV (akceptacja kart chipowych) w sieci bankomatów Banku.

Zaangażowania kapitałowe Banku

Zaangażowania kapitałowe Banku podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W 2007 roku Bank kontynuował przyjętą wcześniej politykę inwestycji kapitałowych, której wytycznymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem, natomiast w przypadku portfela zaangażowań do zbycia jest to optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyk wynikających z tych transakcji.

Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, która wpływa na wynik z działalności bankowej, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, a także zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce (Handlowy-Leasing Sp. z o.o., Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.). Do spółek strategicznych zaliczamy również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego, których Bank nie kontroluje, ale które posiadają strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez nie operacje (np. Giełda Papierów Wartościowych S.A., MTS-CeTO S.A., Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., Biuro Informacji Kredytowej S.A.).

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadzrędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrożonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank.

Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio, jak i pośrednio (m.in. Lubelska Fabryka Maszyn Rolniczych S.A., Pol-Mot Holding S.A., NFI Magna Polonia S.A.), a także celowe spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadzi operacje kapitałowe (Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.A.r.l.). Niektóre spółki do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzowane, które pochodzą z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne Banku odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Grupy w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej z góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Portfel spółek do zbycia może powiększyć się jedynie o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Inne informacje o Grupie

Rating Banku

Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej Moody's Investors Service.

Od stycznia 2003 roku agencja Moody's utrzymuje dla Banku rating A2 dla depozytów długoterminowych w walucie obcej (ocena 6. od góry w 21-stopniowej skali, przedział ocen inwestycyjnych) oraz Prime-1 dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej (ocena 1. od góry w 4-stopniowej skali). Są to ratingi na najwyższym poziomie z dostępnych dla podmiotu z siedzibą w Polsce.

Dodatkowo, 26 lutego 2007 roku agencja poinformowała Bank o podwyższeniu ratingu siły finansowej z „D+” do „C-”. Zmiana ratingu jest następstwem wprowadzenia przez Moody's nowej metodologii

określania siły finansowej banków, ale również oceny zmian zachodzących w Banku.

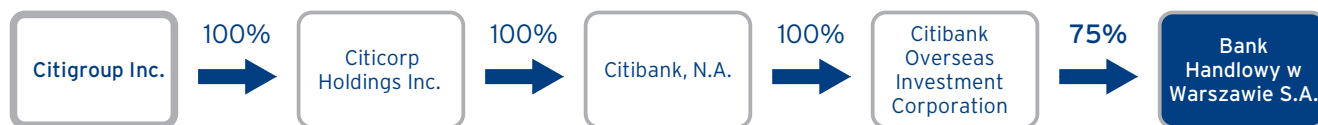
Ponadto, w dniu 3 marca 2007 roku Agencja poinformowała Bank o nadaniu ratingu „Aa2” (ocena 3. od góry) dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej oraz Prime-1 dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej, jednakże 11 kwietnia 2007 roku Agencja poinformowała Bank o zmianie ratingu dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej z Aa2 na Aa3, co spowodowane było zmianą metodologii stosowanej do oceny banków w tym zakresie.

Reasumując, na koniec 2007 roku Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Moody's:

Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	Aa3
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	A2
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	Prime-1
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	Prime-1
Kondycja finansowa	C-

Struktura akcjonariatu i notowania akcji Banku na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych

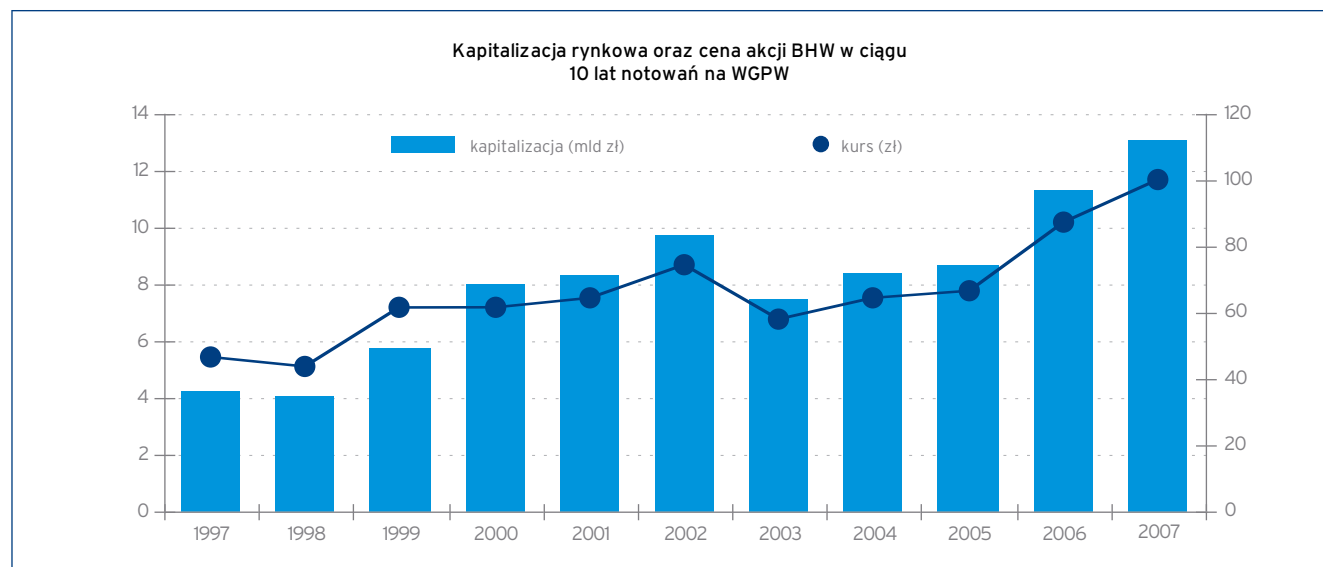
Jedynym akcjonariuszem Banku, który posiada co najmniej 5% udziałów w kapitale i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) – spółka w ramach grupy Citi skupiająca zagraniczne inwestycje. COIC jest jednocześnie strategicznym udziałowcem większościowym Banku. Na przestrzeni 2007 roku liczba akcji będących w posiadaniu COIC, a także jej udział w kapitale oraz głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (WZA) nie ulegała zmianom i wynosiła 97 994 700, co stanowi 75% udziału w kapitale i głosach na WZA. Miejsce Banku Handlowego w Warszawie S.A. w strukturze grupy Citi pokazuje następujący diagram:

Pozostałe akcje (32 664 900, co równoznaczne jest z 25% kapitału akcyjnego) stanowią tzw. free float, czyli znajdują się w wolnym obrocie i są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW).

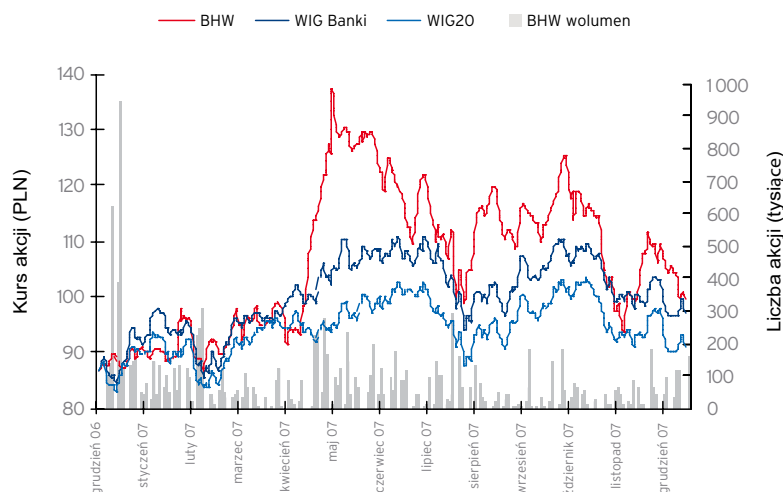
Rok 2007 był zmiennym rokiem dla Banku, biorąc pod uwagę historię jego notowań. 30 czerwca 2007 roku minęło 10 lat od pierwszego notowania Banku Handlowego w Warszawie S.A. na GPW, natomiast zaledwie dwa dni wcześniej, tj. 28 maja 2007 roku, odnotowano historyczny rekord cenowy walerów Banku – 137,5 zł za akcję.

Generalnie, notowania akcji Banku w ciągu 2007 roku charakteryzowały się dużą dynamiką. Na początku roku (do 10 maja) kurs był stabilny i na stosunkowo umiarkowanym poziomie (w przedziale 86,9 zł – 99 zł). 11 maja, po raz pierwszy w historii Banku, cena akcji osiągnęła pułap 100 zł. Od tego momentu kurs akcji zaczął dynamicznie pięć się w górę, aż do osiągnięcia maksimum na poziomie 137,5 zł za akcję w dniu 28 maja 2007 roku. Tak znaczący wzrost kursu akcji był przede wszystkim spowodowany pozytywną oceną, jaką wystawił Bankowi rynek po opublikowaniu w dniu 9 maja 2007 roku Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej za I kwartał 2007 roku.

Na fali ogólnego trendu spadkowego na giełdzie, począwszy od końca maja 2007 roku notowania Banku zaczęły stopniowo spadać aż do poziomu 99 zł za akcję w dniu 16 sierpnia, po czym nastąpiło ponowne znaczące odbicie, którego kulminacja nastąpiła w dniu 16 października 2007 roku, kiedy to cena za jedną akcję osiągnęła poziom 125,6 zł. Kolejny spadek kursu zakończył się 21 listopada na poziomie 94 zł za akcję, po czym nastąpiło odbicie notowań do 112 zł w dniu 5 grudnia 2007 roku. W grudniu, ponownie na fali ogólnego trendu spadkowego, również akcje Banku straciły na wartości. Na ostatniej sesji GPW w 2007 roku cena akcji Banku ustaliła się na poziomie 99,9 zł, co i tak w porównaniu z notowaniem ostatniej sesji 2006 roku stanowi ponad 15% wzrostu. Kapitalizacja Banku na koniec 2007 roku wyniosła 13,1 mld zł (wobec 11,3 mld zł na koniec 2006 roku), a wskaźniki giełdowe kształtowały się na poziomie: cena/zysk (P/E) – 13,7 (w 2006 roku 17,3); cena/wartość księgowa (P/BV) – 2 (wobec 2,1 w roku ubiegłym).

**BHW - kurs akcji wolumen obrotów
na tle indeksów WIG-Banki i WIG20
(29.12.2006 = 100)**

Należy podkreślić, że przez znacząco większą część roku cena walorów Banku zdecydowanie przewyższała średni poziom notowań Giełdy (względem zrelatywizowanego indeksu WIG), a także średni poziom notowań dla sektora (zrelatywizowany WIG-Banki). Do sukcesu notowań akcji Banku w ciągu całego roku przyczyniły się przede wszystkim bardzo dobre wyniki finansowe osiągnięte przez Bank, jak również pozytywna ocena Banku wystawiona przez analityków rynku i inwestorów.

Stopy procentowe

Poniższe zestawienie prezentuje średnie ważone efektywne stopy procentowe wyliczonych dla należności i zobowiązań w podziale na segmenty działalności Grupy:

Na dzień 31 grudnia 2007 roku:

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	5,77	5,59	5,06	19,63	6,75	9,05
Dłużne papiery wartościowe	5,29	3,57	4,83	-	-	-
PASYWA						
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	4,36	4,52	5,03	4,21	3,36	3,92

Na dzień 31 grudnia 2006 roku:

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	5,31	5,27	5,11	20,66	5,95	7,40
Dłużne papiery wartościowe	4,84	3,49	2,99	-	-	-
PASYWA						
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	4,00	3,33	5,25	3,62	2,02	3,52

Nagrody i wyróżnienia dla Grupy

W 2007 roku Bank Handlowy w Warszawie S.A. i Fundację Bankową im. Leopolda Kronenberga uhonorowano wieloma prestiżowymi tytułami:

- w uznaniu wyróżniającego się programu zarządzania kadrami Bank uhonorowano tytułem „Inwestor w Kapitał Ludzki” przyznawanym przez Instytut Zarządzania;
- według wyników klienckiego rankingu banków przygotowanego przez redakcję magazynu „Home & Market”, Bank Handlowy w Warszawie S.A. był najlepszym bankiem pod względem jakości i poziomu obsługi;
- kapituła konkursu **Pro Publico Bono** pod przewodnictwem **prof. Andrzeja Zolla** przyznała Fundacji Kronenberga przy Banku **nagrodę honorową**;
- Bank został uhonorowany tytułem „Mecenasa Roku 2007” Filharmonii Narodowej w Warszawie;
- Bank siódmy rok z rzędu zajął pierwsze miejsce, zdobywając tytuł „Best Settlement Bank” w rankingu „Clearing Survey” magazynu „Global Investor” w kategorii rozliczeń instrumentów dłużnych oraz rozliczeń instrumentów udziałowych;
- kampania Banku promująca **Online Trading dla klientów korporacyjnych** została nagrodzona w konkursie „Golden Arrow”, organizowanym przez **Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego i VFP Communications Ltd.**, wydawcę tygodnika „Media & Marketing Polska”;
- Sieć Obsługi Płatności UNIKASA Banku została uhonorowana tytułem „Europrodukt”;
- Bank otrzymał tytuł „Lider Rynku 2007” w kategorii „Najlepsza w Polsce Usługa” za Rachunek Zastrzeżony i Mikrowpłaty oraz wyróżnienie **EURO LEADER 2007** za usługę Rachunek Zastrzeżony;
- **Euromoney** i **Project Finance Magazine** nagrodziły Bank tytułem „European Power Deal of the Year 2006” dla najlepszej transakcji w sektorze elektroenergetycznym w Europie za finansowanie BOT Elektrownia Bełchatów S.A.;
- Bank został po raz drugi z rzędu uhonorowany główną nagrodą VI edycji konkursu Barwy Wolontariatu w kategorii „Wolontariat Pracowniczy”;
- Bank otrzymał nagrodę **Polskiego Klubu Biznesu - Firma Roku 2006** za kompleksową, zindywidualizowaną ofertę dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- Bank zwyciężył w rankingu najlepszych banków internetowych organizowanym przez magazyn finansowy **Global Finance** w kategorii „Najlepszy bank internetowy dla przedsiębiorstw i klientów instytucjonalnych w Polsce w 2006 roku”.

Mecenat kulturalny i zaangażowanie społeczne Grupy

Odpowiedzialność społeczna

Misja odpowiedzialności społecznej realizowana jest za pośrednictwem Fundacji Kronenberga, która w imieniu Banku wspiera prace na rzecz dobra publicznego. W 2007 roku działania Fundacji skupiały się w głównej mierze na następujących sferach: edukacji ekonomicznej i promocji przedsiębiorczości, inicjowaniu i koordynowaniu działań wolontariackich pracowników Banku na rzecz potrzebujących oraz na polu ochrony dziedzictwa kulturowego.

Za pośrednictwem Fundacji Kronenberga realizowane były największe w Polsce programy edukacji ekonomicznej:

Moje Finanse – największy w Polsce program edukacji ekonomicznej, realizowany wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim i Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Adresowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W 2007 roku zakończyła się I edycja programu. W jej ramach w latach 2005-2007 przeszkolonych zostało ponad

2500 nauczycieli z ponad 2000 szkół w całej Polsce. Nauczyciele ci poprowadzili zajęcia dla 216 tys. uczniów, a ich pracę wspierało 118 wolontariuszy Banku. Lekcje z ich udziałem odbywały się zarówno w szkołach, jak i w wybranych oddziałach Banku, gdzie uczniowie wcielili się w rolę bankowców oraz klientów. W listopadzie 2007 roku odbyła się konferencja „Moje finanse dziś i jutro”, inaugurująca drugą edycję programu, w której podwojono liczbę uczniów do 450 tys. i rozszerzono edukację na ich rodziców.

W ramach programu, we współpracy z „Gazetą Wyborczą”, zorganizowana została kolejna edycja konkursu „Moje Finanse – z klasy do kasy”, który ma się przyczynić do zdobycia przez uczniów umiejętności podejmowania trafnych decyzji finansowych. Uczestniczyło w nim ponad 56 tys. uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Tydzień dla Oszczędzania to ogólnopolska akcja społeczna organizowana pod patronatem Komisji Nadzoru Finansowego. Jej punktem kulminacyjnym jest obchodzony 31 października Światowy Dzień Oszczędzania. Celem programu jest promowanie wśród Polaków nawyku oszczędzania, a także umiejętności racjonalnego gospodarowania swoimi zasobami finansowymi. Głównymi elementami „Tygodnia dla Oszczędzania” są działania edukacyjne podejmowane w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych. W pierwszej edycji programu wzięło udział 270 szkół ponadpodstawowych, w których uczy się ok. 135 tys. uczniów. Dzięki współpracy z mediami informacje na temat dostępnych dla każdego sposobów oszczędzania i efektywnego zarządzania finansami osobistymi uzyskało kilka milionów Polaków.

Konkurs o Nagrodę Banku Handlowego w Warszawie S.A. – najbardziej prestiżowy konkurs w zakresie myśli teoretycznej w sferze ekonomii i finansów, skierowany do naukowców, teoretyków ekonomii i finansów w Polsce. Laureatem XIII edycji konkursu został dr hab. Henryk Gurgul, autor pracy pt. „Analiza zdarzeń na rynkach akcji”, opisującej wpływ informacji na ceny papierów wartościowych.

Konkurs Mikroprzedsiębiorcy Roku 2007 – to konkurs dla właścicieli mikrofirm. Poprzez jego organizację Fundacja chce promować aktywną postawę w zakresie przedsiębiorczości, zachęcać do zakładania firm oraz pokazywać najlepsze z nich jako przykłady efektywnych działań gospodarczych. Tytuł Mikroprzedsiębiorcy Roku 2007 zdobyła Halina Kustos, twórczyni portalu kobiety.pl, który propaguje aktywizację zawodową kobiet poprzez interdyscyplinarny rozwój kadr, wdrażanie nowych technologii, szkolenia i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Banki w Akcji – program edukacyjny dla młodzieży oparty o grę decyzyjną symulującą funkcjonowanie banku. Poprzez poznawanie mechanizmów działania tej instytucji uczestnicy programu zdobywają wiedzę na temat systemu bankowego. Dzięki temu, że gra prowadzona jest w języku angielskim uczniowie w naturalny sposób rozwijają znajomość tego języka o pojęcia z zakresu ekonomii i bankowości. W I edycji programu udział wzięło 5040 uczniów reprezentujących 168 szkół.

W listopadzie 2007 Bank uruchomił również portal edukacyjny **ZrozumFinanse.pl**, który w prosty sposób przybliży tematykę zarządzania własnymi finansami. Strona stworzona przez specjalistów Banku zawiera nowatorskie rozwiązania, których nie spotykamy na innych tego typu portalach.

Jest to jedyny portal w Polsce stworzony przez bank, który daje internautom możliwość wyboru zawartości i sposobu nawigacji w zależności od profilu użytkownika (odpowiednio: „Singiel”, „Para” czy „Rodzina”). Materiały umieszczone na portalu uporządkowano pod kątem potrzeb przedstawicieli poszczególnych grup tak, aby każdy znalazł informacje z interesującej go dziedziny. Zawartość portalu podzielono na działy, prezentujące różnorodne podejście do tematyki finansów, aby maksymalnie ułatwić odwiedzającym korzystanie z jego zasobów. Dodatkowo na portalu znajdują się przydatne narzędzia – kalkulatory, słownik pojęć finansowych (ekonomicznych) oraz rozwiązania multimedialne, w tym filmy, prezentacje z dziedziny finansów.

Na polu dziedzictwa kulturowego Fundacja po raz ósmy przyznała **Nagrodę Gieysztora**. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana za starania na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa

kulturowego. Przyznawana jest corocznie instytucjom bądź osobom prywatnym, m.in. za:

- działalność muzealną, konserwatorską, archiwalną, biblioteczną,
- utrwalanie i ochronę polskiego dziedzictwa kulturalnego za granicą,
- inicjatywy mające na celu gromadzenie oraz ochronę śladów i pamiątek dziedzictwa kulturalnego,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebie i metodach ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce.

Laureatem tegorocznej nagrody został **Krzysztof Lech Czyżewski** - Prezes Fundacji **POGRANICZE**, Dyrektor Ośrodka „Pogranicze - sztuk, kultur, narodów” w Sejnach.

Aby rozwijać zaangażowanie społeczne pracowników Banku, Fundacja rozbudowała **Program Wolontariatu Pracowniczego**. Cztery główne filary programu to angażowanie pracowników Banku w edukację finansową młodzieży w ramach ogólnopolskiego programu edukacji ekonomicznej *Moje Finanse*, realizowanego wspólnie z NBP i Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości, budowę domów dla niezamożnych rodzin z fundacją Habitat for Humanity, innowacyjny projekt pracy wolontariackiej podczas firmowych wyjazdów integracyjnych oraz Światowy Dzień Citi dla Społeczności. Ponadto pracownicy Banku mają do wyboru setki ofert pracy wolontariackiej nadsyłanych z Centrum Wolontariatu. Pracownicy służą pomocą indywidualnie oraz w zorganizowanych grupach. W 2007 roku w akcje wolontariackie zaangażowało się 2161 wolontariuszy z całego kraju, którzy w ciągu całego roku przepracowali na cele społeczne blisko 14 tys. godzin. Podczas drugiej edycji **Światowego Dnia Citi dla Społeczności** w 38 miejscowościach w całej Polsce zrealizowano 81 projektów, w których udział wzięło ok. 1856 wolontariuszy, a ok. 30 tys. osób skorzystało z pomocy. Wszystkie projekty otrzymały dofinansowania na łączną kwotę 255 tys. zł.

Bank i Fundacja Kronenberga są głównymi partnerami organizowanego przez tygodnik „Newsweek” cyklu **16 regionalnych konferencji poświęconych Społecznej Odpowiedzialności Biznesu**, na które zapraszani są lokalni przedsiębiorcy. Głównym celem cyklu spotkań jest szerzenie idei społecznej odpowiedzialności biznesu wśród lokalnych przedsiębiorców w Polsce, pokazanie im, w jaki sposób sami mogą podjąć taką działalność i co zyskają, angażując się w życie społeczności, w której prowadzą swoją firmę. Podczas regionalnych konferencji propagowana jest idea odpowiedzialności społecznej, pokazywane dobre praktyki oraz zachęcanie do aplikowania o fundusze UE przeznaczone na działania społecznie odpowiedzialne. W ramach programu organizowany jest konkurs „Dobry Biznes” na najbardziej zaangażowaną społecznie firmę w regionie. Partnerem merytorycznym projektu jest Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce.

Ponadto Fundacja prowadzi **Program Dotacji**, w ramach którego w 2007 roku przyznała 63 dotacje na projekty społeczne realizowane przez organizacje pozarządowe w całym kraju. Przykładowe projekty wsparte przez Fundację to Trzeci Ogólnopolski Festiwal Zaczarowanej Piosenki organizowany przez Fundację Anny Dymnej „Mimo Wszystko”, XII edycja ogólnopolskiego konkursu historycznego dla młodzieży szkół ponadpodstawowych organizowanego przez Fundację Ośrodka KARTA, szkolenie kadry Akademii Liderów Rynku Kapitałowego organizowane przez Fundację im. Lesława A. Pagi, XX Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej organizowana przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne i digitalizacja zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu.

W roku 2007 umocniliśmy pozycję lidera wśród firm zaangażowanych społecznie. Świadczą o tym otrzymane nagrody i wyróżnienia:

Nagroda Barwy Wolontariatu dla Programu Wolontariatu Pracowniczego w Banku. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda w dziedzinie wolontariatu przyznana dla Banku po raz drugi z rzędu.

Nagroda VI Kongresu Public Relations „**Mocni Wizerunkiem**” za innowacyjny projekt społeczny „Światowy Dzień Citi dla Społeczności 2006”.

Złota Odznaka Honorowa Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, za wieloletnią działalność na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy

ekonomicznej.

Nagroda **Dobroczyńca roku 2006** w kategorii: „Wzorcową współpracą firmy z organizacjami pozarządowymi”. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda dla społecznie zaangażowanego biznesu.

Tytuł „**Patrona Programu Wolontariat Biznesu w roku 2007**”, przyznany przez Radę Programu Wolontariat Biznesu przy Centrum Wolontariatu.

Nagroda Honorowa Konkursu Pro Publico Bono przyznana za całokształt działalności na rzecz dobra publicznego. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda wśród polskich organizacji pozarządowych, po raz pierwszy w historii przyznana fundacji związanej z biznesem.

Mecenat kulturalny

Mecenat nad kulturą i sztuką oraz współpraca z Filharmonią Narodową przyniosły nam po raz kolejny tytuł Mecenasa Roku 2007. To wyróżnienie jest dla nas szczególnie ważne, gdyż zaangażowanie społeczne uważamy za wizytówkę Banku.

W maju 2007 roku Bank był sponsorem „muzycznego wydarzenia roku” - koncertu orkiestry Filharmonii Nowojorskiej pod batutą Lorina Maazela. Bank sponsorował również koncert symfoniczny megagwiazdy, chińskiego pianisty **Lang Langa**. Ten świętujący triumfy estradowe, niesamowicie utalentowany pianista, wraz z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej pod batutą Antoniego Wita zagrał słynne koncerty fortepianowe - Koncert e-moll op. 11 Fryderyka Chopina i Koncert b-moll op. 23 Piotra Czajkowskiego.

We wrześniu 2007 roku Bank objął patronatem specjalny koncert Filharmonii Narodowej z okazji 75. urodzin jednego z najbardziej znanych i cenionych polskich kompozytorów - **Wojciecha Kilara**. Koncert wypełniły w całości dzieła kompozytora z ostatnich lat: „Magnificat” i „September Symphony”, utwór będący uhonorowaniem ofiar zamachów terrorystycznych z 2001 roku.

Celowe spółki inwestycyjne

W 2007 roku Grupa prowadziła operacje kapitałowe za pośrednictwem trzech spółek inwestycyjnych, których działalność finansowana była przez Bank poprzez zwrotne dopłaty do kapitału spółek, pożyczki podporządkowane, kredyty oraz z wyników finansowych spółek. W związku z zamiarem ograniczenia tej działalności przewiduje się, iż spółki inwestycyjne będą podlegały sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji. Według informacji dostępnych w dniu sporządzania sprawozdania finansowego (wstępne, niezaudytowane) podstawowe dane finansowe opisywanych podmiotów, wg stanu na 31 grudnia 2007 roku, przedstawiały się następująco:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział Banku w kapitale podstawowym spółki	Suma bilansowa	Kapitał własny	Wynik finansowy netto
		%	(w tys. zł)		
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	19 103	11 211	376
Handlowy Investments S.A	Luksemburg	100,00	28 735	28 649	33 592
Handlowy Investments II S.a.r.l	Luksemburg	80,97	7 513	7 275	(249)

Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy

Gospodarka

Według prognoz makroekonomicznych Banku wzrost gospodarczy w Polsce może spowolnić do około 5,0% w 2008 roku z 6,5% w 2007 roku. Podobnie jak w 2007 roku, najprawdopodobniej wzrost będzie efektem silnego popytu krajowego, podczas gdy saldo handlu zagranicznego będzie przyczyniać się do osłabienia dynamiki PKB. Poważnym zagrożeniem dla tego scenariusza jest niepewność dotycząca skali i trwałości osłabienia koniunktury w największych gospodarkach światowych w związku z wystąpieniem zawirowań na rynkach kredytowych.

Silny popyt krajowy oraz przyspieszenie dynamiki wynagrodzeń mogą przyczynić się do kolejnych podwyżek stóp procentowych NBP w 2008 roku. W przypadku dalszego wyraźnego narastania żądań płacowych, wzrosłoby również ryzyko ustabilizowania się inflacji znacznie powyżej celu Rady Polityki Pieniężnej. W tym przypadku władze monetarne mogłyby zdecydować się na bardziej agresywne podwyżki stóp procentowych.

Dzięki lepszemu od prognoz wzrostowi gospodarczemu deficyt budżetowy w 2007 roku ukształtował się na wyjątkowo niskim poziomie. Niemniej, ze względu na ryzyko spowolnienia wzrostu gospodarczego, powtórzenie bardzo dobrej sytuacji fiskalnej w 2008 roku będzie prawdopodobnie trudniejsze.

Ryzyka związane z rynkiem kapitałowym

Od końca 2007 roku obserwuje się dalsze pogłębianie globalnej słabości rynków kapitałowych, związane z rosnącym ryzykiem wystąpienia recesji w Stanach Zjednoczonych i jej skutkami globalnymi. Polski rynek akcji nie pozostaje obojętny na te wydarzenia. Od początku 2008 roku wszystkie indeksy na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. odnotowały znaczące spadki i istnieje ryzyko, że spadki te mogą być

pogłębione. Widoczna jest zwiększona awersja do ryzyka wśród inwestorów indywidualnych, jak również instytucjonalnych, a rosnące stopy procentowe zwiększają atrakcyjność lokat bankowych i obligacji w stosunku do akcji. Jedno z większych ryzyk w 2008 roku jest związane ze sprzedażą jednostek uczestnictwa przez klientów funduszy inwestycyjnych. Zjawisko to było już widoczne w styczniu 2008 roku.

Wszystkie powyżej wymienione zdarzenia przekładają się negatywnie na aktywność inwestorów, a tym samym na spadek obrotów giełdowych, a także mogą mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe Grupy.

Ryzyka związane z regulacjami prawnymi

Wszelkie zmiany w polityce gospodarczej i systemie prawnym mogą mieć znaczny wpływ na sytuację finansową Banku. Z punktu widzenia regulacji działalności sektora bankowego, szczególne znaczenie mają ustawy, a także akty wykonawcze do nich, w tym rozporządzenia Ministra Finansów, uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego („NBP”) oraz zarządzenia Prezesa NBP i uchwały Komisji Nadzoru Bankowego („KNB”). Od 1 stycznia 2008 roku kompetencje Komisji Nadzoru Bankowego przejęła Komisja Nadzoru Finansowego.

Wśród wyżej wskazanych regulacji jako najważniejsze można wymienić:

- dopuszczalny stopień koncentracji kredytów i sumy wierzytelności (Prawo bankowe);
- maksymalny poziom kapitałów własnych, jakie mogą być przeznaczone na inwestycje na rynku kapitałowym (Prawo bankowe);
- określenie standardów płynności, wypłacalności oraz standardów ryzyka kredytowego (uchwały KNB);
- zarządzanie ryzykiem w banku (Prawo bankowe, Uchwały KNB);
- tworzenie i odprowadzanie rezerw obowiązkowych (Ustawa o NBP, Prawo bankowe, uchwały KNB oraz uchwały Zarządu NBP);
- podatki i inne świadczenia o podobnym charakterze;
- ustawa z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw ograniczających maksymalne oprocentowanie od kredytu konsumenckiego i maksymalne kwoty opłat związanych z tym kredytem;
- ograniczenia w udzielaniu kredytów walutowych zabezpieczanych hipotecznie, wynikające z Rekomendacji S Komisji Nadzoru Bankowego;
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów;
- ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Ponadto, w związku z brakiem implementacji do prawa polskiego w wymaganym terminie, tj. do dnia 1 listopada 2007 roku Dyrektywy 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie rynków instrumentów finansowych (tzw. Dyrektywa MiFID) oraz aktów o charakterze wykonawczym do niej, tj. Rozporządzenia Komisji Nr 1287/2006 i Dyrektywy Komisji Nr 73/2006 (obydwie akty z dnia 10 sierpnia 2006 roku), proces dostosowania działalności instytucji podlegających Dyrektywie MiFID (firm inwestycyjnych oraz instytucji kredytowych prowadzących działalność inwestycyjną) nie został przeprowadzony zgodnie z założeniami wytyczonymi przez Unię Europejską. W 2008 roku będą prowadzone dalsze prace legislacyjne, mające na celu transpozycję regulacji europejskich do przepisów krajowych, w szczególności do Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz rozporządzeń Ministra Finansów wydawanych na jej podstawie. Planowane na rok 2008 zmiany legislacyjne we wskazanym powyżej zakresie dotyczą również działalności spółki zależnej Banku - Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

Bank będzie dostosowywał się również do wymogów prawnych w związku ze zmianą przepisów dotyczących wdrożenia Nowej Umowy Kapitałowej. Największe zmiany, w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów, to z jednej strony dodanie nowych minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego,

a z drugiej umożliwienie stosowania bardziej precyzyjnych metod wyliczania wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe. Dodano również dwa nowe obszary działań zwane filarami drugim i trzecim. W ramach filaru II banki muszą stworzyć wewnętrzne procesy oceny kapitału wewnętrznego oraz ustalić docelowy podział kapitału zgodny z profilem ryzyka w danym banku oraz otoczeniem nadzorczym. Istotne jest uwzględnienie w tym procesie ryzyk nie objętych minimalnymi wymogami kapitałowymi w ramach filaru I (np. ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym, ryzyko płynności, itp.). Proces ten podlega analizie i ocenie nadzorczej obok oceny ładu korporacyjnego, sposobu zarządzania ryzykami, monitoringu zgodności oraz systemu kontroli wewnętrznej. W ramach filaru III (Dyscyplina Rynkowa) instytucje są zobowiązane do ujawniania uczestnikom rynku informacji na temat ich profilu ryzyka, sposobu zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej. Zmiana przepisów dotyczących wdrożenia Nowej Umowy Kapitałowej będzie miała wpływ na zmianę wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności.

Konkurencja w sektorze bankowym

Atrakcyjny i szybko rozwijający się rynek usług bankowych w Polsce jest przedmiotem rosnącej konkurencji we wszystkich jego segmentach. Zarówno w bankowości detalicznej, jak również w bankowości przedsiębiorstw obserwować można rosnącą presję na obniżanie opłat i prowizji. Spodziewamy się utrzymania tej tendencji w najbliższym okresie, w wyniku rosnącej liczby bankowych i niebankowych instytucji funkcjonujących na rynku oraz dużego zainteresowania polskim sektorem bankowym ze strony zagranicznych instytucji finansowych. Ponadto, na taki stan rynku usług bankowych wpływ mieć będzie poszukiwanie przez przedsiębiorstwa alternatywnych źródeł finansowania, takich jak leasing czy faktoring oraz oczekiwania firm o dobrej kondycji finansowej na obniżanie marż kredytowych.

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło zagranicznym bankom możliwość prowadzenia na polskim rynku tzw. działalności transgranicznej, co także wpływa na wzrost konkurencji na rynku usług bankowych, jednak nie powinno w najbliższych latach znacząco zmienić jego struktury. Głównym argumentem przemawiającym za takim scenariuszem rozwoju rynku jest fakt, iż instytucje zainteresowane funkcjonowaniem na atrakcyjnym, polskim rynku bankowym są na nim obecne już od kilku lat i zdążyły osiągnąć pozycję, której trudno będzie zagrozić nowym graczom rozpoczynającym prowadzenie działalności w Polsce w warunkach rosnącej konkurencji. Dążenie do umocnienia pozycji rynkowej odbywać się zatem będzie głównie w sferze jakości świadczonych usług i związanej z tym sprawności i szybkości obsługi klienta. Na obniżenie konkurencji mogłyby ewentualnie wpłynąć dalsze procesy konsolidacyjne w sektorze bankowym.

Kolejnym czynnikiem ryzyka mogącym mieć negatywny wpływ na wysokość marż w sektorze bankowym jest rozwój oferty produktów i usług finansowych dotychczas zarezerwowanych dla banków przez podmioty nie będące bankami, jak sieci handlowe czy też pośrednicy kredytowi.

Bank dostrzega potencjalny niekorzystny wpływ globalnego kryzysu na światowych rynkach finansowych zapoczątkowanego w segmencie kredytów hipotecznych „sub-prime” w USA. Ze względu na niewielkie zaangażowanie Banku w tym segmencie, potencjalny kryzys na tym rynku będzie miał ograniczony wpływ na działalność Banku. Co więcej, sytuacja mająca miejsce w Stanach Zjednoczonych na rynku kredytów hipotecznych „sub-prime” nie powinna mieć miejsca w Polsce, gdzie warunki udzielania kredytów hipotecznych są dużo bardziej restrykcyjne. Pomimo dynamicznie rosnących wolumenów kredytów hipotecznych, ich relacja do PKB jest wciąż dużo niższa niż w krajach rozwiniętych Europy Zachodniej.

Natomiast korzystnym zjawiskiem dla Grupy może okazać się rosnące zapotrzebowanie ze strony innych banków na finansowanie pozyskiwane na rynku międzybankowym. Może się to przyczynić do wzrostu popytu na oferowane przez Grupę produkty w tym zakresie, a tym samym do wzrostu przychodów Grupy.

Będąc świadomym występujących czynników ryzyka, Bank jest dobrze przygotowany do konkurowania w europejskich warunkach, jednak istnieje pewne prawdopodobieństwo, iż nasilająca się konkurencja

w sektorze bankowym może mieć negatywny wpływ na osiągnięte przez Bank wyniki.

Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą Kapitałową Banku Handlowego w Warszawie S.A. i jej działalnością

Ryzyko płynności

Niezdolność w terminach zapadalności kredytów i finansujących je depozytów jest typowa dla działalności bankowej i występuje również w Banku. Może ona powodować potencjalne problemy z bieżącą płynnością w przypadku skumulowania się większych wypłat klientów. Za zarządzanie aktywami i pasywami Banku, w tym regulację i kontrolę ryzyka płynności, odpowiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, którego strategię realizuje Pion Skarbu.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest zarządzanie strukturą bilansu w celu zwiększania jego dochodowości, określanie dopuszczalnych rozmiarów ryzyka finansowego podejmowanego w poszczególnych zakresach działalności, ustalanie zasad polityki cenowej oraz podejmowanie decyzji w sprawie systemu cen transferowych w Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie jednolitej polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza roczne plany płynnościowe i plany finansowania strony aktywnej Banku oraz limity płynnościowe dla Banku, jak również plan działania w sytuacjach awaryjnych w zakresie płynności. Ustala ponadto wartości progowe (limity) dla poszczególnych źródeł finansowania oraz prowadzi cyklicznie przegląd raportów ryzyka płynności.

Baza depozytowa Banku jest stabilna i zdyswersyfikowana. Ponadto, Bank posiada dobrą dostępność do środków na rynku międzybankowym oraz wysokie fundusze własne. Poziom ryzyka płynności jest niski.

Ryzyko walutowe

Bank dokonuje operacji walutowych w imieniu klientów oraz na rachunek własny, utrzymując się w ramach ustalonych limitów na otwarte pozycje walutowe. W związku z tym Bank ponosi ryzyko kursowe i nie ma pewności, że przyszłe zmiany kursów wymiany walut nie będą mieć negatywnego wpływu na jego sytuację finansową. Za kontrolę ryzyka walutowego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego, współpracujący z Pionem Skarbu zarządzającym płynnością i pozycją walutową. Poziom ryzyka rynkowego jest umiarkowany, a limit wartości narażonej na ryzyko (VaR) z tytułu otwartych pozycji walutowych ustalony jest na poziomie poniżej 1% kapitałów własnych Banku.

Ryzyko stopy procentowej

Podobnie jak inne polskie banki, Bank jest narażony na ryzyko wynikające z niedopasowania terminów zmian stóp procentowych aktywów i finansujących je pasywów. Ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku braku możliwości zrekompensowania spadku dochodów z tytułu obniżki stóp procentowych naliczanych od udzielonych kredytów poprzez obniżenie poziomu odsetek wypłacanych depozytariuszom. Analogicznie, ryzyko dotyczy także sytuacji, gdy nie jest możliwe rekompensowanie wzrostu oprocentowania naliczanego depozytariuszom poprzez podniesienie stóp oprocentowania naliczanych kredytobiorcom. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, który m.in. tworzy politykę cenową Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej w okresie 2007 roku kształtował się w przedziale średni do wysokiego.

Ryzyko związane z działalnością kredytową

Prowadzenie działalności polegającej na udzielaniu kredytów i gwarancji jest nierozdzielnie związane z ryzykiem nieterminowej spłaty kredytu (rat kapitałowych i odsetek), a także z ryzykiem nieodzyskania należności

z tytułu udzielonego kredytu lub gwarancji. Bank na bieżąco monitoruje aktywa objęte ryzykiem, klasyfikując je zgodnie z odpowiednimi regulacjami i tworzy wymagane przepisami rezerwy na należności. Zdaniem Zarządu, obecny poziom rezerw jest właściwy. W związku z możliwością zmiany warunków zewnętrznych lub zaistnienia innych okoliczności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na klientów, nie ma pewności, że w przyszłości konieczność tworzenia rezerw stosownych do istniejącego portfela nie będzie miała negatywnego wpływu na sytuację finansową Banku, oraz że istniejące rezerwy i zabezpieczenia okażą się wystarczające dla pokrycia możliwych strat z działalności kredytowej.

Ryzyko związane z inwestycjami kapitałowymi

Inwestycje kapitałowe dzielą się na dwie kategorie: strategiczne i do zbycia. Portfel inwestycji strategicznych zawiera akcje i udziały Banku w polskich instytucjach finansowych o strategicznym znaczeniu dla Banku ze względu na prowadzone przez niego operacje. Zaangażowania do zbycia pochodzą z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe. Inwestycje realizowane są bezpośrednio przez Bank lub pośrednio przez spółki inwestycyjne Banku (ze 100% udziału Banku). W przypadku części inwestycji kapitałowych ich wycena opiera się na założeniu znalezienia inwestora strategicznego dla spółki, w której Bank jest udziałowcem. Dlatego też utrzymanie się wysokiego poziomu inwestycji zagranicznych może być kluczowe z punktu widzenia wyceny tych inwestycji. Ponadto, ze względu na szereg zjawisk makroekonomicznych, sytuację na rynku kapitałowym i inne czynniki mające wpływ na działalność spółek, w których Bank jest udziałowcem, cena sprzedaży posiadanych udziałów może okazać się niższa od spodziewanej, a nawet niższa od ich wartości w księgach Banku. Bank poczynił już znaczące rezerwy związane z inwestycjami kapitałowymi, stąd poziom ryzyka związany z dalszym spadkiem wartości portfela inwestycyjnego Banku jest niski.

Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne jako ryzyko poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami biznesowymi, jak również ryzyko prawne, czyli ryzyko niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z regulacjami wewnętrznymi Grupy.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem oraz role i zakresy odpowiedzialności na różnych poziomach kierownictwa Grupy zostały uregulowane w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym”. Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego w Banku odpowiada odpowiedni Komitet ds. Ryzyka, Systemu Kontroli i Zgodności. Uchybienia kontrolne, działania naprawcze, zdarzenia operacyjne i wskaźniki związane z ryzykiem operacyjnym są przedmiotem regularnych raportów przedstawianych odpowiednim Komitetom. Jednocześnie jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Grupy są przedmiotem kontroli i oceny przez audyt wewnętrzny.

Od kilku lat Bank zarządza ryzykiem operacyjnym przy użyciu różnych narzędzi i technik (w tym przede wszystkim procesu samooceny, list kontrolnych, limitów, planów awaryjnych). Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym wspierany jest jakościowymi i ilościowymi pomiarami ryzyka operacyjnego. Procesy kontrolne stosowane w Grupie służą ograniczaniu przyczyn wystąpienia negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych (włącznie ze stratami operacyjnymi), zmniejszaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz minimalizowaniu dotkliwości potencjalnych skutków.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na następujących kluczowych elementach:

- identyfikacja ryzyka,
- ograniczanie ryzyka,
- samoocena ryzyka i kontroli,

- monitoring ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- sprawozdawczość obszarów narażonych na ryzyko operacyjne.

Wdrożony w Banku proces samooceny umożliwia bieżącą identyfikację, kontrolę, ocenę, monitorowanie, pomiar i raportowanie oceny jakości procesów kontrolnych i potencjalnych zagrożeń. Dane na temat wpływu zdarzeń wiążących się z ryzykiem operacyjnym (strat) są zbierane regularnie od kilku lat. Wprowadzone w ostatnich latach centralizacja i automatyzacja procesów pozwoliły na znaczne obniżenie liczby oraz kwot strat operacyjnych.

W ramach analizy strat wyodrębniane są następujące ich kategorie:

- straty spowodowane błędami pracowników,
- straty będące skutkiem zewnętrznych oszustw i kradzieży,
- straty spowodowane wadliwością systemów i technologii,
- straty wynikające z wadliwości procesów lub produktów.

Zdaniem Zarządu, ogólny poziom ryzyka operacyjnego oceniany jest jako umiarkowany, typowy dla skali działalności Banku. Dalsze działania będą się koncentrować na procesach objętych profilem ryzyka Banku.

Bank stosuje metodę standardową do wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Na mocy Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Bank objęty jest obowiązującym systemem gwarantowania depozytów ludności. Banki objęte systemem gwarancji depozytów mają obowiązek dokonywania określonych wpłat na rzecz funduszu.

Wskutek ogólnego pogorszenia się sytuacji w sektorze lub upadłości, czy pogorszenia się kondycji finansowej jednego z banków należących do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, może zaistnieć konieczność wysokiej wpłaty na rzecz funduszu przez Bank, jak i innych uczestników Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w wysokości proporcjonalnej do wysokości utworzonego funduszu ochrony środków gwarantowanych w danym podmiocie. Może się to wiązać z negatywnymi skutkami dla wyników finansowych Banku.

Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Ogólne cele rozwoju Grupy

Nadrzędnym długoterminowym celem Banku jest konsekwentne podnoszenie wartości dla akcjonariuszy poprzez zapewnienie odpowiedniego zwrotu z kapitału, a także systematyczne zwiększanie udziału Banku w poszczególnych segmentach rynku.

Bank zamierza podejmować działania mające na celu dalszą aktywną akwizycję potencjalnych klientów, zarówno po stronie bankowości detalicznej, jak i bankowości przedsiębiorstw, ze szczególnym nastawieniem na średniozamożnych klientów oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. Kluczowym czynnikiem pozyskania klientów jest dla Banku satysfakcja klientów. Bank podejmie szereg inicjatyw mających na celu jej zwiększenie (np. uproszczenie procesów operacyjnych, wspólna sieć oddziałów).

W perspektywie średnioterminowej Bank podtrzymuje cel osiągnięcia dwucyfrowego udziału rynkowego, mierzonego udziałem w wyniku na działalności bankowej sektora. W roku 2007 udział ten wyniósł około 6%. Cel powinien zostać osiągnięty, dzięki utrzymaniu wiodącej pozycji Banku w bankowości korporacyjnej oraz dynamicznej poprawie wyników osiągniętych w bankowości detalicznej.

Pomimo podejmowania inwestycji oraz intensywnych działań marketingowych, Bank kładzie i zamierza nadal kłaść duży nacisk na dyscyplinę kosztową. W 2007 roku udział Banku w kosztach sektora wyniósł około 7% i był niższy niż w roku ubiegłym.

Bankowość przedsiębiorstw

Jako lider bankowości przedsiębiorstw w Polsce, Bank kieruje bogatą ofertą do wszystkich firm, niezależnie od segmentu rynku, w jakim funkcjonują, z wyłączeniem jedynie tych przedsiębiorstw, które znajdują się na ściśle określonych listach restrykcyjnych ze względu na międzynarodowe lub amerykańskie sankcje oraz takich sektorów, które są trwale wyłączone z potencjalnego portfela z uwagi na ogólną politykę Banku. Udział rynkowy Banku w kredytach dla przedsiębiorstw na koniec 2007 roku wyniósł 4,2% w porównaniu do 4,6% na koniec 2006 roku, natomiast w depozytach firm wyniósł odpowiednio 8,5% wobec 9,5% na koniec 2006 roku.

Pozycja Banku jest szczególnie silna w obsłudze międzynarodowych korporacji oraz największych polskich przedsiębiorstw. Bank posiada także wiodącą pozycję w obsłudze transakcji na rynku pieniężnym i walutowym. Celem Banku jest utrzymanie pozycji w tych segmentach rynku oraz poprawienie pozycji w pozostałych obszarach.

Bank planuje ekspansję w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), gdyż każda firma z tego segmentu rynku jest dla Banku klientem strategicznym. Bank zamierza w dalszym ciągu aktywnie pozyskiwać klientów z tego rynku i jednocześnie pogłębiać relacje z obecnymi klientami. Planowane jest czynne uczestnictwo w finansowaniu małych i średnich przedsiębiorstw, stałe poszerzanie i ulepszanie oferty dedykowanej klientom z tego segmentu, a także zwiększenie dostępności dla klientów poprzez wzrost liczby oddziałów obsługujących przedsiębiorstwa.

Istotną część przychodów Banku generowana będzie z produktów Pionu Skarbu, zarządzania środkami finansowymi oraz obsługi handlu. Innowacyjność rozwiązań produktowych oraz wysoka jakość świadczonych usług stanowić będzie jeden z najistotniejszych czynników przewagi konkurencyjnej Banku, szczególnie przy kooperacji z wymagającymi klientami międzynarodowymi oraz wiodącymi krajowymi przedsiębiorstwami. Celem Banku jest miejsce w czołowej trójce pod względem przychodów z działalności bankowej w segmencie bankowości przedsiębiorstw.

Działalność maklerska

Dominującą grupą klientów DMBH, pod względem udziału w przychodach, są klienci instytucjonalni. DMBH ma na celu utrzymanie istniejącego udziału w tym segmencie klientów oraz zwiększenie wysiłków w pozyskiwaniu klientów indywidualnych. W celu pozyskania większej liczby klientów detalicznych już pod koniec 2007 roku DMBH zawarł umowę współpracy z sektorem Bankowości Detalicznej, umożliwiającą przyjmowanie zleceń i dyspozycji w wybranych oddziałach Banku oraz ich realizacji przez DMBH.

Ponadto, jeszcze w 2007 roku wzmocniono i rozwinięto zespół obsługujący transakcje na rynku pierwotnym, co, zgodnie z założeniami, w kolejnych latach w znacznym stopniu przyczyni się do wzrostu przychodów uzyskiwanych w tym segmencie.

Działalność leasingowa

W roku 2008 Handlowy-Leasing Sp. z o.o. zakłada intensyfikację działań w podstawowych kanałach dystrybucji:

- dalszy rozwój sprzedaży krzyżowej z Bankiem: planowane jest wdrożenie opracowanych w 2007 roku programów współpracy i promocyjnych ofert dla klientów Citibusiness, aby wspólnie wykorzystywać potencjał inwestycyjny klientów mniejszych firm. Aktywność rynkowa Handlowy-Leasing S.A., poprzez sprzedaż krzyżową, może z kolei również przyczynić się do wzrostu sprzedaży produktów bankowych przez Bank;
- współpracę z dostawcami (dalszy wzrost aktywności, zwłaszcza

w obszarze maszyn i urządzeń): w 2007 rozpoczęliśmy negocjacje umów współpracy ze strategicznymi dostawcami branżowymi i zakładamy, że na początku roku 2008 zostaną one wdrożone. Planujemy zwiększenie wolumenu transakcji generowanych w kanale bezpośrednim – branżowym, poprzez określone działania marketingowe, akwizycyjne i produktowe;

- kontynuację rozbudowy zewnętrznych kanałów dystrybucji;
- utrzymanie jakości portfela przy wzroście efektywności finansowej i operacyjnej.

Bankowość detaliczna

Celem Banku jest zostanie najczęściej polecanym bankiem detalicznym w Polsce, bankiem, który przynosi trwale korzyści swym klientom, pracownikom oraz udziałowcom. Udział rynkowy Banku w kredytach dla osób prywatnych (z wyłączeniem kredytów hipotecznych) na koniec 2007 roku pozostał na poziomie z 2006 r., tj. 5,1%, natomiast w depozytach osób prywatnych wzrósł do poziomu 2,2% wobec 2,0% na koniec 2006 roku.

Oferta produktowa Banku dostosowana jest do potrzeb klientów należących do różnych segmentów rynku.

Bank chce umacniać silną pozycję w obsłudze osób zamożnych, oferując najlepsze doradztwo w zakresie produktów inwestycyjnych, wzbogacając ofertę produktową oraz ułatwiając dostęp do globalnych rozwiązań Citi. By zwiększyć dostępność usług, działalność warszawskiego Centrum Inwestycyjnego zostanie rozszerzona na inne obszary kraju.

Bank koncentruje się na pozyskaniu nowych klientów w segmencie klientów średniozamożnych. Tworząc kompleksową ofertę produktową dostosowaną do potrzeb finansowych, Bank dąży do umacniania relacji z klientem. Obok rozwoju tradycyjnej sieci oddziałów, skupia się na wykorzystaniu pośrednich kanałów dystrybucji. Na ich bazie powstał pakiet usług dla Polaków mieszkających za granicą i ich bliskich w Polsce, a obecnie tworzona jest kompleksowa oferta dla studentów.

Pozyskanie nowych klientów oraz zwiększenie udziałów w rynku to cele przyjęte przez CitiBusiness. Działania marketingowe mają zwiększyć rozpoznawalność marki wśród małych przedsiębiorstw. Rok 2008 przyniesie wiele nowych produktów, takich jak rachunek powierniczy czy kredyt hipoteczny.

Produkty Banku są dostosowywane do potrzeb poszczególnych grup klientów. Podstawowa oferta depozytowa została poszerzona o Konto Oszczędnościowe oraz konto internetowe CitiOne Direct. Kolejne innowacyjne rozwiązania oraz atrakcyjne promocje mają przekonać do korzyści wynikających z podjęcia współpracy z Bankiem.

Szeroka oferta produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych to odpowiedź na nieustające zainteresowanie produktami tego typu. Bank cechują produkty wysokiej jakości oraz obiektywne doradztwo. Bank chce utrzymać pozycję lidera w dystrybucji funduszy zagranicznych oraz stale wzbogacać ofertę funduszy krajowych. Ponadto planowane udostępnienie możliwości nabycia jednostek funduszy za pośrednictwem Internetu znacznie zwiększy ich dostępność.

Bank chce utrzymać pozycję lidera na wysoce konkurencyjnym rynku kart kredytowych. W tym celu Bank skupia się na rozwoju ofert partnerskich, dywersyfikacji kanałów dystrybucji oraz skróceniu czasu podejmowania decyzji kredytowej. Bank chce być również głównym dostawcą kredytów gotówkowych.

Sieć dystrybucji

Według stanu na koniec 2007 roku Bank działał na rynku, wykorzystując dwie marki:

- **citi handlowy** - dla dystrybucji bankowości detalicznej i przedsiębiorstw,
- **citi financial** - dla kanałów dystrybucji CitiFinancial.

Obsługa klientów oparta jest o sieć placówek, doradców bankowych, zewnętrznych agentów sprzedaży bezpośredniej oraz zdalnych kanałów dystrybucji, takich jak bankowość internetowa, centrum obsługi telefonicznej, IVR (automatyczna obsługa telefoniczna) i wielofunkcyjne bankomaty.

Aby sprostać coraz większym oczekiwaniom klientów oraz stawić czoła rosnącej konkurencji, Bank podjął decyzję o zintegrowaniu wszystkich placówek. Z dniem 1 stycznia 2008 roku nastąpiło połączenie sieci oddziałów bankowości korporacyjnej, detalicznej i CitiFinancial.

Zgodnie z założeniami, połączona sieć przyniesie szereg korzyści, zarówno dla Banku, jak i klientów, m.in.:

- rozszerzenie zakresu obsługi klientów w wybranych placówkach Banku,
- wprowadzenie szerszej oferty produktowej dla klientów Banku,
- połączenie wybranych placówek oraz ich relokację w bardziej dostępne lokalizacje z punktu widzenia klienta,
- wprowadzenie modelu autoryzowanych punktów obsługi klienta (tzw. „lite branch”), oferujących obsługę w zakresie produktów kredytowych.

Dzięki połączeniu sieci oddziałów zwiększone będą również korzyści wynikające z synergii, szczególnie w obszarze małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) oraz Citibusiness, a także pomiędzy bankowością detaliczną i bankowością przedsiębiorstw. Priorytetem jest zwiększanie funkcjonalności i dostępności zdalnych kanałów dystrybucji oraz dalsze doskonalenie kwalifikacji doradców bankowych, szczególnie obsługujących duże podmioty, które zgłaszają zapotrzebowanie na bardziej skomplikowane produkty. W przypadku bankowości detalicznej duży nacisk zostanie położony na dalszy wzrost wykorzystania Internetu (Citibank Online). Docelowo Internet ma być podstawowym źródłem realizowania transakcji dla klientów indywidualnych.

Utrzymywana będzie wysoka funkcjonalność i wysokie parametry jakości dostępu do centrum obsługi telefonicznej poprzez centra telefoniczne CitiPhone - dla klientów detalicznych oraz centra telefoniczne DOK - dla dużych i średnich przedsiębiorstw.

Synergie

Bank łączy lata tradycji i doświadczeń zdobytych na polskim rynku z globalnym doświadczeniem Citigroup, oferując kompleksowe rozwiązania i obsługę wszystkim grupom klientów, zależnie od ich potrzeb, wykorzystując przy tym korzyści płynące z synergii występujących między obsługą bankową przedsiębiorstw i klientów detalicznych, jak również między usługami bankowymi, leasingowymi oraz maklerskimi.

Bank w dalszym ciągu będzie korzystał z synergii pomiędzy częścią detaliczną i korporacyjną, między innymi w zakresie oferowania atrakcyjnych produktów detalicznych pracownikom największych przedsiębiorstw, będących klientami Banku, oferowania produktów korporacyjnych (m.in. specjalistycznych produktów pionu skarbu, biura maklerskiego oraz zarządzania aktywami) klientom z segmentu CitiGold, udostępniania dopasowanej oferty produktów pionu skarbu mikroprzedsiębiorstwom, jak również korzystania z jednorodnej sieci oddziałów dostępnej dla wszystkich klientów.

Dobre praktyki oraz zasady zarządzania Bankiem

Dobre praktyki w Banku

Zgodnie z oświadczeniem Zarządu Banku przyjętym uchwałą w dniu 17 kwietnia 2007 roku i zawartym w raporcie bieżącym nr 22/2007 z dnia 22 czerwca 2007 roku, Bank zadeklarował przestrzeganie w 2007 roku zasad ładu korporacyjnego określonych w „Dobrych praktykach w spółkach publicznych 2005”.

Oświadczenie zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Nadzorczą Banku uchwałą z dnia 23 maja 2007 roku, a następnie zaakceptowane Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w dniu 21 czerwca 2007 roku.

Bank pragnie stać się najbardziej szanowaną instytucją finansową w Polsce, o wysokim poczuciu odpowiedzialności biznesowej i społecznej. Od 2003 roku Bank przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Warszawską Giełdę Papierów Wartościowych S.A. w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2005”. Głównym celem przyjęcia zasad ładu korporacyjnego jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Spółki, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy.

Chęć zapewnienia transparentności działania Banku Handlowego w Warszawie S.A., w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do wprowadzenia poniżej przedstawionych dobrych praktyk korporacyjnych w Banku.

Do jednostkowego raportu rocznego Banku za 2007 rok został załączony raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego w Banku w 2007 roku.

Relacje inwestorskie

Integralnym elementem polityki informacyjnej Banku, której celem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych wszystkich osób i instytucji zainteresowanych informacjami o spółce, są relacje inwestorskie, zapewniające informacje obecnym i potencjalnym inwestorom oraz analitykom rynku kapitałowego. Narzędziami polityki informacyjnej w relacjach inwestorskich są:

- systematyczne kontakty z analitykami i inwestorami w formie telekonferencji i spotkań, również w siedzibie Banku, w których biorą udział członkowie Zarządu Banku;
- wsparcie Biura Relacji Publicznych podczas kwartalnych konferencji prasowych dla mediów, organizowanych po publikacji sprawozdań okresowych;
- publikowanie na stronie internetowej na bieżąco informacji na temat Banku i jego przedsięwzięć, a także wszystkich raportów okresowych i bieżących. Strona internetowa umożliwia również kontakt z zespołem Relacji Inwestorskich, który dysponuje szeroką wiedzą na temat Banku i jego grupy kapitałowej;
- umożliwienie przedstawicielom mediów obecności na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy.

Transparentność

Bank stale podejmuje działania, których celem jest osiągnięcie większej przejrzystości organizacji Banku, podziału kompetencji i funkcjonowania poszczególnych jego organów oraz ich wzajemnych relacji. W tym celu:

- bank publikuje swoje sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) od 1 stycznia 2005 roku;
- połowa składu Rady Nadzorczej składa się z członków niezależnych, w tym niezależnego Przewodniczącego Rady;

- w ramach Rady Nadzorczej Banku funkcjonuje Komitet Audytu, w którego skład wchodzi dwaj członkowie niezależni, w tym jeden jest Przewodniczącym Komitetu;
- zgodnie z wymaganiami zasad ładu korporacyjnego, wysokość wynagrodzeń wszystkich członków Zarządu jest ujawniana w raporcie rocznym. Wynagrodzenia poszczególnych członków Zarządu odzwierciedlają ich zakres obowiązków i odpowiedzialności;
- wszystkie istotne regulacje wewnętrzne, a także dokumenty i informacje związane z Walnymi Zgromadzeniami Spółki, dostępne są w siedzibie Spółki oraz na jej stronach internetowych.

Ochrona akcjonariuszy mniejszościowych

Bank zapewnia należytą ochronę praw mniejszości w granicach, w jakich pozwala na to kapitałowy charakter Banku i związany z nim prymat większości nad mniejszością. W szczególności, dla równego traktowania akcjonariuszy, Bank stosuje m.in. następujące praktyki:

- Walne Zgromadzenia Banku zawsze odbywają się w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie;
- zgodnie z praktyką przyjętą w Spółce, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, udostępniane są Akcjonariuszom najpóźniej na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia w siedzibie Spółki oraz na jej stronie internetowej;
- Walne Zgromadzenie posiada stabilny regulamin określający szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał;
- w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, którzy, w ramach swoich kompetencji, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji o Banku;
- uczestnikom Walnego Zgromadzenia zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość uzasadnienia sprzeciwu. Dodatkowo, każdy uczestnik Zgromadzenia ma możliwość złożenia swojego pisemnego oświadczenia do protokołu posiedzenia.

Władze Banku i zasady zarządzania

W 2007 roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w Nocie do Sprawozdania Finansowego Banku.

Zmiany w składzie Zarządu w 2007 roku

Sławomir Sikora	Prezes Zarządu Banku
Michał H. Mrozek	Wiceprezes Zarządu Banku*
Edward Wess	Wiceprezes Zarządu Banku
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu Banku
Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu Banku
Lidia Jabłonowska-Luba	Członek Zarządu Banku

* W dniu 23 maja 2007 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Michała H. Mroźka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku na kolejną 3-letnią kadencję. Poprzednio Pan Michał Mrozek pełnił funkcję Członka Zarządu Banku.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku w 2007 roku

Stanisław Sołtyśński	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Shirish Apte	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Olechowski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Susan Blaikie (d. Dean)	Członek Rady Nadzorczej
Sanjeeb Chaudhuri	Członek Rady Nadzorczej
Goran Collert	Członek Rady Nadzorczej
Mirosław Gryszka	Członek Rady Nadzorczej
Sabine S. Hansen	Członek Rady Nadzorczej od dnia 20 marca 2007 r.

Rupert Hubbard	Członek Rady Nadzorczej do dnia 20 marca 2007 r.
Stephen H. Long	Członek Rady Nadzorczej do dnia 21 czerwca 2007 r.
Krzysztof L. Opolski	Członek Rady Nadzorczej
Aneta Polk (d. Popławska)	Członek Rady Nadzorczej
Michael Schlein	Członek Rady Nadzorczej od dnia 21 czerwca 2007 r.
Wiesław Smulski	Członek Rady Nadzorczej

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu oraz uprawnienia członków Zarządu

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. Każdy członek Zarządu Banku jest powoływany przez Radę Nadzorczą na okres trzech lat. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Mandaty członków Zarządu wygasają:

- z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu,
- z chwilą śmierci członka Zarządu,
- z dniem odwołania członka Zarządu,
- z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

Kompetencje Zarządu

Zarząd, w drodze uchwały, podejmuje decyzje w sprawach Banku, niezastrzeżonych przez prawo i Statut do kompetencji innych organów Banku.

Zarząd w drodze uchwały:

- 1) określa strategię Banku,
- 2) tworzy i znosi komitety Banku oraz określa ich właściwość,
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin,
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminu gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie;
- 6) ustanawia prokurentów, pełnomocników ogólnych oraz pełnomocników ogólnych z prawem substytucji,
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu,
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu,
- 9) decyduje samodzielnie o nabyciu i zbyciu nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- 10) uchwała projekt rocznego planu finansowego Banku, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania,
- 11) przyjmuje sprawozdania z działalności Banku i sprawozdania finansowe,
- 12) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat,
- 13) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Banku,
- 14) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Banku,
- 15) zatwierdza strukturę zatrudnienia,

- 16) ustala zasadniczą strukturę organizacyjną Banku, powołuje i odwołuje Szefów Sektorów, powołuje i odwołuje Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość,
- 17) ustala plan działań kontrolnych w Banku oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli,
- 18) rozstrzyga w innych sprawach, które, zgodnie ze Statutem, podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu,
- 19) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Banku lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Banku, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania w Banku, w tym opracowuje, wprowadza oraz aktualizuje pisemne strategie, procedury oraz podejmuje działania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego, jak również dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

Wynagrodzenia i nagrody (w pieniądzu i w naturze), łącznie z wynagrodzeniami z zysku, wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku za 2007 rok:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Slawomir Sikora	2 994	270	604
Edward Wess	2 314	218	223
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	1 515	123	229
Witold Zieliński	1 347	122	365
Lidia Jabłonowska-Luba	1 156	45	188
Michał Mrozek	1 777	44	261
	11 103	822	1 870

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wypłaconego i należnego za 2007 rok wynagrodzenia zasadniczego oraz przyznanej nagrody za 2007 rok.

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej kwota przyznanych członkom Zarządu Banku nagród za 2006 rok, wypłaconych w 2007 roku wyniosła łącznie 4 613 tys. zł.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, dywidendy, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych, a przekazanych w roku 2007 oraz wartość opcji na akcje Citigroup, do których w roku 2007 zostało przyznane prawo do realizacji.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku za 2006 rok:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Slawomir Sikora	2 666	220	244
Edward Wess	2 004	345	105
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	1 395	115	116
Witold Zieliński	1 276	69	251
Lidia Jabłonowska-Luba	1 259	28	82
Michał Mrozek	1 568	40	146
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Reza Ghaffari ¹⁾	718	385	187
Sanjeeb Chaudhuri ²⁾	615	31	275
Sunil Sreenivasan ³⁾	-	34	-
Philip King ⁴⁾	-	152	-
Cezary Stypułkowski ⁵⁾	-	2 000	-
	11 501	3 419	1 406

1) świadczenie pracy do dnia 31 maja 2006 roku

2) świadczenie pracy do dnia 21 września 2006 roku

3) świadczenie pracy do dnia 30 kwietnia 2005 roku

4) świadczenie pracy do dnia 31 października 2005 roku

5) świadczenie pracy do dnia 31 maja 2003 roku

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wypłaconego i należnego za 2006 rok wynagrodzenia zasadniczego oraz przyznanej nagrody za 2006 rok.

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej kwota przyznanych członkom Zarządu Banku nagród za 2005 rok, wypłaconych w 2006 roku wyniosła łącznie 2 370 tys. zł.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, dywidendy, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych, a przekazanych w roku 2006, oraz wartość opcji na akcje Citigroup, do których w roku 2006 zostało przyznane prawo do realizacji.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej Banku w 2007 oraz 2006 roku:

w tys. zł	2007	2006
Stanisław Sołtyśński	267	276
Göran Collert	120	93
Mirosław Gryszka	195	168
Andrzej Olechowski	203	156
Edward Kuczera (do dnia 31 stycznia 2006 roku)	-	28
Jarosław Myjak (do dnia 2 października 2006 roku)	-	74
Krzysztof L. Opolski (od dnia 27 lutego 2006 roku)	177	97
Wiesław Smulski (od dnia 5 grudnia 2006 roku)	119	97
	1 081	989

Daty określają terminy powołania/rezygnacji z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku

Wynagrodzenia wypłacone i należne za 2007 oraz 2006 rok osobom zarządzającym jednostkami podporządkowanymi wyniosły odpowiednio 2 059 tys. zł i 3 294 tys. zł.

Osoby nadzorujące jednostki podporządkowane nie pobierały w 2007 roku wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji (w 2006 roku wynagrodzenie to wynosiło 136 tys. zł).

Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Żaden członek Zarządu nie posiada akcji Banku ani akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku. Spośród członków Rady Nadzorczej Banku wyłącznie jeden członek Rady Nadzorczej posiada 1200 akcji Banku Handlowego w Warszawie S.A. o wartości nominalnej 4800 zł.

Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Spośród umów o pracę zawartych między Bankiem a członkami Zarządu wyłącznie jedna umowa zawiera postanowienie mówiące o rekompensacie pieniężnej w wypadku jej rozwiązania.

Każdy z członków Zarządu Banku zawarł z Bankiem odrębną umowę o zakazie konkurencji. Odpowiedni paragraf każdej z zawartych umów określa, iż w okresie 12 miesięcy od dnia rozwiązania umowy o pracę z Bankiem Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania się działalnością konkurencyjną wobec Banku i z tytułu powyższego ograniczenia Bank wypłacać mu będzie odszkodowanie.

Tylko w jednym przypadku Członkowi Zarządu będzie przysługiwało odszkodowanie w okresie 6. miesięcy od dnia rozwiązania umowy z tytułu jak wyżej.

Inne zasady

Informacje o posiadaczach papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Banku

Wszystkie wyemitowane przez Bank akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela, akcje te nie dają żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do Banku.

Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Banku oraz wszelkich ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu przypadających na akcje Banku

Poza ograniczeniami wynikającymi z Prawa Bankowego - art. 25 - objęcie lub nabycie akcji banku powyżej 10%, 20%, 25%, 33%, 50%, 66% lub 75% wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, zezwolenia wymaga też zbycie akcji, jeśli podmiot uprzednio przekroczył powyżej wskazane progi. Statut Banku nie przewiduje innych ograniczeń dla przenoszenia akcji Banku.

Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych

W dniu 20 marca 2007 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru biegłego rewidenta - firmy KPMG Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chłodnej 51 (zwanego dalej „KPMG”), wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 458, któremu powierzone zostało badanie i przegląd sprawozdań finansowych Banku za 2007 rok. Wybór firmy KPMG Audyt Sp. z o.o. został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Wynagrodzenie KPMG wynikające z zawartych umów (należne lub wypłacone) dotyczące 2007 roku i 2006 roku przedstawia poniższa tabela:

Dotyczące roku (w tys. zł)	2007	2006
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do Banku - jednostki dominującej ¹⁾	1 091	1 157
Wynagrodzenie z tytułu badania w odniesieniu do jednostek zależnych ²⁾	427	447
Wynagrodzenie za usługi pokrewne ³⁾	-	9
	1 518	1 613

1) Wynagrodzenia z tytułu badania obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za usługi związane z badaniem rocznego jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku - jednostki dominującej (umowa z dnia 24 października 2007 roku) oraz przeglądu półrocznego jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku (umowa z dnia 4 lipca 2007 roku).

2) Wynagrodzenia z tytułu badania obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za profesjonalne usługi związane z badaniem sprawozdań finansowych jednostek zależnych.

3) Wynagrodzenia za usługi pokrewne obejmują pozostałe kwoty wypłacone KPMG. Obejmują one usługi poświadczające związane z badaniem lub przeglądem sprawozdań finansowych Banku - jednostki dominującej oraz jednostek zależnych, ale nieuwzględnione w (1) i (2) powyżej.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 209 poz. 1744), zostały uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku.

Podpisy Członków Zarządu

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
13.03.2008	Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu	
13.03.2008	Michał H. Mrożek	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Edward Wess	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2008	Lidia Jabłonowska-Luba	Członek Zarządu	